

GERILA'NIN
GEBİGA.MI

EL KİTABI
EG KİTABI

BÈ SEROK JIYAN NABE

DERLEYEN : AZAD BADIKI
DERGEYEN : AZAD BADIKI

<http://rojbas1.wordpress.com>

ICINDEKILER

- 1.0 ..... GERILANIN PRATIKSEL EGITIMI
- 1.1 ..... Eylem Turleri ve Genel Silah Bilgisi
- 1.2 ..... Polis Sorgusu
- 1.3 ..... Polis Takibi
- 1.4 ..... Solunum ve Dolasim Sistemi
- 1.5 ..... Hasta-Yarali ve Ilkyardim
- 1.6 ..... Gizlenme, Su Temini ve Yon Tayini
- 1.7 ..... Sehir Gerillasinin El Kitabı
- 1.8 ..... Hipnotizma
- 1.9 ..... Sokak Dovusu Teknikleri
- 2.0 ..... PATLAYICILARI VE GERECLERI TEMIN ETME
- 2.01 ..... Kara Barut
- 2.02 ..... Pirodeks
- 2.03 ..... Roket Yapimi Icin Kullanilan barut
- 2.04 ..... Tufek Barutu
- 2.05 ..... Aniden Parlayan Barut (Simsek Barut)
- 2.06 ..... Amonyum Nitrat
- 2.1 ..... KIMYASAL MADDELERI ELDE ETME YOLLARI
- 2.11 ..... Kilit Acma Teknikleri
- 2.2 ..... EVDE KULLANILAN KIMYASALLARIN LISTESI
- 2.3 ..... KIMYASALLARIN KULLANIM ICIN HAZIRLANMASI
- 2.31 ..... Nitrik Asit
- 2.32 ..... Sulfurik Asit
- 2.33 ..... Amonyum Nitrat
- 3.0 ..... PATLAYICI TARIFLERI
- 3.01 ..... Patlama Teorisi
- 3.1 ..... CARPMA ILE PATLAYAN PATLAYICILAR
- 3.11 ..... Amonyum Triyodid Kristalleri
- 3.12 ..... Civa Patlayicisi
- 3.13 ..... Nitrogliserin
- 3.14 ..... Pikratlar
- 3.2 ..... DUSUK SEVIYELI PATLAYICILAR
- 3.21 ..... Kara Barut

- 3.22 ..... Nitroseluloz
- 3.23 ..... Yakit ve Oksitleyici Karisimler
- 3.24 ..... Perkloratlar
- 3.3 ..... YUKSEK SEVIYELI PATLAYICILAR
- 3.31 ..... R.D.X.
- 3.32 ..... Amonyum Nitrat
- 3.33 ..... ANFOS
- 3.34 ..... T.N.T.
- 3.35 ..... Potasyum Klorat
- 3.36 ..... Dinamit
- 3.37 ..... Nitronisasta Patlayicilari
- 3.38 ..... Pikrik Asit
- 3.39 ..... Amonyum Pikrat (D Patlayicisi)
- 3.40 ..... Nitrogen Triklorit
- 3.41 ..... Kursun Azid
- 3.42 ..... Camasir Suyundan Plastik Bomba Yapimi
- 3.5 ..... DIGER "PATLAYICILAR"
- 3.51 ..... Termit
- 3.52 ..... Molotof Kokteyli
- 3.53 ..... Kimyasal Patlama Molotoflari
- 3.54 ..... Sisede Bulunan Gazlarin Patlamasi
- 3.55 ..... Jenerik Bombasi
- 3.551 ..... Balon Bombasi
- 3.552 ..... Posta Kutusu Bombasi
- 3.553 ..... Boya Bombasi
- 3.554 ..... Kibrit Kafasi Bombasi
- 3.56 ..... Gubre Bombasi
- 3.57 ..... Baska Bir Tur Molotof
- 3.58 ..... Tenis Topu Bombasi
- 3.59 ..... Solidoks Bombasi
- 3.60 ..... Napalm
- 3.61 ..... Karbon Tet Patlayicisi
- 4.0 ..... PATLAYICILARI KULLANMA
- 4.1 ..... GUVENLIK

- 4.2 ..... ATEŞLEME USULLERİ
- 4.21 ..... Fıtılle Atesleme
- 4.22 ..... Carpma ile Atesleme
- 4.23 ..... Elektrikle Atesleme
- 4.24 ..... Elektro - Mekanik Atesleme
- 4.241 ..... Civa Anahtari (Atesleyicisi)
- 4.242 ..... Elekto Mekanik Bir Bubi Tuzagi
- 4.243 ..... Radyo Kontrollu Atesleyiciler
- 4.3 ..... ZAMANLAYICILAR
- 4.31 ..... Fıtiller
- 4.32 ..... Saatli Zamanlayicilar
- 4.33 ..... Kimyasal zamanlayicilar
- 4.4 ..... PATLAYICI KAPLARI
- 4.41 ..... Kagit Kaplar
- 4.42 ..... Metal Kaplar
- 4.43 ..... Cam Kaplar
- 4.44 ..... Plastik Kaplar
- 4.5 ..... PATLAYICILAR ICIN GELISMIS KULLANIMLAR
- 4.51 ..... Sekillenmis Patlayicilar
- 4.52 ..... Tup Patlayicilari
- 4.53 ..... Atomize Parcacik Patlayicilari
- 4.54 ..... Ampul Bombasi
- 4.55 ..... Kitap Bombasi
- 4.56 ..... Telefon Bombasi
- 5.0 ..... SILAHLAR ICIN OZEL CEPANELER
- 5.1 ..... MERMILI SILAHLAR (ILKEL)
- 5.11 ..... Yay Cephanesi
- 5.12 ..... Uflemeli Silahlar icin Cephane
- 5.13 ..... Sapan Cephanesi
- 5.2 ..... MERMILI SILAHLAR (TUFEK)
- 5.21 ..... El Silahi Cephanesi (Elde tutulan silah icin cephanesi)
- 5.22 ..... Av Tufekleri
- 5.3 ..... MERMILI SILAHLAR (SIKISTIRILMIS GAZ)
- 5.31 ..... .177 Kaliber B.B Tufek Cephanesi

- 5.32 ..... .22 Kaliber Kucuk Top Atan Tufek Cephanesi
- 6.0 ..... ROKETLER VE TOPLAR
- 6.1 ..... ROKETLER
- 6.11 ..... Basit Rocket-Bombasi
- 6.12 ..... Uzun Menzilli Roket Bombasi
- 6.13 ..... Cok Savas Baslikli Roket-Bombasi
- 6.2 ..... TOPLAR
- 6.21 ..... Basit Top
- 6.22 ..... Roket Ateslemeli Top
- 7.0 ..... PYROTECHNICA ERRATA (LATINCE)
- 7.1 ..... Sis Bombasi
- 7.2 ..... Renkli Alevler
- 7.3 ..... Goz Yasartici Bomba
- 7.4 ..... Havaifisekler
- 7.41 ..... Catapatlar
- 8.0 ..... LABORATUARDA BAKILACAK, ISE YARAR KIMYASALLAR
- 10.0 ..... YARARLI KIMYASAL FORMULLER

1.0 GERILANIN PRATIKSEL EGITIMI

Bu bölümde eylem yapma kuralları, sorgu teknikleri, takip teknikleri vb. pratiksel bilgiler anlatılacaktır. Bunların eylem öncesi okunması tavsiye edilir. Ayrıca 3.52'de anlattığımız molotof atarmak için uygulanacak hususlar da pratiksel eğitim için girmektedir.

1.1 EYLEM TÜRLERİ VE GENEL SİLAH BİLGİSİ

Eylem Bicimleri Ve Hususiyetleri

-Tarama, Yazılama, Bildiri Dağıtma ve Pankart Asma üzerine Notlar-

MEKÂN TARAMA

Secilen hedef mekân ve çevresi çok iyi tetkik edilmelidir. Tarayacak militan veya militanlar, hedef mekânı taramadan önce çok iyi şekilde mevzi almalıdırlar. Bu mevzi bir duvar, bir araba, bir sokak kosesi olabilir. Hedef mekânı tarayacak olan militan veya militanlar kesinlikle yüzlerine maske takmalıdırlar. Mumkunse, "torbalı atış" yapılmalıdır. Çünkü, boş kovan en büyük delildir. Taramayı gerçekleştirecek militanı veya militanları koruyacak "korumalar" da olmalıdır. Korumalar, dışarıdan gelecek her türlü karşı saldırıya şoklanlılığını kaybetmeden "ânında mudahale" etmelidirler. Olay mahallî terkedilirken çok hızlı ve dikkatli bir şekilde terkedilmelidir. Mumkunse, "yedek sarjör", hatta "yedek silah" taşınmalıdır. Hedef mekân taranırken mermilerin hepsinin bitirilmemesi gerekir.

YAZILAMA

Yazılama için gerekli malzeme gündüz vakti eksiksiz bir şekilde hazırlanır. Yazılama için gerekli malzemeye gelince; eğer yazılama "sprey" boya ile yapılacaksa, secilen renkten birkaç tane "sprey" boya alınır. sayet yazılama işlemi, "yağlı veya plastik" boya ile yapılacaksa, bir kaç kilo boya, tiner ve ince fırça gerekli. Bu malzemeler hazırlandıktan sonra, saklanabilir cinsten bir kutuya konulur. Yazılama işleminde eldiven bulundurulmasına dikkat edilmelidir.

"Sprey" Boya İle Yapılacak Yazılama İşleminde Dikkat Edilecek Husûslar:

"Sprey boya tüpü" yazılacak zemine çok yakın tutulmalı; aksi takdirde rüzgâr boyayı alıp götürebilir. Boya tüpü, boyanın karışması için sık sık sallanmalıdır. Bir "sprey boya tüpü" ile aşağı yukarı 5-6 duvar yazılabilir.

"Yağlı Boya" İle Yapılacak Yazılama İşleminde Dikkate Edilecek Husûslar:

"Yağlı boya"ya batırılmış fırça, zemine düzgün bir şekilde sürülür. Boyanın zemine yedirilmesine ve boyanın akmasına dikkat edilmelidir. Yazılama yapılırken "iş elbisesi" diye tâbir edilen giysiler kullanılabilir. özellikle "yağlı boya"da, harflerin orantısına dikkat edilmelidir.

Yazılamada Dikkat Edilecek Diğer Husûslar:

- Yazılacak mekânların istihbâratı gündüz gözüyle yapılmalı... Sloganlar ona göre ayarlanmalı...
- Secilen mekânların, herkesin görebileceği yerler, yani merkezî yerler olmasına dikkat edilmeli...
- Yazılan sloganların altına "imza" atılmasına dikkat edilmeli...
- Yazılama yapan şahıs veya şahısların dikkat çekmemesi lâzımdır. Zira yazılama işleminin en zor ve en önemli kısmı burada yatar. Yazılama yapan şahısların çok iyi kamufler olması gerekir...

Yazılamada İş Bölümü:

Yazılama işleminde "kadro"ya ve "iş bölümü"ne ihtiyaç vardır. Bu "kadro", yazıcı, gözcü ve korumadan ibarettir. Yazılamada sorumluluğun büyük kısmı gözcüdedir. Gözcünün "iş" üzerinde yapacağı en ufak bir hâta veya ihmâkârlik, o kadronun hepsinin düşmanın eline "esir" düşmesine sebep olabilir. Gözcüler çok dikkatli olmak zorundadır. Yazılama ânında mekândan geçmekte olan her araç için işaret verilmeli ve o ân yazılama durmalıdır. Gözcülerin, duruşu olsun, kıyafeti olsun çok düzgün olmalıdır. Gözcülerin saklanması dâhî gerek yoktur. Gözcü, mekândaki evlerin pencerelerini, balkonlarını vb. çok iyi tetkik etmelidir. Şüphelendiği ân hemen yazılama durmalı ve yer değiştirmeli veya bir müddet kontrollü bir şekilde beklemelidir. Herhangi bir "ispiyona" ve "ihbâra" karşı her ân kontrollü olunmalıdır. Korumalara gelince; onlar, duruma göre en "sote" yerlerde bulunmalı, gerektiği ân da, ânında mudahaleden çekmemelidir. Korumaya veya korumalar, şoklanmalı ve işini bilen kişilerden seçilmelidir. Her tehlikeye karşı hazır olmalıdırlar. Yazıcının can güvenliği korumanın elindedir. Bunun yanında olmalı ve ona göre hareket etmelidir. Korumaya her zaman yanında bol mermi, yedek sarjör ve en önemlisi de iyi bir silah, imkânı varsa yedek silah bulundurulmalıdır. Daha da imkânı varsa, yanında uzun namlulu bir silah bulundurulmalıdır. Yazılama işlemi sona erdikten sonra malzemeler hemen elden çıkarılmalı, şahıslar şüphelenmeyecek bir konuma gelmeli ve seri halde o mekân terkedilmelidir. Yazılama

ve buna benzer eylemleri yapan şahıslar sunu unutmamalı ki, bu tür eylemlerin, fikrin bir aracı ve fikrin propagandası olduğu hiçbir zaman ve şekilde akıldan çıkarılmamalıdır.

BİLDİRİ DAGITMA

Bildiri dağıtılırken dikkat edilecek hususlar, bildirin mâhiyetine göre değişir. Genel bir bildiri dağıtılacaksa, bildiri dağıtacak şahıslar ve onların emniyetini sağlayacak korumalar sağlanır. Bu mâhiyetteki bildirimler, komple, seçilen semte bastan sona kadar dağıtılır. Dağıtımda “kadro” ne kadar geniş olursa, iş o kadar iyi ve rahat olur. (Bu iş için en az 8-10 kişilik bir kadro gerekir.) Semtin bir ucundan diğer ucuna olmak üzere, caddeyi her iki tarafından karşılıklı dağıtım başlar. “Dağıtıcılar” ikiser kişi olarak “iş” yapar. Caddeyi bir kısmında iki kişi diğer bir kısmında iki kişi ve bunları koruyan ayrı ayrı olmak üzere ikiser veya üçer kişilik korumalar bulunmalı. Bildiri dağıtan şahıslar, karşılıklı olarak birbirlerini kontrol etmelidirler. Birbirlerini görmeleri şarttır. “Dağıtıcılar”, dağıtım ânında kimseyle muhatap olmadan, gayet ciddi bir şekilde ve o nisbette de kararlı bir tavırla görevini yerine getirmelidir. Korumalar ise, birbirinden bağımsız gibi hareket ederek, kontrollü bir şekilde dağıtıcıları çok iyi ve yakından takip etmelidirler. Distan gelebilecek herhangi bir saldırıya karşı hazır olmalı ve gözlerini dört açmalıdır. Bir tehlike hâlinde “dağıtıcılara” gerekli uyarıyı hemen yapmalıdır. Yani, “gerekeni, gerektiği yerde, gereken şekilde” yapmayı kendisine siar edinmelidirler... Bildiri eğer “seçilmiş yerlere-belli mekanlara/semte” dağıtılacaksa, ona göre bir kadro hazırlanmalıdır. Yine, bildiri iki kişi dağıtmalı, fakat bildiri verilen mekânin cesitli yerlerinde en az üç veya dört koruma bulunmalıdır. Kadronun alacağı tavir mekâna göre değişebilir. Yani, mekânın dost veya düşman olmasına göre hareket edilebilir. Herhangi bir olumsuzluk ânında eldeki bildirimler hemen elden çıkarılmalı ve ânında kamufle olmalıdır.

PANKART ASMA:

Evvla imkânlar dâhilinde bir takım hazırlıklar yapılır. Yazılacak pankart sloganları hazırlanır. Boya (sprey, yağlı, pastel vb.) hazırlanır. Sloganların uzunluğuna ve kısıllığına göre pankart bezi ayarlanır. Pankart asılacak yerin uzunluğuna göre ip ayarlanır. Eldeki malzemelerle pankart yazılma işlemi tamamlanır. Yazılan pankart asılmadan önce “kadro” ayarlanır. Kadro, asıcılar, gözcu ve korumalardan ibarettir. Pankart asılacak mekân çok iyi tetkik edilmelidir. Pankart asılacak yere gruplar halinde gidilir. Mekâna gelindikten sonra, yerin durumuna göre korumalar ve gözcular yerlerini alırlar. Gözcuların isaretiyle pankart asma işlemi başlar. Bu eylemde tüm sorumluluk ve organize, gözcuların üzerindedir. Korumalar, gözcular ve asıcılar, yukarıda bahsettiğimiz (yazılama, molotoflama, tarama, bildiri dağıtma) ve altını çizdiğimiz hususlara aynen dikkat etmelidirler. Bu hususlardan başka, asıcılar, pankart asarken, sanki legal bir iş yapıyor gibi rahat davranmalı ve seri olmalıdır. Sayet pankart herhangi bir yere bırakılacaksa, bu eylem ânında da olabilir, doviz halinde de (kartona yazılır, karton da bir citaya monte edilir. Doviz, monte edilecek citaya celenk gibi ayak da yapılabilir.) olabilir. Eylem ânında müsait bir yere bırakılabilir.

SILAHA GİRİS- I

GENEL SILAH BİLGİSİ

öz tanımı ile “silah”: Uzaktan veya yakından canlıları öldürebilen, yaralayabilen, böylece etkisiz kılan, cansızları parçalayan yok eden araç ve âletlerin tümüne denir. Silahları genel olarak şöyle tasnif mümkün:

- 1- Atetli silahlar,
- 2- Patlayıcı maddeler,
- 3- Saldırı ve savunmada kullanılan her türlü kesici, delici, bereleyici enstrümanlar (atesiz silahlar),
- 4- Yakıcı, yaralayıcı, zehirleyici, bğucu, kor edici kimyasal ajanlar.

Atetli Silahlar:

Mermi denilen özel şekil ve nitelikteki maddeleri barut gazı basıncı ile uzak mesâfelere yönlendirerek atabilen silahlardır. cesitleri kabaca şunlardır:

Agir atesli silahlar: Birden fazla kişi tarafından kullanılabilen, ağır, tahrip gücü yüksek, menzili uzun silahlardır. (havan, uçaksavar)

Hafif atesli silahlar: Tek kişi tarafından kullanılabilen uzun veya kısa namlulu silahlardır. (tabanca, tüfek)

Harp tüfekleri: Yivli setli namlulu, uzun menzilli delici gücü silahlardır. (M16, Kalesnikof, G3)

Av tüfekleri: Yivli veya yivsiz (kaval) namlulu olabilir. Otomatik tipleri de mevcuttur.

Toplu tabancalar: Toptan dolma, genellikle 5-7 mermi alan silahlardır.

Otomatik tabancalar: “Otomatik” ibâresi, fıseği kendi kendine doldurması ve boş kovani atması mânâsındadır. Kendiliginden doldurus yaparlar. İlk doldurus atıcı tarafından yapılır. Muteakip dolduruslar spontanedir. (kendiliginden-anında-canlı) Tam ve yarı otomatik olabilirler. Yarı otomatiklerde her atış için tetiği ayrı ayrı çekmek gerekir. Tam otomatiklerde tetik bir kere çekildiğinde bırakılıncaya veya fısek bitinceye kadar atış devam eder. sarjör kapasiteleri 13-17

civarındadır. Ek sarjorler yapilarak kapasite 24-30'a cikarilabilir. Makineli tabancalar, El tabancalarından daha büyük ve sarjor kapasiteleri daha fazla (15-71 mermi) olan, tam veya yari otomatik ates edebilen tabancalardir. (MP5, Sten makineli)

TABANCA PARCALARI

Namlu

Mermi cekirdegine hiz, donus ve yon vererek hedefe gondermeye yarayan ici bos madeni boru. Namlu icerisinde (kaval namlulu av tufekleri haric) helezon sekilde uzayan oyuntu (YIV) ve cikintilar (SET) vardir. Namlu, sabit veya hareketli olabilir. Sokulup takilmalarda da cikar veya cikmazlar. Namlular Krom, Nikel, Karbon ve celikten mamuldur. Yiv-setler; cekirdegın kendi ekseni etrafında donusune imkân verirler. Boylece havayı burguvarî delmesi, atis menzilinın uzaması, cekirdegın hedefe uc kısmıyla intikâli, teması ve delme gucunun artması yiv-setler arayıclılıyla olur. Setler asınırsa; cekirdegın namludan cikis hizi duser, menzil ksalir, cekirdek kendi ekseni etrafındaki turunu tamamlayamaz. Hedefe takla atarak yaklasir. Hedefe ucu ile degil de herhangi bir yanı ile temas edeceginden nufuz gucu ile deliciligi azalir. Ayrica dengesiz asınımlar nisanda sapmalara yol acar. Namlunun omrunu uzatmak icin; atislari takiben namlu icinin once tel firca ile, sonra bez veya benzerleri ile silinip temizlenmesi daha sonra hafifce yaglanmasi (hafif yagli bezin namlu icinden gecirilmesi) gerekir. Fabrikasyon ve esdeger kalitede mermi kullanılması gerekir. Bos kovanlar toplanarak yapılan el dolgusu fiseklerde cekirdek madeni cok sert, caplari uygunsuz ve hatali olması nedeni ile setler kısa surede ve anormal bir bicimde asınırlar. Hatta namluda siskinlik ve parcalanmalara sebep olabilirler. Fiseklerdeki (fabrikasyon veya el yapımı) imal hataları, rutubetli, nemli yerlerdeki kotu muhafaza gibi nedenlerle, atesleme yeterli olmaz, patlamayı takiben cekirdek namluyu terketmeden namlu icinde kalabilir. Namlu icinde kaldigi farkedilmez ve ikinci atesleme yapılırsa namluda siskinlik ve parcalanma olabilir.

Fisek Yatagi

Atisa, patlamaya hazır fisegın bulunduğu yere denir. Namluya bitisik -toplu tabanca disında- ve capi ondan biraz daha genistir. Yiv-set icermez. Toplu tabancada, fisek yatagi fiseklerin yerlestirildiği silindir uzerlerindeki yuvalardir. Fisek yatagi genisligi, kullanılan mermi capından çok az genislikte olmalıdır. Genislik asiri olursa, -asınma veya hatali fisek kullanmadan- atista fisek genisler, siser hatta yarılabilir. Bu takdirde otomatik silahlarda bos kovanın disarı atılması guclesir veya durur. Silah devre disı kalir. Yine cekirdek-namlu ekseni birbiriyle uyumlu olmaz ve namlu cekirdekten zarar gorebilir. Genislik normalden dar olursa -pislik, pas birikimi, yapım hatası-, fisek, yataga tam yerlesemez, sikisir, patladiktan sonra kovanın atılması mümkün olmaz.

Hazne

Sarjorun silah uzerinde yerlestirildiği yer, sarjor yuvasıdır. Sarjor yuvası ile birlikte sarjor, hazneyi meydana getirir. sarjor, silah govdesine takılabilir veya kabza icerisindedir. Sarjorlu silahlarda, fisegın fisek yatagina doldurulması esnasında meydana gelen tutuklukların bir cogu, sarjor agzının ezilmesi, asınması, sarjor yayının ozelligini kaybetmesi, yayın sikisması ve fisegın sarjore iyi yerlestirilmemesinden kaynaklanır. sarjore fisek yerlestirilirken agzi zorlanmamalı, dusurulup ezilmemeli. Ayrica, sarjorun yatagina tam oturmuş olması gerekir.

Kovan Atma Tertibatı

Fisek veya bos kovani, fisek yatagından veya top yuvalarından disarıya cikarılmasını veyahut da atılmasını saglayan sistemdir. Otomatik tabancalarda genellikle surgu uzerindeki kovan atma boslugunun geri kısmında ust veya yan tarafına, bazılarında ise mekanizma bası uzerine yerlestirilmiş bir tirnak ve bu tirnagın karsısına gelecek sekilde govde uzerine yerlestirilmiş sabit bir bos kovan atacagından ibarettir. Mekanizma isletilerek mermi hazneye (fisek yatagina) yerlestirildiğinde, sistemin tirnak ucu kovan kenarındaki girintiye yerleserek fisegi kavrar. Gerek geri tepme esnasında, gerek surgu ile geri cekildiginde, tirnagın monte edildiği surgu ile birlikte tirnak da geriye dogru gelir. Kenarina takili oldugu kovan veya fisegi de yatagından cikarir. Ve suratle geriye dogru ceker. Fisek veya kovanın diger kısmı tablodaki kovan atacagının cikintili kısmına carparak surgu uzerindeki kovan atma boslugundan disarıya atilir. Tirnak yayında kırılma, esnekligini yitirme, tirnak ucunun kırılması, kovan atacagının kırılması gibi hallerde sistem bir sekilde islemez, muteakip atislar yapılamaz. Tirnakla ilgili olmamakla birlikte, barut gazı basıncının yeterli olmadığı hallerde de surgu yeterince geriye gelemez, kovan, kovan atacagina kadar ulasamaz, ulassa da yeterince siddetli carpamaz. Kovan namlu ile surgu arasına sikisir kalir. (dikilir). Bir çok atıcı, doldurusı sirasında surgu ve kurma kolunu geriye cekip, doldurusı icin bırakma sirasında serbest bırakmaz ve eli ile yardım ettiginden , tirnagın uc kısmı kovana yeterince siddetli carpıp kenarındaki oyuga takılmaz. Bu durumda, tirnagın uc kısmı, fisegın gerisinde ve bosta kalacagından, ya igne fisek kapsulüne kadar ulasamayıp ateslemeyi saglayamamakta veya atesleme olsa bile bu defa kovana takili olmadigından bos kovani disarıya atamamaktadır. Bu sebeble doldurusı sirasında, surgu veya kurma kolunu geriye cektikten sonra aniden serbest bırakıp, yerine getiren yayın itme gucu ile kendiliginden ve suratle ileriye fırlaması saglanmalıdır.

NISAN TERTIBATI:

Namluya yanlara ve yuksekligine yon vermeye ve istenilen sekilde hedefe isabet kaydetmeye yarayan tertibattir. Tabancalarda gez ve arpacıktan ibarettir.

Gez: Namlunun geri ve fisek yatagina isabet eden bolgesi uzerinde veya surgunun bu bolgeye yakin yerinin uzerinde bulunur. ucgen, dikdortgen, yarim daire, tam daire seklinde olabilir.

Arpacik: Namlu agzina yakin, surgu yahut namlu uzerinde olan dikdortgen, ucgen, koni, kure cember icine yerlestirilmis degisik sekelleri vardir. Bazilari uzerinde gece nisan almayi saglayan fosforlu maddeler bulanabilmektedir. ucgen, dortgen, yarim daire gez'lerin gorus sahalari genis olup, suratle yoneliip kolay nisan almak mumkundur. Daire gez'in gorus alani dar, nisan hattı ayarlamasi zayif; isikta guc ve zaman alici olmakla birlikte, nisan hattinin her yonuyle birlikte kontrolu mumkun, istikrarli ve daha cok isabet kaydeden atislara imkan verir. Diger gez'lerin ust kenarlarinin sinirli olmayisi nisan hattinin bu kenar uzerindeki sahasini sabit kilmaz, sihhatli ve isabetli atis guclesir.

ATESLEME SISTEMI:

Silahin kapsule darbe yaparak barutu tutusturmaya yarayan kismidir.

Horozlu sistem: Darbeyi dogrudan horoz yapar. Kapsul icindeki hassas patlayici madde darbe tesiri ile infilak eder. Kapsul maddesinin alevi baruta ulasir ve onu tutusturur. Yanan barut cok miktarda ve suratle genisleyen barut gazini olusturur. (kendi hacminin 300-400 kati genlesir) Mermi icindeki artan basinc ile cekirdek fisekten ayrilir ve namlu icinde hareket ederek uzaklasir.

Horoz ve igneli sistem: Horoz, darbeyi dogrudan kapsule yapmaz. Atesleme ignesi veya mili ile bu isi yapar. Ignenin kirilmesi, egilmesi, yuvasinda sikismasi, yayinin kirilmesi veya esnekligini yitirmesi gibi arizalari mumkundur. Bazi hallerde uc kismi ileriye cikik vaziyette kalan, tekrar geri donmeyip sabitleyen, sikisan ignelerin, doldurus sirasinda tetige basilmaksizin kendiliginden patlamaya hatta silahin seri otomatik hale gecmesine neden olmaktadır.

Igneli sistem: Horoz yoktur; darbe, yay ile kurulan igne arayiciligiyla gerceklesir. Igne yayinin esnekligini yitirmesi, kirilmesi sikismasi baslica arizalardir. Atesleme sisteminin yapısından dolayidir ki, emniyete alinmazlar ise silahlar dipcikleri uzerine duktuklerinde veya ani carpma ve sadmelerde kendiliginden ates alabilmektedirler. (Kaza sonucu patlama(!))

FISEK:

Tum unsurlari bir arada ateslemeye elverisli yapiya fisek denir.

(cekirdek+kovan+barut+kapsul=Mermi)

Fisek olculeri metrik sistemde mm olarak ifade edilir. (Ingiltere ve ABD'de kalibre olarak) Tanimlama icin genel olarak iki rakamli bir ifade kullanilir. 9x19 mm gibi. Ilk rakam cekirdek capini ikinci rakam kovan boyunu bildirir. TC'de polis ve asker tabancalarinin mermi standartı budur. (14'lu Browning, Ruger, MP5 vb) Edinilecek silahlarin bu standarta uygunlugu cephaneye temini icin zaruridir. Atesleme maddesinin bulunduğu bolgeye merkez vuruslu, kenar vuruslu olarak ikiye ayrilir. Kovan dip tablalarının durumuna gore toplu tabanca fisegi, otomatik tabanca fisegi... Cekirdegin uc yapısına gore ise Browning, Parabellum...

Kapsul: Ince tabaka halinde pirinc, bakir veya nikelden yapilidir. Kapsullerin uzeri genellikle cesitli renklerde boyanir. Amaci kapsul maddesi icindeki kimyasal maddenin paslanma ve nemlenmesini onlemektir. Ayni amacla cekirdegin kovana birlestigi bolgeler de, bir bant seklinde boyanarak barutun yaglanmasi, nemlenmesi onlenebilmektedir. Bazi hallerde renkler fiseklerin, zirh delici, izli veya yangin cikartan cinsten oldugunu belirtmeye yarar.

CEKIRDEK:

Metal gomlekli; kovana bitisen dip kismi haric diger yerleri sert bir metal gomlekle kapli kursun nuveden ibarettir. Metal gomlek, pirinc, bakir, nikel, celikten olabilir. Yaygin olarak cekirdek uzeri yaldizla kaplidir. Bu, namluda asinmayi azaltir, depolama esnasında curume paslanma olmaz. (yerli el dolgusu mermilerin cekirdeginde yoktur, paslanir ve namluyu asindirirler.) Gomlek cekirdege sekil verir ve delici gucunu artirir. Yumusak uclu cekirdeklerde sert madeni gomlek, uc kismi haric cekirdegin diger bolgelerini kaplar. Bu cekirdek canlilara karsi kullanildiginda carpma anında genisleyerek durma miktarini artirmaktadır. Canli hedefi delip gecme yerine hedefte kalir ve doku parcalayici etkisi daha fazladir.

BAKIM VE SILAH

Bu makalede sizlere silahtaki arizalar ile bunlarin giderilmesi ve silahlarin bakimi ile kullanılacak malzemelerin islevleri hakkında genel ve kisa fakat oz bilgiler verecegiz. Ayni zamanda silahsiz kalindiginda eldeki imkânların en kotusu ile yapilabilecek olan ve her zaman her yerde bulunabilecek ve kullanilabilecek ilkel bir savunma ve saldiri aleti olan "sopa" ve cesitleri hakkında da basit ama etkili bilgiler sunacagiz.

SILAHTA TUTUKLUK

Tutukluk, silahın çalışmasının akâmete ugramasıdır. Tufegin kendisinden, fisekten yahut sarjorden kaynaklanmaktadır.

- a- Namluya fisek surulememesi.
- b- Silahın ates almaması, (Namluda fisek var) c- Bos kovanın disariya atılmaması. (Atistan sonra.); seklinde tutukluklar ortaya çıkabilir.

A- Namluya Fisek Surulemiyor ise;

1- Fisek sarjorden çıkmıyor;

- a- sarjor yerine oturmamıştır. (oturtulur.)
- b- sarjor veya yayı hasarlıdır. (sarjor değiştirilir.)

2- Fisek hasarlıdır. (Değiştirilir.)

3- Fisek sarjorden çıktığı halde namluya surulemiyor;

- a- Fisek yatağı kirlidir. (Temizlenir.)
- b- Fisek hasarlıdır. (çıkartılır, değiştirilir.)
- c- Yerine getiren yay esnekliğini kaybetmiştir. (Değiştirilir.)
- d- Toz, kum gibi maddeler mekanizmanın hareketini engellemektedir. (Tufek sokulup temizlenir.)

B- Tetik çekildiği halde silah ates almıyor ise;

- 1- Igne kapsule çalışmıyor. (Igne veya igne yayı kırık. Kırık parça değiştirilir.)
- 2- Igne kapsule hafif çalışıyor. (Igne kısa veya igne yayı esnekliğini kaybetmiştir. Hasarlı parça değiştirilir.)
- 3- Igne kapsule çalıştığı halde ates almıyor. (Fisek bozuktur. Değiştirilir.)

C- Atesten sonra bos kovan disari atılmıyor ise;

- 1- Fisek yatağı kirlidir. (Temizlenir.)
- 2- Tırnak veya tırnak yayı hasarlıdır. (Hasarlı parça değiştirilir.)

PIYADE TUFEGINİN BAKIMI

Bakım; malzemeyi, aleti her ân kullanıma hazır tutmak için zarurî olarak yapılan işlerdir. Bu işin sorumlusu, aleti kullananın bizzatı kendisidir. (Dilerse yapmasın!!!)

a- Gnlük Bakım:

Gözle kontrol, Elle kontrol, Sikistirma, Temizleme, Ayarlama, Yağlama

b- Haftalık Bakımı:

Gnlük bakımdan farklı olarak biraz daha teferruatlı yapılır. Gnlük bakıma ilaveten, silah sokulur. Namlu içi ve atesleme düzeninin hareketli parçaları temizlenir. Kontrol edilir. Koruyucu yağ ile yağlanır ve takılır.

c- Atis Bakımı:

Haftalık bakım gibi uygulanır. Atis öncesi ve sonrasında yapılması uygun olur. Atis öncesinde; namlu içi temizlendikten sonra yağlanmaz. Atis temiz namlu ile yapılır. Atis sonrasında; namlu yeniden temizlenir ve bu defa koruyucu yağ ile yağlanır. Atis sonrası bakımı; namlunun selameti ve omur uzunluğu için uc gun ust uste yapmak gerekir. Kimyasal artıkların arındırılması ancak mümkün olur. Silahın yanısıra sarjor ve sair ekipmanın da bakımı yapılmalı. Temizleme esnasında kazımak için metal değil ahşap âlet kullanılmalı. Temizlik sonrası namlu ucu tıkacla kapatılmamalı; paslanır!

Bakımda Kullanılan Temizleme Maddeleri Ve Yağlar

a- Namlu içi temizleme yağı: Kimyasal çözücüdür. Atis sonrası namlu içi vs aksamaların ilk temizliği bu madde ile yapılmalı. ve kurulanmalıdır. (İnce bir tabaka kalıncaya dek silinmeli.)

b- Koruyucu yağ: Pasa karsi gecici koruma sağlamak için kullanılır. Atis sonrasında temizleme yağının ardından namlu içine sürülür. Yağsı ve nemli hava ile iklimlerde tüm silah ve hareketli aksamlar pasa karsi yağlanır.

c- Bezir yağı: Silahların varsa ahsap kısımlarının bakımı için kullanılır.

HAYATTA KALABİLME

-Silah Bakımı Ve Silah Yapımı-

İyi ve bakımlı bir çakı-bıçak arazi şartlarında fevkalâde gerekli bir malzemedir. Edinilmeli ve tasımak alışkanlık haline getirilmelidir. çakı yahut onun dahi yokluğunda kendi çabamızla hazırlayabileceğimiz basit bir silah ve aletler, basta gıda temininde ve nisbeten kendimizi savunmada ise yarar. Basit de olsa silah sahibi olmanın vereceği emniyet hissi bir diğer artıdır.

SOPALAR:

1- Adi Sopa:

Sadece bir değnek ve bir daldan ibaret olup, kolayca sallayabilmek için yeterince kısa ve vurulan yeri hasarlayabilecek ölçüde sağlam ve uzun olmalı.

2- Topuzlu Sopa:

Ucunda bir yumru yahut ağırlık bulunan âdi bir sopadır. Bu ağırlık ağac dalının üzerindeki doğal bir yumru olabileceği gibi, sopanın ucuna bağlanan bir taş vs. de olabilir. Bu amaçla, uygun taşlara, sopaya ve bağlama malzemelerine ihtiyaç vardır. Ortası kum saatvari böğümlü taşlar oldukça uygundur. Sopa, sert ve düzgün olmalıdır. Nihayet taş, ağac dallarına çeşitli usullerle bağlanır.

A- Ağac dalını yarararak sopa yapmak:

- 1- İgne bağlayın
- 2- Dali ucundan yarin
- 3- Taşı yerleştirin
- 4- Taşı caprazlama bağlayın
- 5- Sopanın ucunu sıkıca bağlayın

B- Catal ağaçtan sopa yapma:

Taşı yerleştirdikten sonra catali ucundan ve yarılmayı önlemek için catalin başladığı yerden sıkıca bağlamalı.

C- Sarma Sopa Yapma:

90 cm. uzunluk ve 2.5 cm. kalınlıkta sopa bulun ve yaklaşık olarak çapının yarısından fazlasını bir ucundan traslayın, inceltin. 1,5 kg. kadar ortası oyuk uygun taş bulun. Sopanın traslanmış ince ucunu taşın etrafına sarın, bağlayın.

D- Sapan Sarması:

Topuzlu sopanın değişik bir tipidir. Ancak taş (1,5-2 kg) sopaya bir ip ve sarkacak biçimde bağlanır. Bu tip sopayla vuruşlar daha etkilidir. corap içine kum doldurmak veyahut taş koymak suretiyle de sapan sopası yapılabilir; ancak tek kullanımlık olurlar.

TUFEK NISANCILIK VE ATIS

Bu makalede umduğumuz gâye, kullanacak olana, silahi etkili bir şekil ve seviyede kullanabilecek biçimde tanıtmak, bakım ve muhafazasının esaslarını öğretmektir. Diğer yandan iyi bir atıcı olabilmek için doğru nisan, doğru nisan vaziyeti alma ve doğru tetik düşürme konularında gerekli bilgileri aktarmaktır. Ayrıca bilinmelidir ki; nisancılık eğitimi ile kazanılan bilgiler atışla/pratikte pekiştirilmeli, beceriler artırılmalıdır.

PIYADE TUFEĞİNİN KULLANIMI VE ÖZELLİKLERİ

Ferdî temel yakın muharebe silahıdır. Yatık mermi yollu, görerek ateş eden, tek kişi tarafından kullanılan hafif bir piyade silahı olup sarjörle doldurulur, ıgne ile ateşlenir. Barut gazının geri tepmesi ile otomatik veya yarı otomatik çalışır. (T.S.K.'nde G3, G1, M1 piyade tüfeği kullanılmaktadır.)

-Tek tek veya sürekli atış yapabilirler. (M1 tek tek...)

- 500 metre dahilinde canlı veya hassas cansız hedeflere karşı etkilidir.
- Durbun takılarak keskin nisanlı silah olarak kullanılabilir.
- Gece görüş dürbünü takılarak gece şartlarında kullanılabilir.
- Namlu ucuna takılarak tüfek bombası atılabilir.

G3, G1 ve M1'in bazı sayısal özellikleri ise şunlardır:

G3 - G1 Piyade tüfegi:

- Çap: 7.62mm
- Tesirli menzil: 400 m.
- Azamî menzil: 3700m.
- Tarjor kapasitesi: 20 fitek
- Uzunluğu: 102 cm.
- Ağırlığı: 4.250 gr.
- Atış hızı (dk.): tek tek: 20-30 atım/ otomatik: 500-600 atım.
- Nisanlı taksimatı: 100-400m.

M1 Piyade tüfegi:

- Çap: 7.62 mm.
- Tesirli menzil: 500 m.
- Azamî menzil: 3700m.
- Tarjor kapasitesi: 20 fitek
- Uzunluğu:110.7 cm.
- Ağırlığı: 4.300 gr.
- Atış hızı: tek tek:16-24 atım
- Nisanlı taksimatı: 100-1200 m.

Piyade Tüfegi Muhimmat Çesitleri:

Silah ile veya silahsız olarak canlı/cansız hedeflere karşı kullanılan her türlü maddeye muhimmat denir. Piyade tüfegi muhimmatına fisek de denir. Fisek; çekirdek, kovan, sevk barutu ve kapsül olmak üzere dört parçadan meydana gelir.

Kullanım amaçlarına göre hazırlanmış farklı muhimmat çeşitleri vardır:

1-Normal Fisek: çekirdeği bakır renkli olup, üzerinde tarifleyici başka bir işaret bulunmaz. Atış eğitimi ve muharebede kullanılır.

2-İzli Fisek: çekirdeğinin ucu kırmızı boyalıdır. Atesin gözlenmesi (gece nereye, hangi tarafa atıldığını görmek), işaret ve yangın çıkarmak amacıyla kullanılır. Sarjörde 1-4-9-19. fisekler izli yerleştirilir ki, sarjörde giderayak daha ne kadar muhimmat bulunduğu kestirilebilsin.

3- çelik çekirdekli Fisek: çekirdek ucu siyah boyalıdır. Hafif zırhlı araçlara, barınaklara ve insanlara karşı kullanılır.

4- Bomba Sevk Fiseği: çekirdeği yoktur. Ağzı buzulu ve boyasızdır. Tüfek bombası atmak için kullanılır. Bunlardan başka T.S.K.'nde kullanılan manevra ve eğitim fisekleri vardır.

Fisek Delme Tesirleri:

Kuru cam / 100 m.den : 65 cm.

Kum/ 200 m.den: 15 cm.

Celik Levha/ 100 m.den: 1 cm.

Piyade Tufeginin calisma Esaslari:

Piyade Tufegi otomatik ve yari otomatik olarak ates edebilir. calisma, atesleme duzeni yardimi ile saglanir. Atesleme sonrasi barut gazinin geri tepmesi, yerine getiren yayin ileri itmesi prensibine gore calisir:

1-Doldurulmus, kurulmus ve atese hazir duruma getirilmis bir tufekle tetik cekildiginde atesleme ignesi kapsule carparak kapsulu atetler. Kapsul kovan icindeki sevk barutunu tututturur.

2-Sevk barutunun yanmasi ile meydana gelen barut gazinin basinci bir yandan mermi cekirdegini ileri dogru iterken bir yandan da mermi kovanini geriye dogru iter.

3-Mermi kovaninin geriye itilisi ile hemen arkasindaki kapak takimi namlu icindeki bos kovani da yakalayarak geriye iter. Bu esnada "bos kovan atacagi"na takilan bos kovan disari atilirken "atesleme cekici" kendiliginden yeniden kurulmus olur. Ve sikismis olan "yerine getiren yay", serbest kalan kapak takimini ileri iterken kapak takimi namluya yeni bir fisek surer.

Piyade Tufegi Parcalari:

Parcalarin bir kısmi hareketli iken bir kısmi sabittir.

1- Ana Parcalar: a- Namlu, b- Kundak, c- Atesleme Duzeni, d- Nisan Tertibati

2- Yardimci Parcalar: a- sarjor, b- Aski Kayisi.

Ana Parcalarin Tanimlari:

a- Namlu: Ates edebilmek icin fisege yataklık eder. Mermi cekirdegine istikamet ve "donus" verir. Donus, namlu icindeki yiv-setler araciligıyla meydana gelir. Boylece cekirdek hedefe takla atarak degil, kendi ekseni etrafında donerek duzgun olarak varir.

b- Kundak: Namluya, atesleme duzenine yataklık eder, ates esnasında silahın desteklenmesini saglar. El kundagi, boy kundagi, el kabzasi ve dipcikten meydana gelir.

c- Atesleme Duzeni: Gorevi, tufeye surulen mermiyi ateslemek, bos kovani disari atmak ve tufegi yeniden ateslemeye hazir hâle getirmektir. Tetik tertibati, sandik, kapak takimi, emniyet mandali, atesleme ignesi, gaz pistonu ve yerine getiren yay'dan meydana gelir. (Atesleme ignesi, gaz pistonu, yerine getiren yay sandigin icinde yeralir, disaridan gorulmez.) Emniyet mandali; tufegi emniyete almaya, tek ve surekli atese hazirlanmaya yarar. Mandal "E"ye getirilince silah emniyettedir. "T"ye getirildiginde tek tek atese, "S"de ise surekli atese ayarlanmis olur. Kurma kolu ilk atet icin namluya mermi surmeye yarar.

d- Nisan Tertibati: Ates icin hedefe nisan almayı temin eder. Gez ve arpaciktan tesekkul eder. Her iki parcada namlu uzerine oturtulmustur. Gez, dort kademelidir: 100 - 200 - 300 ve 400 m. Standart muharebe kademesi, 200 m.dir. Kademelerin ucu yuvarlak, biri ise "V" seklindedir. "V" sekilli kademe arac uzerinden ates veya gece sartlarında ateste kullanilir.

Yardimci Parcalarin tanimlari:

a- Sarjor: Namluya mermi vermeye yarar. 20 mermi kapasitelidir. Iki sarjor ters olarak birbirine tesbit edilerek pratik kullanma imkani dogar.

b- Aski Kayisi: Silahi tasimaya, atislarda destek saglamaya, surunerek ilerlerken silahi surumeye yarar. Kayis mesafesi kisiye gore soyle tesbit edilir: Tufek yatay tutuldugunda (kayistan), X mesafesi kisinin el bilegi ile dirsegi arasındaki mesafe kadar olmalıdır.

Tufegin Sokulmesi:

Tufek su kurallara riayet edilerek kolayca sokulur - parcalanir.

1- Silah emniyete alinir.

2- sarjor cikartilir.

3- Silah bosaltilir.

4- Namlunun bos olup olmadigina bakilir.

5- Aski kayisi ust (namluya yakin) ucundan cikartilir.

6- Sandik arka kapagi uzerindeki iki kilit pimi cikartilarak dipcik kısmi uzerindeki yuvalara takilir. (Kaybolmasin ve diger pimler ile karismasin.)

7- Sandik arka kapagi dipcik ile birlikte cekilerek sokulur.

8- Kilit pimi cikarildiktan sonra kabze sokulur.

9- Kapak takimi (mekanizma) tufek geriye yatirilip kurma kolu geriye cekilerek, (yere dusmemesine dikkat) cikartilir.

10- "Alev gizleyen", namlu agzindan saat yonu aksine cevrilerek cikartilir.

11- El kundagi tesbit pimi cikartilarak yerinden sokulur.

Tufegin Takilmasi:

Tufek en son sokulen parcadan baslamak uzere sokum sirasinin aksine sirayla takilir.

Parcalarin takilma siralari soyledir:

1- El kundagi

2- Alev gizleyen

3- Kapak takimi (mekanizma)

4- Kabze ve tetik tertibati

5- Sandik arka kapagi ve dipcik

6- Aski kayisi.

Parcalarin uygun takilip takilmadigini kontrol icin birkac defa doldurus yapip tetik dusurulur. Ve sarjor takilir.

NISAN VAZİYETLERİ

Nisan almak icin, mevzide, silah ve vucûdumuzun almis oldugu duruma nisan vaziyeti denir. Mevziin durumuna gore ayakta, comelerek, oturarak, yatarak alinabilir. Bunlarin herbiri mevziin sagladigi sutre imkânina gore destekli yahut desteksiz nisan vaziyeti seklinde olabilir. Ayrica, hava hedefleri ile hucum atislarinda kalcadan nisan vaziyeti kullanilmaktadir.

A- Ayakta Nisan:

1- Desteksiz: Hedef yonunde yarim saga donulur. Sag ayak omuz genisliginde yarim saga acilir. Namlu hedefe dogrultulurken, dipcik sag el ile omuza dogru yuksetilir. Dipcik, tabaninin 1/3'i omuzu yukari tasacak sekilde sag omuz bosluguna yerlestirilir. Tufek, el kundagi ve kabzeden tutan her iki el yardimi ile omuza dogru bastirilir. Sag dirsek, zeminle arasinda 45°'lik aci yapacak sekilde yana acilir. Sol kol gerekiyorsa kayis dolandiktan sonra mumkun oldugu kadar tufegin altina verilir ve kaynak yapilarak nisan alinir.

2- Destekli: Ilave olarak destegin vucuttan uzakligina bagli vaziyette, sol kol, bilekle dirsek arasindan veya sarjorle arpacak arasindan (tufek icin) destege dayanmak suretiyle nisan alinir.

B- Comelerek Nisan:

1- Desteksiz: Camurlu arazide veya pusuda alinmaya elverislidir. Ilkin comelerek hedef kucultulur. Ayak ve tabanlar yardimi ile yarim saga donulur (sol meme hedefi gosterir). Sag ayak bir omuz genisligi kadar yana acilir. Ayak tabanlari yere iyice oturmalidir. Dirseklerin biraz gerisi dizlerin ic kısmina dayanir. Kollar asagi ve yanlara dogru bastirilerek sabitligi artirilir. Tufek hâkimiyet esâslari uygulanarak nisan alinir ve ates edilir.

2- Destekli: İlâve olarak sol kol veya el mevcut desteğe dayanır.

C- COKEREK NISAN:

1- Desteksiz: Yükselerek devam eden yamaclarda veya uygun sutre bulunan düz arazide kullanılmaya elverişlidir. Evvelâ çokulur, hedef küçültülür. Sol meme hedefi gösterecek şekilde yarım sağa dönülür. Sağ ayak yerde ve topuk her iki kaba etin ortasında olacak şekilde çökmek gerekir. Sol ayak burnu hedef yönünü göstermeyerek atış istikameti ile 45°-60°'lik açı yapmalıdır. Sol dirsek içe bakan yönündeki açı 90° olacak ve dirseğin gerisindeki etli kısım sol dizin üstüne oturtulacaktır. Sağ ayak burnu yere temasta, sol bacak dizden aşağı kısmı zemine diktir. Gövde hafifçe ileri verilir. Bu pozisyonda tüfek elde-omuzda nisan alınır.

2- Destekli: İlâve olarak, desteği vücûttan uzaklığına bağlı vaziyette, sol kol bilekle dirsek arasından veya tüfek sarjörle arpacık hizası arasından desteğe dayanır.

D- OTURARAK NISAN:

1- Desteksiz: Alçalan arazide veya yatarak yeterince görüş temin edilemeyen durumlarda tercih edilir. Hedefe dönülür. Sağ ayak omuz genişliğinde yana açılarak oturulur. Dizlerin alt kısmı ile zemin arasında bir karışık bir mesâfe kalacak şekilde kalcılar geriye alınır. Ayaklar dirseklerden daha acıkta durur. Sağ-sol dirsek etli kısımları ile dizlerin iç kısımlarına konur. Vücut ağırlığı belden eğilerek bacaklara verilir. Nisan alınır. Bacaklar onde caprazlanarak veya bağdas kurarak da nisan alınabilir.

2- Destekli: İlâve olarak; sol kol, sol el veya tüfek mevcûd bir desteğe dayandırılarak nisan alınır.

E- YATARAK NISAN:

1- Desteksiz: Arazide sutre bulunmadığı hâllerde veya alçak sutreler gerisinde (düşmanı gözlemeye imkân oldukça) kullanılır. Yere yatılır. Bacaklar rahat, bir-iki omuz genişliğinde, ayak-bacak iç yüzleri yere yapışıktır. Sağ diz hafif öne çekilir, böylece göbегin yerden teması kesilir. (Solurken vücûdu titretip nisani bozmasın). Nisan alınır. Vücûdun uzun eksenine ile tüfeğin uzun eksenine arasında 30°'lik açı olmalı.

2- Destekli: Farklı olarak; el, el bileği, kol desteğe dayanır. Tüfek doğrudan desteğe temas etmez, etmemeli.

Sutre ve destek gerisinden nisan alındığında;

- Dutmana küçük hedef göstermeye,
- Destekli atış imkânlarından istifâdeye,
- Kısa surede atış etmeye çalışılır.

Tümsek, taş, duvar, ağaç... vb. sutrelerin sağ tarafından nisan alınır (vücûdu gizleriz) Solaklar aksi hareket ederler. Gizleme sağlayan çalı vb. ortasından değil, sağ yanından nisan alınır. Sutre gerisinde hareket etme imkânı varsa, atış edildikten sonra yer değiştirmek ve değişik noktadan atış etmek düşmanın isini zorlaştırır. Nisan için yerinizi kestiremez. Gafil avlamak ve karşı atış zamanı bırakmamak için, atış öncesi bütün hazırlıklar sutre gerisinde tamamlanmalı, tüfek suratla hedefe doğrultulmalı ve görüldüğünde tetik dururulmalıdır. Sutre gerisinde, sol kol ve el tüfek altına konarak destek sağlanamıyorsa, sol kolun yan tarafı tüfeğe dayatılarak destek sağlanabilir.

F- KALCADAN (HUCUM) NISAN:

Hücum ve kapalı (sık ağaçlı) arazide bize atış edebilecek hedeflere karşı kullanılır. Etkisi, hedefe isabetten ziyâde psikolojiktir. Ayaklar yerde sabit, bir omuz genişliğinde açık, ayak burunları hedef istikametinde, dizler hafifçe bükük, vücûd kalcadan itibaren ileri doğru eğik olmalıdır. Sağ kolun dirsekten aşağı kısmı ile dipçik birbirine sıkıca dayanmalı. Tüfek, arpacığın hemen gerisinden, el kundüğünün ön kısmından basparmak yukarıda kalacak şekilde sopa tutar gibi kavranır. Sol kol kasılmadan düz tutulur. Gözler hedefe bakarken namlu ucu da, görüş içinde olmalı. Namlu istikâmeti, hedefin altını göstermeli. Yani hedefe, tüm vücûd çevrilerek dönülmeli.

G- HAVA HEDEFLERINE KARŞI NISAN:

Genel olarak ayakta veya çokerek nisan alınır. Küçük hedef gösterdiği için çokerek nisan tercih edilmelidir. Çokulduğunda, kaba et, sağ topuk üzerine oturmaz. Sol bacak iyice sol ileri uzatılır. Ağırlık hafifçe ileri verilir. Kara hedefi nisanından farklı olarak; tüfek askı kayışı (sabitlemek için) kullanılmaz, kollar herhangi bir yere dayanmaz, hedef takibi önleme verilerek (yani tam hedefe değil bir miktar önüne atış) düz ve muntazam bir hareket şeklinde yapılır. Bu amaçla vücûd belden dondurulur. Tüfek, baş ve kollar oynatılmaz.

ATIS

Atisin onemi:

Eger kullanmada yeterli beceri ve gerekli bilgiler kazanilmamis ise, en iyi silah bile kiymetsizdir. Tehlike ânında tetik çekmek, nisan almak, ates etmek ve isabet kaydetmek çok suratli ve otomatik olarak gerçekleştirilmelidir. Çünkü böyle anlarda saniyeler dahî büyük rol oynar. Hatta yakın mesafelerde nisan almaksizin ates edip isabeti artırıcı melekeleri kazandıracak eğitimlerin yapılmasında fayda vardır. Kirlarda veya sehrin icine kurulmuş olan “atis poligonları”nda atis eğitimi yapmanın faydası inkâr edilemez. Atis eğitimi denilince yalnız hakikî mermiler kullanılarak yapılan uygulamalar akla gelmemelidir. Eğitimin ilk safhalarında bos silah ve vucut hareketlerinin organize edilmesi ile hakiki atislara alıştırmaya eğitiminin de büyük faydaları vardır. Yine atis eğitiminden sadece silahi çekip hedefe isabet ettirmek becerisi çıkarılmamalıdır. İyi bir isabetin yanında, mevcut şartlardan ve vucut hareketlerinden yararlanılarak, düşmana küçük hedef gösterme, yani “hedef küçültme” de aynı derecede önemlidir. Bu alışkanlık ve beceriler, yapılacak eğitim ve gerçek uygulamalı atislarla elde edilir. Kazanılan alışkanlıklar ve becerilerin kaybedilmemesi ve devam ettirilmesi çok önemlidir.

Tabancalarda Kabze Kavramak:

Tabanca kabzesi parmaklar ve avuc içi ile mümkün olduğu kadar ust kisminden tutulmalıdır. Ancak, otomatik tabancaların atis sırasında şurgusunun geriye doğru gelip, avuc içinin bas parmak ile, isaret parmağı arasında kalan ust tarafına da çarpmasına da dikkat edilmelidir. Tetiği çekecek olan isaret parmağı, tetik korkulugunun yan tarafında ve namlu doğrultusunda, tabanca tamamen hedefe yöneltilinceye kadar dışarıda tutulurken, geriye kalan uc parmak kabzeyi kavrar. Geri tepmeyi emmek ve azaltmak için, tutma sırasında kabze üzerindeki ana basıncı, parmakların bögüm kısmından elin gerisine doğru olmalıdır. Kabzeyi asiri derecede sıkıkmak elin titirmesine, fazla gevsek bırakmakta patlama sonrasında sallanmasına ve hatta elden düşmesine yol açabilir. İkisinin ortasında normal bir şekilde ve güçle tutulmalıdır. Tetiği çekecek olan parmağın, tetige basıncı yapacak olan bölgesi de önem kazanmaktadır. En doğru olanı, parmağın uc kısmı veya birinci orta etli kısmı tetiğin orta kısmına basıncı yapmasıdır. Tetiğin ust tarafından çekildiğinde, ateşleme için çok daha fazla güç gerekeceğinden orta ve hatta biraz daha aşağı bir kisminden çekmek daha iyi sonuç verir. Tüm bunlara rağmen bir silah, en mükemmel bir şekilde ancak bir yardımcı vasıtasıyla tutulabilir. (İkinci el destek vb.) Silah atıcının elinde iken, kisinin fizik şartlarına bağlı olarak az veya çok derecede olmak üzere daima titreyecek ve dalgalanacaktır. En düzgün ve doğru neticeyi elde etmek için bosta kalan el ile daha fazla destek sağlamak çok önemlidir.

Nisan Hatti:

Nisan hattı, dört ayrı noktanın birleştirilmesinden meydana gelen düz bir noktadır. Kisaca; Göz, gezin üst kenar noktası, silme arpacık tepesi ve hedefte vurulmak istenen noktadan geçen hatta “nisan hattı” ismi verilir. Nisan alınan nokta, hedef merkezindeki dairenin altında ve saat kadranına göre (6)dir. Bazı atıcılar hedefin merkezine nisan alırlar. Fakat başlangıçta atışa yeni başlayan kişiler için alt nokta tavsiye edilir. Nisan hattının ayarlanması çok önemlidir. (Şekil 1) Eger bu doğru bir şekilde ayarlanmamış ise, bu hata merminin istenilen noktadan başka bir yere isabet etmesine neden olacaktır. Nisan hattının ayarlanmasındaki dikkatsizlikler, birçok atıcının genel hatalarının başında gelir. Atıcı ister tecrübeli, isterse tecrübesiz olsun, tabancayı ilk yöneltisinde en mükemmel nisan ayarlaması yapmasına rağmen, nisan hattını ayarlı tutup, tetik çekip düşürüncüye kadar geçen zaman sürecinde dikkatsiz hale gelmekte ve ilk nisan alıp ayarladığı noktanın dışına isabet ettirmektedir. Atıcı kolunu uzatıp nisan aldığı anda; gez ve arpacık kendisi için en önemli unsurlar olmakla beraber, bunun hemen akabinde dikkatini bu noktalardan hedefteki noktaya ve silahın patlamasına kaydırır. Bu anda da, gez ve arpacık ikinci plânda kalmakta, acikcası farkında olmayarak da tuzaga düşmektedir. Bu durumda, tetik düşürme ve silahın tutulması çok mükemmel de olsa, gez ve arpacık arasındaki irtibatın bozulması isabeti olumsuz olarak etkileyecektir.

1- Gez ve Arpacığın Ayarlanması:

Gez ve arpacığın ayarlanması demek, arpacığın gez içinde öyle bir görülmesidir ki; silme arpacık tepesi ile gezin üst kenar orta noktası aynı hizada olacak ve arpacık gezin tam orta kısmına yerleşmiş olacaktır. (Şekil 2) Hedefin orta noktasına nisan alındığı gibi, alt kenar orta noktasına da alınması atıcının tercihinine bağlıdır. Butun mesele, atis sırasında bu hattın ayarlı olarak tutulması ve bozulmaması için gözle (veya çift gözle) kontrol edilmesidir.

Gez ve Arpacık İle İlgili Nisan Hataları, Hedefteki Sonuçları, Hataların Düzeltilmesi:

1) Eger hedefteki isabet noktaları çok dağınık ve belirli bir bölgede toplanmıyorsa, düzeltme imkanı mevcut değildir. Çünkü hangi yönde düzeltme yapılacağına tespitini mümkün değildir. Bu durum, atıcının istikrarsız ateş etmesinden kaynaklanır.

2- Nisan alınan noktanın dışında herhangi bir bölgede toplanma olursa bunun düzeltilmesi mümkündür. Misâl olarak, sol yukarıda bir toplanma var ise; gez sağa ve aşağıya kaydırıldığında muhtemelen atis düzelecektir. Düzeltmenin tam olması için ateşe, eğitime devam etmek çok önemlidir.

3- Bazi aticilar, silahin nisangâh tertibatinda bir hata olmamasina ragmen, edindikleri hatali, yanlis aliskanliklari veya isik kosullari sebebiyle hatali atis yapmakta ve iyi, dogru atis yaptiklarini zannederlerken, hedefte istenilen bolgeye isabet kaydedememektedirler. Eger merkeze nisan aldiklari halde baska bir noktada toplanma oluyorsa gruplasmanin yaklasik olarak merkezi bulunur ve hedefte ilk nisan aldigimiz noktaya olan uzakligi tespit edilir. Bundan sonra toplanmanin (A noktası) ilk nisan alinan noktadan uzakligi kadar aksi yonde bir noktaya (B noktası) nisan alinmak suretiyle isabetlerin merkezde toplanmasina calisilir. (sekil: 3) Ayni yontem nisangâh duzenindeki hatalarin duzeltilmesi icin de uygulanabilir. Ancak bunun icin, aticinin silahindaki gez veya arpacik hatasini bilmesi ve buna gore hedefin merkezinin disindaki bir noktaya nisan almak suretiyle isabetleri yine merkezde toplaması kolaylikla mumkun olabilir.

4- Kuvvetli isik alan yonlerde ve bilhassa arpacigin uc kisimindeki boyanin asinmasi hallerinde parlama olusur. Parlama olan tarafta, arpacik kucuk, golge olan tarafta ise buyuk gozukur. Yapilmasi gereken, asinmis veya parlayan arpaciklarin kibrit veya cakmak isi ile karartilmasidir.

Nisan Almada Gozlerin Rolu:

Nisan alirken bir veya iki goz birlikte kullanilir. Yaygin olarak kisilerin bir gozlerini kapatip, tek goz ile nisan almaları gorulmektedir. Iki goz birlikte nisan alinmasi tavsiye edilir. Bu , baslangicta zor gelebilir ancak calisma ile alisilacaktır. Iki goz ile nisan alindiginda da gercekte esas nisan alan goz yine bir tanesidir.

1. Esas Nisan Alan Gozun Tayini

Her iki gozu de acik birak, sag elin isaret parmagi ile kucuk bir cismi isaret et. Sol gozu kapa. Eger parmak cismi tam isaret ediyorsa, SAG GOZ esas nisan alma gozudur. Eger parmak cismin hizasindan disarida kaliyorsa, yani cismi tam isabetlemiyorsa, SOL GOZ nisan alma gozudur. Bu tavsiyeleri tutarak sad ve sol elleri kullanarak bol bol uygulama yapin; hem iki goz acik iken nisan almaya alisacaksiniz hem de hangi gozunuzun ESAS NISAN ALAN GOZ (ENAG) oldugunu tespit edeceksiniz. Tabanca ile deneme yapmak istediginizde, arpacigin tepesini gezin tam orta kismina getir ve tepesi gezin yan kenarlari ile ayni hizada olsun. simdi arpacigin tepesini, nisan noktası ile ayni hizaya getir ve bu arada gez ile arpacigin da ayni hat uzerinde oldugunu ve bir sapma veya kayma yapmadigini kontrol et. Sonra gozlerden birisini kapayarak hangi gozun esas nisan alma gozu oldugunu tespit et.

2. Cift Goz Ile Nisan Almanin Faydaları

Poligon atislarinda tek goz ile nisan almanın kolayliginin aticiyi zorlamadigi iddia edilir. Ancak, silahlı catismalarda ne derece elverissiz oldugu da aciktir. cunku; her iki goz acikken, aticiya 180 derecelik bir gorus sahasi vermektedir. Boylece hedef istikametinin disinda sol ve sag yanlardan gelecek herhangi tehlikeli bir saldirinin farkedilmesi mumkun olacaktır. Ayrica, istenmeyen kisilerin vurulmasina da engel olunabilir iki gozle atista.

3. Enag Hangi Hallerde Degistirilmelidir

Genel kaide silah hangi elde ise , her iki goz acik olsa bile, silahlı tutan elin arkasindaki gozun esas nisan alan goz(ENAG) olmasidir. Ancak sutre (korunmalik vb.) arkasindan, duvar diplerinden, agac ve direk ustlerinden ates etme hallerinde bu degisebilir. Bu durumlarda, sol el ile atis yapma zorunlu oldugunda sol goz veya sag el ile ise sag gozun kullanilmasi aticinin dusmana hedef gostermemesi icin zorunluluktur. Tek goz ile atis yapmaya aliskin olanlar, bu gibi durumlarda zorlanacaklardır. Bunun icin cift goz ile atis yapilmaya calisilmelidir.

4. Nisan Alirken Goz(-ler)in Durumu

Elindeki bir gazeteyi normal kol uzakliginda tutan bir kisinin ayni zamanda 15-20 metre otede bulunan trafik levhasini okumaya calisirken, elindeki gazeteyi okuyamayacağı da bir gercektir. cunku gazetede ki harfleri net olarak goremeyecektir. Ancak birini okuyabilecektir. Her ikisini de ayni anda okumanin mumkun olmadigini soyleyecektir. Fakat; ayni kisiye bir tabanca ve hedef verdigimizde, ayni zamanda hem gez-arpacik ve hem de hedefi net olarak gormeye calisacaktır. Bu gozun fizikî yapisindan gelmektedir. Ayni anda bakildiginda birisinden birisi net olarak gorulmeyecektir. Bu sebeble atici gozlerini GEZ VE ARPACIGIN UZERINE NETLEYECEK SEKILDE BAKMALIDIR. Hedefin illa,cok net olarak gorulmesi gerekmemektedir. Burada sadece gez ile arpacigin iliskisinin onemi vardir. Bu durumda eger gez ve arpacik tam olarak ayarlanmis ise tutus mukemmel olmasa bile gez ve arpacik nereye nisan almisa mermi oraya girecektir. Buna mukabil tutus mukemmel, ama gez ve arpacik tam olarak ayarlanmamissa atis isabetsiz olacaktır. Tabanca elde ve kol ileri dogru uzatildiginda, ilk nisan alma genellikle mukemmel olmaktadır. cunku atici gez ve arpaciga bakmaktadır. Fakat, silahlı hedefteki noktaya nisan alir vaziyette tutmaya basladiginda gulcuklerde meydana cikmaya baslar. Gozleri hedef uzerine netleme arpacik ile hedefin arasindaki iliski uzerinde yogunlasma ve tekrar gez ile arpacigi ayarli tutma temayulu meydana gelecektir suphesiz. cunku, tum bu noktalar gorus sahasi icinde kalmaktadır. Onemli olan ve bir tehlike (ikaz) sinyali olarak kabul edilen gez ve arpacigin NETSIZ olarak gorulmeye baslanmasidir. Gez ve arpacigin BELIRSIZ-DONUK veya BULANIK gorulmeye baslanmasi gozlerin hedef uzerinde netlesmeye yonelmis oldugunun bir SINYALdir ki, atici gez ve arpaciga bakacağı yerde onların arasindan hedefe bakmaktadır, demektir. Gez ve arpacik ile hedefin ayni zamanda net olarak gorulemedigini, netligin gez ve arpacik uzerinde yogunlastirilmasi gerektigini hic UNUTMAMALYIZ.

Silahın Sabit Tutulması, Elin Sallanma ve Titreme Gibi Sebeplerle Nisan Hattinin Bozulması:

Silah tutan elin bileğini tutan kaslar, nisan hattinin bozulmadan devam ettirilmesinde en önemli faktörlerden biridir. Gözler dışında, nisan hattinin yanlış ayarlanmasında en fazla gelen hatalardan biri de el bileği adalelerinin gevşemesi. Bileğin donmesine, kabze üzerindeki basıncın artmasına veya azalmasına, tetik üzerindeki doğru düz bir şekilde olan parmak basıncının dışında, başka basınçların artmasına neden olmaktadır. Bu tetik üzerindeki basıncın bilgi noksanlığından gelen bir hatadır ve nisan hattinin bozulmasına sebep olur. Bir kere nisan hattini ayarlandıktan sonra kabze üzerindeki basınçta hiçbir değişiklik yapılmamalı ve hatalar sadece bilek hareketi ile düzeltilmelidir. Bu düzeltilmeden sonra da bilek tamamen kilitlenmiş gibi tutulmalıdır. Tetik çekilirken, atıcı nisan hattinin bozulmaması için gez ve arpacığı devamlı kontrol etmelidir. Hemen her atıcının eli titrer, sallanır. Fakat bu, kişiye göre değişir.

1. Tetik basıncı: Tetik “çekilmez”. sikilir. Her atısta tetik, normal ve düzgün bir hızla artarak sikilmelidir. Başlangıçta tetik üzerine çok az bir basıncı yapılır ve giderek aynı hızla artarak ateşleme oluncaya kadar sikilir. Bazı kişiler tam ateşleme anından önce kademeli olarak artan bir hızla sıkılmakla birlikte, patlamaya çok yakın bir sırada ani bir basıncı yapmaktadırlar. Horozun tam düşeceğine yakın tetik üzerine yapılan basıncı önemlidir. Atışın iyi olması için son safhada tetige ani basıncı yapılmamalıdır.

2. Tetige Basıncı Yapılacak Bölge: Silahların tetikleri genellikle yarı ay şeklindedir ve toplu ile otomatiklerin durumunda, tetikler üst uçlarındaki pim etrafında dönerler. Mümkün olduğu kadar tetige çekecek olan parmak, yarı ayın ortası ve hatta daha aşağısına konulmalı ve her atısta da aynı noktaya yerleştirilmelidir. Bu aynı zamanda daha az basıncı uygulamanızı ve “titrememenizi” sağlayacaktır.

3. Basıncın Yonu: Tetik üzerindeki basıncı geriye doğru namlu yönüne paralel olarak ve düz bir hat halinde olmalıdır. Geriye doğru düz bir şekilde yapılacak olan basıncı dışındaki hareketler, horozun düşmesi ile ateş alma arasında geçecek zaman zarfında nisan hattinin bozulmasına sebebiyet vereceğinden bu tür alışkanlıkların yerleşmesine izin verilmemelidir.

4. Atış Sırasında Kollar: Gerek tek el, gerekse çift el atışlarında kollar mümkün olduğu kadar ileriye doğru uzatılmalıdır. Dirsek kısmından bükülme olmamalı, kollar uzatılırken asırı gergin olmasından da kaçınılmalıdır. Tetik çekilirken, omuz ve dirsek bölgelerinde hiçbir hareket olmamalı, omuz ve dirsekte kuvvet alınmamalıdır.

5. Atış Sırasında Nefes Tutma: Uygun bir şekilde nefes alma düzgün bir atış için çok önemlidir. Atış birkaç saniyede yapılacağından nefes tutmanın kişiye bir zararı yoktur. Buna karşılık nefes uzun süreli tutulursa, veya nefes alınmadan durulursa adalelerde titreme başlayabilir. Nefes alma ve boşaltma şu şekilde olmalıdır: a) Derin bir nefes ve boşalt. b) Nefesini boşalttıktan sonra bir süre öyle dur ve ateş et. Acil durumlarda elbette bu kural geçerli değildir ve zaten uygulanması da zordur. O anda atıcının kendi şartlarına kalmıştır iş!

TABANCA İLE ATIŞ POZİSYONLARI

Her pozisyonun bir diğerine göre yararlı ve sakıncalı yönleri vardır. önemli olan hangi ortamda hangi pozisyonun seçilmesinin daha etkili ve yararlı olacaktır. Savunma atışlarında; tehlike genellikle çok yakındır ve karşılık verebilmek için veya saldırıda bulunan kişiden daha önce davranabilmek için surat önemlidir. Ancak suratlı davranılırken, fırsat olduğu sürece düşmana büyük hedef göstermeme bakımından vücudumuzu öyle bir pozisyonlamalıyız ki, düşmanın isabet ettirme şansı küçülsün.

1. Ayakta Atış: Atıcı ayakta dik durmakta ve hafif yan dönme suretiyle atış yapmaktadır. Tehlikenin uzak olduğu anlarda tercih edilecek bir pozisyonudur. Düşmandan gelebilecek bir saldırı ihtimalinin küçük ve kendi yapacağımız saldırı esnasında uygulanması tabiidir. (şekil-4)

2. Sütun Gerisinden (Koruyucu..): Tehlike anında kendimizi arkasına atacığımız duvar, ağaç, elektrik direği vb barikat bulunduğu tereddütsüz yararlanmamız gereken bir atış pozisyonudur. Mükemmel koruyuculuk sağlar ve aynı zamanda istikrarlı bir karşı atış ve saldırı ortamı oluşturur.

Cesitli Atış Pozisyonları:

1. Kalcadan Atış: çok yakın mesafelerde tabancayı göz hizasına kadar yükseltip nisan alma ihtimali olmadığı hallerde, karşı tehlikeyi suratlı onlemek için en uygun pozisyonudur. Aynı zamanda mümkün olduğunca hedef küçültme imkanı da sağlar. Yalnız çok tecrübe ve meleke ister. Muayyen bir süre ve eğitim sonrasında isabet artacaktır. Silah kılıfından çekilmeye başlandığı anda, silah kullanacak elin aksi ayak bir miktar ileriye atılır ve kısmen de dışı doğru acılarak dengeli duruş sağlanır. Pozisyonun bir üstünü de, etraftan gelecek silahlı saldırılara karşı da dengeli bir fiziki savunma imkanı vermesidir. Silah çekildiği anda, vücut atış pozisyonu almalıdır. Silah çekilip ileriye doğru uzatıldığında, göz seviyesine yükseltilmeden ve nisan alınmaksızın ateş başlanır. Gözler hedef üzerinde olup, isabetlerin hangi noktalara olduğu tespit edilmelidir.

2. Yatarak Atis: Hedefin en fazla kucultulebildigi bir pozisyonudur. Korumamanin yaninda isabetli atislarin zorunlu oldugu hallerde uygulanabilir. Ayaklar bir araya toplanmis ve iyi bir nisan alabilmek icin kollar mumkun oldugu kadar ileriye dogru uzatilmistir. Yatarak atislarda uc ayri pozisyon...

1. Pozisyon: Bas daha fazla alcaitilmis ve kollar azamî ileri uzatilarak iyi bir nisan alma imkani saglanmistir.

2. Pozisyon: Tabanca fazla dengeli degildir ve gozlere daha fazla yakinlasmistir. Gozluclu ve gobekliler icin idealdir.

3. Pozisyon: Burada da 2. pozisyonadaki tum dezavantajlar mevcuttur ve kalca bolgesi genisler ve sisman insanlarca tercih edilebilecek olandir. Pozisyon1'de sol el sadece tabancali eli desteklemek icin kullanilir. Kollar duzgunce ileri uzatilmis ve tabanca daha fazla yere yaklasiktir. Sol el yumruk haline getirilmis, silahlî el bu yumruktan destek alarak yukariya dogru yükselmiştir. Silahlî elin desteklemesi ve yükseltmesine bir örnek teşkil eder. Pozisyon 3'te tabancayı göz hizasına yükseltmek çok uygun ise de 1 ve 2'deki kadar etkili değildir. Yatarak atis pozisyonunda ayaklar daima bir araya getirilip toplu vaziyette tutulur. Aksi takdirde ayaklar yanlara acildiginda hedef asiri derecede buyumektedir. Bu tamamen hatalidir.

3-Oturarak Atis:

Isabetli atis yapma imkani verdigi gibi, hedefi de yeterli derecede kucultur. Ancak bu pozisyonunda çok atıcı hatalar yapmaktadır.

Bunun için ;

- 1) Tabanca oturmadan önce çekilmeli...
- 2) Tabanca öyle bir şekilde çekilmelidir ki, bacaklara doğru yöneltilmemelidir.
- 3) Tabanca, bacağına paralel olarak çekilmeli ve atıcının atış yaptığı kanalın dışına ve gerisine tasmamalıdır.

4- Sutre Gerisinden Sag-sol El Ile Atis:

Yukarıda da değindigimiz gibi; bir barikat arkasından yapılan ve mukemmel bir koruyuculuk ile istikrarlı bir atış sağlayan bir atış pozisyonudur. Sağ yan taraftan atış yapmak gerektiğinde tabanca sağ elle, ve sağ ayak geride olacak şekilde ayakta dik olarak durulur. Sol el barikata dayanır ve sağ el bilek kısmından sol elin basparmağının üzerine yerleştirilerek destek alınır. Tabanca yerleştirildikten sonra horoz kurulur. Sağ el ile atış ediliyorsa mutlak surette sağ göz nisan almaktadır ki, barikatin gizleme özelliği azamî derecede kullanılabilir. Barikat pozisyonunda tabancanın hiçbir kısmı, barikatla temas etmemelidir. Tüm desteğini, destek görevi yapan basparmaktan almali ve bilek hareket edebilmelidir. (şekil: 6)

Yaygın Hata: Bir çok kimse, daha iyi destek sağlayabileceğini zannederek tabancayı barikata yaslamaktadır. Bu, destek sağlamadığı gibi, tabancayı da hasarlamaktadır. Ayrıca doğrudan barikata yaslanıp destek alındığında; geri tepme hareketi, atışın tamamen hedef dışında bir noktaya isabet etmesine sebebiyet verir ve sıhhatli bir atış olmaz. (şekil 7)

5-Diz çokerek Atis:

Bu pozisyon da acil durumlar için geçerli olup, mümkün olduğu kadar hedefi kuculttuğu gibi, horozu kurmadan ve nisan alınarak atış yapıldığından isabet oranı iyidir. Zaman elverdiği takdirde uygulanmalıdır ancak. Dengeli bir duruş temin edebilmek için hangi el ile atış ediliyorsa o ayak geride bulunmalıdır.

6- Ayakta Atis: Yukarıda bahsettigimiz gibi; dik ve hafif yan pozisyonunda yapılmaktadır. Tehlikenin olmadığı anlar ve kendi saldırmız esnasında kullanılmalıdır.

1.2 POLİS SORGUSU

POLİS SORGUSU VE TEKNİKLERİ

-Nedir, Nasıl Yapılır, Cesitleri Nelerdir-

SORGU NEDİR?

Polis'in suç ve suçla ilgili şahısların ortaya çıkarılmalarını sağlama usûllerinden biri de "sorgu"dur. Polis notlarına göre; sorulan sorularla elde edilemeyen sonuçlar için bu defa iskenceye başvurulmakta, fakat şahsın acıya-eziyete katlanma derecesine göre bu çoğu zaman vakit almakta ve hatta baskı ile alınan bilgilerin çoğu asılsız çıkmakta imis. Değişen zaman içinde (notlara göre) gûya sorgu usûlü de değişmiş. İskence artık yokmuş.

Sorgu, -sozde- bir "teknik"... Ve kendine gore taktikleri haiz... Eee, polis her zaman sucustu yakalayamaz ve delilleri ânında elde edemez tabii. Bir de sucla ilgili merak edilenler var ve sucustu yakalansa bile suclu kisi-sanik, sorgu gene de sart. Sonra da sucun keyfiyetine gore T.C.K.'ya havale...

SORGU TAKTİK VE TEKNİKLERİ

[Polislere gore taktik; basariya ulasmada "hukûka uygun" olarak takip edilen en uygun yola denir.]

uc yolu var:

1. Mulâkat
2. Sizdirma
3. Sorgu

Bu yontemler ya dogrudan sanik sayilanlar veya olaya cok yakin bulunanlar uzerinde denenir.

MULÂKAT

Sorusturmanin isine yarabilecek bilgilere sahip oldugu sanilan kimselerle yapılan cayli-sigarali gorusmelerdir. Kisiye sorular sorulur ve cevaplar devsirilmeye calisilir. Kisiler sorulari kendi bildiklerince ve kelimelerince ifâde ederler. Bu ifâdeler resmî belge sayilmaz. Veya dolayli yol ve bicimlerde kisilere yaklasilarak kisilerden bilgi edinilmeye calisilir:

- Soru sorulacak kisi hakkında etraftan bilgi toplanir, kisi hakkında bilgiler toplanir.
- Konu hakkında mâlûmat edinilir. Genelde bilgi alinamayan veya baskasinin bilmesine imkân olmayan husûslar uzerinde durulur.
- Ortam hazirlanir; konusturulacak kisiyi sikmayacak, urkutmeyecek mekânlar tercih edilir.
- Gorusme, musteki, magdur veyahut sâhitlerle yapilir.

Polisin Gorusmede Dikkat Ettigi Husûslar:

- Zaman problemi yoktur.
- Sorulacak sorulari onceden hazirlamistir.
- Sorgulananin itimâtini, dostlugunu kazanmaya calisir.
- Iyi bir dinleyici gibi olur ve bol bol not tutar.

Neticede kisiden alinan bilgiler kristalize edilir ve gâyenin temimine calisilir.

SIZDIRMA

Sorusturmacinin bir suclu veya olay hakkında bilgi sahibi oldugu zannedilen kisiden, bilgi verdigini bilmeden bilgi almasidir. Boylece gecmis olaylar veya plânlanan gelecek olaylar hakkında bilgi edinilmeye calisilir. Bu amacla:

1. Konu hakkında sorusturmaci hazirlik yapar. (konu, sahislar, yer, olay)
2. Konuya giris: Kisiyle dostâne bir diyaloga girilir. once genel olarak konusulur. Sohbet guncel bir konuya getirilir. Boylece konu hakkynda gorutu alynir. Soyledigi tastiklenir ve Boylece kendisine deger verilir. Sohbet ilerledikce sorular asil bilgi alinacak konular uzerinde yogunlastirilir.
3. Konular arasinda manevra yapmak: Sorularla, asil bilgi alinacak konuya gelince, genel bir soru ile gorusu ogrenilir. Bundan sonra konu islenmeye baslanir. Konu hakkında rahat konusuluyorsa, suphe cekmeden konuya aciklik getirecek sorular sorulur ve bildiklerini anlattikca hayret verici ifâdelerle, konusturulan kisi tahrik ve tesvik edilir. Ayrica, sizdirmaci, orada kendi bildiklerinden veya once senaryosunu hazirladigi olaydan anlatir. Boylece karsilikli bilgi tamamlama ortami hatta mumkunse onun daha cok sey bildigini ispatlama cabasina dusmesi saglanir. Yeterli bilgi alindiginda konu bahane ile degistirilir. Ancak manevra dikkatlice yapilir ve suphe uyandirmayacak sorular secilir.
4. Kisi taciz edilmez. Herseye ragmen suzulecek kisinin tepkisi menfi olabilir. Bu takdirde dostluk tesisi ile bilahare yaklatma denenir.

Kisinin Bilgi Duzeyini Olcmek

Sizdirmaci, kisinin bilgi duzeyine gore hareket eder. Bu nedenle kisinin bilgi duzeyi-kultur duzeyi hakkında bilgi edinilir ve ona gore sorular sorulur. Sizdirmaci, konusturulandan daha bilgili olmalidir "teorik" olarak veya kendini oyle hissettirmeye calisir.

6. Elde edilen bilgiler rapor edilir. Bu bilgiler operasyonel bilgilerdir ve onemlidir. Operasyona hazirlik ve sonrasindaki sorgulamada kaynak teskil edecek bilgilerdir.

SORGULAMA

Herhangi bir sucu isledigi suphesi altinda olan veya sahip oldugu bilgiyi tam olarak vermeye niyetli olmayan kimsenin sistematik sekilde sorulara hedef tutularak bildiklerinin ogrenilmesi isidir. Ferdî olan genellikle adli suclarda sorgu oncesi takip-tarassut yoktur. Bazi suclar ise "devletin dogrudan varligina ve toplum yasamina" yonelikdir. Bu tur suclara "toplumsal suclar" da denir. Toplumsal veya toplu olarak islenen bu "suclar" icin orgut tesekkul eder. Buradaki orgutu sadece siyasî amac icin kurulan orgutler olarak anlamamak lazim. Orgut suclarinda yer, zaman, sahis, delil ve suc niteligi sinirli degildir. Iste "devletin varligina yonelik" bu tur toplu suclarda takip-tarassut ve haber toplama faaliyetleri polis icin buyuk onem arz etmektedir.

Sorgulamada Uyulan Kurallar:

1. Sorgulamaci sorguya baslamadan once, olay ve sorgulanacak kisi hakkında bilgi sahibi olmalidir. Sorgulanacak kisinin bilgi kapasitesi ve zaafllari, onceden elde edilen bilgiler vs.
2. Sorgu ayakta ve gezilerek yapilmaz; cunku, sorguda esas amaclananlardan birisi de, sorgulanenin davranis ve mimiklerinin dikkatli olarak izlenmesidir.
3. Sorguya once bilinen ve cevap verilmesi kolay sorular ile baslanir. Boylece sorgulanan gevsetilmis ve sinirli hava ortadan kaldirilmis olur. Misâl olarak; nereli oldugu, nerelerde okudugu, hangi isi yaptigi vb.
4. Basit ve cevap verilmesi kolay olan sorularin sorulmasindaki amac, asil sorulara gecmektir. Alinan celisik veya yalan ifâdeler âninda sorgulanenin yuzune vurulmaz, not edilir. Bunun sebebi de, sistemli olarak sorulan sorulara cevap alinirken celisik veya yalan ifâdeler sorgulanenin âninda yuzune vurulursa, sorgunun kitlenebilecegidir.
5. Sorgulama sirasinda, kisinin soru sormasina firsat verilmemelidir. Evet-hayir cevabi alinacak sekilde soru sorulmamalidir. Sorgulanan kisi ile munâkasaya girilmez.
6. Mecbûr kalinmadikca sorguya ara verilmez. Bir olay icin sorgu yapilirken, bir baska olay daha yapildigi haberi gelirse, hemen o olay hakkında sorgu yapilmaz. once asil sorgu bitirilmelidir.
7. Sorgulanan kisiye, fayda umulursa bazi guvenceler verilir.
8. Sorgulamada, sorgulanacak kisinin psikolojik durumundan azamî derecede yararlanmak lâzimidir. Sucun islenmesi esnasinda veya hemen sonra yakalanacak suclu olayin etkisinden kurtulmadan ve serbest zaman bollugundan yararlanmadan sorguya alinir.
9. Tereddut edilecek husûslarda kesin kanâate ulasabilmek veya itirâfi saglayabilmek icin "yuzlestirme" yapmak gereklidir. Bu "yuzlestirme", teshis seklinde olabilecegi gibi dogrudan karsilastirma seklinde de olabilir. Kisilerin sorgulaması bittikten sonra celiskili ve tereddutlu durumlar ortaya cikti ise sorgulananlar karsi karsiya getirilir ve karsilikli konusturulur. Ancak tartisma ortamina meydan verilmez.

Karsilastirmanin Tanimi:

Dogru konustugu bilinen ile yalan ifâde verenin bir araya getirilme islemidir. Yalan soyleyen kisi odanın bir tarafina alinir ve izin verilene kadar konusmasi ve oksurmemesi istenir. Yanina bir de gorevli birakilir. Bilgi verecek kisi gozleri bagli olarak getirilir ve bilgileri tekrarlama istenir. Daha sonra odadan cikartilir ve Boylece bilgiler karsilastirilir.

Yuzlestirmenin tanimi:

Dogru konusmayan veya yalan soyleyen kisi ile suclayan kisinin yuzyuzeye getirilme islemidir. Bu uygulamaya, karsilastirmada sonuc alinmazsa basvurulur. Yuzlestirme yapilmadan dogru soyledigi sanilan saniga yuzlestirme yapilacagi soylenebilir. Yuzlestirme sirasinda her iki sanik sorgu odasinda yanyana getirilir. once dogru konustuguna inanilan saniga konusma hakki verilir. Olayi anlatmasi saglanir ve yalan soyleyen tekrar sorguya alinir.

Sorgu Yerinin ozellikleri

Normal olarak sorgulama, sorusturmacinin "isyeri"nde yapilir. Sorusturmaci kendi isyerinde, varsa ozel sorgu odasinda fizikî cevreyi kontrol edebilme ve sorgulamanin sekteye ugramasına engel olabilme iktidarına sahiptir. Sorgu Odası'nın husûsiyetleri ise sunlardır: Sorgu kapalı bir yerde yapilir. Bu kapalı yer mustakil bir oda olabilir. Sorgu odasının yeri secilirken diger polislerin mesai gordukleri veya devamlı girip ciktikleri yerlerden uzak olmasına dikkat edilir. Ayrıca halkın polisle olan ilişkilerini takip ettikleri ve herkesin girip ciktikleri yere yakın olmamasına özen gösterilir. Genellikle binaların en tenha yerlerindedir. Sorgu odası sus ve gosteristen uzak, bombos bir mekândır. Ses kayıt cihazları ve gozetleme aynalar o sekilde yerlestirilmistir ki, hem normal hem de tabii birer parca gorunumu ve hissini verir.

Sorgulama Yontemleri ve Uygulaması

1. Sorgulamanın Baslaması: Sorusturmaci ise kendini tanitarak baslar. Bu tanismadan sonra suc izâh edilir. Bu yapilirken, hicbir sekilde suca ait ozellik arzeden hususlar aciklanmaz.

2. Sorgunun Yurutulmesi: Sorusturmacinin yapacağı yaklasmaya-yakinlasmaya, sanigin gecmisi hakkında derlenen bilgi ve olaya âit elde mevcut bilgiler tesir edecektir. Bu faktorleri gozonune alarak, supheliyi alip yerlestirdikten sonra sorusturmaci gerekli plan ve hazirliklarını tamamladıktan sonra sorguya hazir olur. Bu faktorlere gore sorgucu ilk yaklasmada basari olamazsa ikinci bir yol dener. Ancak bu manevra, ustalikle yapilmaya calisilir ki, sorgulanan basari hissine kapilmasin.

Sorgulama cesitleri:

a. Sert Yaklasim (dogrudan yaklasma) : Genellikle sucustu hâllerde tatbik edilir. Sanik dogrudan sorgu odasına alinir. cay, sigara ve benzeri seyler verilmez. Ayakta bekletilir. Sorular sert bir sekilde sorulur. Nedeni, sanik olayın stresini atamamis ve bazı iz ve deliller ile yakalanmış olmasındandır. Bu metodu kullanırken sorusturmaci, sanigin suçluluguna isaret eden ifâdeler, beyân ve deliller üzerine agirlik vererek kendinden emin bir hava olusturur. Sorgucu bu sebeble saniga inkâr etmemesi husûsünü her vesile ile bildirir.

b.Yumusak Yaklasim (dolayli yaklasim) : Elde deliller olmadığı zamanlarda supheli olarak yakalanan kisilere uygulanir. Dostca bir davranis ile baslanir. Sohbet edilir ve ikrâmlarda bulunulur. Bu yaklasımdan netice alınamaz ise sert yaklasıma gecilir. Delil noksanlığı veya eldeki delillerin zayıf olması halinde sorusturmaci soracağı ustaca sorularla supheliyi oyle bir duruma sokmaya calisir ki, kendisince kesinlikle bilinen olay ve vak'âları, supheli tahrif zorunda kalsin. Bundan sonra ise sorgucu bu gerceklerin supheli tarafından neden tahrif edildigini sorar. Sorusturmaci zaman zaman soruduğu sorular ile sorgulananı bazı seyleri bildigini hissettirir. supheli boyle bir duruma sokulduktan sonra bir ikrar yahut itirâf almaya yarayacak dogrudan sorulari sorgucu yoneltir.

Sorgulamada Kullanılan Taktikler:

1. Direnci Kirma-Inandırma Taktigi : Elde bazı deliller bulunduğu zaman uygulanir. Saniga orgutun de-sifre edildiği, arkadaslarının yakalandığı, bu durumda kendisini sikintiye sokmaması için dogruyu soylemesi tembihlenir.

2. Herseyi Biliyoruz Taktigi : Bu, her saniga uygulanmaz. Herkes de bunu uygulayamaz.

3. Sorgu Yagmuruna Tutma Taktigi : Sanigin dogru konusmadığı zamanlarda uygulanir. Sorgulama kurulunda bulunan uzmanlar, sanigi aralıksız olarak soru yagmuruna tutar ve sanik sorulara cevap verirken dusunecek fırsat bulamadığından sürekli sorular karsisinde gercegi veya yakini soyleyebilir. Alınan cevapların dogru olup-olmadığı kontrol edilmelidir. Bu takdirde sorgu birkaç gun aralıkla tekrarlanır.

4. Tezatlara Dusurme Taktigi : Sorgulanan kişi, soru sorulduktan sonra yalan da soylese serbest-rahata bırakilmali; hatta yalanına bir de polis tarafından yalan katilir. sayet polisin yalan durumunu teyid ederse bu durum sorgu sonunda kendisine bildirilir ve gercegi soylemesi istenir.

5. Soguk Davranma-Koz Kullanma Yetkisi

Soguk davranma: Sanik sorgulama odasında bulundurulur. Hic soru sorulmadan olayın olduğu mahâle goturulur, gezdirilir. Kisinin buradaki hâl ve tavirlari incelenir. Ne gibi bir tepki verdiği izlenir ve sorgu odasında olayı anlatması istenir.

Koz Kullanma: Suphelilerin birisinin polisle isbirliği yaptığı kanâati uyandırilir. Saniklardan birinin itirâfta bulunmuş ve suçu da kendisine atmış olduğu izlenimi verilir.

6. Rahat Vermeme Taktigi : Butun taktiklere ragmen sonuc alınamamissa bu yontem uygulanir. suphelinin önceden nitelikleri, hassas noktaları tespit edilir ve uygulama baslar. ornegin sahis ileri derecede sigara tiryakisi ise kendisine uzun süre sigara verilmez. Sorgu sırasında rahat davranılarak onun da sigara icmesine izin verilmeli ve sonra da bu engellenmeli, diye ozetlenebilecek bir tekniktir. Bunun sonucunda sanik itirâfta bulunabilir.

7. Sıprıtuel Taktık : Kısınin geqmisi ile ilgili bazı sorular sorularak bilgi alma taktıgıdır. Bu taktık cesıdı, gunumuzde fazla kullanılmamaktadır.

Mulâkat, Sızdırma ve Sorgu Arasındaki Farklar:

Mulâkatda bilgi veren, bilgi verdiğini ve bilgi verdiği kisinin huviyetini bilir. Sızdırmada ise bilgi veren bilgi verdiğini bilmez. Bilgiyi sohbet havası içinde verir. Ancak yönlendirmek için tahrik edici, hayret edici sorular sorulur. Fakat bilgi veren kişi, bunun böyle olduğunu bilmez. Mulâkat dar kapsamlı olup, belirli bir zaman ve olaylara yöneliktir. Sızdırma ise daha geniş bir zamanı kapsar, geçmiş olaylara dâir bilgi alınabildiği gibi gelecekte olabilecek olan olaylara dâir de bilgi alınabilir. Mulâkat ve sızdırmanın ortak yanı ise, bilgi alınan kişiler olayla doğrudan ilgisi bulunmayan, olaya dair bilgisi ve gorgusu olan kişi ve kişilerdir. Sorguda ise, alınan bilgiler, mulâkat ve sızdırmada olduğu gibi değil, delil niteliğindedir. Olayın aydınlatılmasında sonucu doğuran bilgilerdir. Bu özelliğinden dolayı sorgulama yöntemlerinden en fazla tercih edilendir.

1.3 POLİS TAKİBİ

TAKİP VE TARASSUT

-Nedir, Nasıl Yapılır, Cesitleri Nelerdir-

[Yazacağımız bütün bilgiler genel olarak "Polis Notları"ndan meydana getirilmiştir; cümle kuruluşları ve şahıs ekleri kullanımı bu yüzden "onların dilinden" verilmiş ve böylece "onların" nasıl bir hâl içinde buldukları aktarılmaya çalışılmıştır.]

Takip-Tarassut Nedir?

Takip ve tarassut, ilgili husûslarda ve girişime (uygulamaya) yönelik çalışmalarda bilgi toplamak için sıkça başvurulan bir yoldur. Görünmeden görmek, farkına vardiirmeden isitmek ile gerçekleşir. Bu özellikleriyle basli basına husûsiyetleri olan bir çalışma alanıdır. Polis, supheli ve sabikalıları kontrol altında tutmak, suçustu yakalama ve suç sonrası tahkikatta takibe de başvurur. Lâkin, takip-tarassut, polisin en güc istigâl sahalarından biridir.

Takip-tarassutta amaç; kişi, yer ve eşyalar hakkında bilgi derlemek, faaliyet (orgutlu-orgutsuz) mensûbalarını ve toplanma yerlerini tesbit, yakalama veya kontrol altına almak, yahut sadakâtinden endise edilen kaynağın test edilmesidir. Bir diğer yandan takip-tarassut, hedef ve hedeflerin gözle, teknik imkânlarla veya her ikisi ile kontrol altına alınmaları için yurutulan çalışmaların tumudur.

Polis Dilinde Takip -Tarassut'a Dâir Terminoloji:

HEDEF: Röntgenlenen, takibe alınan yer, kişi veya eşya.

TAKİPÇİ: Polis - isgalci güc.

KONVOY: Hedefle (takip edilen) aynı taraftan olup, hedefin takip edilip edilmediğini anlamaya çalışan kişi: KUYRUK

KONTRA TAKİPÇİ: Polisi kollayan bir diğer polis. Yani kuyruk polisi

KONTAKT: Temas kurma. Direkt veya dolaylı yollarla olabilir.

YANMA: Hedefin takip edildiğini anlaması, takipçileri tanınması.

TEST: Hedefin, takip edilip edilmediğini anlamak için başvurduğu hile veya hileler.

Takip-Tarassut'un Polise Sağladıkları

- 1- Aktif (pratik) çalışma için gerekli bilgileri toplamak. (Hedefin ikâmeti, isı, temasları vs.)
- 2- Hedef(ler)i delilleriyle birlikte ele geçirme.
- 3- Bilgi kaynaklarının samimiyetini ölçme.
- 4- Bilgi kaynağının güvenliğini sağlama.
- 5- Bir faaliyetin icrasına mâni olma: Tâciz takibi. (Takipçiler bilerek varlıklarını hissettirirler.)
- 6- Arama emri için gerekli bilgileri polis bu yolla toplar.

7- Mimli mekânlara giren-cikanlari tesbit.

8- Hedefin itiyadlari hakkında bilgi sahibi olmak.

Takip-Tarassut'un cesitleri

Teknik ve fizikî iki ana bolumu vardir;

1-Teknik Takip-Tarassut Bazi optik ve elektronik araclarin kullanilmasi yoluyla hedef(ler)in gozetlenmesi, temas ve bulusmalarin tesbiti ile belgelenerek delillendirilmesini amaclar. Polis bu amacla hedef(ler)i, faâliyet, temas ve konusmalarini, legal veya illegal fotoograflar, filme alir, ses bandlarina kaydeder. Konuyla ilgili malûm hertur techizat bu amacla kullanilir. Yine, polisin gizlice evlere girmesi, sahte evrak tanzimi, muhur vs. taklidi, zarflari acmasi teknik takip-tarassut icinde mutaâla edilir. Polisin bu noktadaki calismalarinin bir cogu illegal olup, "is ustunde" yakalanirlarsa fena halde "terlerler".

2- Fizikî Takip-Tarassut Hedef(ler)in takipçiler tarafından ciplak gozle, sabit veya mobil, aracli veya aracsiz takibidir.

a) Hareketli takip-tarassut Takipçilerin hedefi basindan sonuna kadar pesini birakmadan hareket hâlinde izlemeleridir. Yaya, vasitali veya ikisi bir arada.

b)Sabit Takip-Tarassut Hedefin uygun gorulen bir noktadan hareketsiz veya yari hareketli sekilde devamlı gozlenmesidir. Takipçi, yaya, vasita icinde veya mahfuz bir yerden isini gorur. [Tipik polis Renault'ları herkesin malûmu. Gelirler, isyerinizin onunde veya evinizin civarina kafalarini gomerler ve baslar takip-tarassuta(!) Bunun yaninda "Polis Vakfi" sayesinde "resmî makbuzlu harac"larla toplanan paralar veya duzenlenen, "bileti almasi zorunlu gelmesi serbest" geceler ve konserler sayesinde alinan Renault'ların renkli cesitleri ile veya bir vesile ile tutuklanan ve arabalarına mahkeme karariyla "yed-i emin" karari cikartilan saniklarin vasitalari da cogunlukla birkac plaka ile kullanilmaktadir.] Sabit takip-tarassut, ev, oda, dukkân, daire, arac vb. bir usse ihtiyac gosterir. us temin edilemiyorsa kamuflej uygulanir. Takipçi, ayakkabi boyacisi, seyyar satıcı, eskici, resmî-sivil isci, gorevli, dukkân sahibi vs. olabilir. Civardakilerden biri, birkaci veya tamamina yakini takipçilerden olabilir. us temini icin kesif yapilir. Daha sonra gerekli malzeme usse gizlice sokulur ve zamani gelince ayni gizlilikle uzaklastirilir. us'ten kimsenin haberi olmaz, asla bos birakilmaz. Yapilan tum musâhedeler not edilir. Gelip-gidenler (zamaniyla birlikte), otolar (plaka ve diger ozellikleri), sahislar, (eskâlleri) vs.

Takipcinin Takip-Tarassut'ta Dikkat Ettigi Noktalar:

- Amac gorunmeden gormek ve duymak olduguna gore aradaki mesafeye dikkat eder. Mevcût sartlara gore mesafe ayarlanir.

- Tenha bir yerdeki fâaliyetleri ogrenmek, giren-cikani gozetlemek guctur. Yakinlasmak icin kamuflejla cesitli numaralar denendir. Uzak kalindigin da ise, bircok muhim nokta gozden kacar. (Civardaki tiplere, gorevliilere, park etmis kapali bolmeli arabalara, nihayet ev ve dukkânlara coreklenmit olanlara dikkat!)

- Tenhada hedeften farkedilmemek icin uzaklasilir, kalabalikta ise aksine hedefe yaklasilir. cok yakin olunabilir. (Kalabalikta kisinin dikkati dagilir, hedefin takipçileri tanimasi, farketmesi guclesir.)

- Hedefin kalabalikta herhangi bir vasitaya binip uzaklasmamasi, kapali bir yerlere gidip kargasada kaybedilmemesi icin yakindan takip gereklidir.

- Yine gece (yetersiz isikta) takip-tarassut mesâfesi azaltilir. Ayni bicimde iklim, hava sartlarina bagli olarak gorusun azaldigi hâllerde de mesafe daraltilir.

- Uzun sureli takip-tarassutta polisin taninma-"yanma" ihtimâli artar. Uzun takiplerde iki, uc veya daha fazla takipçi ile is surdurulur.

- Hedef, binaya girdiginde beklenilmez. Girmek ve olan biteni anlamaya calismak gerekir. Musteri, adres sorma, gorevli vs. numaralariyla girilir. Bina icinde hedefin yeri cikardigi seslerden (kapi, ayak vb), asansor gostergerlerinden, gece ise isigi yeni yanan mekânin tesbiti ile anlasilabilir.

- Otelde ise yakin odaya yerlesmek, otel personeliyle konusmak, santralden konusmalari hakkında bilgi derlemek mumkundur.

- Lokantada ise takipçi, 1-2 dakika sonra iceri girer, musterii gibi hareket eder ve hedefi gorebilecegi bir yere yerlesir. Birden fazla takipçi varsa, hepsi iceri girmez disarida beklerler. Hedeften once yemek bitirilip disari cikilmaz.

- Hedef istasyon, gar, vb. bilet gisesinde ise, takipçi hemen arkasinda olmaya, boylece bileti nereye aldigini anlamaya ve konusulanlari dinlemeye calisir. Gerekirse ayni vasitaya biner. Umumî nakil vasitalarinda hedefle karsilikli

oturmaktan, çok yakınında olmaktan, göz göze gelmekten imtina edilir. (çok yakın durmak gerektiğinde yüz, kitap-gazete, vb. ile gizlenmeye çalışılır) Böylece hedefin takipçileri inceleme imkânı azalır.

- Takipçi, hedefin pesinde takipçiyi kollayan bir baskasının (konvoy=kuyruk) olup olmadığını anlamaya çalışır.

- Takip esnasında hedefle temas edenlerin eskâlleri en iyi şekilde alınır. Takipçilerin gücü, hedefin sahte temasları ile azalır. Çünkü, çoğu zaman hedefin kontakt kurduğu kişi ve kişilerin de aynı takipçi grubunca takibi gerekebilir. Bu bakımdan hedefin, takipçilerin gücünü azaltmak için başvuracağı sahte temasları, takipçilerince ayırılmaya çalışılır.

- Hedef, takipçi tarafından herşeye rağmen kaybedilirse, bulunması muhtemel yerlerde aranır. Hedefin ismi ve bulunabileceği adresler bilindiği takdirde doğrudan doğruya telefon edilerek sorulabilir. Telefona cevap veren yakınları nerede olduğunu, ne zaman geleceğini söyleyebilirler. Hedefin kendisi ile karşılaşıncaya yanlış numara mazereti vs. ileri sürülebilir takipçi tarafından...

- Diğer taraftan takipçiler hedefin görüş açısı dışında durur, takip-tarassut esnasında biraraya gelmez, konuşmazlar.

- Hedef tarafından rastgele atılan veya bırakılan kâğıt, cop, sigara paketi vs ile birilerine mesaj iletilmek istenebilir. Hedef, attığı-biraktığı şeyi alan olup olmadığını anlamaya çalışabilir. Atılan-bırakılan şeyi takipçi gizlice alır, bakar ve bırakır.

- Takipçiler yapmacık hareketlerden, gayri tabii kıyafet değiştirmelerden, park edilmiş araç, ağac arkalarına saklanmaktan, köşebaslarından gizlice bakmaktan sakınırlar.

- Hedefle yüzyüze gelmekten, konuşmak zorunda kalmaktan kaçınırlar. Yüzyüze geldi ise, ileriye, ceket yakasına veya ayagina bakarak bakışlardan kaçarak, böylece bilâhare tanınma imkânı verilmemeye çalışılır.

Takip-Tarassut Yapılış Şekilleri:

1- Uzak ve Gevtek T.T. : Takip-tarassut devamlı değildir. Maksat takipçilere asına olunmasını engellemektir. Hedefin genel olarak durumunu kontrol için yapılır. Muayyen veya gayri muayyen zamanlarda olabilir.

2- Yakın ve Siki T.T. : Tüm hareket ve temasların maksat hasil olana dek veya istenilen süre içinde hedefin kontrolü için yürütülen çalışmalardır.

3- Periyodik T.T. : Hedef belirli bir mesafeye kadar takip edilir ve bırakılır. Takibi bir başka takipçi muayyen bir yere kadar devam ettirir. Maksada varılıncaya kadar böyle sürebilir. Asiri derecede önemli sebepler için başvurulur. Yavaş işler. Kullanılması hedefin ihtiyaçlarına ve bunların iyi bilinmesine bağlıdır.

4- Taciz Takibi : Hedefin, istenilmeyeni yapmasına mani olmak için takipçilerin kendilerini desifre ederek yaptıkları uygulamalardır.

5- Devamlı Takip : Birden fazla grup tarafından 24 saat süreyle takip sürdürülür. Hedefin bir gruptan diğerine hareketli veya sabit teslimini temin için bir merkeze ihtiyaç vardır. Grupların telsiz veya telefonla kuracakları irtibat, işin ara verilmeden sürdürülmesini mümkün kılar. Farkedilme imkânı yüksektir.

Takipçinin Takip -Tarassuta Hazırlığı

Takip-tarassutun hazırlık safhasında takibi daha olumlu yükseltebilmek için hedefle alakâli on bilgiler toplanır. Bunun için arşiv kayıtlarından vs. faydalanılır. Veya civarda dikkatlice araştırma yapılır. Derlenecek on bilgiler; -

-Hedefin açık kimliği, lâkâbi, eskâli, fotoğrafı.

-Biyografisi.

-İsyeri ve ikâmetgahi.

-Mudâvimi olduğu yerler. (Lokanta, kahvehâne vs.)

-Ev-is gidis ve geliş yolları.

-Samimi arkadaşları.

-Malî durumu.

-Sosyo-kültürel durumu, özel yetenekleri.

-Ozel otosu.

-Ozel tamirci, ev, isyeri ugrak yerlerinin kesfi.

Takipciler, konuşmadan bazı mânâları birbirlerine iletebilmek için itaret tesbiti de yaparlar. Takip esnasında civara aykırı kıyafetler giyilmez, uyumlu olunur. Mümkünse her gün farklı kıyafetler giyilir. Ayrıca kilikta, görünüşte yapılacak itinalı ufak değişiklikler (gozluk, sapka, aksesuar eklemek veya çıkarmak) tanınmayı güçleştirir.

Yanmamak İçin Takipcinin İlâve tedbirleri:

1- Takipçi, telaslı olmamaya, şüphe uyandırmamaya ve garip tavırlar takınmamaya özen gösterir.

2- Hiçbir zaman kotmaz.

3- Hedefe, kalabalıkta yaklaşmaya, tehada uzaklaşmaya çalışır.

4- Kosebaşlarında âni dönüşler yapmaz. Hedef âniden donduğunda, takipcinin de âniden donması olmaz. Yanıverir!.

5- Birden çok giriş-çıkışlı yerlerde dikkatli olunur. Böyle yerlerde hedefin kaybedilmesi ihtimali çok yüksektir.

6- Kontaklarda fotoğraflamaya çalışır.

Test Ve Takipcinin Tavrı:

Hedefler takip edilip edilmediklerini anlamak için bazı yollara başvururlar. Böylesi hâl ile karşılaşıldığında, bir uclu grubunun yapacakları;

- Hedef yürürken âniden durur ve arkasını takip eder. (Takipçi duraklamaz. İkinci takipçi takibi sürdürür, ilki ucucusunun bilahare yerini alır.)

- Hedef yürüyüş esnasında sağ ve sol devamlı gözaltında tutar, âniden dönüp ters istikamette yürür. (Takipçi hedefin devamlı sağa-sola donmasından kuskulanarak duraksamaz, tabii halini bozamaz. Aynı biçimde ikinci takipçi birincinin yerini alır.)

- Hedef bir vasıtaya binmek üzereyken iner. (Takipçilerden biri araca binmiş hâlde ise inmez, diğerleri hedefi indikten sonra takip eder.)

- Hedef vasıtaya bindikten sonra en kısa mesafede iner. (Bu durumda takipçi inmez.)

- Hedef vitrinleri seyrediyor gibi yaparak vitrinden aynavârî istifâde edebilir. (Takipçi görüntüsü vitrine dutmeyecek şekilde yer tutar.)

- Hedef çöpe veya yerlere kasten birşeyler atar ve alınıp alınmadığını kontrol eder. (Atılan şey ilk takipçi tarafından ve hemen alınmaz.)

- Hedef yürürken bir vasıtaya binecekmiş gibi durarak arkasına bakabilir. (Takipçiler âniden durmaz.)

- Hedef kahvehâne, pastahâne gibi yerlere girerek kapiyi göreceği bir yere oturabilir. (Takipçi girerse müşteri gibi hareket eder, hedefin hemen pesinden de çıkmaz.)

- Hedef lokanta, pastahâne gibi yerlere girdikten sonra oturmadan kısa bir sürede tekrar çıkabilir. (Takipçi çıkmaz.)

- Hedef konvoy kullanabilir. (İkinci takipçi buna izin vermez.)

Takip Grupları:

İsin mahiyetine göre tek, çift veya üç kişiden oluşabilir.

1- Tek Takipçi Zorunluluk yoksa başvurulmaz. Yanma ihtimali yüksektir. Hedefi kaybetme ve konvoyca desifre edilme ihtimali de. Kontakları tesbit, takip zordur.

2- İkili Takip Grupları Tekli takipten daha güvenlidir. Pozisyon, yer değiştirme ihtimali olduğundan yanma ihtimali zayıflar. Konvoy tesbit çalışması yapılabilir. Hedefin kontakları tesbit ihtimali artar. (Ancak kontaklarda birilerinin pesine düşülürse asıl hedef pesine gidecek tek kişi kalır ki, tekli takibe dönüşür.) Âni durmalar ve kose donmelerdeki muskul durumlara düşülmez, vasıtaya binip inmelerde takip yanmadan sürdürülebilir. 1. ve 2. takipçi zaman zaman yerlerini

degistirebilir.1. takibci hedefin, 2. si ise 1.nin arkasinda veya yolun karsisinda, mumkunse hedef ve 1. takibciyi gorebilecegi bir yerde olabilir.

3- uclu Takip Grublar En ideâl takip tarzidir. Mahzurlar en aza iner. 1. takipci hedefin hemen ardinda, 2. takibci 1. nin ardindan 1. yi gorebilecegi sekilde yer alir ve konvoy olup olmadigini takip eder. 3. takipci 1. ve 2. takipcinin arasindan hedefin sag ve sol yanindan uygun bir yerde ve mesafede takibe katilir. Hedefin sapmalarini 3. takipci daha once anlasilan isaretle digerlerine bildirir. Hedefin kontaktlari takipçilerden biri tarafından kontrol altına alınabilir. Hedef pesinde yine en az iki takipçi kalmis olur.

4- Gerektigi takdirde daha fazla eleman ile de takibler gerceklesebilir. Sabit takiblerde ve operasyon dusunulen hallerde sayi genellikle ucden fazladir. Takipçilerin sayilari arttikca sevk ve idâre problemi artar.

NETICE

Unutmamak gerekir ki, cogu zaman takip ve tarassutun basarisi ileri goruse, zekaya, inisiyatife, uygun bir plân hazirlanmis olmasina baglidir. onceden tahmin edilemeyen hallerle karsilasildiginda, guclugu asacak problemlerin bulunabilmesi yeteriligi, basariyi onemli olcude etkiler. TC'de polis teskilati vasat, cogu zaman da, vasatin altindaki kafalardan olustugu icin bu denli performans beklenmesi safdillik olur. ANCAK, HERSEYE RAGMEN ZAIYAT VERMEMIZ TEMELDE, BIZIM APTAL POLISLERI ASIRI UMURSAMAZ TAVIRLAR CcİNDE OLMAMIZDAN VE TEDBIRI BOSVERMEMIZDENDIR.

“Geregi dusunulsun!”

1.4 SOLUNUM VE DOLASIM SISTEMI

SOLUNUM SISTEMI VE SUNI SOLUNUM

Solunum sisteminin temel fonksiyonu, vucuda (O-Oksijen) saglamak ve (CO-Karbon diOksit)'nin atilmasini temindir. O ve CO'in yer degistirmesi ise akciğerlerde ve dokularda gercekesir. Akciğerler ve hava yollari hastalanmadik ve yaralanmadikca solunum otomatik olarak gercekesir. Solunumu bozuk veya hic soluk alamayan hasta veya yaraliya mudahale edebilmek icin, mudahalecinin sistemi ve prensiblerini bilmesi gerekir. (Anatomisi icin, gecmis 'notlari' karistirin. sekiller yardimiyla hatirlamaya calisin.)

O ve CO degisimi:

Vucuttaki butun hucreler yasamak icin gerekli enerjilerini besinlerden alabilmek icin bir dizi kimyasal islemler yaparlari ki buna “metabolizma” denir. Metabolik islemler sirasinda her hucre (O) kullanir ve (CO) ise atik maddeleri uretir. Metabolizmaya katilip bu isi yapamayan hucreler olur. (Yani hucre ihtiyaci olan (O) veya besini alamaz, alsa bile kullandıktan sonra olusan coperlerinden (CO) vs. maddelerden kurtulamazsa olur. Hucrelerin gruplar hâlinde olumu organlarin devre disi kalmalarina nihayet organizmanin (insanin) olumune neden olur.)

[NOT: Solunumun veya kan dolasiminin bozulmasi yahut durmasi isaret edilen bu metabolik fonksiyonlara mani olarak olume goturur.]

Tum vucut hucrelerinin (O)'e ihtiyaclari vardir. Hayatî organlardan kalb ve beyin hucreleri ise (O)'sizlige karsi cok hassas olup birkac saniye ile 3-5 dakikadan daha fazla (O)'sizlige tahammul edemez ve olmeye baslamistir. Daha da kotusu olen hucrelerin yerine yenisi gelemez. Kalb veya beyin calisamaz hale gelirse (olurse) beden olur.

Dolasim Sistemi ve kan hucreleri ile Akciğerler arasinda basta (O)-(CO) besin vd. tasinmasini saglar. Kan akciğerlerden aldigi (O)'ni tasir hucre ve dokulara aktarir. Buralarda metabolizme sonucu olusmus (CO) alir ve akciğerlere disari atilmak uzere geri tasir. Oradan da disariya -atmosfere- atilir. Kanin damarlar icindeki dolasimini saglayan guc ise kalbin pompa gucudur.

Solunum Mekanizmasi:

Akciğerin kendi yapısında adale dokusu olmadigindan kendiliginden genisleyip kuculmeleri mumkun degildir. Ancak Akciğerlerin icinde bulunduklari gogus kafesi kaburgalar arasi kalir ve diyaframlar sayesinde genisler ve daralir. Akciğerlerde bu genisleyip daralmaya eslik eder. Gogus kafesi icinde Akciğerler asili duran bir fanusa benzetilebilir. (sekil 1)

Fanusun tabanini hareketli diyaframa yapar. Kaburgalar gogus kafesinin seklini tayin eder. Gogus boslugunun disariya olan tek acikligi ana soluk yolu olan ‘trakea’ ile dir. Hava giris-cikisi sadece trakea ile olur. Diyaframa vd. gogus duvari kaslari kasildiginda, fanusun ic hacmi artar, bu hafif bir vakumun olusmasına neden olur. Normalde gogus icindeki hava basinci disaridaki hava basindan biraz dusuktur. Diyafram ve kaburgalar arasi kaslarin kasilmasi gogus boslugunu genisletir. Gogus ici basinci biraz daha dusur. Boylece disaridaki hava, agiz+burun ve tarakea yoluyla akciğerlere dalar. Disaridaki hava basinci ise icerideki basınca esitlendigidinden hava girisi durur. (Soluk alma durdu.) Diyafram vd. kaslar gevse diginde gogus ici basinci artar ve icerideki hava disari itilir. (soluk verme.) Solunumun aktif kısmi nefes almadir.

Kasların kasılması bu dönemdedir. Enerji bu sırada harcanır. Nefes verme kasları gevşediğinde kendiliğinden pasif olarak gerçekleşir.

NORMALDE GÖĞÜS BOSLUĞUNA SADECE BİR GİRİŞ OLDUĞUNU UNUTMAMAK ÖNEMLİDİR. BU GİRİŞ 'TRAKEA'DIR. BASKA BİR AÇIKLIK VARSA HAVA GÖĞÜS BOSLUĞUNA DOLAR FAKAT AKCİGERLERE GİREMEZ. AKCİGERLER İLE GÖĞÜS DUVARI ARASINDA TOPLANIR VE AKCİGERLERE BASKI YAPAR!

Nefes Almanın Kontrolü:

Nefes almayı beyin kontrol eder. Bu işin merkezi beyin sapıdır. Daha çok O gerektiğinde beyin sapsi gönderdiği emirlerle solunumu hızlandırır. Nefes alma otomatiktir. Ancak kısmen kontrol edilebilir. Yani nefesimizi tutmak istediğimizde beyinden gelen otomatik uyarıları bir müddet durdurabiliriz. Aynı şekilde daha hızlı veya derin nefes almak istediğimizde bunu geçici bir süre yapabiliriz. Fakat beyin atardamar kanındaki O ve CO miktarlarını sürekli takip eder. Bu miktarlar fazlalığa değişirse beyin kontrolü derhal alır ve dengeleri kurmak için gerekli düzenlemeleri yapar. Nefesin hızını ve derinliğini ayarlar. Solunumda esas uyarıcı faktör atardamar kanındaki CO miktarıdır. Kan CO düzeyindeki küçük artışlar bile solunumu hızlandırır. CO düşmeleri ise solunumu yavaşlatır. Diğer yandan beyin atardamardaki kan O'ne karşı da hassastır. Bu hassasiyet CO'de olandan daha fazladır. Kan O'deki azalma veya artmalar solunumun artması veya azalmasına neden olur.

TEMEL DESTEK TEDAVİ (TDT)

TDT, solunum durması, kalp durması veya her ikisinin birden vukuunda mekanik araç gerec veya yardım olmadan rahatsızlığı tedavi edebilme işidir. Suni solunum ve dolasım sağlama yöntemidir. Başarı, solunum veya kalp (dolasım) durmasını derhal tanıyıp tedaviye acilen başlamaya bağlıdır. TDT'nin uygulanmasında zaman çok önemlidir. Tanı ve tedavi zamana karşı yurutulur. Eğer O kesilirse kalpte saniyeler içinde düzensiz atımlar gelişir. Beyinde O eksikliğinde uc-bes dakika içinde geri dönüşü olmayan tehlikeli hasarlar ortaya çıkar. O'nin atmosferden alınıp hücrelere iletilmesini sağlayan iki temel fonksiyon, soluk alma ve kan dolasımıdır. Nefeslenme ise atmosfer havası (O) akciğerlere girer çıkar. (O)'nin kana, (CO)'nin hava geçisi akciğerlerde meydana gelir. (O) hücrelere taşınırken (CO) de dışarı atılır. Ve kalp kani vücudun uzak hücrelerine pompalayarak ulaştırır. Hava yolu, nefes alma veya dolasımdaki herhangi bir kusurun faturası ağır odendir; olum! Temel Destek Tedavisi (TDT), solunum ve kalp-dolasım sisteminde yetmezliğe yol açıp hayatı tehlikeye sokacak herhangi bir durumun tedavisidir. Karmaşık aletler kullanılmadan yapılan acil tedavidir.

Temel Destek Tedavisi'nin gerektiği durumlar:

- 1- Hava yolu tıkanması
- 2- Solunumun durması
- 3- Dolasımın durması (Kalbin...)

Solunum veya dolasımın olmadığı veya yetersiz olduğu hemen belirlenmeli ve saniyeler içinde gerekli destek uygulamalara geçilmelidir. (şekil 2) Eğer sadece solunum yoksa veya yetersiz ise hava yolunu suni solunuma belki de gerek kalmadan acmak yeterli olabilecektir. Genellikle hava yolunun temizlenmesi normal nefes almayı sağlayacaktır. Eğer kalp fonksiyonları iyi değilse veya yoksa, suni solunumla birlikte suni dolasım (kalp masajı) çalışmasına da başlamak gereklidir. Eğer solunum kalpten önce durmuşsa, Akciğerde yasal dakikalarca devam ettirecek miktarda (O) vardır. Fakat önce kalp durdu ise, kalbe ve beyne (O)'li kan pompalanmadığı için gitmez. Kalp (O)'li kan ile beslenemez ise, çalışma düzeni, ritmi bozulur ve beyne yeterince kan pompalanamaz. Beyin 4-6 dakika O'siz kalınca, kalıcı hasarlar gelişmeye başlar. 6 dakikadan sonra hasar kesindir. Bu nedenledir ki, TDT'nin uygulamasında ivedilik önemlidir.

İlk Değerlendirme:

Daha evvelki bölümde anlatıldığı üzere ilk değerlendirme yapılır: Hava yolunun açıklığı, solunumun niteliği, dolasımın niteliği ve suu düzeyi değerlendirilir. Hasta veya yaralının TDT'ye ihtiyacı olup olmadığı anlaşılır. Genel olarak suni solunum veya dolasım uygulamak gereken her hastanın suu kapalıdır.

Pozisyon:

Suni solunum veya kalp masajını uygulayabilmek için, hastanın mutlaka sert bir zeminde ve yatar pozisyonda olması gerekir. Eğer hasta buzulmuş ise veya yuzustu ise, hastayı uygun pozisyona çevirmek gerekir. Hasta, baş, boyun ve sırtı bir bütün olarak yuvarlanarak çevrilir. Yatar pozisyonda bacakların 30 derece kadar yukarı kaldırılması kalbe kan dönüşümünü kolaylaştırır. Ve harici kalp masajı gerekirse, suni dolasıma katkısı olur. Hasta uygun pozisyona getirilirken omurga yaralanmalarının olumsuz sonuçları için dikkatle hareket edilmelidir. Takiben hastanın nakli için hazırlıklar yapılırken TDT'ye de başlanır.

Eriskinde Hava Yolunun Acilmasi:

TDT'nin etkili olabilmesi icin hava yolunun derhal acilmasi gerekir. Hava yolu acik olmadan sunî solunum mumkun degildir. suuru bulanik veya kapali hastada hava yolu tikanmasinin en sik nedeni bogaz ve dil kaslarindaki gevseme sonucu asagiya dogru sarkan dilin hava yolunu tikamasidir. Takma disler, kan phtilari, kusmuk, tukuruk, yiyecek parcalari veya baska yabancı cisimlerde tikanmaya neden olabilirler. Gevseyen bogaz ve dilin hava yolunu tikamasina mani olmak ve tikanikligi varsa gidermek icin cesitli manevralar sunlardir:

a-Basin arkaya bukulup, cenenin kaldirilmasi

b- Alt cenenin one cekilmesi

b/1-Alt cene kuvvetle one cikilir.

b/2-Bas arkayla dogru cekilir.

b/3-Nefes almayı kolaylastirmak icin basparmaklar ile alt dudaklar asagiya cekilir.

(Boyun omurlari yaralanmasindan suphelenildiginde bu manevra ile bas dogal pozisyona, oynatilmadan cene one cekilip agiz acilarak da uygulanabilir.)

Eriskinlerde Sunî Solunum:

Tekniklerden biri ile acilir acilmaz hasta kendiliginden (spontan) solumaya baslayabilir. Yapilacak ikinci is kisinin soluyup solumadigini anlamaya calismaktir. Kulak hasta agzina 3-4 cm. kadar yaklastirilir. Yuz, gogus ve karin hareketleri gozlenir. (sekil 3) Solunum olmadigi kanaatine varilirse, derhal sunî solunum baslatilir.

1-Agizdan agiza Sunî Solunum:

Bas bukulup cene kaldirilerek hava yolu acilir. Basi geriye bastirarak el burnu sikarak kapatilir. Diger el, ceneyi tutar. Basparmakla dudak cekilerek agiz acik tutulur. Solunum yaptiracak olan, derin bir nefes alir. Agzi ile hastanin agzini tamamiyla kapatir ve nefesini verir. Sonra agzini cekeer ve verdigi havanin kendi halinde bosalmasi beklenir. Ayni sekilde gogsun solunumla hareket edip etmedigine bakar. Bu islemi yaparken kisi hastanin yaninda durur. (Basucunda degil.)

2-Agizdan Buruna Solunum:

onerildigi haller;

-Hastanin agzi acilamiyorsa...

-Yuzdeki ciddi yaralanmalar nedeni ile hastanin agzindan solutulmasi mumkun degilse...

-Hastanin disleri olmadigi icin agiz ile agiz tam olarak kapatilamiyorsa...

[Not: Sunî solunum, genellikle uflenlen havanin mideye giderek orada da birikerek siskinlige sebep olur. Solunum icin asiri basinclla hava uflenmesi veya hava yolunun tikali olmasi nedeni ile olusur bu. Hafif olmasi onemsenmese de, ileri derecede gerginlik ve sisme sunî solunum ve kalp masajı esnasında kusulup soluk yollarına, Akciger dolmasına neden olur. Ayrıca diyafragmayı yukari iterek akcigerlerin yeterince esnemelerine engel olur. Buna mani olmak icin, uflenlen hava birden ve cok siddetli verilmemeli, daha yavas periyodik ve dusuk basinclla uflenmelidir. Bu hal olustu ise derhal giderilmeli; bu amacla hasta yan cevrilmeli ve gobek ile kaburgaların arasına bastirilmali... Hava ile birlikte mideden kusmukta gelir; gelen kusmugun agiz boslugunda kalan kısmi temizlenmeli ve solunuma oylece devam edilmelidir.]

Eriskinlerde Yabancı Cisimlere Bagli Hava Yolu Tikanmalari:

Eriskinde yabancı cisme bagli ani tikanma genellikle yemeklerde olur. cocukta ise, yerken veya oynarken olabilir. Tikanmanın derhal taninmasi, tedavi icin elzemdir.

a- suuru acik hasta: Yemekte kisi aniden, konusamaz, oksuremez, (bogazina sarilir), ve yuzu morarir. Zorlanarak solmaya calisir. "Boguluyor musun?" seklindeki soruya isaretle cevap verelir. Eger tikanma kısa surede giderilmez ise, akcigerde kapali kalan havadaki (O) kısa surede biter; kalb ve beyinde hasarlar gelisir. suur kapanir ve olum!!!

b- suuru Kapali Hastada: Hasta, suuru kapali bulunur. Sebep birden fazla olabilir. Solunum yoksa derhal standart solutma ve hava yolunu acma uygulamalari yapilir. Yol acilmiyorsa tikanma (yabancı cisimle) dusunulebilir.

ust hava yolu tikanmalarinin giderilmesinde iki usul vardir:

a- Heimlich manevrası (Karından itme)...

b- Parmaklarla temizleme ve cikarma...

Heimlich Manevrası: Yabancı cisim çıkarılana dek 6-10 kez uygulanır. Hasta oturur veya ayakta iken;

1- Hasta beline (göbek hizasının biraz üstüne) arkasından durarak eller dolanır.

2- Bir yumruk diğer elle kavranır. Yumruğun bas parmağı göbek üstüne kaburgaların altına yerleştirilir.

3- Yumruk iyice yerleştirilip, yukarıya doğru güçlü ve hızlı bir şekilde 6-10 kez itilir.

Hasta sırt üstü yatıyorsa;

1- Hastanın kalca veya bacakları üstüne ata biner gibi binilir.

2- Bir avuç, hastanın göbek üstü, kaburga altına konur, diğer onun üzerine yerleştirilir.

3- Elleri hasta yukarı itilerek, karına bastırılır. Bu işi 6-10 kez yapılır. (şekil 4)

Yabancı Cismin çıkarılması: Hava yolunu tıkayan madde ağızda ise veya öyle düşünülüyorsa, mudahaleci bunu dikkatle çıkarmalıdır. Heimlich manevrası, cismin yerini değiştirebilir, fakat çıkmasını sağlayamayabilir.

Uygulama:

- capraz parmak veya dili-ceneyi kaldırma yöntemi ile hastanın ağız açık tutulur.

- Diğer elin işaret parmağı hastanın yanaklarından boğazına kadar, temizler şekilde dolastırılır.

- Varsa herhangi bir yabancı cisim, parmak ucu ile ağıza çekilir.

- Cisim tutulabilecek bir mesafeye ve yere geldiğinde tutularak çıkarılır.

Parmak kullanırken, cismi solunum yolunda daha otelere itmeye özen göstermelidir. (şekil 14)

Kismî Hava Yolu Tıkanması:

Bazen hava yolu kısmen tıkanır. Hasta bir miktar fakat zorlayarak solur. Heimlich manevrası, bu tür tıkanmalarda yetersiz kalır. Yukarıdaki teknik, madde daha da itilip yolu tam tıkayabileceğinden tehlikelidir. Bu durumda, hava yolu solunumun en rahat olduğu pozisyonda ve yavaşca tutulur. Hastaya mümkünse saf (O) solutulur ve kişi hastaneye ulaştırılır.

DOLASIM SİSTEMİ

Bolumun amacı; kanın vücutta nasıl dolastığını öğretmek, dolasım sisteminin birimlerini (unitelerini) tanıtmak, nabız ile kan basıncını öğretmek sokta kan basıncının değişikliklerinin neler olduğunu bildirmektir. Dolasım sistemi, merkezinde aktif kalbin yer aldığı, kalbden çıkan ve giderek küçülen atardamarlar ile, kalbe dönen ve giderek büyüyen toplardamarlardan meydana gelir. Kalbden atılan (itilen) kanın atardamarlar vasıtasıyla ile doku ve hücrelere ulaşmasını takiben toplardamarlar vasıtasıyla tekrar kalbe dönmeye dolasım denir. Dolasımın amacı kan yolu ile hücre ve dokulara gerekli oksijen ve enerjiyi götürmek, hücre ve dokularda oluşmuş zararlı atıkları, CO₂'yi uzaklaştırarak atılmasını sağlamaktır. Organizmada iki tür dolasımdan söz edilir. İlki "pulmoner dolasım-küçük dolasım"; çeşitli metabolik atıklar ve CO ile kirlenmiş kanın kalp tarafından akciğere sevk edilip temizlendikten sonra tekrar kalbe geri döndüğü dolasımdır ki özetle, kalbe gelen CO₂ ile kan akciğere gönderilip temizlenir ve tekrar kalbe geri döner. Diğer, "sistemik-büyük dolasım"dır. Burada akciğerlerden gelen CO₂'den temizlenmiş O₂ bakımından zengin kan, tüm vücuda pompalanır ve sistemlerin çalışması sağlanır. Dolasım sistemi tüm elemanları ile tamamiyle kapalı bir sistemdir. Dolasım sisteminin kanın hücre düzeyinde dolasımını ve madde alışverişini sağlayan en ince damarlardan oluşan kısmi "kopiller sistem", sistemin nihai can alıcı bölgesidir. Doku ve hücrelerin varlık ve işleyişlerini idame ettiren karmaşık tüm hadiseler bu düzeyde gerçekleşir. Sistem bir şekilde işlemez hale gelirse bu nihai can alıcı faaliyet gerçekleşemez yahut aksar ki hayatı öneme haizdir.

DOLASIM SİSTEMİ ELEMANLARI:

K A N

Sivi olan kısmi plazma ile şekilli olan elemanlar olan kan hücrelerinden meydana gelir. Plazma kan hücrelerini, besin maddelerini ve daha birçok maddeyi barındırır. Hücreler baslıca üç çeşittir: Kırmızı kan hücreleri olan eritrositler, aynı zamanda kana rengini de verir. Lokositler, beyaz kan hücreleri olarak bilinir ve vücudun enfeksiyonlara karşı savunmasını sağlarlar; asker hücrelerdir. Trombositler ise, pıhtılaşmayı temin eden temel yapıdadır. Kanama atardamarlarda ise, kan fışkırır tarzda (kalbin her pompalayışında) akar ve O₂'den zengin olduğu için rengi parlak-acik kırmızıdır. Toplardamar kanamaları ise devamlı akma şeklinde olup CO₂'den zengin olması nedeniyle rengi de daha koyu-mattır. Kopiller kanamaları ise, sızıntı şeklindedir.

K A L B:

Yetişkinde, kisinin yaklaşık kendi yumruğu iriliğinde, içi boşluklardan oluşmuş kastan yapıda bir organdır. Atrium (kulakçık) ve ventrikul (karıncık) denen dört boşluğu vardır. Kalb, bir çift pompa gibi çalışır. Kalbin sağ tarafı toplardamarlar yolu ile gelen kanı atardamarları ile akciğerlere pompalar ve CO₂'den arındırılıp O₂'lendirilmesini sağlar. O₂'lenmiş kan bu sefer akciğerden kalbin sol yanına gelir toplanır, oradan da büyük atardamarlar aracılığı ile (Aorta) tüm vücuda pompalanır. Kalbin odaları arasında kanın dönmeye mani olan, kanın bir yönde hareketini sağlayan kapaklar vardır. Bunlar, uyumlu olarak, kimi açılarak kimi kapanarak çalışır ve dolasım idame ettirilir. Kalb kanı dakikada ortalama 60-80 defa pompalar. Böylece vücut kanının tamamı (5-6 lt.) 1 dk. içinde tüm vücudu dolmuş olur. Kalb kasi özelliği olan bir dokudur. O₂'sizliğe hassasiyeti yüksektir. Kendini besleyen damarların tıkanmasıyla daralması çok tehlikeli olur. (Kalp krizi= kalb kasının olması) çalışması istegimize bağlı değildir; otonomdur.

ATARDAMARLAR=ARTERLER

Aorta denilen ana atardamar kalbi terkettikten sonra vücut kısımlarına dağılmak üzere giderek daha küçük parçalara bölünür. Bölüne bölüne nihayet ince damarlı kopiller damarlar (mikroskopiktirler) meydana gelir. Kopiller damarlar vasıtasıyla artık kan tek tek hücreler arasında dolacak hale gelir. Ve sürekli sozu edilen gaz vd. madde alışverişlerinin gerçekleşmesi mümkün olur.

TOPLARDAMARLAR: VENLER

Hücre ve dokulara ulaşan kan, toplardamarlar vasıtasıyla CO₂'den arındırılmak ve yeniden sisteme pompalanmak üzere kalbe geri döner. Venler aracılığıyla toplanan kan kalbin sağ yanına gelir ve buradan temizlenmek üzere Akciğere pompalanır.

NABİZ VE KAN BASINCI:

Daha önce anlatıldığı üzere muhtelif nabız noktalarından hissedilebilen nabız, kanın kalbin sol tarafından sisteme (dolasıma) pompalanması ile meydana gelir. Nabız, büyükçe arterlerin deriye yakın oldukları noktalardan kolaylıkla hissedilebilir. (önceki bahislerden nabız noktalarını hatırlayın!)

Nabız hızı, dakikadaki atım sayısını sayarak tesbit edilir. Yetişkinde bu sayı **60-80 atım /dk.**'dir. çocuklarda-bebeklerde ise **80-100 atım/dk.**'dir.

KAN BASINCI:

Kanın arterlerden geçerken arter duvarlarında oluşturduğu basıncıdır. Basıncı meydana getiren kalbin pompa gücüdür. Kalb kasıldığında (kalbin sol yanı) içindeki kanı atardamarlara boşaltır. Buna sistol denir. Kasılma bitip kalp gevşediğinde ise kanla dolar ki bu devreye de diastol denir. Kan basıncı bahsi edilen bu her iki durumda ölçülür ve Sistolik/Diastolik basıncı diye ifade edilir. Her iki ölçüm bir defada yapılır. ölçüm için özel bu alet kullanılır. (Sgigmonometre-Tansiyon aleti) ölçüm mmHg. ile birimlendirilir.

örnek: 120 / 80 mm Hg

sistolik/Diastolik/ brim

Halk arasında sistolik basıncı büyük, diastolik basıncı küçük tansiyon diye bilinir. Rakam ifadeleri yüzde değil onda ifadeler olarak zikredilir. 120/80 yerine 12-8 gibi... Kan basıncının normal erişkin değeri 120/80 mmHg'dir. Her ikisi için üst sınır 160/90 mmHg. kabul edilir. Diastolik basıncı, atardamarların devamlı maruz kaldığı basıncı olduğundan özellikle yüksek basıncı olduğunda, yüksek tansiyon (Hipertansiyon) hastalarındaki seviyesi önemlidir. (Hipertansiyon kalp ve damarların maruz kaldığı devamlı zorlanmanın adıdır ve yıpratıcıdır.) Kan basıncını birçok faktör etkiler. Kanın hacmi, atardamarların durumu (gevsek veya kasık olmaları; gevsek damarların çapı geniştir, kasılı olanların ise dardır. Geniş çap daha büyük bir hacmi, dar çap daha küçük bir hacmi anlatır.), kan basıncının kasılabilme kapasitesi (kalp-damar hastalıklarında, kalp yeterince kasılamayabilir. Yeterince güç üretmez ve kanı yeterince pompalayamaz.) arterlerin elastikiyeti. Venlerdeki basıncı daha düşüktür. Bu sayede kanın kalbe donusu kolaylaşır, mümkün olur. Normalde

damarların tümü (eriskinde) varolan ortalama 5-6lt. kan ile doludur. Damarlar normal devirlerde ne tam kasılı ne de tam gevsektir. (Damarlar kasılıp gevseyebilirler. Böylelikle capları daralır veya genişler. Kan basıncının normal olarak idamesinde bu önemli bir mekanizmadır.) Damarların genişliği (capları) mevcut kan miktarına vesair birçok faktöre binaen sinir sisteminin kontrolindedir. Normal kan basıncının kaybolması kanın her organa yeterince gidememesi demektir. Oysa organ ve dokuların varlıklarını sürdürebilmeleri için kana (O ve gıdaya) ihtiyaçları vardır. Bu sebeple mevcut birçok karmasik yol ile kan basıncı olagan olmayan zaman ve durumlarda sabit tutulmaya çalışılır. (Misal: damarlar daralır, iç hacimleri azalır. önceden 5lt. iken yeten kan, 4lt. olduğunda da aynı basıncı kurunmaya çalışılır.) Kan basıncını birçok sebep degistirebilir. Fakat herhalukarda sonuç aynıdır. Dokular O ve enerji alamaz, atıklarından da kurtulamaz. Bu durum hücre organlarının olumunu getirir. Kan basıncının yeterli olamaması sonucu hücre ve organların yeterli kanlanamaması ve metabolizmalarını devam ettirememeleri haline sOK denir. Sebepleri çok degisken olabilirse de sonuçlar sokta hep aynıdır. Hasta az miktarda kan kaybettiğinde, arterler, venler ve kalp otomatik olarak düşük hacime kendilerini ayarlar. Ayarlama bütün dolasım sisteminde uygun basıncı sağlamak ve her organa perfuzyon-yeterli kanlanma/dolasım sağlayabilmektir. Kan kaybindan sonra, ayarlama hızla, dakikalar içinde olur. Damarlar kasılarak, azalan kan hacminin dolduracağı damar yatağı hacmini azaltırlar. Kalp, kanın etkili olarak dolasabilmesi için daha hızlı atar. Nabız ve kan basıncı arasındaki ters ilişki (kan basıncı düşerken nabız sayısı artar) sokta hemen her zaman görülür. Eğer kan kaybı çok fazla ise ayarlama olamaz ve hasta soka girer. Arter ve venlerin genişliğindeki degisiklikleri duvarlarındaki kaslar sağlar. Kan hacmi, sıcak, korku, şok, yaralanma veya infeksiyon gibi degisikliklere cevap olarak bu kaslar kasılır veya gevser. Kasılıp gevseme arter veya venin capında degisikliğe yol açar. Bu kaslar pompa görevini yapmaz, sadece damarların capını, böylece hacimlerini degistirir. Devamlı olarak yeni duruma ayarlanma olayı otonom sinir sisteminin kontrolindedir. Eğer arter veya venin kasları kasılırsa, capı küçülür ve sistemde daha az sıvı tutulur. Eğer kaslar gevserse damar genişler ve sistemde daha fazla miktarda kan tutulur. Damarların asiri genişlemesi olan normal kan hacminin doldurulamayacağı genişlikte bir sistem oluşturur. Bu durumda sok gelişir. Perfuzyon bozulacağından organlar tehlikeye girer.

TEMEL DESTEK TEDAVISI: SUNI DOLASIM-KALB MASAJI

Bolumun amacı; kalb durmasını tariflemek ve nedenlerini belirlemek, eriskinde suni dolasım tekniklerini anlatmaktır. Kalb durması; kalbin etkili ve yeterli kan akımı sağlayamaması sonucunu doğurur. Bu durumda büyük arterler bile (el bileği, boyun) nabız alınmaz. Kalb durması dört ayrı tarzda olabilir.

1- Kalbde herhangi bir elektrik veya kas aktivitesi yoktur. Kalb atmaz. Nabız alınmaz. Kalbin elektrik aktivitesinin kaydedildiği elektrokardiyogramda aktivite tesbit edilemez. (EKG'de...) Bu durum olabileceklerin en kötüsü olup, diğer üç form da nihayetinde bu noktaya varabilir.

2- Kalbin kani pompalayan bölümlerinde; ritmik olmayan, düzensiz, birbirleriyle ilgisiz ve tam olmayan titremeye benzer kas kasılmaları olur. Bu bir çeşit aritmi'dir. (ritim bozukluğu) Neticede kalbin durmasına yol açar. Tam kasılmalar olmadığı için, kalb kan pompalayamaz. Bu durum kalbi besleyen damarların daralmaları sonucu kalbin kendisinin yeterince beslenememesi sonucu oluşabilir.

3- Kalp hızının normalin üstünde olması; bu da başka bir tip ritim bozukluğudur. Kalp öyle hızlı çalışır ki, atımlar arasında kalbin yeniden kan ile dolması için yeterli zaman kalmaz. Devam etmesi halinde dolasımın bozulması sonucu ne tüm diğer doku ve hücreler ne de kalb yeterince kanlanamaz. O ve enerji açlığı ortaya çıkar. Bu kalbin çalışmasını daha da bozar. (2. forma girer)

4- EKG'de kalp çalışması ve hızı normal olarak gözlenir. Fakat nabız hissedilmez ve kan basıncı yeterli seviyede de değildir. Kalp krizi, asiri kan kaybı gibi bir çok sebep bu sonucu doğurabilir. Sonuçta gotüren nedenler yavaş yavaş gelişebilir. Sonucun ortaya çıkışı ve neticelenmesi ise ani olur. Bu sebeple nedenlerin ciddiye alınarak derhal bertaraf edilmeleri gerekir. (örnek: Asiri kan kaybı varsa, derhal durdurulur, takiben kayıplar yerine konulmaya çalışılır.) Yukarıda bahsedilen her dört durumda da suni dolasım-kalb masajı gereklidir.

YETİSKİNDE KALP MASAJI:

Kalp durmasında beyin kanlanması da durduğundan, hemen her zaman şok kaybı vardır. Solunum durması veya havayolu tıkanmalarından sonra şok kaybı gelişene kadar bir süre geçer. Hastanın şokunu değerlendirildikten, gerekirse hastayı çevirdikten, hastanın solunumunu değerlendirildikten (gerekliyse) havayolunu açıp suni solunuma başladıktan sonra dolasım da değerlendirilir. Nabız noktalarından (el bileği, boyun) nabız kontrolü yapılır. Alınamiyorsa, aletli veya aletsiz (kulak göğüsüne dayanarak) kalbin çalışıp çalışmadığı anlaşılmaya çalışılır. Solunumun var olup olmamasına göre suni solunumla birlikte veya tek başına kalp masajı başlatılır.

HARİCİ KALP MASAJI:

Kalb, göğüs sternum (iman tahtası) ve omurga arasında yer alır. Sternumun alt ucuna uygulanacak ritmik basıncı, kalbin sternum ile omurga arasında sıkılarak kani dolaylı olarak pompalamasını böylece de suni bir dolasımı sağlamış olur. Hastaya masaj uygulanabilmesi için hastanın düz ve sert bir yüzeyde yatıyor olması gerekir. Yatakta ise hasta, hemen yere-zemine indirilmelidir. Haricî masaj geciktirilemez ve her zaman suni solunumla birlikte yapılır.

Tek Kisinin Uygulayacağı Masaj: Masajı uygulayacak olan eğer yalnız ise, önce hastayı uygun bir zemine yerleştirir. Sonra bir diz hastanın bacağı, diğeri göğsünün üst kısmı hizasında olacak biçimde hastanın yanına diz çöker. Bir elinin ayasını sternumun alt kısmına yerleştirir, sonra diğeri elin ayası ilkinin üzerine gelecek şekilde yerleştirir. Basıncı aşağı doğru ve dik olarak uygulanır; ve sternum aşağı doğru 5-6 cm. bastırılır. Dirsekler düz tutulurken uygulayıcının hafifçe doğrulması basıncın omuzlardan düz olarak uygulanmasını sağlar. Aşağıya doğru dik basıncı bir dinlenme dönemini gerektiren bir baskı yapar. Baskı-dinlenmenin en az yarısı kadar süre baskıya ayrılmalıdır. Hareketler düzgün, ritmik ve kesintisiz olmalıdır. Kısa kesik kesik basmalar kesinlikle yeterli kan akımı sağlayamaz. Dinlenme sırasında uygulayıcı elini sternumdan kaldırmamalıdır. Fakat basıncı sternumu eski yerine getirecek şekilde tamamen kaldırılır. Baskı ve dinlenme mutlaka ritmik olmalıdır. Baskı tekniği önemlidir. Çünkü, iyi uygulandığında bile bazı riskleri vardır. (Kaburga kırıkları, karaciğer yırtılmaları, dalak yırtılması veya sternum kırıkları oluşabilir.) Olmaları tamamen engellenemezse bile iyi bir teknik uygulama ile en aza indirilebilirler. Uygulayıcı yalnız ise, suni solunum için masaja ara vermesi de gerekir. Uygulayıcı her 15 basmadan sonra 2 solunum yaptırır. Toplam baskı sayısı dakikada 80-100 civarında olacak şekilde ayarlanmaya çalışılır. (Normal kalp atımı hızı kadar.)

İki Kişi Tarafından Yapılan Uygulama: İkinci kişi suni solunum yaptırmak üzere hastanın diğeri tarafına birincinin karsısına geçer. Birinci uygulayıcı önce nabzi kontrol ederek teshisin doğru olduğundan emin olmalıdır. (Yani uygulama için nabız olmamalıdır.) Her baskı sonrası, boyunda nabız hissedilmelidir. Diğeri uygulayıcı bunu da kontrol eder. Uygulamaya-baskıya rağmen nabız alınmıyorsa (her baskıda bir), uygulamada hata olabilir, gözden geçirilmelidir. İkinci kişi boyunda nabız kontrol ederken, nabız hissederse “basma!” diyerek ilk uygulayıcıyı durdurur. Derhal spontan nabız olup-olmadığı kontrol edilir. (Yani kalbin yeniden kendi basına çalışıp-çalışmadığı...) Nabız alınmazsa iki kişilik uygulamaya geçilir. Nabız olmadığı anlaşılır anlaşılmaz, ikinci kişi hava yolunu açarak 2 nefes vermelidir; sonra baskılara devam edilir. Her 5 baskıdan sonra nefes verilir. (5 baskı-dur.) iki kişilik uygulamada gerekirse uygulayıcılar bozmadan yerlerini ve rollerini değiştirebilirler. Bunun için nefes veren verdikten sonra kalp masajı yapacak pozisyonu alır. Kalp masajı yapan 5 kez baskıdan sonra hastanın basına geçer ve 5 sn. nabız kontrol eder. Yok ise iki kez nefes verir ve devam eder. Masaj ve suni solunumun etkinliğinin gösterilmesi gerekir. Masajın etkinliğini veya spontan yeterli kalp atımının doğugunu anlamak için 5sn.den uzun olmamak kaydıyla boyundan nabız kontrol edilir. Nabız kontrolü uygulamaya başlandıktan 1 dk. sonra ve ondan sonra da her 5-10sn. de bir yapılmalıdır. Pupillalar da nefes veren tarafından yer değişimi esnasında kontrol edilmelidir. Pupillanın ışığa reflex olarak cevap vermesi (daralması) beyne yeterince O₂ ve kan gittikçe en iyi göstergelerindedir. (Pupillalar ısı ile kontrol edilir; hatırlayınız!) Eğer pupillalar ışığa reaksiyon vermez, açık-geniş halde kalır iseler, beyinde ciddi hasar var veya oluyor demektir. Geniş fakat reaksiyon veriyorlarsa nispeten iyi demektir. Hastayı nakletme gereği dışında bu sebeple uygulamaya 5 sn.den daha uzun süre ara verilmemelidir. İleri destek tedavi olmadan temel destek tedavisi ne kadar iyi uygulanırsa uygulansın yetersiz kalır. (Hastanın hastahaneye nakli gerekir.) Yolculuk boyunca da masaj ve solunum sürdürülür.

1.5 HASTA-YARALI VE İLK YARDIM

HASTA VE YARALININ DEĞERLENDİRİLMESİ

İlk Yardımcının önemli görevi, önce yasalı tehdit eden durumu tesbit ve tedavi etmek sonra hastanın-yaralının diğeri şikâyet ve bulgularını tesbit ve tedavisi yoluna gitmektir. Bu bölümde tanıya goturucu bulguların neler olduğu ile bu bulguların nasıl değerlendirileceği anlatılacaktır. Değerlendirmedeki sıra ve tedavideki sıralamalar önemlidir. Başlıklar, önem sırasına dizilmiştir.

BELİRTİ VE BULGULAR

İki temel kavram belirtir ve bulgudur.

Belirti; hastanın soylediğidir. (Midem bulanıyor, usuyorum vs...)

Bulgu; İlk Yardımcının müdahalesi esnasında gördüğü ve tesbit ettiğidir. (Kafada kesik, düşük kan basıncı vs...)

Bulguların önemi ve güveni, belirtilere göre daha yüksektir. İlk Yardımcı, karsı karsıya kaldığı bulgu ve belirtileri tesbit amacıyla birtakım araç-gereçten istifade eder ki, bunlardan daima beraberinde bulunanlar elleri, gözleri ve kulaklarıdır. Haricî luzûmlu bir kaç araç ise; kalem-kâğıt, lamba (ışık), tansiyon aleti ve dinleme aleti (steteskop)tur.

[Bu gereçlerin kullanımı şüphesiz daha olagan ve hazırlıklı zaman ve ortamlarda mümkündür. Lâkin, arazi ve şehirde şartlara binaen sihî gruplar teşkil edilir ise bunlar dâhil bir kısım araç-gereç bulundurmamak zarûridir.]

İlk Yardımcı'nın belirtir ve bulguları tesbit etme yolları üç tanedir:

- 1) Gözle incelemek, bakmak. (inspeksiyon)
- 2) Kulakla itirmek, dinlemek. (oskultasiyon)
- 3) Dokunarak tesbit, hissetmek. (palpasyon)

[Patlama sonrasında yerde bir kazâzede... Yakınlaşın baktınız; üzeri kanlı ve yaralı olduğu gerekçesiyle kiyafetini acıtınız. Ve göğüs üzerinde kanayan yarayı gördünüz. Elinizi uzandı ve yara civarını yokladınız. Kaburgalarda kırık olup olmadığını anlamak istiyorsunuz. Daha önce solunumun yeterince hissedemediğiniz yaralının nabzini kontrol ettiniz. (Dokunarak) Atımları belli belirsiz hissedince emin olmak için kalbi dinlemeye başladınız. (aletli veya aletsiz) vd. Misalinden maksat anlatılmış olsa gerek!]

şimdi sırasıyla ilk dördü hayatî, diğer altısı, akabinde fevkalâde önemli on-10 bulguyu tanıyacağız.

1. BULGU: NABİZ

Nabiz; kalp kasıldığında meydana gelen basınç dalgasının atardamarlar üzerinde dokunularak hissedilmesidir. Kalbin, damarların ve kanın değerlendirilmesine imkan veren bilgileri sağlar. Nabiz daha önceki bahislerde tanı verilen nabiz noktalarından kontrol edilir. (En sık el bileği ve boyundandır.) El bileğinden nabiz alınmadığı takdirde derhal boyundan nabiz kontrol edilir. Nabzin hızı (dakikadaki sayısı) dolgunluğu, tokluğu ve ritmi yorumlanır. (Yarım dakika say iki ile carp.) Hız, normal yetkinde **60-80 atım/dakika**, normal çocukta **80-100 atım/dakika**dir. Normal nabiz, dolgun ve güçlü hissedilir. Belli belirsiz değildir. Ritmikdir; vurumları belli bir ahenk içinde uyumlu olarak hissedilir.

Nabiz yoksa...

- +Kalp durmuş olabilir
- +Nabzin bakıldığı atardamar tıkalı veya kesik olabilir.

Nabiz zayıfsa...

- + Kan kaybı olabilir.
- Kalp, hastalıklarına bağlı yeterince güçlü basamıyordur.
- Nabzin bakıldığı atardamar daralmıştır.

Nabiz hızlı ise...

- + Kan kaybı olabilir.
- + Heyecan, korku sebebi ile olabilir.
- Kalp hastalıkları söz konusudur.

Nabzin ritim bozuklukları, kalp hastalıklarındandır. Nabiz, temel hayatî bulgulardan olup, acil durumlarda sık sık tesbit ve kaydı önemlidir.

[Nabzi hissetmeyi pratikleştirmek gerekir. Sıkça kendinizin ve yakınlarınızın nabzini kontrol edin. Bahsi geçen nabza ait parametreleri tesbite çalışın. Normal nabzi bilmek, en azından, normal olmayana farketmemizi sağlayacaktır.]

2. BULGU: SOLUNUM

Solunum, beyin sapındaki merkezin kontrolünde otomatik gerçekleşen, agrisiz, gurultusuz bir çalışmadır. Ortalama hızı dakikada 12-20 kadardır. çocuklarda bu sayı daha yüksektir. Solunum sistemi; solunum merkezi akciğerler, göğüs boşluğu, solunum yolları ve diyaframdan mütesekkildir. İşleyiş normal ve tam olabilmesi, adı geçen kısımların anatomik bütünlüğünün tam ve fonksiyonel olmalarına bağlıdır. Kaza, yaralanma veya hastalanma sonucunda yapıların bütünlüğünün yahut işleyişinin bozulması mümkündür ki bu hal hayatî tehlikeye sokar. Ağır kafa yaralanmaları sonucu oluşan beyin ödemi, solunum merkezinin çalışmasını durdurarak solunuma mani olabilir. Aynı tarzda etki, bazı zehirlenmeler sonucunda da görülebilir. Soluk yollarını tıkayan (tam-yarım) yabancı cisimler (lokma, ağız, burun salgıları, çocuklarda kuruyemiş tıkaması vs...) de solunuma tam yahut kısmen mani olurlar. Tam olmayan solunum yolu tıkanmalarında zorla gurultulu solunum müşahade edilir. Yetersizliği derecesine bağlı olarak da, yüzde ve parmaklarda morarmalar gözlenir. (Oksijen azlığı sonucu) Akciğerde meydana gelen kesikler ve yaralar, göğüs duvarındaki kırık ve diğer acık yaralar solunumu bozar. Solunum yetmezliği veya tam yokluğu durumunda basta beyin, kalp ve diğer dokuların temel ihtiyaçlarından olan Oksijen eksikliği-yokluğu ortaya çıkar. Beyinde oksijensizlik sonucu 4 dakika sonra geri dönüşü olmayan dejenerasyonlar meydana (tahribatlar-yıkımlar) gelir. Kotu de olsa çalışsın kalp, Oksijensizlik sonucu tamamen durur. ölüm! Solunum durduğunda göğüs ve karın hareketleri durur. Ağız ve burundan hava alıs-verisi olmaz. Solunumun varlığı nihai olarak ya akciğerler dinlenerek veya ağız burun önüne soğuk ayna tutup (veya çakmak ateşi) buğulanma olup olmadığı tesbite çalışılarak anlaşılabilir. Solunum henüz durdu ise, (ilk 3-4 dakika içinde) mutlaka sunî solunum başlatılır. Kalp çalışması, nabiz yoluyla veya kalp dinlenerek kontrol edilir. O da durmussa aynı anda kalp masajına başlanır.

3. BULGU: KAN BASINCI

Kan basinci, kalbin atar damarlar icine pompaladigi kanin damar duvarina yaptigi basinctir. Kan basincindeki degisiklik kan hacminde, damarlarin kapasitesinde veya kalbin pompalama gucundeki degisiklikleri yansitir. Her ne sebeble olursa olsun kan basincinin dusmeye baslamasi, kan basincini normal tutmaya yarayan normal mekanizmalarin dahi artik acigi kapatamayacak durumda oldugunu ve sebebe yonelik mudahalenin derhal uygulanmasi gerektigine isaret eder. Dusuk kan basinci, damarlarda butun organlara yetmeyecek olcude kan bulundugunu ve organlarin (basta beyin ve kalp) cok ciddi zararlar gorebileceklerini bildirir. (Kan, Oksijen ve besinlerin temel tasiyicisidir.) Kanamaya bagli kan basinci dusukluklerinin tedavisi cogu zaman hastahane sartlarinda degilse bile hekim kontrolunde mumkundur. Kan basinci degisiklikleri anî olabilir; bu nedenle sikca kontrolu ve kaydi gereklidir. Kan basinci, kalp kasildiginda ve kalp istirahat halinde iken iki turlu olcudur. Sistolik basinc, kalp kasildiginda damarlarin maruz kaldigi en yuksek basinci gosterir. Biastolik basinc ise, atardamarlarda her zaman bulunan en dusuk basinci gosterir. Bircok hastalik veya yaralanma halinde, ya ikisi de dusur veya her ikisi de yukselir. Kan basinci olcumu ozel bir alet (siginomanometre) yardimi ile mumkundur. (Tansiyon aleti) Halk arasinda, sistolik basinc buyuk, diastolik basinc ise kucuk diye bilinir ve sifirsiz rakamlarla ifade edilir. (100 yerine 10.) Sistolik basinc normalde 110-140mmHg, diastolik basinc 60-90mmHg civarindadir. Kadınlarda degerler 10 mmHg kadar daha dusuktur. Kan basincinin dusuklugu gibi, normalin uzerinde ki yuksekligi de hastalik ifadesidir; normal degildir.

4. BULGU: VUCUT ISISI

Normal vucut sicakligi 37°dir ve ozel beden termometreleri ile olcudur. olcum siklikla, agiz, koltuk alti veya anusden yapilir. En dogru sonuclar, agiz veya anusden yapilan sonuclardir. Bu amacla termometre, agizda 3, anuste (civali kısmi gorulmeyecek sekilde yerlestirilir.) 1 dakika, koltuk altinda ise en az 5-8 dakikadir bekletilmelidir. Vucut sicakliginin artisi gibi; dusuk olmasi da anormaldir. Vucut isisindaki degisimlerin en bariz goruldugu organ cildimizdir. Cilt sicak-soguk, kuru-nemli, kizarik veya morumsu renkte olabilir. Nedeni ne olursa olsun (hastalik veya yaralanma), tum mikropların neden oldukları rahatsızlıklardan ates yukselir. (engexiyonların mutlaka uygun ilaçlarla tedavileri gerekir.) Yaralanmayı muteakip yukselen ates, mikropla bulasma oldugunu gosterir. Soguk-nemli cilt, sokun bariz bulgularındandır. Hususen cocuklarda atesın yukselmesi (38° ustı) tehlikelidir; durdurulamaz ise cocugun havale gecirmesine neden olur. (Her gecirilen havale ile beyinde milyonlarca hucre olur.) Neticede omur boyu suren "Sara" diye bilinen hastalığa maruz kalınabilir. Yuksek ates, nedeni tesbite calisilirken dusurulur. Bu amacla ya ilaclar kullanilir veya fizik sogutma uygulanir. (Ilik dus veya ıslak komplekslerin boyun, koltuk alti, kasiklar dizgerisine uygulanmasi ve sikca degistirilmesi.) Ates, bir cok bulgu gibi, birseylerin ters gittigini isaret eden gongtur, uyarandır.

5. BULGU: DERI RENGI

Deriye rengini, cilt altinda bulunan damarlardaki kan verir. Acik renk derili kisilerde cilt renginin kirmizi, beyaz (soluk), mavi (morumsu) olmasi tibbi acidan onemlidir. Kirmizi renk; yuksek tansiyon, ates, CO (karbonmonoksit, sofben, mazgal) zehirlenmeleri gu nes ve sicak carpmaları ile kalp krizinde gorulebilir. Soluk, beyaz, grimsi renk rengi; yetersiz dolasimin gosteresidir. (Kalp damar sisteminde problem, sok vs..) sok, asiri korku ve soguga maruz kalmak sonucunda gorulebilir. Mavi, mor cilt rengi; kanın oksijenlenmesinin kotu oldugunu gosterir. (Solunum sisteminde problem...) Soluk yolunun tikanmaları, bogulmalar, akcigerin yetersiz calismasi halinde gorulebilir. Erken olarak parmak ucu ve dudaklarda farkedilmeye baslanır. Mutlaka duzeltilmesi gereken solunum yetmezligini isaret eder. (Acil mudahale gereklidir.) Basit bir bulgu olan mavi-mor cilt renginden hareketle oncelikli uygulamalara nasil yaklasilacagini gostermek icin ornek olmasi amaciyla yukaridaki tablo verildi.

6. BULGU: KAPILLER DOLUM

Kapiller damarlar sistemi, damar sisteminin en ucta (perigerde) kalan mikro capli damarlardan olusan ve mikro dolasimin gerceklestigi dolasim sistemi kismidir. Mikro dolasim, hucre dokusu duzeyinde gercekle sir. Dogal olmasi, makro dolasimin dogalliligina isaret eder. (Kalp ve diger buyuk damarlardan olusan sistem) Kapiller dolum ozellikle, tirnak yatagina hafifce bastirip biraktiktan sonra renk degisimi gozlenerek degerlendirilir. Normalde hafif pembe renkli olan tirnak, bastirmakla solar; baski kaldiriliginde 2 saniye icinde eski haline doner. Bastirmakla solar tirnak renginin eski haline donmemesi, dolasim bozuklugunu gosterir. (sok?)=(Kalp damar sisteminde problem?) Kapiller dolasim bozursa, uc organlarda ilk anlarda solukluk ve sogukluk, hemen pesinden morarma bulgulara eslik eder.

7. BULGU: PUPILLA BUYUKLUGU (ISIK REFLEXI)

Pupilla, goz bebeginin ortasinda bulunan (renkli kismın) yuvarlak acikligın adidir. Acikligın miktarı sabit olmayıp, isiga bagli olarak buyur veya kuculur. Isikta pupilla reflex olarak kuculur. Normalde pupillalar her iki gozde de ayni buyuklukte olmalıdır. Isiga ragmen pupillanın acik kalması (kuculmemesi), pupillaların farklı farklı boyutlarda olmaları mânâsidir. Kafa ici (beyni ilgilendiren) hadiseler hakkında bilgi vermesi acısından, pupillalar onemlidir. Isik tutulduğunda pupillaların kuculmemesi, hastalıklarda, zehirlenmelerde, kafa travma ve yaralanmalarında (kafa ici olaylarda) gorulur. Kalp ve solunum durduktan sonra (masaj ve suni solunuma ragmen) pupillaların ileri derecede genislemesi, beynin de oldugunu (yani tamiri mumkun olmayacak zarara ugradigini) gosterir.

[Yaralı, suuru kapalı birine rastladınız. Solunum ve kalbinin çalıştığından emin olamadınız. çakmak veya ısıyla gözüne baktınız. Tepkisiz, geniş pupilları gördünüz ise onun olu olduğu hakkındaki kanaatiniz kesine yakın güçlenir.]

8. BULGU: SUUR DÜZEYİ

Normalde kişinin bilinci açıktır. Kişi uyanıktır. (zamanı, yeri, olayları ve hadiseleri ayırtmayı becerir.) Sesli ve fizik uyarılara cevap verir. Kişinin suur düzeyi, merkezî sinir sisteminin (beyin) durumunun değerlendirilmesinde en güvenilir kriterlerden biridir. suurun düzeyini ve takip eden değişiklikleri izleme önemlidir. suurun kapalı olması veya giderek kapanıyor olması (uykuya eğilim, dalginlaşma, bilincin zayıflaması) kafa içi istenmeyen hadiselerin giderek şiddetlendiğini gösterir. Kişi, kişiyi hemen hastahâne şartlarında tetkik ve tedavi etmek gerekir. Hastalık veya travmalar sonucu meydana gelen kafa içi kanamalar, zehirlenmeler, kan dolaşımı bozukluğu yetmezliği (sok), suurun kapalı olmasının veya giderek kapanmasının temel sebeplerindedir.

9. BULGU: HAREKET EDEBİLME

Normal hayatta yapılabilen istemli, iradî hareketlerin hastalık veya travmalar sonucu yapılamaz olmaları mümkündür. Kafa içi hadiselerle ilgili vücut yarısında (kol ve bacak) kuvvet kaybı (gücsüzlük) veya tam felç hareketsizlik gelişebilir. Omurilik yaralanması ve kesiklerinde her iki kol ve bacağı veya ârazin yerine göre sadece bacakları tutan felçler gelişebilir.

10. BULGU: AGRILI UYARANA TEPKİ

Normal olan, kişinin sese veya agrili uyarana (cimdik) her şekilde tepki vermesidir. Agrili uyarana cevapta görülen değişiklikler, yaralanma veya hastalığa bağlı olarak normal duyunun kaybolduğunu gösterir; bu ise anormal olandır. Periferik sinirler de (kol ve bacaklara uzanan sinirleri), omurilikte veya beyinde meydana gelen yaralanma, kopma vs. lezyonlar felçlere, duyu kayıplarına (ses ve ağrı gibi) neden olur. Lezyonun yeri ve niteliğiyle alakalı olarak bulgular çeşitlilik arz edebilir. Sinir sistemini ilgilendiren anormalliklerde (felçler) duyu kaybı ile birlikte ağrının hissedilmemesi söz konusudur. Damar tıkanmaları sonucu ise, asiri ağrı yanında duyu kaybı olabilir, vardır ancak hareketsizlik şiddetli ağrıdan dolaylıdır. Ağrıyacak diye hareket ettirilmez. (Kol ve bacaklarda) Bu durumda kol veya baktan nabızda alınmaz. (Damar tıkalı!) Histerikler, derin sokta olanlar, asiri uyusturucu ve alkol almışlar yaralanma sonrası uzun süre ağrı hissetmezler. Fakat hareket ettirememeye söz konusu değildir.

TANI KOYDURUCU BULGULARIN KULLANILMASI

Kişi göz, kulak ve ellerini yanında basit bir-iki aleti de kullanarak yukarıda anlatılan bulguları değerlendirerek hasta-yaralı hakkında birçok bilgi edinebilir.

EN KRİTİK HASTALARIN DEĞERLENDİLMESİNDE DORT HAYATİ BULGU KULLANILIR:

- 1. NABİZ**
- 2. SOLUNUM**
- 3. KAN BASINCI**
- 4. VÜCUT İSİSİ**

Diğer tanı koydurucu bulgular hastanın hastalığı veya yaralanma hakkında ipuçları verir ve PROBLEMİN CİDDİYETİNİ DEĞERLENDİRMEYE yarar.

Bulguların her 10 dakikada bir kontrolü ve kaydı, gidisin takibi açısından önemli ve zorunludur. (hasta nakledilecekse asil müdahaleyi yapacak olan için son duruma nispetle ilk durumu bilmek önemlidir.)

İLK MUAYENE:

Amacı: Hayati en çok tehlikeye sokan nedeni bulup tedavi etmektir. Bu amaçla aşağıda verilen sistemler verilmiş sırasına göre değerlendirilir.

- 1. Hava Yolu ve Solunum.**
- 2. Dolaşım.**
- 3. suur.**

Görünüşte suuru kapalı hastalarda değerlendirmeye, hastanın seslenilerek uyandırılmaya çalışılmasıyla başlanır. (Aynı anda değerlendirme başlar.)

Hava Yolu-Solunum: Nefes aliyor mu? Solunum yeterli mi? Rahat soluyor mu? Solunum yüzeysel veya derin mi? Düzenli soluyor mu? Siyanoz (morarma) var mı? Solunum yok ise veya var da yetersiz ise, derhal destek tedavi (solunum yollarını açmak, Oksijen solutmak gibi..) veya sunî solunum uygulanır.

Dolasım: Nabız var mı? Var ise: kan basıncı... Cilt rengi?.. Cilt nemi?.. Vücut ısisi?.. Kontrolleri bakarak, dokunarak, sıfahen ivedilik gerektirdiği için yapılır.

Nabız yok ise: Kalp masajı, (solunum da yoksa) sunî solunumla birlikte ve genellikle birlikte uygulamak gerekir. Ve Kapiller Dolasım kontrolü yapılmalıdır. (Hatırlayın; tırnak üzerine hafif basılıp, bırakılarak....)

[NOT: Sorulara ait cevaplar (dolasım bahsinde) bize kişinin sokta olup olmadığını gösterecektir. sok, acil müdahale edilmediği takdirde mutlaka öldürücüdür. sok'a ait teferruat tam bir bahis halinde bilahare islenecektir.]

Aldığımız cevaplar dolasım bozukluğuna işaret ediyorsa vâki hal, ilkin dışı sonra içi bir kanamın varlığını araştırma ve kontrol etme gereğini dayatır.

[İç kanamalar vücut boşluklarına olan kanamalardır. Göğüs boşluğu, karın boşluğu, büyük kemikleri barındıran baldırlar. (uyuk diz arası kemik kırıkları.) Hatırlayın]

Suur Düzeyi: Solunum ve dolasım kontrolünü takiben suur düzeyi daha hassas davranılarak tesbite çalışılır. (ilk anda solunum ve dolasım muayenesi öncesinde sıfahen sesle hastaya yaklaşmak bir fikir vermiş olmalıdır zaten.) suur düzeyi, nasilsin-iyi misin, sorusuna cevabı ile kol ve bacaklarını isteyerek hareket ettirip ettiremediğine bakarak değerlendirilir.

Suur Seviyeleri:

1°Acık; gözlerini açar, sorulara cevap verir, yeri ve zamanı bilir, kim olduğunu ve ne olduğunu bilir.

2°Sesli uyarana cevap verir; gözlerini kendiliğinden açmaz, seslenilirse açar, zaman, yer ve kimliği hakkında doğru şeyler söyleyebilir fakat mantıklı konusur.

3°Ağrılı uyarana cevap verir; sesli uyarana cevap vermez. Ağrılı uyarana (cimdik, tırnaga baskı uygulama gibi) çekerek veya bağırarak cevap verir.

4°Cevap vermez; ağrılı uyarana dahi cevap yoktur. suur tam kapalıdır. Suur kontrolü bize, merkezî sinir sistemi yani beyin fonksiyonları hakkında önemli bilgiler verir. 2°,3°,4° suur seviyeleri beyinin iyi durumda olmadığını anlatır. (Kafa yaralanmaları sonucu beyin ödemi, sok vs. sonucu beyinin yeterince kanlanamaması, solunum bozukluğu sonucu yeterince Oksijenlenmesi nedeniyle.....) suuru kapalı hastalarda ağrı hissedilemeyeceği ve hasta konuşamayacağı için hasta muayenesinde, boyun ve omurga kırıklarının olabileceği gözden kaçırılmadan muayeneler fevkalâde kontrollü yapılmalıdır. (Omurilik kesikleri ve kalıcı felçlere dikkat!..)

İ Buraya kadarki değerlendirmeler, hayati tehlikeye sokan durumlarla ilgiliydi. Hava yolu, solunum ve dolasımda bir olumsuzluk tespit edildiğinde hemen tedaviye başlanmalı ve hastanın hayatî fonksiyonlarının devamını garantilemek için bozukluklar giderilmelidir. İlk olarak hava yolu-solunum ve dolasım mutlaka düzeltilmeli ve hasta acil müdahale yerine getirilene kadar desteklenmeye devam edilmelidir. Hayatî fonksiyonlar garantiledikten sonradır ki, diğer tanı koydurucu bulgular ile hasta değerlendirilmeye devam edilebilir.

BAZEN HASTA ÇOK KOTU İSE VEYA YARALANMA ÇOK CİDDİ İSE DERHAL ACIL CANLANDIRMA (sunî solunum, kalp masajı) ve TRANSPORT (hastanın daha teçizatlı yere sevki, nakli) GEREĞİ, DAHA İLERİ DEĞERLENDİRMEYİ GEREKSİZ KILAR!

İKİNCİ MUAYENE

İlk muayenede hayati tehlikeye sokacak bir lezyon bulunmadı ise acil nakil ve yeniden canlandırma uygulamalarına gerek görülmedi ise yapılır. Hastanın bastan-ayaga muayenesi ve lezyonların (anormal tanıtıcı bulguların) tesbitine imkan verir. Muayeneye hasta dinlenerek, şikayetleri ve bunların sorguları yapılarak başlanır. Takiben hayatî bulguların (solunum, nabız, kan basıncı, vücut ısisi) kontrol ve kaydı yapılır. Ve muayeneye geçilir. İkinci muayene sonucunda hasta veya yaralının ciddi bulguları tespit edilmiş olur. Hayatî bulguların kontrolü ve devamlılığı sürdürülürken tedavi de sistemli bir şekilde sürdürülür. Anlatılanlara dair mümkün olduğunca pratikler yapmaya çalışın. Sağlık personeli tanıdıklarınıza zaman zaman eslik edin, gerekirse sorular sorun. Asinalık kazanmaya çalışın. İşi ciddiye alanlar bilirler ki, bahisler giderek ağırlaşacak ve daha çok âlâka isteyecek. İlk konuların kazandıracağı ongoruden mahrum olanlar ilerleyen konuları daha çok anlamayacak hatta sıkıcı bulacak. Bir sonraki bahis, Solunum ve Dolasım sistemleri hakkında daha teferruatlı malumat ile bunun üzerine insâ edilecek KALP MASAJI ve SUNÎ SOLUNUM. Takiben yahut beraberindeki konu KANAMA ve SOK....

ILK YARDIM

BAS

İki bölüme ayrılır: Kafa ve yüz. Kulakların ve gözlerin üzerinden geçen hayali bir çizgi, baskıya ayırır. Çizginin üstünde kalan kısım Kranium (kafa)dur. İçinde beyin vardır ve tabanındaki geniş bir delik aracılığıyla Omurilik ile bağlanır. Kafayı ortan saçlı deriye Skalp denir. Çokça kanlanan dokulardan biri olduğu için yaralanması halinde oldukça fazla kanar. Basit (1 cm., düzgün, temiz) yaraların, bastırarak sutureyle kanamasını durdurduktan sonra spontan-kendiliğinden düzelmesi mümkün ise de iyileşme zaman alır ve iz bırakır. Dikilerek tedavi edilmesi daha uygundur. Hayali çizginin altında Yüz bulunur. Kulaklar, gözler, ağız, burun ve çene, yüzü meydana getirir. Burun kemigi, üst çene kemigi ve alt çene kemigi yüzün iskeletini meydana getirir. Alt çene hareketli olup bunun dışındaki tüm kafa ve yüz kemikleri sabittir. Göz yatağı (orbita); göz kuresini içinde barındıran, farklı kemik parçalarının bir araya gelmesiyle oluşmuş, oyuk şeklindeki yapının adıdır. Yapısı dolayısıyla temel görevi gözü korumaktır. Burun, üçte ikilik uca yakın kısmı yumuşak kıkırdak olan bir organdır. Kulak kepçesinin ise tamamı deriyle örtülü kıkırdaktır. Burun, travmalar neticesinde veya spontan sıkça kanayabilen bir organdır. Diğer yandan kesik ve yırtıkları da nadir değildir. Aynı şeyler kulak kepçesi için de geçerlidir. Kulak yolunun onunde bulunan küçük yuvarlak çıkıntının hemen onunde nabız kontrol noktalarından biri bulunur. (İsaret parmağınızı bu noktaya koyarak atardamar atımlarını-nabızınızı hissetmeye çalışın.) Alt çene, kafanın tek oynak kemigidir. Kafatası ile hemen kulak yolu hizasında eklem yapar. Travma sonucu kırılması çok zor olmayan bir kemiktir. En sık çene kosesi ile kulaktan aşağı kısımda kırıklar meydana gelir. Tedavileri kesinlikle cerrahidir. Ameliyat gerekir. Özellikle yandan gelecek darbelerle karşı çokça temkinli olmak gerekir. (Vurmak gerekirse de ona göre...)

BOYUN

Boyun, kafanın hemen altında gövde ile baş arasında bulunan bir geçiş bölgesidir. Birçok önemli yapıdan oluşur. İskeletini, omurganın ilk yedi parçası meydana getirir. Omurga kanalı içinden, sinir sisteminin ana parçalarından biri olan ve beyinle yukarıda birleşen Omurilik Sogani geçer. Yemek borusunun 1/3'lik üst kısmı, ana hava yolu boyunun ortasında yerleşiktir. Bu ikisinin sağ ve sollarında ise yüze ve beyine kan götürüp getiren büyük atar ve toplardamarlar bulunur. Bu damarlara her iki yanda birçok sinir de etlik eder. Travmalar ve silahla yaralanmalar sonucu boyun kemiklerinde kırıkların oluşması mümkündür. Vâki kırıkların bulunması çok tehlikelidir ve yaralıya çok husûsî bir biçimde yaklaşmayı gerektirir. Kırılan kemik parçaları keskin ağızlar, sivri uçlar meydana getirir. Bunların omurga içinden geçen omurilik soganını kesmesi sonucu boyundan aşağı tüm vücudu tutan felçler meydana gelir. Boyunda orta hatta gözle görülen yapılardan biri "adem çıkıntısı" denilen ana soluk yolu üzerinde bulunan kıkırdak bir yapıdır. Ses telleri, soluk yolu üzerinde bu kıkırdak muhafaza içinde bulunur. Erkeklerde daha belirgindir. Bu kıkırdak yapının altında, soluk yolunun devamı olan yolda halka şeklinde kıkırdak yapılar da vardır. İşte "adem çıkıntısı"nin üzerinde bulunduğu kıkırdak ile onu takibeden halkavari kıkırdak arasında hafif bir çukukluk vardır. Bu bölgede soluk yolu ile dışarı arasında, deri ve ince zarımsı bir dokudan baskısı bulunmaz. Üst solunum yollarının ne türden olursa olsun tıkanmalarında solunumun idâmesi için bu noktadan basit bir kesik ile yolun açılması (hastahâneye kadar) hayat kurtarıcıdır.(Acıklanacak...) Boyunda orta hattın her iki yanında varolan atar ve toplardamarlardan bahsedilmisti. Bu damarlar beyine kan (oksijen ve besin) taşıyan damarlardır. Gırtlığın her iki yanına parmak uçları hafifçe bastırıldığında atımlarını duymak mümkün olur (C Nabzi). Kalbe çok yakın oldukları için kalbin çalışıp çalışmadığını anlatan en doğru nabız bilgisi buralardan alınır. Diğer yandan boyun onden arkaya doğru bir baskıya mâruz kalacak olursa damarlardan kan geçisi azalır–durur ve kişi bayılır. (Bayıtılır.) Dahası bu damarlar içinde basıncı değişikliklerine duyarlı alıcı sinir sistemi elemanları vardır (Baroreseptör). Boyuna isabet edebilecek ani darbeler sonucu oluşan ani basıncı değişiklikleri, baroreseptörler aracılığı ile algılanır ve kalp aniden durabilir. (olum).

GOGUS

Kalbi, akciğerleri, yemek borusunun 2/3'lük kısmını ve kalbe giren–çıkan vücudun en büyük damarlarını yapısında bulandıran bir boşluktur. İskeletini, omurganın boyundan sonraki 12 parça kemikten oluşan kısmı ile 12 çift kaburga, üstte onde kopruçuk kemikleri, arkada kurek kemikleri (yapısını ve sinirlerini) meydana getirir (Gogus kafesi). Kaburgalar arkada omurgaya, onde ise "imân tahtası" diye bilinen bir kemiğe (sternum) tutunurlar. "Imân tahtası", boyunun alt kısmında onde ortada gözle görülen çukurunu hizasından baslar ve alt ucu karnin üst kısmında gogus alt ucunda sivri olarak hissedilir. Gerekliğinde kalp masajı bu kemik üstüne baskı uygulayarak yapılır. Gogus kafesi içindeki en büyük oluşumlar kalb ve akciğerlerdir. Kalb, "imân tahtası"nin hemen ardında solda bulunur. Kalbe gelen ve kalbden çıkan anadamarlarda gogus boşluğunda orta hattadrlar. Yemek borusu da aynı hatta damarlarla komsudur. Bunların dışındaki bütün boşluğu akciğerler kaplar. Gogsun alt sinirini temel yapısı kaslar olan, gogus boşluğu ile karin boşluğunu birbirinden ayıran "diyafragma"ı oluşturur. Bunun siniri kaburga yayı boyunca uzar. Gogsun, gogus boşluğuna nazif tüm yaralanmaları hayati önemi haizdir. Kırıkların yaralanmalarla birlikte olması nadir değildir. Merkeze (orta hatta) uzanan atetli yahut delici, kesici silah yaralanmaları âcil yeterli müdahale yokluğunda ve hatta müdahaleye rağmen öldürücüdür. Korunmanın önemi büyüktür. Çelik can yeleği, oldukça uygun bir koruyucudur.

KARIN

Vucûddaki ikinci esas boşluktur. Sindirim ve boşaltım sistemi organlarını barındırır (Karaciğer, dalak, bobrek, mide, bağırsaklar ...). Diyafragma karin boşluğunu gogus boşluğundan ayırır. Arkada ortada bulunan omurga dışında karin boşluğunu, onde–arkada kaslar sarar. Altta kalca kemiklerinin meydana getirdiği boşluğun 1/3 alt kısmı karin

boslugundan izafî olarak (hayalî bir çizgi ile) ayrılır ve “pelvis” adını alır. Karın bosluğu anlatım kolaylığı için göbekten yere paralel ve dik geçen iki çizgi ile kadranslara ayrılır. üst (şag-sol) ve alt (şag-sol) kadrans biçiminde isimlendirilir. Şag-sol, hastanın sağ ve soludur. Belli bir kadranda duyulan ağrı ya da oluşacak yaralanma genellikle o kadransın altında olan organdan kaynaklanır, onu ilgilendirir. Şag üstte; karaciğer, safra kesesi, kalın barsağın bir kısmı bulunur. Bu bosluğun kaburga yayı altına doğru uzanan büyük kısmını karaciğer doldurur. Bu nedenle bu bölgedeki bir yaralanma genellikle karaciğeri ilgilendirir. Karaciğer vücudun en çok kanlanan organlarından biridir. Yaralanmalar, karın bosluğuna bariz kan kaybına ve ölüme neden olabilir. Yaralanma hâricinde bu bölgenin hassas olması (ağrı), safra kesesi hastalıklarını düşündürür. Sol üstte; mide, dalak ve kalın barsağın bir kısmı bulunur. Bu organlar neredeyse tamamıyla sol göğüs kafesi tarafından korunur. Dalak bu bölgede yanda-arkada yerleşmiştir. En çok kanlanan organlardan bir diğeri olup bu bölgede oluşacak kaburga kırıkları ile yaralanması kolaydır. Bu bölgeye isabet edecek sert tüm darbeler (yumruk, tekme dahil) yırtılmasına neden olabilir. Tüm bölgeye uzanan kesici delici yaralar dalığı yaralayabilir. Neticede meydana gelecek bîriz iç kanama âcîl cerrahî müdahale ile durdurulmaz ise soka, ölüme neden olur. Travma sonrası bu bölgede meydana gelecek ağrı ziyâdesiyle dalığı ilgilendirir. (Yırtılma). Şag altta; kalın bağırsak segmentleri ve appendisit bulunur. Yaralanma hârici ağrıları apandisit ile âlâkâli olabilir. Sol altta; kalın bağırsak kısımları yer alır. Karında birçok organ birden fazla kadranda yer alır. İncebağırsaklar, göbek etrafında karın ortasında her dört kadranda da yer alır. Kalınbarsak şag altta baslar tüm karın kenarları boyunca dolanır ve sol altta biter. Böbrekler karın bosluğunun arkasında göbek hizasının üstünde omurganın sağ ve solunda yer alırlar. Oldukça korunaklı pozisyonlarına rağmen ateşli veya delici-kesici aletle yaralanmaları mümkündür. Kanlanması zengin organlardan olduğu için de âcîl cerrahî müdahale yokluğunda öldürücü olabilir. Görülüyor ki karın yaralanmaları, fevkalade ciddî yaralanmalardır. Dalak, karaciğer, böbrek gibi çokca kanlanan organların bir veya birkaçı yaralanmaya iştirak etti ise ölüm çok yakındır. Korunma, riske karşı en iyi yoldur. Çelik yelekler göğüs gibi karın da sararak korurlar.

Karında tariflerde isimize yarayacak belli başlı referans noktaları şunlardır:

kaburga yayı (on ortadan aşağı yanlara doğru), göbek, kalça kemiklerinin on üst çıkımdillalı ve onda her iki kalça kemiginin birleşme yeri olan pubistir. Göbek sabittir ve kalça kemiklerinin üst hizası ile aynı seviyededir. Pubis ile kalça kemiginin üst çıkıntıları arasında her iki yanda uzanan bağlar vardır. Dokunmakla hissedilir. Bu bağın dışı yakın kısmının altından (her iki yanda) bacaklara giden ana atar ve toplardamarlar geçer. Bu bölgede parmak uçları ile uyluk nabzi alınabilir. Vücüd gerisinde, karındaki kadranslardan sözedilmez.

PELVIS

uc kemikten oluşmuş kapalı bir kemik halkadır; iki kalça kemigi ve “sacrum” denilen bir başka kemik. Pelvis, pubis-sacrum arası hayalî çizginin altında kalan kısımdır. Huni biçimindedir. Alt kısmı pelvis çıkisidir. Sindirim sistemi, idrar yolları ve dış cinsiyet uzuvları buradan dışı açılır. Pelviste kalınbağırsağın son kısmı, dışı üreme organları ve mesane (idrar torbası) bulunur. Yaralanmaları sıklıkla kazalar sonucudur. Kemik kırılmaları organ ve dokuların yaralanmalarına neden olabilir. Travma sonrası kanlı idrar yapılması, yaralanmanın en bariz bulgularındandır.

ALT EXTREMITELER

BACAKLAR

Bacak uc kısmıdır: Uyluk, baldır ve ayak. Uyluk, kalça ile diz arası. Baldır, diz ile ayak bileği arasındadır. Uyluk ile pelvis arası eklem kalça eklemidir. Uyluk-baldır arasında diz eklemi, baldır-ayak arası eklem ise ayak bileğidir. Uyluk bölgesinde bir tek kemik vardır. üst ucu kalçayla eklem yapar ve kalça eklemine hemen aşağısında yanda çıkıntısı sertce elle hissedilir (Kalça yanlarındaki sertlikler). Bu kemigin kırıkları çokca kanadığı için tehlikelidir. soka neden olabilir. Baldırı iki kemik oluşturmaz. Biri kalıncadır ve onda deri altında elle kolayca hissedilir. Diğeri daha ince ve içtedir.

UST EXTREMITELER

KOLLAR

Omuz basından parmak uçlarına kadar olan kısımdır. Kol, dirsek, onkol, el bileği ve elden oluşur. Kol kemigi omuzla birleşir ve omuz eklemine yapar, tektir. onda, arkada kaslarla sarılıdır. Vücûda bakan iç yanında, kola gelen ve giden damar ve sinirler bulunur. Kemigin kırıklarında damar, sinir kesikleri oluşabilir. onkolda iki kemik vardır. Kol kemigi ile dirsekte bir eklem yaparlar. Damarlar dirsek seviyesinde kolun onyüzüne geçerler ve şaga sola uzanırlar. El bileği seviyesinde onkolda başparmak tarafında nabız noktalarından bir diğeri bulunur (R Nabız). Kol ve bacak yaralanmaları daha ziyâde kazalar sonucudur. Yaralanma her ne sebeple olursa olsun özellikle damar kesikleri sonucu kanamalar meydana gelir. Durdurulmayan kanamalar sok ve ölüm sebebi olabilirler.

NABİZ NOKTALARI

Nabız; kalbin pompalama fonksiyonu sırasında oluşan basıncın civar atardamarlarda belirli noktalarda el ile hissedilmesidir. Normalde sağlıklı kişilerde dakikada 60-80 atım kadardır. (çocukta dakikada 80-100 atım). Nabız atımını ölçmek için, damar parmakla hafif bastırılır ve 15 saniye atım sayılır; çıkan atım sayısı 4 ile çarpılarak nabız atımı öğrenilir. Heyecan, stres, korku, egzersiz gibi kalp atım hızını arttıran sebepler nabız hızını da tabîi olarak arttırır. Nabızın varlığı,

sayisi, ritmi, kalb ve dolasim sistemi hakkında genel kanaâtlere varmamiza yarar. Nabiz yoklugu kalbin calismadigini, olumu gosteren kaba bulgulardan, fakat tesbiti en kolay olanlardan biridir. sokta nabiz hem hizlidir hem de siliklesir. Dolgun vurumlar hissedilemez. Diger yandan canlilik surerken daha ziyâde kol ve bacaklarda uca yakin yerlerde nabiz alinamazsa damar yolunun daha yukarida bir yerde kapali oldugu anlasilir. Veya kesiktir.

1.6 GIZLENME, SU TEMINI VE YON TAYINI

GIZLEME VE SU TEMINI

ozellikle gunduz verilen silâhli mucâdelede husûsen kirsalda, yerine gore meskûn yerlerde kesintisiz devam eden savasta inisiyatif elde bulundurmak icin bilinmesi ve uygulanmasi gereken mevzûlardan biridir “ortu ve gizleme”.

ORTU

Dusmanin hem atesinden, hem de gozunden korunma imkânî veren, tabiî veya sun’î yerlerdir. Hendekler, cukurlar, tumsekler, kaya, mağara vb.. dogal ortu imkânî verir; avci yuvalari, duvarlar, irtibat hendekleri vs. ise sun’î ortu unsurlaridir. ortu imkânleri yatik mermi yollu silâhlara karsi (tufek, tabanca) tam koruma saglarken, dik mermi yollu silâhlara karsi (havan, top, hava saldirisi) her zaman yeterli ve etkili koruma imkânî vermezler. Arâzide kucuk bir cikinti yahud acilan 15 cm. derinlikteki bir mevzi bile, kisiyi parca tesirlerinden bir hayli korur. Arâzide mevcut ortu ve gizleme imkânlerinin aranip bulunmasi ve bunlardan istifâde huy haline getirilmelidir. Yanisira, gozetleme ve ilerleme konularindaki yeterlilikle birlestirildiginde, dusmana karsi etkinlik saglanmis olur.

GIZLEME

“Dusmanin gozunden korunmak” demektir. Tabiî ve sun’î olabilir. Ancak asla unutmamak gerekir ki, atetten koruyamaz.

1- Tabiî Gizleme: cevrede bulunan dogal malzemenin sekil ve yerlerini degistirmeden onlardan istifâde edilir. Agac dallari, uzun otlar, golgelikler ... gibi.

2- Sun’î Gizleme: cuval, bez, agaclar, cesitli boyalar (camur, is, karbon kâgidi vb...), tabii yerlerinden koparilmis dal, yaprak ve otlarla yapilir. Tabiî ve sun’î gizleme karma olarak uygulanabilir. Dogal cevrenin, mevsimin renk ve sartlarina itaat de zarûridir. Ortamda ortu, gizleme imkânî verecek dogal unsurlar yok ise, toprak kazilarak icine girilir, sun’î gizleme usûllerinden istifâde edilir.

GIZLEMENIN PRENSIPLERI

A- Gereksiz hareketlerden sakinmak. Hareket dikkati celbeler. Yer, mevzi degistirmek gerekirse, gizli ve gorulmeyen bir yoldan ilerlemek lâzimidir.

B- Mevcud gizlemeden faydalanmak. Arkada kalan zemin (agac, cali, ot, yapri, bina, renkler, bicimler) kendisine uyuldugu takdirde gizlemeye yardimci olur. Golgeler de (tam golgede kalmak kaydiyla) gizlemeye yardimcidir.

C- Yatarak gozetleme yapmak. Yatmakla hedef kucultulmus olur. Gozden ve atesten korunmak kolaylasir.

D- Acikta parlak nesnelere birakmamak. Isigin parlak herhangi bir yuzeyden parlamasi dikkat cekerek cok uzaklardan parlama secilebilir. Donatim, silâh ve her turlu arac-gerecin (gozluk, saat, acik renk cilt) parlamamasina dikkat edilir.

E- Eshyanin muntazam biciminin degistirilmesi.

F- Ses disiplini. Gereksiz konusmalar, oksuruk, hapsirik, techizât ve donanimdan cikan sallanma-carpma sesleri dusman kesif ve dinleme postalarinin kulagindan kacmaz. Hapsirmamak icin burun parmaklar arasinda sikilir. Yine de oksuruk, hapsirik olursa agiz dirsekten katli kolun icine kapatilir. Mataralar vb. ya tam dolu olur, yahud tamamen bos. Bicak vb. kilifin ucundan iple vucuda tesbit edilir, baglanir. Silâhlar onceden kurulmus ve emniyete alinmis olmalidir.

G- Isik disiplini. Gece karanliginda ates bir yana, sigara atesinin bile hava durumuna bagli olarak 5-10 km.’den ciplak gozle secilebildigi asla hatirdan cikarilmamalidir.

H- cop disiplini. Yenilen-icilen hicbir sey (izmarit, kibrit copu dahil) ortaliga atilmaz, birakilmaz. Ya uygun bicimde gomulur yahut beraberinde goturulur.

I- Kisinin izdusumu havaya dusmemeli. Yani uzaktan bakildiginda arkada hava, gokyuzu fon teskil edecek bicimde kisi ortalikta olmamali. (Tepe, sirt ustunde yuruyen kisinin kabak gibi gorunmesi gibi!)

MEVZİ SECİMİ VE GİZLENMESİ:

Kisi kendisine luzûmlu ates sahasını temin eden bir yeri seçer. Sonra bu yeri düşmanın bulup doğrudan, kolayca ates edemeyeceği, etse bile etkileyemeyeceği bir hâle getirir. Mevziini (cukur olabilir) arâziye uyacak sekile sokar. Bu amaçla mevzi cukuru ufka silüet düşmeyecek bir yerde seçilir, kazılır. üzeri gizleme ağı, ot, dal gibi arâzî yapı ve rengine uyum gösterecek doğal ya da sunî malzeme ile örtülerek gizlenir. Gizleme husûsiyetleri olan doğal yerler de seçilebilir. Donatım ve silâh cukur (mevzî) içine konur. copler gomulur, atılmaz.

Mevzîlerde;

- 1- Mumkun olduğunca yatarak gözetleme yapılır. Hedef kucultulmuş ve dinlenilmiş olunur.
- 2- Bir cismin üzerinden değil, yan tarafından gözetleme ve ates, bas ve vücudun gizlenmesini sağlar.
- 3- Golge içinde kalarak gizlenme temin edilir.
- 4- Bir sutre gerisinde iken sutrenin üzerinden değil, sağ veya sol yanından gözetleme yapılır, ates edilir.
- 5- Tek ağac, yol kavsığı gibi goze carpan, tarifi kolay, düşman atesine kolayca maruz kalınabilecek yerlerden sakınmak gerekir.
- 6- Mevziye giriş-çıkışı temin eden güvenli yollar bulunması gerekir.

SUN'İ GİZLEME (KAMUFLAJ):

Kisinin kendisini, techizât ve silâhini düşmandan gizlemek amacıyla şekil, renk ve durumunu sunî malzemelerin de yardımıyla değiştirmesidir. Bu tarz gizleme ciplak gözle hava yahut karadan yapılan gözetlemeden koruyabilir. Elektronik görme cihazlarına karşı etkili değildir. (Termal kameralar organizmaların yaydıkları ısı enerjisini algılayan ve görüntüye çevirerek ekrana yansıtan cihazlardır. İsi yayan her türlü canlıyı karanlıkta cihaza göre belli bir menzile dâhilinde görüntüleyebilirler. Seyyar yahud tank vb.'de sabit bulunabilirler).

Kitinin Kamuflajı: Açıktaki kalan cilt kısımları ısıyı yansıtmak sûretiyle parlak görüntüleri ile dikkat celbederler. Yansımaya mâni olmak için yüz, el-kollar, boyun gibi acıktaki kalan tüm alanlar boyanarak kamuflaj edilirler. Bu amaçla hazır kamuflaj boya, lamba-kazan ısı, odun komuru, karbon kâğıdı, camur kullanılabilir. Yüzdeki burun sirti, elmacık kemikleri, alın gibi parlaklığı ziyâde, çikintili kısımlar boyanarak gizleme temin edilir. Boyama geniş, düz ve muntazam hatlarla yapılmamalıdır. Kıyafetlerin de uygun olmaları gerekir. Uygunluk arâzî ve iklim şartlarına göre değişir. (Lekeli, bereli, renkli askerî kıyafet gibi... Soluk arâzide soluk renkli elbise gibi...) cuval parçaları, ot ve kumaşla örtülmüş ağlar asiri kullanılmadıkça düşmanın dikkatini çekmez. Toprak, yapraklar ve otlar uygun malzemelerdir. Arâziye, ortama uygun standart bir kıyafete sahip değilse kişi, üzerindeki şartlara uydurmaya gayret eder. Eldeki malzemeden gerekirse kıyafet hazırlar. Boyamalar, ilâveler yapar. collerde tabîi rengine uyan bir cuval, ormanlık alanda yeşil-siyah renkli bir cuval-kumaş, koyu renkli bir arâzide ise ceviz yaprağı, soğan kabuğu kaynatılarak elde edilen boyaya batırılıp kurutulan kıyafet ve cuval kullanılır. Karlı bölgelerde beyaz renkli cuval, carsaf, kilif vb. elbise olarak kullanılabilir.

Techizâtın Kamuflajı: Arâziye uyması gerekli görülen techizâtın renk ve biçimi değiştirilmeye çalışılır. Silâh ve kıyafetin uyumlu olması gerekir. Başlığın boyanarak yahut dal, bez, paçavra ilâve edilerek kamuflajı sağlanır. Silâhin isleyen kısımları hâric parlak yerleri işle karartılarak, camur vb. ile boyanarak, kumaş-ıp vb. ile sarılarak kamuflajı sağlanır. üstte tasınan su kabı, canta, kemer (tokaları), bıçak vs.'nin arâziye uyumu sağlanır. Usûl gereği kullanılan araç ve yapıların da kamuflaj edilmeleri gerekir. Araçlar bu maksatla alaca boyanırlar. Camların üzerleri bezle örtülür. Lambalar, farlar bezlerle kapatılır. Gerekirse cadir şeklinde gerilen gizleme ağı altına çekilerek hava gözetlemelerine karşı korunurlar. Sis (doğal, sunî) gizleme temin eder. Karanlık ve yağış da böyledir. Gece görüş dürbunleri gecenin gizleyiciliğini azaltmıştır. Gece ve gündüz sis gizleme temini için kullanılabilir; sis, gece görüş dürbunünden de gizler.

HAYATI İDAME:

ARAZİDE SU TEMİNİ

Suyun varlığı vücutta metabolik işleyişin devami için zarûrdır. Ortalama erisinde günlük ihtiyaç 2 lt. kadardır. Su kaybının arttığı durumlarda (atesli hastalıklar, kusma, ishal, asiri terleme gibi...) günlük ihtiyaç da artar. Organik işleyişin devami için dengelerin muhâfazası gerekir. Dolayısıyla eksileni yerine koymak icâb eder.

Arâzinin su rezervleri;

1- Soğuk Bölgelerde: Kar ve buz eritilip temizlenmek sûretiyle kullanılır. Kar ve buz eritmeden yememeli. Vücut ısını düşürerek susuzluğun artmasına neden olur. Kar ve buz meydana geldikleri sudan daha temiz değildir. Deniz buzuz tuzludur, suyu tuzundan arındırılmadan kullanılmamalıdır.

2- Denizde: Deniz suyu tuzlu iken icilmez. Yagmur suyu tente ya da sâir su gecirmeyen malzeme yardimi ile veya kaplarda toplanir ve kullanilir.

3- Sâhillerde (Toprak-Kumluk Alanda): Tuzlu suyun sizip toplanmasi icin yeterli derinlikte cukur acin. Tas toplayin. Ates yakip taslari ateste kizdirin. Kizgin taslari su dolu cukura atin. cikan buhari cukurun agzina-uzerine tutacaginiz bir kumasa emdirin. Sonra kumasi sikarak suyu cikartin. (Deniz suyunu bir kaba koyduktan sonra ateste kaynatip buharini beze emdirerek su temini de mumkun.)

4- Collerde: Suyun bulunabilecegi yerler;

A- Vadi iclerinde ve alcak bolgelerde. Kuru nehir yataklarindaki kivrintilarin disa bakan yanindaki en alcak kismalarda. Sarp veya yeryuzune cikan kayalarin alcak kismalarinda, eteklerinde. Kuru col havzalarinda, ruzgârın yigdigı kum tepeliklerinin kenarlarindaki ana vadi tabaninin altinda. Kum yuzeyi nemli olan yerlerde... Bu alanlarda suyun sizması icin yeterli derinlikte cukur acilarak suyun birikmesi temin edilir.

B- Kayalar icindeki oyuk ve cukurlarda. Yagan yagmur sulari birikintiler meydana getirirler veya catlaklardan sizar, kaya cukurlarında toplanirlar. Suyu ince bir boru ile yahut kab ile dogrudan almak gerekir. (Serum seti borusu cantada bulundurulmalı).

C- Metal uzerinde yogunlastirma. Gece ve gunduz arasindaki sicaklik farki metallar uzerinde suyun yogunlasmasına sebep olabilir. Suyu emdirmek icin kumaslardan faydalanilir, sonra da kumas sikilerek suyu alinir.

Su bulmaya yardimci diger belirtiler: Tum izler -ozellikle suyun kit oldugu yerlerde suya gider. Izlerin giderayak birbirine yaklastiklari yonde ilerlemek gerekir. Izler, kamp yeri isâretleri ile (ates kulleri, cigenmis arâzî, havyan gubreleri, copler..) belirlenebilir. Kus suruleri su birikintileri uzerinde dolasirlar. Bazi kuslar safak ve gun batimında su bulunan yerlere dogru ucarlar. Bu gibi hallerde sur'atli ve yere yakindir ucuslari. ozellikle aksam ustleri ve sabahin erken saatlerinde kuslarin ucus yonleri ve civildamaları suyun yakin oldugunu gosterir.

NOT: Su ihtiyacinizi karsilayacak belirli ve guvenilir bir su kaynaginiz yoksa, cevrenizden istifâde edebilirsiniz. Bu nedenle daima hazirlikli olmak gerekir. Eger bir matara, tas, teneke vs. yoksa, plastik yahut su gecirmez kumastan su kabi yapmak gerekir.

MUHTELIF SU KAYNAKLARI

- ❖ Yerde bulunan yogun cigden su elde edilebilir. Bunun icin bez parcalarini yahut ince uzun cimen demetlerini ayak bileklerinize baglayarak gu nes dogmadan, cigle kapli cimenlerin uzerinde dolasin. Su emen cimen demetleri yahut bezleri bir kaba sikin. Ihtiyac duyulan suyu temine kadar islemi tekrar edin. Bu yolla yaklasik 1 satte 1 lt. su toplanabilir.
- ❖ Bir agactaki delige girmekte olan ari veya karincalar, su dolu bir oyugu isaret ediyor olabilirler. Ince bir boru ile, kepce benzeri bir âletle yahut bez parcalarina emdirilip sikilerek su yerinden cikarilabilir.
- ❖ Agac govdesi catlaklari, kaya catlaklari su ile dolu olabilir.
- ❖ Kirac bolgelerde kaya catlaklari civarindaki kus gubreleri catlagin icinde veya yakininda su bulundugunun belirtisi olabilir.
- ❖ Yesil bambu kamislari cok iyi birer tatli su kaynagidirlar. Bambudan elde edilen su duru ve kokusuzdur. Bu amacla yesil bir bambu dali asagiya egilerek yere baglanir. Tepesi kesilir. Gece boyunca su damlayacaktır.
- ❖ Muz veya muz turu agaclarin (palmiye...) bulduklari her yerde su elde edilebilir. Bunun icin agaci, kokunden 30 cm. yukaridan kesin. Kokun ortasini canakvârî oyarak bosaltin. Koklerden gelen su hemen canagi doldurmaya baslar. Ancak ilk uc dolumdaki sularin tadi aci olur. Sonra duzelir. Bir kok ortalama dort gunluk su ihtiyacinizi karsilayabilir. Boceklerden korumak icin oyugun uzeri ortulmelidir.
- ❖ Bazi tropikal bolge asmalarından da su elde edilebilir. Bunun icin asma govdesi uzerine, uzanabildiginiz kadar yuksekte bir centik acin. Daha sonra yere yakin kismina kadar asmayi dolanarak dilimleyin (spiral veya tirbuson seklinde govdenin etrafında donerek). Damlayan suyu kapta toplayin. Sivi yapiskan, sut gibi ve aci ise kesinlikle icmeyin.
- ❖ Bitkilerin yas yumusak ozlerinden su elde edilebilir. Bitkiden bir dal kesin. Onu sikarak yahut eserek suyunu cikartin. Akan suyu bir kapta toplayin.
- ❖ Bitki koklerinden de su elde edilebilir. Topragi kazarak kokleri cikartin. Sonra bunlari kucuk parcalara ayirarak kabuklarini soyun. Genellikle bu parcalara ayrilmis koklerden su emilebilir.

NOT: Bitki ozsulari 24 saatten fazla bekletilmeden kullanilmalidir. Aksi halde eksir ve kullanilmaları tehlikeli olur.

Su Imbigi Ve Yapimi:

Su imbikleri dunyanin her yaninda kurulabilir. Bunlar topragin yahut bitkilerin nemini cekerler. Su imbigi tesisi icin cesitli malzemeye ve suyun birikmesi icin de zamana ihtiyac vardır. 0,5-1 lt. su icin 24 saat beklemek gerekir Toprak alti ve toprak ustü seklinde iki tip imbigi vardır.

A- Toprak ustu Imbik: Imbige yerlestirmek icin gunesli meyilli ve bitki ortusu olan arâzî bulun. Bir de naylon torba gerekir. Torba hava ile doldurulur. (Torba delik olmamali.) Iicine girebilecek diken ve calilari temizleyin. (Zehirli bitkiler bu amacla kullanilamaz. Bunlardan elde edilecek sular da zehirli olurlar.) Ufak temiz bir tasi torbanin icine cukurluk temini icin yerlestirin. Iicine mumkun oldugunca fazla hava doldurduktan sonra agzin sikica baglayin. Ince bir boru yahut kamisi bir ucu disarida digeri tasin olusturdugu cukurda kalacak sekilde baglamadan evvel torba agzina yerlestirmek, acmadan suyu disari alma imkânî saglar. Disarida kalan kamis-boru ucu kapatilir veya baglanir. Torba, gunesi gormelidir. Zamanla torba ic yuzeyinde yogunlasan su, yercekimi etkisi ile tasin olusturdugu cukurlukta birikir. Kamis ile su alinir.

B- Toprak Altı Imbik: Topragin nemli oldugu dusunulen yer secilir. (Arâzî cukurluklari). Bu yer kolay kazilabilir ve gun boyu gunes gorur bir yer olmalı ayni zamanda. Yaklasik 90 cm. capli ve 60 cm. derinligi olan koni bicimli bir cukur kazilir. cukurun da dibi buraya yerlestirilecek kaba gore cukurlastirilir. Kap yerlestirilir. Bir ucu kap icinde digeri ucu disarida kalacak ince boru, yerine yerlestirilir (Serum seti borusu gibisi yok!). Naylon bir ortu ile cukurun uzeri ortulur ve yerinde durmasi icin kenarlarına toprak yigilir. Naylon ortunun ortasina tasta bir agirlik konur. Yuzeyden yaklasik 40 cm. kadar asagiya inmesi temin edilir. ortu yuzeyi cukurlastirilir. Tasin cukurlugu dipteki kap ile ayni dogrultuda olmalıdır ki yogunlasan su damladiginda kap icinde dussun. Konilesen ortu cukurun kenar yuzlerine de temas etmemelidir. Aksi halde yogunlasan suyu toprak emer. Kap icine uzanan boru yardimi ile biriken su icilebilir. Diger zamanlarda borunun ucu kapali tutulur. cukurun icine bitkiler yerlestirerek nem kaynagi olarak istifâde etmek mumkundur. Bunun icin acilan cukurun yan yuzlerinde ayrica cukurcuklar acilir ve bitkiler buralara koklerinden tutturulur. Eger yegâne nem kaynagi kirlî sular ise; cukurun kenarından 25 cm. uzaga 8 cm. genisliginde ve 25 cm. derinliginde cukuru cevreyen bir hendek acin. Kirlî suyu bu hendeye doldurun. Kirlî su ortuye ve onu tutan topraga temas ettirilmez. Kirlî su (veya tuzlu su) hendeften suzulerek imbik icinde buharlasir, sonra da yogunlasir. Kapta birikir, kullanilir.

Y O N T Â Y I N I U S U L L E R I

-Gunes, Sopa, Harita, Pusula ve Yildiz Ile Tesbitler uzerine Notlar-

Gunese Gore Yon Tayini:

Gunese gore yon tayini iki turlu tesbit edilir.

1- Saat ile: Saat ve gunes ile kuzey bulunabilir. Kuzey yarimkurede, mahâlli zamana gore ayarlanmış saatin rakamli kadranı goge bakacak sekilde avuc icine yahut duz zemine konulur. Saatin akrebi tam gunesi gosterinceye kadar saat cevrilir. Bunu saglikli yapabilmek icin kucuk bir cubuk, saatin yaninda ve akrebin ucu tarafında yere dikilir. cubugun golgesi akrebin uzerine (akrebe paralel) dusunceye kadar saat bulundugu yerde saga-sola cevrilir. Saat oynatılmadan akrep ile saatin 12 rakamından gectigi varsayılan hat arasındaki acinin ortasi (aciortayi) tesbit edilir. Bunun icin 12 ile akrebin gosterdigi saat arasındaki dakika cizgileri sayilir ve ikiye bolunur. Saatin merkezinden itibaren bu noktadan gececek sekilde cizilen hat GUNEY'i, aksi hat ise KUZEY'i gosterir. Guney yarimkurede ise saatin 12 istikâmeti gunese cevrilir. 12 ile akreb arasındaki acinin orta hattından gecen dogru KUZEY'i, aksi de GUNEY'i gosterir. Her hâlûkârda kuzey bulunduktan sonra digeri yonleri belirten dogrular buna dik olarak cizilir.

2- Sopa ile: Sopa ile yon tayininde havanın, cisimlerin golgelerinden istifâdemize musâade edecek olcude gunesli olmasına ve 50-90 cm'lik duz bir sopaya ihtiyacımız vardır. Sopa, dik olarak duz bir zemine dikilir. Ve sopanın golgesi zemine cizilir. 10-15 dakika beklenir. Bu arada golge 3-5 cm, yer degistirmis olur. Ikinci kez yeni golge hattı zemine cizilir. Birinci ve ikinci golge izlerinin uc noktasından gecen bir dogru cizilir. Iki golge izi ucuna sol ayak konur, sag ayak uzatilan cizgiye teget bir noktaya yerlestirilerek ayakta durulur. Bu durumda yuz KUZEY'e donmus olur. Arka GUNEY, sag taraf DOGU, sol yan ise BATI'yi gosterir. Bu usûlden istifâde ile gunes saati de yapilabilir. Bir sekilde KUZEY bulunduktan sonra cizilen istavroz ile tum yonler belli edilir. Ve ortaya dik olarak bir cubuk yerlestirilir. Gunese saatinde referanslar: Kuzey saat 12.00'yi, dogu saat 18.00'i, bati saat 06.00'yi gosterir.

Ayrica;

- 1- Pusula ile,
- 2- Harita yardimi ile,
- 3- Kutup yildizından istifâde ile de yon tesbiti yapilabilir.

Harita Yardimi Ile Yon Tesbiti: Bulundugumuz bolgenin haritasi acilir. cevrede bulunan, haritada da isaretli târif edici noktalar (dag, dere, kopru vs.) adeta cakistirilarak harita yonune oturtulur. Yerine oturmus haritaya nisbetle de bulundugumuz yeri ve yonumuzu anlayabiliriz.

Kutup Yildizi Ile Yon Tesbiti: Bu yontem, gece, isikli yildizli havalarda mumkundur. Kutup yildizi, kuzey yarimkurede hakiki kuzeyi gosterir ve butun bir yil yerini hic degistirmez. Kutup yildizini bulmak icin Buyukayi Takim Yildizi'na bakilir. Bu takim yildizinin kose seklindeki kisminin son iki yildizina "kilavuz yildizlari" adi verilir. Buyukayi Takim Yildizi'nin kepcesinin agiz yonune bakilir. Kilavuz yildizlardan itibaren cizilen duz bir hat (yaklasik iki kilavuz yildiz arasi

mesafenin bes kati) Kutup Yıldızı'ni gosterir. Buyukayi Takim Yıldızı'nin Kutup Yıldızı etrafında hareket ettigini, her zaman aynı durumda bulunmayacağını unutmamak gerekir. Kucukayi Takim Yıldızı'ndan da faydalanılabilir.

1.7 SEHIR GERILLASININ EL KITABI

Bu el kitabini kaleme alırken, öncelikle iki ithafta bulunmak istiyorum. Birincisi, Brezilya'yi pencesinden inleten askeri diktanın ordusu ve polisi (D.O.P.S.) tarafından katledilen Edson Luis Souto, Marco Antonio Bars de Carvalho, Nelson Jose de Almeida ("Escoteiro) gibi sayısız savascıya ve sehir gerillalarına... İkincisi, diktanın zindanlarında curuyen ve Nazi'lerin zulmüne rahmet okutacak şekilde iskencelere ugratılan yigit kadin ve erkek yoldaslarımız... Bizim de tek görevimiz, onlar gibi her şeyi goze alarak, savasmaktır. Askeri diktaya muhalif ve ona karsi savasmaya istekli her kisi, eylemi ne denli mutevazi olursa olsun, mutlaka bir şeyler yapabilir. Bu el kitabini okuyan ve bundan boyle pasif kalinamayacağı sonucuna varan herkesi, okuduklarını hemen uygulamaya ve derhal kavganın içine girmeye davet ediyorum. cunku durumlar ve kosullar ne olursa olsun, devrimcinin görevi devrim yapmaktır. Bir baska önemli mesele de, bu el kitabının sadece okunmasıyla yetinmeyip, içindekileri daha baskalarına da duyurmaktır. Bu duyurma, el kitabının içindekileri teksir etmek ya da brosur halinde bastırmak şeklinde de olabilir. Ancak unutulmamalı ki, el kitabının bastırılmasını, silahlı tedbir olarak yapmak gerekecektir. Nihayet bu el kitabı benim imzami tasıyorsa, bu içinde yeralan ve sistematize edilen düşüncelerin, Brezilya'da benim de aralarında bulunmak şerefine sahip olduğum bir avuc insanın silahlı mücadelesinin sonuçlarını yansıtmış olmasındandır. öyle ki, meseleye ciddi olarak eğilen hic kimsenin, yazılanlardan kuskuya düşmemesi, gerçekleri yadsımaması ve mücadelenin gerekli kosullarının varolmadığını ileri sürmemesi için yapılanların ve söylenenlerin sorumluluğunu üstlenmem gerekmektedir. İmzanın gizlenmesi, bu durumlarda büyük bir problem yaratmaktadır. Bunun için imzami koyuyorum. Ama önemle belirtmeliyim ki, sıradan nefer gibi carpışmaya baskoymus daha birçok vatanperver vardı ve daha da yeteneklidirler.

SEHIR GERILLASININ TANIMI

Brezilya'da düzeni belirleyen yapıların evrimsel buhranı ve bundan doğan siyasal huzursuzluk, ulkeyi devrimci savasın patlama noktasına getirmiştir. Devrimci savas, sehir gerillasi, psikolojik savas ya da kir gerillasi biçimlerinde kendini gösterir. sehirlerdeki gerilla savası veya psikolojik savas, sehir gerillasına bağlıdır. sehir gerillasi, askeri diktaya karsi yasa dışı metodlarla savas veren kısıdır. O, bir siyasal devrimci ve atesli bir vatansever, ülkesinin kurtuluşu uğrunda savascı, halkın ve özgürlüğün dostudur. sehir gerillasının kavga alanı, Brezilya'nın büyük sehirleridir. Büyük sehirlerde aynı zamanda, genellikle "kanun kaçağı" olarak tanınan zorbalara da faaliyet gösterir. cogu kez bu zorbalara tarafından yönetilen saldırgan sehir gerillasına maledilir. Ancak sehir gerillasi, bu haydutlara temelden karsidir. Haydutlar eylemden kişisel çıkar amaçları ve somuren ile somurulan arasında ayırım yapmaksızın, istisnasız herkese saldırganlar, bu yüzden kurbanları arasında pek çok halktan kimseler bulunmaktadır. sehir gerillasının ise politik bir amacı vardır ve sadece iktidara, büyük kapitalistlere ve basta Kuzey Amerikalılar olmak üzere bütün yabancı emperyalistlere saldırır. Haydutlar kadar zararlı bir diğer unsur da, gene büyük sehirlerde boy gösteren sağ kanat karsi-devrimcileridir. Bunlar kargasalık çıkarır, bankalara saldırır, bomba atar, adam kacırır, alcakca cinayetler isler ve sehir gerillalarına, devrimci din adamlarına, öğrencilere ve özgürlük arayan anti-fasist vatandaşlara karsi akla hayale gelmedik en ignenc suçları islerler. sehir gerillasi, diktanın amansız düşmanıdır. ulkeye egemen olan, dikta kuran yetkililere ve kişilere karsi sistemli zararlar verir. Temel görevi, bir yandan militaristleri, askeri diktayı ve her türlü baskı gücünü sarsmak, gözden düşürmek ve tedirgin etmek, öte yandan, Kuzey Amerikalıların, yabancı yöneticilerin ve Brezilya egemen sınıflarının servet ve mülklerine saldırmak, onları tahrip etmektir. sehir gerillasının hedefi, kir gerillasına destek olmak, silahlı halk kuvvetleriyle birlikte yepyeni bir devrimci sosyal ve politik yapı kurmaktır. Bu amaçla, Brezilya'nın mevcut ekonomik, politik ve sosyal düzenine zarar vermekten, bunları yıkmaktan korkmaz. sehir gerillasi en azından belli bir politik anlaşıya sahip olmak zorundadır.

SEHIR GERILLASININ KISISEL NITELIKLERI

sehir gerillasının özelliği, cesareti ve kararlı tabiatıdır. İyi bir taktisten, mukemmel bir nisancı olmak zorundadır. Silah, cephaneye ve donatım yönünden yeterince güçlü olamama gerçegini, zekasıyla dengeleyebilmelidir. Dikta kuvvetlerinin modern silahları, ulaşım araçları vardır ve bunlar iktidardan aldıkları güçle, her yere serbestçe girip çıkabilirler. sehir gerillasının emrinde bu kaynaklar yoktur ve varlığını gizli kapaklı sürdürmek zorundadır. Bazen mahkumiyet yemisi ya da hakkında tutuklama kararı verilmiş bir kişi de olabilir. sehir gerillasi ve bu durumda sahte huviyet kullanmak zorundadır. Bunlara karsilik sehir gerillasının düzenli dikta kuvvetlerine karsi kesin bir avantajı vardır. Bu dikta kuvvetlerinin halkın nefret ettiği düşman adına hareket etmesine karsilik, sehir gerillasının savunduğu haklı davanın halkın kendi davası olmasındandır. Silah ve cephaneye bakımından düşmandan zayıf olan sehir gerillasi, moral acidan inkar edilemez bir üstünlüğe sahiptir. sehir gerillasını ayakta tutan, bu moral üstünlüktür. Bu sayede hücum etmek ve hayatta kalabilmek görevlerini yerine getirebilir. sehir gerillasi, savasabilmek için düşmanın silahlarını zaptetmek ya da kullanılmaz hale getirmek zorundadır. cunku cesitli yollarla eline geçen silahlar düzenli bir techizat niteliğinde olmayan gerilla, cephaneye yetersizliği ve silahların farklılığı gibi güçlüklerle karsi karsiyadır. Bunların yanısıra gerillanın bir baska soruna da atis ve nisancılık talimleri yapabilecek bir yerden yoksunluktur. sehir gerillasi, hayal gücünü ve yaratıcılığını zorlayarak bu güçlüklerin üstesinden gelmelidir, bu niteliklere sahip olmadan devrimci görevlerini yürütmesine imkan yoktur. sehir gerillasi insiyatif sahibi, hareketli, çok yönlü bir techizat niteliğinde olmayan gerilla, cephaneye yeter olduğu kadar da esnek ve her sarta uyabilmek yeteneğinde olmalıdır. özellikle insiyatif, temel niteliklerdir. cunku herşeyi önceden

tahmin etmek mumkun degildir ve gerilla hicbir zaman sasirip kalmamak ya da emir gelmesini beklememek zorundadır. Ortaya cikan her sorun karsısında derhal harekete gecmeli, en uygun cozum yolunu bulmalı ve hicbir zaman ricat etmemelidir. Hatadan kacma endisesiyle hicbir sey yapmama yerine, hareket etmek ve yanlisa dusmek daha iyidir. Insiyatifsiz sehir gerilla savasi olamaz. sehir gerillasinin diger onemli nitelikleri sunlardır. Sicaga dayaniklilik, gizlenmeyi bilmek ve ihtiyatli olmak, kimligini gizleyebilmek, hicbir zaman tehlikeden korkmamak, gece, gunduz temkinli olmak, aceleci olmamak, son derece sabirli olmak, en kotu sartlar altında bile sukunet ve sogukkanlilikini kaybetmemek, geride en kucuk bir iz birakmamak, hicbir zaman cesaretini yitirmemek. sehir savasinin yenilmez gibi gorunen guclukleri karsısında, yoldaslar bazen yilginliga dusebilir, kavgayi terkedebilir, isi birakabilir. sehir gerillasi, ne ticari bir firmada isadami, ne de bir tiyatro eserindeki karakterlerden biridir. sehir gerilla savasi, tipki kir gerilasi gibi, gerillaciligin kendiliginden baskoydugu bir eylemdir. Gerilla olmak icin gerekli temel niteliklerden acikca yoksun bulunan kisinin, gucluklere karsi koyamayacaginin ya da bekleyecek sabri kalmadiginin farkina vardigi an, gunun birinde taahudune ihanet etmektense hemen kavgadan cekilmesi yegdir.

SEHIR GERILLASI NASIL YASAR VE NASIL DAYANIR

sehir gerillasi halk arasinda yasamasini bilmeli normal sehir hayatina aykiri dusmeye dikkat etmelidir. Baskalarından farklı giyinmemeye dikkat etmelidir. Isci kesiminde, ya da frapan giyimin tabii karsilanmadigi yerlerde gorev alan kadin ve erkek gerillaların carpici ve son moda kiyalfetler giymesi cogunlukla aleyhtedir. Giyim sekillerinin degistigi kuzey bolgeliriyle guney bolgelerine gidip gelen gerillalar da, gittikleri bolgenin geleneklerine uygun bicimde giyinmeye dikkat etmelidirler. sehir gerillasi, hayatini calisarak kazanmalıdır. Eger polis tarafından taniniyor veya araniyorsa, mahkumiyet yemis ya da hakkında tutuklama kararı verilisse, yeraltina inmeli ve bazen de gizlenerek yasamalıdır. Boyle durumlarda gerilla, calismalari hakkında kimseye bir aciklama yapamaz. cunku bu husus daima ve sadece saflarında gorev aldigi devrimci orgütün sorumlulugundadır. sehir gerillasinin cok guclu gozlemcilik yeteneği olmalı, hemen her konuda, ozellikle dusmanin hareketleri hakkında saglam bilgisi bulunmalı, ve yasadigi, eylem koyacagi ya da gidecegi bolgeyi cok iyi tanimali ve bu konuda arastirma yapabilmelidir. Fakat sehir gerillacisinin temel ve kesin ozelligi silahlı savas veren kisi olmasidir. Bu sartlar altında uzun sure teshis edilmeden gecimini saglayabilecek bir is yurutebilmesi cok zayif bir ihtimaldir. Bu durumda soygun yapma zorunlugu aciklik kazanmaktadır. sehir gerillasinin soygun yapmadan varolmasi ve yasamasi imkansizdir. Sertlesmesi gerekli ve kacinilmaz olan sinif mucadelesi cercevesinde, sehir gerillasinin silahlı savasi bunun icin iki ana hedefe yonelik.

a) Diktanın zorba kuvvetlerinin yoneticilerinin ve yordimcilarinin varligini ordan kaldirmak.

b) Diktanın, buyuk kapitalistlerin, latifundistaların ve emperyalistlerin kaynaklarını gassetmek.

Kucuk soygunlar, sehir gerillalarının cesitli gunluk ihtiyaclarini karsilamada, buyuk soygunlar ise devrimi beslemede kullanilir. sehir gerillasinin silahlı savasinin suphesiz baska hedefleri de vardir. Fakat biz burada hepsinden onemli olan ana hedef uzerinde duruyoruz. Her sehir gerillasi, varligini ancak, diktanın zorba kuvvetlerini yoketmeye kararlı olmak ve buyuk kapitalistlerin, latifundistaların, emperyalistlerin servetlerine el koymaya kesin olar azmetmekle surdurebilecegini bir an olsun aklından cikarmamalıdır. Brezilya devriminin temel niteliklerinden biri, basından beri, buyuk burjuvaziye, emperyalistleri, latifundistaları ve ithalat, ihracatla ugrasan en guclu ve zengin tuccarları mulksuzlestirme yolunda gelismis olmasidir. Ve Brezilya devrimi, baslica halk dusmanlarının servetine el koyarak, oncelikle banka sebekesine sistemli saldirilar yaparak onları candamarından vurmudur ki bu, kapatalist sistemin sinir sistemine en etkili darbeyi indirmek demektir. Brezilya sehir gerillacilarinin bugune degin sistemli bir bicimde yaptigi banka soygunlari, Moreira Salles gibi buyuk kapitalistleri, banka kapitalinin guvenligini saglayan yabanci firmaları, emperyalist kumpanyaları, federal ve merkezi yonetimleri buyuk zararlara ugratmistir. Bu soygunların urunleri, sehirgerillasinin egitimine ve teknik mukemmellige ulasmasina, kir kesimi icin silah ve cephanesini alimi, imalati ve tasinmasina, savascilarin, silah zoruyla hapisten kurtarilanların, poliste iskence gormus ve yaralanmis olanların gunluk ihtiyaclarina ya da hapisneden kacirilmis veya askeri dikta tarafından alcakca katledilmis yoldaslara iliskin her türlü sorunun cozulmesine ayrilmistir. Onlar ki somurgen ve zalimdir, devrimci savasan onlara —emperyalizme, latifundistalara, diktatorluge— pahaliya maledilmelidir. Dikta cetesi, dikta ve ozellikle Kuzey Amerikan emperyalizminin ajanlari Brezilya halkina karsi isledikleri curumlerin bedelini hayatlarıyla odemelidirler. Brezilya'da sehir gerillalarının yuruttugu, olumleri, infilaklari, silah, cephanesini ve patlayici madde zaptlarını banka ve hapisanelere yapılan baskinlari v.b. iceren siddet hareketleri devrimcilerin gercek amacları hakkında en ufak bir supheye yer birakmayacak kadar onemlidir. Brezilya ogrenci hareketine sizmak icin Vietnam'dan gelen CIA casusu Amerikan subayi Charles Chandler'in cezalandirilmesi, sehir gerillalarıyla yapilan kanlı carpismalarda dikta usaklarının oldurulmesi, butun bunlar, topyekun bir devrimci savasin icinde oldugumuzu ve savasin ancak siddetle kazanilabileceginin kanitlaridir. Iste bu yuzden sehir gerillasi silahlı savas verir, bu yuzden eylemlerini, baski ajanlarının varliklarının imhasi uzerinde yogunlastirir ve 24 saatini halk somurucularinin mulksuzlestirilmesine adar.

SEHIR GERILLASININ TEKNİK HAZIRLIĞI

Hic kimse teknik hazirlik asamasından gecmeden sehir gerillasi olamaz. sehir gerillasinin teknik hazirliğı, fizik egitimden, butun alanlarda bilgilenmeye, egitimden gecmeye, her konuda yetenege, ozellikle el ustaligina kadar uzanir. sehir gerillasi ancak duzenli talim yaparak saglam bir fizik dayaniklilik kazanabilir. Eger savasmak sanatini ogrenmezse, iyi bir savasci olamaz. Bu yuzden sehir gerillasi, kavganın, saldirinin ve savunmanın cesitli bicimlerini ogrenmeli ve talim etmelidir. Uzun yuruyus yapmak, kamp kurmak, ormanda yasamaya alismak, daga tirmanma, kurek cekme, yuzme dalis

yapma, kurbaga adam egitimi, balik tutmak, zipkincilik, kus avlama, her turlu kucuk ve buyuk sporlar da, fizik hazirlanmada diger faydali bicimlerdir. Araba kullanmasini, ucak pilotlugunu, motorlu ya da yelkenli deniz araci idare etmeyi, makinelerden, radyodan, telefondan, elektrikten anlamayi ogmritnek, elektronik teknikleri hakkında az da olsa bilgi edinmek cok onemlidir. Topografik bilgi sahibi olmak, bulunulan yeri aletlerle ya da baska imkanlardan yararlanarak tayin edebilmek, mesafeleri hesaplayabilmek, harita ve planlar yapabilmek, cizelgeler cikartabilmek, kronometre tutabilmek, pusuladan ve olcek aletlerinden anlamak da onemli ozelliklerdir. Kimyadan, renk karisimlarindan, muhur kazinmasindan anlamak, kaligrafi teknigine ve yazi kopya etmek gibi hunerlere sahip olmak, sehir gerillasinin teknik hazirliginin gereklerindendir. Bir gerilla, daha sonra cezalandiracagi dusmanin icinde bir sure bulunabilmek icin sahte belgeler de tasimalidir. Tibbi yardima ihtiyac duyulan yerlerde bir gerilla, dokturluk edebilecek, hic degilse ilactan, hemsirelikten, farmakolijiden, receteden, temel cerrahiden ve ilk yardimdan anlayacak kadar tib bilgisine sahip olmalidir. sehir gerillasinin teknik hazirligidan temel soru hic suphesiz, makineli tufek, revolver, otomatik, fal, cesitli tabancalar, karabina, top, bazuka gibi silahlarin nasil kullanilacagini ogrenmektir. cesitli cephane ve patlayci maddeler hakkında bilgi sahibi olmak da asla ihmal edilmemelidir. Patlayici maddeler arasinda ozellikle dinamit cok iyi ogrenilmelidir. Yangin bombalari, sis bombalari ve diger bombalarin kullanilmasi da ilk agizda ogrenmek gerekir. Silah yapimi ve onarimi, molotof kokteyleri, elbombalari, mayinlar, cesitli tahrip aletleri nasil imal edilir ve onarilir, kopruler nasil ucurulur, tren yollari nasil tahrip edilir ve yolcu trenleri nasil seferden alikonulur, butun bunlar bir gerillanin teknik hazirlik safhasinda ogrenmesi zorunlu olan hususlardir. sehir gerillasi icin hazirligin en ust seviyesi ise, teknik egitim merkezidir. Burada ancak ilk denemeleri basariyla gecmis olan bir gerilla gidebilir. O da, atsele imtihanini devrimci eylemde, yani dusmanla carpismada vermis kisidir.

SEHIR GERILLASININ SILAHLARI

sehir gerillasinin silahlari, kolayca tasinabilen, dusmandan her zaman icin ele gecrilebilecek olan, satinalinabilen, hatta savas yerinde imal edilebilen hafif silahlardir. Hafif silahlarin cabuk hareket ettirilebilme ve kolay tasima gibi avantajlari vardir. Hafif silahlar, genellikle kisa namlulu silahlardir. Bu kategoriye bircok otomatik silahlar da girer. Otomatik ve yariotomatik silahlar, suphesiz, sehir gerillasinin savas gucunu adamakilli artirir. Bizim icin bu tip silahlarin dezavantaji, cok miktarda cephane ziyani etmesi ve ancak yakin ve kolay isabet alabilecek hedefler icin kullanilabilmesidir. Iyi egitim gormemis kimselerin otomatik silah kullanilmasi, cok miktarda cephane kaybina yol acar. Tecrubeler gostermektedir ki, sehir gerillasinin temel silahi, hafif makineli tufektir. Bu silah sehir kesiminde etkili ve kolay atis imkani sagladigi gibi, dusmandada gerillaya karsi buyuk saygi ve ve cekingenlik uyandirir. gerilla makineli tufegin nasil kullanilacagini cok iyi bilmelidir. Halen Brezilya sehir gerillasinin en populer ve vazgecilmez silahi budur. sehir gerillasi icin ideal makineli tufek, 45 kalibrelik Ina'dir. Degisik kalibreli baska tiplerde makineli tufekler kullanilabilir, ancak o zaman cephane problemi ortaya cikmaktadir. Cephanenin standardize edilebilmesi bakimindan sehir gerillasinin sinai potansiyelinin tek tip makineli tufek imalatinda gore ayarlanmasi gozetilmelidir. sehir gerillasinin her ates grubunda, iyi bir nisanca tarafından kullanilacak bir makineli tufek bulunmalidir. Grubun diger mensuplari bizim standard silahimiz olan 38'lik revolverle silahlandirilmalidir. 32'lik de kullanilabilir ama, digeri daha isabetli oldugu icin tercih edilmelidir. El bombalari ve sisbombalari da, ricatta ya da savunmada cok yararli olan hafif silahlardir. Uzun namlulu silahlar fazla hacimli olduklari icin, gerek tasinma ve gerekse bakim yonunden sehir gerillasina elverisli degildir. Uzun namlulu silahlar arasinda FAL, mavzer, Winches'ter tipi av tufekleri ve benzerleri sayilabilir. Av tufekleri, ozellikle gece yapilan kisa menzilli ve destekli atislarda etkili olabilirler. Nisancilik talimleri icin gerilla birliginin bir hava tufegi de bulundurulmalidir. Harekatta bazuka ve havantopu da kullanilabilir, ancak bu silahlari kullanacak kisilerin cok mukemmel yetistirilmesi ve kullanilma kosullarinin cok iyi saptanmasi gerekir. sehir gerillasi harekatini asla agir silahlar kullanma esasi uzerine planlamamalidir. ozellikle geri cekilme durumlarinda hareketliliği ve hizliliği saglayacak hafif silahlar zorunludur. El yapisi silahlar, genellikle, fabrika mamulati silahlar kadar mukemmel olmakta, hatta namlusu kisaltilmis bir av tufegi cogu kez diger silahlardan daha fazla ise yaramaktadir. sehir gerillasinda silahcilar da buyuk onem tasirlar. Bir silahci, silahlarin bakim ve tamirini yapacagi gibi, cogu kez kucuk bir atolye kurarak etkili kucuk silahlar imal edebilir ya da silahlarinin yapisini degistirebilir. Maden isciligi ve tornacilik sehir gerillasinin el yapisi silahlar imalini saglayabilecek sinai faaliyetinin temelini teskil eder. Patlayici madde yapimi ve sabotaj teknigi icin de kurslar duzenlenmelidir. Ilkel maddeler saglanarak bu kurslarda deneyler yapmak suretiyle gerilladan mukemmel seklinde yetistirilmelidir. Boru ve kutular kullanarak molotof kokteyleri, patlayici madde firlatmaya yarayan mancinik ve havantoplari, el bombalari, sis bombalari, mayinlar, dinamit ve potasyum klorid gibi patlayici maddeler, plastik bombalar, kapsuller ve her cesit cephane imal etmek, sehir gerillasinin mutlaka yerine getirmesi gereken gorevleridir. Gerekli maddeler ve muhimmata, satinalmak suretiyle oldugu kadar, planli eylemlerde soygun yapilmak suretiyle de elde edilebilir. sehir gerillasi, patlayici maddeleri tasirken de, hedefe firlatirken de, herhangi bir kazaya meydan vermemek icin cok dikkatli olmalidir. sehir gerillasinin silahlari ve onlari kullanma kabiliyeti ates gucunu tayin eder. Modern silahlarin kullanilmasi ve silahlarda yapilacak yenilikler, sehir gerillasinin daha degisik ve basarili taktikler uygulayabilmesini de saglar. Brezilya'da sehir gerillasi tarafından getiren bir yenilik, bankalara yapilan baskilarda makineli tufek kullanilmasi olmustur. Eger tek tip makineli tufek kullanilmasi mumkun hale getirebilirse, o zaman sehir gerillasinin taktiklerinde onemli degisiklikler yapilabilir. Ates gruplari, tek tip silah ve ona bagli olarak tek tip cephane kullandiklari taktirde, gerek bakim kolayligi, gerekse etki bakimindan daha ustun bir seviyeye ulasacaklardir. sehir gerillasi etki seviyesini, ancak ates potansiyelini artirmak suretiyle yukseltebilir.

SEHIR GERILLASININ VAROLUS NEDENI: ATIS

sehir gerillasinin varlik nedeni, eylemlerini ve ayakta kalabilmesinin temel sarti atis gucudur. sehir gerillasi, atis yapmasini cok iyi bilmelidir. cunku kendisinden en basta istenen budur. Konsansiyonel muharebelerde, uzak mesafelerden uzun menzilli silahlar kullanilir. Fakat gerilla savasinda, ozellikle sehir gerillasinda carpisma yakin

mesafede, hatta burun buruna olur. Hayatini kaybetmemesi için, şehir gerillasi ilk defa ates edebilecek ve atista da tam isabet kaydedebilecek yetenekte olmak zorundadır. Fazla cephanesi bulunmadığı için mermilerini asla israf etmemeli, çok tutumlu davranmalıdır. Mermi degistirmede azami surat gereklidir. şehir gerillasinin kaybedecek zaman yoktur ve derhal ates etmek zorundadır. üzerinde özellikle durmak istedigimiz ve asla gözden irak tutulmaması gereken bir temel kural, şehir gerillasinin sürekli ates etmemek ve cephanesini bitirmemek zorunda olmasıdır. Eger düşman atese mukabele etmiyorsa, bu gerillanın cephanesinin bitmesini beklemesinden dolayıdır. Böylece bir durumda cephane degistirecek kadar dahi zaman olmadıgından şehir gerillasi mermi yağmuruna tutularak oldurulebilir, hiç değilse esir alınabilir. Silah kullanmasını gereksiz kilan surprizli durumlarda bile şehir,gerillasi, silahını nasıl kullanabileceğini hesaplamadan asla catismaya girmemelidir. Düşmanla karşı karşıya kaldığı zaman da, sık sık pozisyon degistirmelidir. Zira sürekli aynı pozisyonda kalmak düşmana sabit bir hedef teskil eder, gerillanın vurulması ihtimali artar. şehir gerillasinin hayati, aticiligina silah kullanma kabiliyetine ve vurulmaktan kacinabilmesine bağlıdır. Aticilik derken, tabii ki, mukemmel bir nisançı olmayı kastediyoruz. Aticilik, bir şehir gerillasi tarafından bir refleks, insiyaki bir hareket halini alincaya kadar çok iyi talim edilmelidir. Aticiligi ve hedefe isabet ettirebilmeyi çok iyi öğrenmek için, şehir gerillasi, kendi kendisini sistematik şekilde eğitmeli, her türlü yardımcı metodlardan yararlanmalı, hatta bu işi parklarda ve evde bir eğlence, bir zevk konusu haline getirmelidir. Aticilik ve nisançılık şehir gerillasinin havası ve suyudur. Aticilik sanatındaki mukemmeliyeti, şehir gerillasinin tek basına eylem yürütebilecek, suikastler yapabilecek usta bir savasçı durumuna getirebilir. Suikastçi yakın ve uzak mesafelerden nasıl atış yapılacağını iyi öğrenmeli ve her iki atış şeklini de başarıyla uygulayabilecek surette silahlanmalıdır.

ATES GRUPLARI

Görevlerini yerine getirebilmek için, şehir gerillaları küçük gruplar halinde örgütlenmelidir. "Ates Grubu" denen bir grup dört ya da beş kişiden fazla olmamalıdır. Diğer gruplardan ayrılmış olup bir ya da iki kişi tarafından yönetilen iki ates grubu, birlikte, "ates tim" meydana getirir. Ates grubundaki yoldaşlar arasında mutlak bir güven bulunması lazımdır. En iyi atış yapabilen ve makineli tüfeği en iyi kullanabilen, kişi hareketin yöneticisi olur. Ates grubu, şehir gerillasi eylemlerini planlar, yürütür, silahları ele geçirip muhafaza eder, kendi taktikleri üzerinde çalışmalar yapar, işlediği hataları düzeltir. Eger stratejik komutanlık tarafından planlanılmış görevler varsa, bunlar öncelik kazanır. Fakat, ates grubu daima kendi inisiyatifıyla hareket eder. Ates gruplarının tam bir inisiyatifle hareket etmelerini sağlamak için, örgütte her türlü katilikten kaçınmak gerekir. Geleneksel solun eski tip hiyerasisi, bizim örgütümüzde asla olmamalıdır. Bu demektir ki, stratejik komutanlığın verdiği öncelik taşıyan görevler dışında, her bir ates grubu, banka soymak, diktatörlüğün bir ajanını, gerici bir kimseyi veya bir Amerikan casusunu karcirip gerekirse cezalandırmak, propaganda ya da sınır savasını yürütmek gibi işleri, genel komutanlığa danışmak gereğini duymadan kendi basına yapabilmelidir. Hiçbir ates grubu, yukarıdan emir gelmesini bekleyerek boş durmamalıdır. Onun görevi eylem yapmaktır. Herhangi bir şehir gerillasi bir ates grubu kurmak ve eyleme geçmek istiyorsa, bunu yapabilir ve örgütün bir parçası haline gelebilir. Bu eylem yöntemi, kimin hangi eylemleri kotaracağını bilmek zorunluluğunu ortadan kaldırmakta, grupları inisiyatif sahibi kılmaktadır. önemli olan nokta. Bu grup eylemlerini mümkün olduğuna kadar artırmak ve diktayı yıpratarak savunma durumuna geçmeyi zorlamaktır. Ates grubu, organize eylemin aracıdır. Grubun içinde gerilla hareketleri ve taktikleri planlanır, yürürlüğe sokulur ve başarıya ulaştırılır. Genel komutanlık bu grupları daima göz altında bulundurur, stratejik görevler verebileceği gibi, ülkenin herhangi bir yerinde bir eylemle de görevlendirebilir. Genel komutanlık, karşılaştıkları güçlükleri gidermede ve ihtiyaçlarını temin etmede ates gruplarına yardımcı olur. örgüt, ates grupları arasında koordinasyonu sağlayan yitilmez bir ağıdır. Koordinasyonu sağlayan genel komutan da saldırılarda doğrudan doğruya yer alır. çünkü örgütün varoluş nedeni, sadece ve sadece devrimci eylemdir, başka bir şey değildir.

SEHIR GERILLASININ LOJISTIGI

Konvansiyonel bir lojistik. **Y.Y.D.C.** formülüyle ifade edilir.

Y- Yiyecek Y- Yakıt D- Donatım C- Cephane

Konvansiyonel lojistik, bir ordunun, ya da düzenli bir silahlı gücün ikmal sorunlarıyla meşgul olur, belirli usler ve ikmal hatlarıyla ulaşımı sağlar. şehir gerillasi, ise aksine, ordu değil, küçük silahlı gruplardır ve darladığıdır. Ne tasitleri, ne de sabit ustleri vardır. İkmal hatları güvenilmez ve yetersizdir, herhangi bir evde kurulmuş küçük bir silah atelyesinden başka ussu yoktur. Konvansiyonel lojistikin amacı, şehir ve kır gerillasını ezmekle görevli kuvvetin her türlü savas ihtiyaçlarını karşılamak iken, şehir gerillasinin lojistigi, konvansiyonel bir savas için hiçbir şey bulunmayan, buna karşılık ülkeden Amerikan egemenliğini ve diktatörlüğü yakmaya yönelmiş hareket ve taktikleri desteklemek durumundadır. şehir gerillasi sifirdan başladığı için başlangıçta hiçbir şeyi yoktur ve lojistigi de **M.P.C.S.P.** formülü ile belirlenir.

M- Motorize olmak P- Para C- Cephane S- Silah P- Patlayıcılar

Devrimci lojistik, motorize olmayı baslıca öğelerinden biri olarak alır. Hiç şüphesiz, motorize olmak soforluk demektir. Bu bakımdan şehir gerillasında soforluk, makineli tüfek kullanmak kadar önemlidir. Yoksa motor çalışmaz ve otomobil de, aticisi olmayan bir makineli tüfek gibi, olur hale gelir. Usta bir sofor de bir günde yaratılmaz, bunun için gerillaların sofor eğitimi bir an önce başlatılmalıdır. Her şehir gerillasi mukemmel bir sofor olmalıdır. şehir gerillasi, ihtiyacı olan tasitleri, parası yoksa gaspetmelidir. Para, silah, cephane ve patlayıcı maddeleri gibi, otomobil de soygunla elde edilebilir. şehir gerillasi bankaları ve cephanelikleri soymalı, nerede bulursa bulsun, patlayıcı madde ve cephanelere

derhal el koymalidir. Bu operasyonlardan hicbiri sadece tek amacla yapilmamalidir. ornegin para soygunu yapiliyorsa, banka muhafizlarinin silahlarini almak da ihmal edilmemelidir. Soygun, bizim lojistik organizasyonumuzda ilk adimdir. Silahlı ve daimi hareketli yapıyı ancak bu yoldan kazanabiliriz.. İkinci adım tuzak kurarak düşmanı saskinlığa ugratıp silah, cephane, araç ve diğer kaynaklarına el koymak suretiyle lojistik imkanların artmasını sağlamaktır. Silah, cephane ve patlayıcı maddeleri ele geçirdikten sonra şehir gerillasının en ciddi lojistik problemlerinden biri daha meydana çıkmaktadır. Ele geçirilen malzemeler nasıl sinayacak, nerelerde muhafaza edilecektir? Düşman her yanı göz altında tutsa, hatta yolları kesse de, bu iş mutlaka başarılmalıdır. şehir gerillasının bölgeyi ve eylem alanını çok iyi tanımı, bu görev için hazırlanmış usta yol göstericilerinin bulunması, ele geçen araçları ustalıkla kullanabilmesi, devrimcilerin karşılaştıkları cetin işin başarılması için temel unsurlardır.

SEHIR GERILLASI TEKNIGI

Genel anlamında teknik, insanların herhangi bir eylemi sonuca götürebilmek için kullandıkları metodların bütünüdür. şehir gerillasının faaliyeti, gerilla savaşlarıyla birlikte psikolojik savaşı da içerir. şehir gerillası tekniğinin bes temel ögesi vardır.

1. Durumun özelliği karakteristikleriyle ilgili olanlar.
2. şehir gerillasına özgü avantajlar.
3. şehir gerillasının yuruttuğu eylemlerdeki hedeflerle ilgili olanlar.
4. şehir gerillası için eylem tipleri ve karakteristik eylem usulleriyle ilgili olanlar.
5. şehir gerillasının özgül aksiyon yürütme metoduyla ilgili olanlar.

SEHIR GERILLASI TEKNIGININ KARAKTERISTIKLERI

şehir gerillası tekniği, aşağıdaki karakteristiklere sahiptir.

a) Saldırgan bir tekniktir. Savunma eyleminin bizim için olum olduğunu bilmeliyiz. Gerek ateş gücü, gerekse diğer kaynaklar bakımından düşmandan daha zayıf olduğumuz sürece, goriller tarafından bize yöneltilecek bir saldırıya karşı kendimizi asla savunamayız. Bu yuzdendir ki, şehir gerillası tekniği hiçbir zaman sürekli olmamalı, bir belli yerde çakılıp kalınmamalıdır.

b) Kuvvetlerimizi koruyabilmek için kullanılan saldırı ve ricat tekniğidir.

c) şehir gerilla savsının geliştirilmesini amaçlayan bir tekniktir. İşlevi, düşman kuvvetlerini yıpratmak, demoralize etmek ve safdışı bırakmaktır. Böylece kir gerillasının meydana çıkmasına ve yaşamasına imkan hazırlar, kir gerillasının devrimci savasta kesin rol oynamasını sağlar.

SEHIR GERILLASINA OZGU AVANTAJLAR

şehir gerillasının dinamiği, diktatörlüğün güçleriyle en şiddetli çarpışmaları yapmasında yatmaktadır. Bu çatışmalarda gorillerin üstünlüğü vardır. şehir gerillasının gücü daha zayıftır. Ne var ki, şehir gerillası, zayıflığına rağmen, daima saldırgan durumdadır. Diktanın zorba kuvvetleri, saldırıya cevap vermek ve şehir gerillası çıkışta kendisine özgü avantajları olması nedeniyle, bu avantajlardan yararlanarak karşı saldırıda hiçbir zaman yenik düşmez.

çıkıştaki bu avantajlar.

- 1) Düşmanı daima sürprizlerle karşı karşıya bırakıp saskinliğe döndürmek.
- 2) Üzerinde savastığı alanı düşmandan daha iyi bilmek.
- 3) Baskı güçlerine göre daha büyük bir hareketliliğe ve sürate sahip olmak
- 4) Düşmaninkine göre daha mükemmel istihbarat sağlamak.
- 5) şehir gerillasının durumu devamlı kontrol edebilmesi, yönlendirebilmesi, bütün mensuplarına cesaret veren bir kararlılığa sahip olması, buna karşılık düşmanın daimi bir tereddüt ve saskinlik içinde bulunması.

SUPRIZ

Düşmana göre daha zayıf ve silahları yetersiz olan şehir gerillası, sürprizlerde yararlanır. Düşmanın şehir gerillası tarafından yaratılan sürprizleri önlemesi mümkün olmadığından, saskinlik içinde bocalaması ve daima yenik düşmesi mukadderdir. Brezilya'da şehir savaşı patlak verdiği zaman, tecrübeler göstermiştir ki, şehir gerillası hareketinin başarısının temeli, sürprizdir. Sürpriz teknikleri de dört ana öğeden ibarettir.

- 1) Biz saldiracagimiz dusmanin durumunu, gerek istihbaratla, gerekse gozlemlerle cok iyi biliriz. Dusmanin ise saldiriya .ugrayacagini onceden haber almasi ve saldiri yapanlarin kimler olacagini bilmesi imkansizdir.
- 2) Bir saldiracagimiz dusmanin gucunu biliriz, fakat dusmanin bizim gucumuzu bilmesi mumkun degildir.
- 3) Surpriz saldirisinda biz kuvvetlerimizi hesapli sekilde kullanabiliriz. Dusman ise ayni seyi yapamaz, olaylarin seyrine kapilir.
- 4) Biz saldirimizin yerini, saatini, ne kadar surecegini ve neyi amacladigini kesinlikle biliriz. Dusman ise ne yapacagini asla onceden bilemez.

ALANININ TANINMASI

sehir gerillasinin en iyi muttefiki eylem alanidir, cunku orayi avucunun ici gibi bilir. sehir gerillasi eger alanin kendisinden yana olmasini istiyorsa, onun engebelerini, yuksek ve alcak yerlerini, donemecleri gizli gecitlerini, metruk yerlerini, agacliklarini cok iyi bilmeli, silahlı hareketlerde, kacma, ricat, gizlenme durumlarında alandan azami faldalanmayı saglamalıdır. cikmaz sokaklar, dar gecitler, bogazlar, tamir halindeki yollar, polis kontrol noktaları, askeri bölgeler, trafige kapatılmış caddeler, tunel giriş ve çıkışları dusmanin kapatabilecegi yerler, kopruler, polisler tarafından kontrol edilen koseler, trafik lambaları, isaretler... Butun bunlar herhangi bir hata yapmamak için adamakilli etud edilmeli ve bilinmelidir. Bizim baslıca problemimiz gerillanın gectigi yerleri cok iyi tanimasi, nerede ve nasıl gizlenebilecegini bilmesi, dusmani hic tanimadigi bir alanda saskina dondurebilmesidir. Bulvarları, caddeleri, gecitleri, giriş ve çıkışları, sehir meydanlarının butun koselerini, patikalari, yeralti pasajlarını, kanallari, parklari, yapim halindeki binalari iyi taniyorsa, sehir gerillasi diktanin kuvvetlerini perisan edebilir, hatta onlari kurdugu tuzaga bile dusurebilir. gerilla alani iyi taniyorsa, orayi kosarak, bisikletle, otomobibe, jeep ya da kamyonla asabilir ve asla kapana kisilmaz. Az mevcutlu kucuk gruplar halindeyseler, eylemden sonra, daha once tesbit edilmiş bir yere kolaylıkla toplanabilirler. sehir gerillasinin cok iyi tanidigi bir alanda, hic gormedikleri bir kimseyi yakalamak, yakalamayacaklari bir kimseye baski yapmak, asla ele geciremeyecekleri bir kimseye yaklasmak goriller için imkansizdir. Tecrubelerimiz gosteriyor ki, ideal sehir gerillasi, caddeleriyle, kenar mahalleriyle, trafik problemleriyle cok iyi tanidigi kendi sehrinde eylem yapan gerilladir. Disaridan gelen bir gerilla hicbir yerini tanimadigi sehirde eger ciddi eylemlere girismeye kalkirsarsa, cok gecmeden yakayi ele verir. Ciddi yanlisliklardan kacinmak için bir gerillanın eylem yapacağı sehiri onceden cok iyi tanimasi zorunludur.

HAREKETLILIK VE SURAT

Gorillerin eline dusmeyecek bicimde bir hareketlilik ve surate ulasabilmek için sehir gerillasi.

- a) Motorize olmalıdır.
- b) Alani iyi tanimalidir.
- c) Dusmanin haberlesme ve ulasim araclarini sabote etmeli,hic degilse islemesini engellemelidir.
- d) Hafif silahlı olmalıdır.

Birkac dakika surecek olan eylemleri kotardiktan sonraki kacis sirasinda sehir gerillasi motorlu araclarla mumkun oldugunca suratlı hareket etmelidir. sehir gerillasi yollari en kucuk ayrintisina kadar bilmeli, ornegin, cikmaz sokaklara sapmak, trafigin kesilmesine sebep olan tren gecis saatlerine rastlamamak, trafik kesmekesine dalmamak, trafik isaretleri yuzunden kapana kisilip kalmamak için cok dikkatli olmalıdır. Dusman, sehir gerillasinin hangi yollardan kacacagini kesinlikle bilememelidir. Araziyi cok iyi taniyan sehir gerillasi hizla kacarken polisin onu takip edip yakalamasi imkansizdir. sehir gerillasi, eylemlerini dikta kuvvetlerinin lojistik merkezlerinden uzakta yapmaya da bilhassa dikkat etmelidir. sehir gerillasi, dusmanin haberlesme sistemini de aksatmak zorundadir. ilk hedef ise, en onemli haberlesme araci olan telefondur. Baski gucleri, cok modern ulasim araclarina sahiptir. Bu yuzden buyuk sehirlerin en sikisik merkezlerinden gecerken buyuk olcude zaman kaybeder. Bu durum, suphesiz, dusman için buyuk dezavantajdir. Ne var ki, sehir gerillasi, asagidaki yollari izleyerek, kendisi lehine olan bu ulasim avantajini daha da artirmalidir.

- 1) Dusman arabasiyla baska bir arabayi carpistirarak trafigi adamakilli cikmaza sokmak. Ancak bu durumda, mutlaka sahte plakali arabalar kullanilmali, asla ipicu verilmemelidir.
- 2) Devrilmiş agac kutukleri, kayalar, cukurlar, sahte trafik isaretleriyle yollari trafige kapatmak.
- 3) Dusman arabalarinin gececegi yollara mayinlar yerlestirmek, benzin ya da molotof kokteylleriyle dusman arabalarini yakmak.
- 4) Makineli tufek ya da baska silahlarla dusman araclarinin motorlarını ya da lastiklerine ates ederek hareketlerini imkansiz hale getirmek.

Fasist diktanin usaklari, her zamanki kendini begenmislikleriyle tepeden tirnaga kadar silahlanmış olarak karsimiza cikarlar. sehir gerillasi, agir silahlı dusman kuvvetlerine, kolayca tasınabilen hafif silahlarla karsilik vermek

zorundadır. Ayrıca, düşmanın atesine, hedef olmadan kaçmasını da bilmelidir. şehir gerillasının görevi saldırmak ve ricat etmektir. Eğer ağır silahlarla ve bu silahların gerektirdiği fazla miktarda cephaneye donanarak çatışmaya girmeye kalkarsak, en büyük özelliğimizi, hareketliliğimizi kaybedeceğimiz gibi, ağır bir yenilgiye de kâcınılmaz hale getirmiş oluruz. Eğer düşman bize suvarileriyle saldırıyorsa, altımızda motorlu araç bulunduğu sürece endişe edecek bir şey yoktur, çünkü atın motorlu araca yetmesi mümkün değildir. Ayrıca, motorlu araçta bulunduğumuz sırada, ata binmiş düşman mükemmel bir hedef teşkil eder, makineli tüfek, roketler, molotof kokteyli ya da el bombasıyla derhal elimine edilebilir. Buna karşılık düşman helikopteri şehir gerillası için en büyük dezavantajdır. Zira otomobile göre ne kadar yavaşsa, helikopter de otomobile göre o kadar hızlıdır. Saatte 200 kilometre hızla seyredebilen helikopterdeki polisler, topluluklara ve araçlara tepeden inme ateş açabileceği gibi, gerillaları yakalamak üzere her hangi bir yere de kolaylıkla inebilir. Ne var ki, alçaktan uçuşu sırasında, helikopterler de, gerillaların ateşlerine mükemmel bir hedef teşkil ederler.

ENFORMASYON

Baskı kuvvetlerinin şehir gerillalarını tesbit ve imha edebilmesi ihtimali, diktatörlüğe karşı düşmanlığın artması ve bu düşmanlığı halk arasında yaygınlaşmasıyla ters orantılı olarak azalır. Bu düşmanlığı, muhalefetin artması, baskı kuvvetlerinin kararlarını, zamanında öğrenmek, buna karşılık şehir gerillasının eylemlerini daha gizli yürütebilmek bakımından çok önemlidir. Düşman, kasten yanlış bilgi verilmesiyle büyük kayıplara uğratılabilir. şehir gerillasının enformasyon kaynakları, potansiyel olarak düşmanına göre çok daha mükemmeldir. Goriller daima halkın gözlemi altındadır. Oysa halk içinden şehir gerillasına kimlerin enformasyon sağladığını öğrenmek düşman için çoğu zaman mümkün değildir. Girişimleri zulüm ve yaptıkları adaletsizlikler nedeniyle halkta büyük nefret uyandıran ajanların faaliyeti hakkında halktan bilgi sağlamak son derece kolaydır. Halk desteğinin küçük bir bölümünü teşkil eden enformasyon şehir gerillasının elinde olagelmeyecek bir kuvvettir. Mükemmel organize edilmiş bir istihbarat servisi yaratmamız zorunludur. Düşmanın hareket planları, nerede bulunduğu nereye ve nasıl hareket ettiği, bankaların kasa mevcudu, haberleşme araçları ve düşmanın gizli hareketi mutlaka şehir gerillası tarafından öğrenilmelidir. şehir gerillasına doğru istihbarat gelmesi diktatörlük üzerinde önemli bir üstünlük sağlar. Unutmamalıyız ki, düşman da, bizim ne şekilde hareket edeceğimizi öğrenmek ve bu bilgiler sayesinde icabımıza bakma için çirpilmektedir. Bu yüzden daima ihanete uğramamız söz konusudur, düşman aramızdan bize ihanet edebilecek odaklar bulabilir, ya da örgütümüzün içine ajanlarını sokabilir. Düşmanın bu taktikine karşı şehir gerillasının tekniği hainleri, ajanları, provakatörleri kamuoyuna ismiyle cismiyle açıklamaktır. Zulüm, yolsuzluk ve kokuşmuşluk içinde bulunan diktatörlüğe karşı nefret gün geçtikçe artarken kitleler arasında şehir gerillasının kavgasına karşı sempati güçlendiği için, ajanlar, hainler ve diktanın usakları derhal "halk düşmanı" durumuna düşmekte, şehir gerillasının isimlerini açıkladığı bu "halk düşmanları"na hak ettikleri cezayı doğrudan doğruya halk vermektedir. şehir gerillası, dikta hesabına ajanlık yaptığı sabit olan kimseyi fiziki olarak da tasfiye etmekten asla çekinmemelidir. Halk tarafından da tasvip edilen bu doğru yöntem, icimize sızma ya da dikta hesabına casusluk yapma ihtimalini büyük ölçüde azaltacaktır. Ajanlara ve istihbaratçılara karşı mücadelede tam bir başarı sağlamak için, ise, mutlaka bir karşı, haberleşme ya da karşı casusluk sebebi kurulmalıdır. Kaldı ki, enformasyon faaliyeti, sadece düşmanın hareketlerini öğrenmek ya da icimize ajanlar sızmasını önlemekten ibaret değildir, çok daha geniştir. En küçük ayrıntılara kadar bilgi sağlayacak bir haberleşme faaliyeti şehir gerillası için son derece gereklidir. Esasen zamanla şehir gerillasına istihbarat sağlamak, halkın günlük yaşantısının bir parçası haline gelecektir. Halkın içinde yaşayan ve halkın bağrında eylemde bulunan şehir gerillası, tüm konuşmalara ve insan ilişkilerine dikkat etmeli, kendisini gizlemesini öğrenmelidir. Halkın çalıştığı, yaşadığı yerlerde, özellikle para, iş gibi konularda, halkın politik düşünceleri hakkında, binaların, diktanın emrindeki dairelerin, büroların, hareket merkezlerinin dış ve iç yapısı hakkında sürekli bilgi toplamak mümkündür. Eylem alanında yapılacak gözlem, soruşturma ve keşifler, en mükemmel istihbarat kaynaklarıdır. şehir gerillası, devrimci temkinliği olmadan hiçbir yere gözü kapalı dalmamalıdır. Her an başına bir şey gelebileceği gibi dikkatli olmalıdır. Gözlerini ve kulaklarını acmalı, gerekli her şeyi hafızasına kaydetmelidir. Gazeteleri özel bir dikkatle okumalı, haberleri, istatistikleri, yararlı gördüğü bilgileri not etmelidir. Elde ettiği bilgileri diğer gerillalara da duyurmalı, onlardan da bilgi almalıdır. İstihbarat konusundaki başarı, şehir gerillasına mutlak bir üstünlük sağlayacaktır.

KARARLILIK

şehir gerillası için sürpriz, surat, alan bilgisi ve enformasyon da yeterli değildir. şehir gerillası, her duruma hakim olabilmek ve bütün avantajlarını kullanarak en doğru kararları verebilmek durumunda olmalıdır. Herhangi bir hareket, ne kadar mükemmel planlanmış olursa olsun, eğer uygulayacak olan gerilla kararsız, çekingen ve mütereddit ise, başarıya ulaşamaz. Bir hareket çok başarılı başlamış olsa bile, eğer icra sırasında gerilla duruma hakim olamıyor ve kesin kararlar verme yeteneği gösteremiyorsa, sonuç hezimet olur. Duruma hakim olma ve kesin karar verme yeteneği yoksa, o zaman saskinlik ve terör eğilimi belirir, ki bu gibi kararsız tutumlar düşmanın işine yarar. İster basit ister karışık olsun, ister kolay ister zor olsun, herhangi bir eylemin başarısı, tamamen inançlı kişilerin varlığına bağlıdır. Hemen belirtelim ki, hiçbir eylem, hiçbir hareket o kadar basit ve kolay değildir. Zira her bir eylemin başarıya ulaşması, her şeyden önce insan unsuruna bağlıdır. Eylemde onderlik edebilecek ve yerinde kararlar verebilecek adamın seçilmesi birinci problemdir. Bu bakımdan eyleme katılacak gerilla adaylarının, hazırlık aşamasında sıkı kontrol ve denetimden geçirilmesi lazımdır. Buluşmalara geç gelenler, kişileri birbirine karıştıranlar, unutkan olanlar, bir işin en basit kısmını dahi yapamayanlar, kararsızlığı sabit olanlar, ileride topyekun başarısızlığa uğramamak için, derhal şehir gerillasından uzaklaştırılmalıdır. Kararlı olmak, herhangi bir planı, inançla, cesaretle, sağlamlıkla uygulamaya sokabilmektedir. Zamanında feda edilmeyen kararsız bir kişi, bir gün bütün bir grubun yokolmasına sebep olabilir.

SEHIR GERILLASI EYLEMLERININ HEDEFLERİ

Brezilya'da şehir gerillasinin "saldırı" esasına dayanan eylemlerinin amaçları şunlardır.

a) Brezilya diktasının ve Kuzey Amerikan egemenliğinin dayandığı Rio-Sao Paulo-Belo Horizonte ucgenini, ülkede bütün kudreti elinde tutan büyük sanayi maliye-ekonomi-politika-kültür- ordu-subay kompleksinin dayandığı bu ucgeni sarsmak.

b) Diktatorlugunun mahali emniyet ve muhafaza sistemini zaafa ugratmak, devamlı saldırılarımız kâçisinde diktanın güçlerini daima savunma durumunda bırakmak böylece düşmanı hareketsiz bir durumda kalmaya mahkûm etmek, nereden, nasıl ve ne zaman geleceğini bilmediği saldırılarla düşmanın stratejik sınır merkezlerini tahrip etmek.

c) Diktanın kuvvetlerini dağıtmak için, kendi basına hareket edebilen ayrı ayrı gruplarla birçok noktadan saldırıya geçmek. düzenli bir kuvvetle karşı çıkılıp diktaya baskı mekanizmasını ve kuvvetlerini belli noktada yoğunlaştırma fırsatı verebileceğine, bütün ülke çapında mücadeleye girmesi zorunlu kılınmalıdır.

d) Rejimden hoşnut olmayan herkese, bizim gibi hareket etmeleri için, savascılık, kararlılık, sağlamlık, inanmışlık ve dayanıklılık örnekleri vermek zorundayız. Böyle hareket edildiğinde diktatorluk, bankaları, sanayi silah depolarını, kışlaları, hapishaneleri, resmi binaları, radyo ve televizyon istasyonlarını, Kuzey Amerika şirketini, gaz depolarını, petrol rafinerilerini, elcilikleri gıda ambarlarını, limanları, hava alanlarını, hastaneleri, gemileri, uçakları, gorilleri ve rejimin diğer kişilerinin evlerini zulüm merkezlerini ve karakollarını v.b. korumak zorunda kalacaktır.

e) İzlenmesi mümkün olmayan bitmez tükenmez eylemlere giriserek karışıklıkları sistemli şekilde artırmak, böylelikle diktayı, kırlarda baskı kuramayacak ve birliklerinin büyük kısmını şehirlerde tutmak zorunda kalacak bir duruma düşürmek.

f) Diktanın güçlerini alısık oldukları yaşamın konfor ve rahatlığını terke mecbur etmek, kendilerini sürekli alarında ve sınırları gergin bir halde tutmak, ya da hiç bir sonuca götürmeyen yanlış izler üzerine çekmek.

g) Acik maharebeden ve kesin sonuçlu çatışmalardan kaçınmak, çok seri yapılan ve çok kısa süren yıldırım hücumlarıyla yetinmek.

h) Kir gerillasinin eyleme girismesine ve daha sonra da ulusal kuruluşun devrimci ordusunun kurulmasına ortam hazırlayabilmesi için şehir gerillasına çok geniş bir hareket ve eylem serbestliği sağlamak.

SEHIR GERILLASININ EYLEM BICIMLERİ

Yukarıdaki amaçlara ulaşabilmek için şehir gerillası, mümkün olduğu kadar değişik eylem biçimlerine başvurmak zorundadır. Bu eylemlerden bazıları basit, bazıları daha karmaşıktır. Yeni bir gerilla basitten karmasığa giden bir sırayı izlemelidir. Bir işi yüklenmeden önce o işi yerine getirmek üzere kullanacağı kişileri ve yöntemleri düşünmelidir. Teknik hazırlıkları olmayan kişilerle işbirliğine gidilmemelidir. Bu hususlar göz önüne alındıktan sonra bu eylem biçimlerine başvurulabilir.

- 1) Saldırı,
- 2) Bir yerin basılması,
- 3) Bir yerin işgali,
- 4) Pusu kurma,
- 5) Sokak taktikleri,
- 6) Grev ya da boykot eylemleri,
- 7) Silah, cephane ve patlayıcı madde depolarının boşaltılması,
- 8) Mahkûmların kurtarılması,
- 9) İdamlar,
- 10) Adam kaçırma,
- 11) Sabotajlar,
- 12) Silahlı propaganda,

13) Sınır savası.

SALDIRILAR

Soygun yapmak, mahkumları serbest bıraktırmak, patlayıcı madde, makineli tüfek ve diğer cecit silah ve cephane ele geçirmek için düzenlenen silahlı hücumlardır. Gece de, gündüz de yapılabilir. Gündüz saldırıları, örneğin bankaya para taşıyan bir posta arabası sadece gündüz saatlerinde faaliyette bulunduğu için, gerekli olabilir. Ancak gece saldırıları genellikle daha elverişlidir, zira hem sürpriz etkisi daha fazladır, hem de saldırıya katılanların teşhis edilmesi gündüz olduğu kadar kolay değildir. şehir gerillası, kendisini, gece ya da gündüz, her şart altında saldırıda bulunacakmış gibi hazırlanmalıdır.

Saldırılarının en isabetli hedefleri şunlardır:

- a) Kredi kurumları,
- b) Ticari ve sınai tesisler, özellikle silah ve mühimmat imal eden yerler,
- c) Dikta kuvvetlerinin askeri tesisleri,
- d) Karakollar,
- e) Hapishaneler,
- f) Resmi binalar,
- g) Kitle haberleşme araçları,
- h) Kuzey Amerikalılar'a ait firmalar ve mülkler
- i) Diktaya ait otomobiller, kamyonlar, zirhli araçlar, para nakleden vasıtalar, trenler, gemiler ve uçaklar.

Kurumlara yapılan saldırıların ana niteliği, hemen hemen hepsinde aynıdır. Zira hepsinde de binalar sabit bir hedef teşkil ederler. Ancak, binalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleri, binanın bankalara, ticarethanelere, sanayi tesislerine, karakollara, hapishanelere, radyo istasyonlarına, emperyalist firmaların depolarına ait olmasına göre, bazı değişiklikler gösterir. Para kamyonlarına, zirhli otomobillere, trenlere, gemilere ve uçaklara yapılan saldırılar da, hepsi hareketli hedeflere yöneltildikleri için, ana nitelik itibarıyla hareket ya da bekleyiş halinde olmalarına göre, elbette değişiklikler gösterir. Zirhli arabalar, mayın gibi patlayıcı maddelerden zarar görmezler. Bunlara kasi saldırılar, ancak yolları tıkamak, tuzaklar kurmak, diğer vasıtalara carpıstırmak, molotof kokteyli kullanmak, ağır silahlarla ateş etmek suretiyle basarıya ulaştırılabilir. Ağır kara taşıtları, alanda bekleyen usaklar, demir atış gemiler de şehir gerillası tarafından ele geçirilebilir, personel ya da mürettebatı kolaylıkla öldürülebilir. Uçus halindeki uçakların rotası bir gerilla tarafından kolaylıkla değiştirilebilir ve başka yerlere götürülebilir. Hareket halindeki gemiler ve trenler ise, silah ve cephane ele geçirmek ya da düşman birliklerinin yer değiştirmesini önlemek üzere gerillalar tarafından saldırılıp ele geçirilebilir.

EN POPULER MODEL : BANKA SOYGUNLARI

En popüler saldırı şekli, banka soygunlarıdır, Brezilya'da şehir gerillası, bankalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleriyle başlamıştır. Bugün bu saldırı biçimi çok yaygın şekilde uygulanmakta, bir gerilla için devrimci savaş tekniklerini öğrenmekte ilk eğitim teşkil etmektedir. Bugün banka soyuma tekniklerinde birçok yenilikler yapılmıştır ki bu yenilikler paraların gasbedilmesi, kâçis ve eyleme katılanların teşhis edilememesi bakımından birçok garantiler sağlamamaktadır. Bu yenilikler arasında, takip edilmeyi önlemek için otomobillerin lastiklerine ateş etmek, banka personelinin helalara ve banyolara kilitlemek, ya da yere oturtmak, banka muhafızlarını hareketsiz hale getirerek silahlarına el koymak, veznedan kasayı acmaya zorlamak, düşmana izini kaybettirmek için kıyafet değiştirmek de vardır. Amerika'dan gelme alarm tertibatı ya da elektronik araçlar, soygunun politik amaçlı olması ve şehir gerillasının savaş tekniklerini çok iyi bilmesi karşısında etkisiz kalmaktadır. Bu gibi koruyucu teknikler artırıldıkça, şehir gerillası da taktiklerine değişiklikler yapmakta, ateş gücünü her geçen gün biraz daha artırmakta, soygunu tam basarıya ulaştırmak için en küçük detayı dahi hesaplamaktadır. Bankalara saldırılar, tipik bir elkoyma biçimidir. Ancak bu tür saldırılarda iki türlü rekabetle karşı karşıyadırlar.

- a) Mesleği haydutluk olanların rekabeti
- b) Sağ kanat karşı-devrimcilerin rekabeti.

Bu rekabet karışıklıklara sebep olmakta, halkın tereddute düşmesine yol açmaktadır. Bu karışıklığı önlemek için şehir gerillası iki yonteme başvurmakta zorundadır.

1) Meslekten haydutların teknigini kullanmaktan kaçınacaktır. Haydutlar gibi yerli yetersiz siddete basvurmayacak, bankada o sırada bulunan müşterilerin ve çalışanların şahsi paralarına ve eşyasına dokunmayacaktır.

2) Banka soygununu şehir gerillası bir propaganda aracı olarak kullanabilmelidir. Soygun yapılır yapılmaz, derhal broşur, el ilanı gibi araçlarla şehir gerillasının emperyalizmi, egemen sınıfları ve diktayı soymasının amaçları ve ilkeleri halka açık şekilde anlatılmalıdır.

BASKINLAR

Baskınlar, kenar mahallelerde, hatta şehrin merkezinde bulunan küçük birliklere, karakollara, hastanelere karşı, şehir gerillası tarafından, düşmanı rahatsız etmek, silahlara elkoymak, düşmanı cezalandırıp gözünü korkutmak, misilleme yapmak, yaralı esirleri, tutuklu bulunanları kurtarmak amacıyla yapılan hızlı saldırılardır. Baskınlar, aynı zamanda, Kuzey Amerika firmalarına ait araçları tahrip etmek üzere garajlara da yapılabilir. Baskınlar uzak mahallelerde ya da şehrin güzergahında yapıldığı takdirde, çok miktarda düşman kuvvetini takip için şehir dışına çıkmaya mecbur etmek suretiyle şehirde zaafa uğratmak bakımından da yararlı olabilir. Esasen ne kadar kuvvet sevk edilirse edilsin, gerillaların yakalanması da mümkün değildir. Diktanın emrindeki binalara, bürolara, arşivlere, baskın yapıldığı zaman gerillalar, diktanın kepezeliklerini ortaya koyacaklar dokümanları ve özellikle Kuzey Amerikalılarla çevrilen kirli işleri kanıtlayan belgeleri ele geçirmeye dikkat etmelidirler. Baskınların en etkili olanları, gece yapılanlardır.

BİR YERİN ISGALI

Gerçekleştirmek üzere belli bir süre bir yere hücum edebilir, orayı işgal edip içine yerleşebilir ve düşmana karşı koyulabilir. Okul, fabrika ya da radyo istasyonu işgalleri çok büyük yankı yarattıkları için özel önem tasırlar. Ama adam ve malzeme yitirme tehlikesi büyük olduğundan, kaçış planının çok iyi hazırlanması gereklidir. En iyisi de, propaganda amacıyla yapılan işgallerin uzun sürdülmemesi, en seri şekilde tamamlanmasıdır.

PUSULAR

Pusular, sürpriz şeklinde gerçekleştirilen hücumlardır. Yanlış bir işaret vererek düşmanı pusuya düşürmek suretiyle silahları ele geçirebilir. Eğer yaşamı gerilla için tehlikeliyse düşmanı vücudu ortadan kaldırılabilir. Yolcu trenlerinin pusu kurularak durdurulması propaganda amacı güdeceği gibi, eğer trenle düşman kuvvetleri naklediliyorsa, bu kuvvetler yokedilerek silahlarına el konulabilir. şehir gerillasında özel suikastçi olarak yetiştirilenler, pusu için en muhtemel savascılardır. Bunlar alanın özelliklerine çok iyi uyabilecekleri gibi, binaların, inşaat halindeki yapıların damplarına gizlenerek pusu kurabilirler. Seçilen canlı hedefi pencerelerden ya da karanlık oyuklardan ateş ederek temizleyebilirler. Pusular, düşmanı korku ve güvensizlik içinde perisan eder, sinir kontrolü diye bir şey bırakmaz.

SOKAK TAKTİKLERİ

Sokak taktiklerinin amacı, gerillaların sokakta kendileriyle karşılaşan düşmana kitlelerin de karşı çıkmasını sağlamaktır. 1968 yılındaki Brezilya öğrenci hareketlerinde düşmana karşı muhtemmel sokak taktikleri uygulanmıştır. Caddelerde trafiği aksatacak şekilde yürüyüşler düzenlenmiş, karşılarına dikilen dikta kuvvetlerine sapantalarıyla meydan okunmuştur. Diğer sokak taktikleri. barikatlar kurmak, kaldırım tasarımları sokerek silah olarak kullanmak, apartmanların ve işhanlarının damplarından düşmanın üzerine siseler, tuğlalar v.b. çeşitli şeyler atmak, kaçmak için ve yeni sürpriz saldırılar düzenlemek üzere inşaat halindeki yapılardan yararlanmak... Düşmanın taktiklerine nasıl karşılık verileceğini bilmek de çok önemlidir. Migfer takınmış, kalkan ve zırh kusanmış kuvvetler üzerimize gelirse, derhal ikiye ayrılmalıyız. Bir grup düşmana önden, diğer grup arkadan saldırmalıdır. Bir grup saldırıya geçerken diğer grup mutlaka geri çekilmelidir. Aksi halde her iki grubun düşmana attığı taşlar, birbirlerine isabet edip kendi kendilerini kırmalarına sebep olabilir. Düşman aginin nasıl parçalanacağını bilmek de çok önemlidir. Eğer düşman kuvvetleri kitlenin arasına girip eylemcileri tutuklamaya kalkarsa, daha kalabalık bir şehir gerillası grubu derhal düşman grubunun çevresini sarmalı, bir yandan silahlarını alıp dövmek, bir yandan da yakalanmak istenen eylemcinin kaçmasını sağlamalıdır. şehir gerillasının bu tip eylemlerine, "Ag içinde ag" denilir. Eğer düşman agi bir okul binasında, bir fabrikada ya da kalabalığın bulunduğu herhangi bir yerde kurulursa, şehir gerillası tabii ki keklik gibi avlanmayacaktır. Düşman, agini kurabilmek için, otomobillerle gelecek stratejik noktaları tutmak zorundadır. Bu bakımdan şehir gerillası, böyle bir yere girmeden önce, düşmanın daha sonradan tutması mümkün olan stratejik çıkış noktalarını tutmalı, ağır parçalama yollarını ve düşman arabalarının geçmek zorunda kalacağı noktaları çok iyi saptamalıdır. Kaçış halinde gectikleri yollara mayın dönmeli ve bir şehir gerillası grubu, bir propaganda eylemini düşman kuvvetler kayba uğratılmalıdır. Agi parçalamanın en kestirme çaresi, düşmanın bilmediği yollardan kaçmaktır. Eğer bir kaçış planı hazırlamak imkanı yoksa, şehir gerillası toplantı düzenlemeye yeltenmemelidir. Sokak taktikleri yeni bir şehir gerillası tipi yaratmıştır. Kitle gösterilerinde yer alan şehir gerillası. şehir gerillasının göstericileri, saflara karışır, kitle yürüyüşlerinde yer alır, gösterilen yön verir. şehir gerillası, göstericilere saldırmak isteyenlere ateş açar, arabalarını yakar dikkati çekmemek için uydurma plakalı arabalar içinde yürüyüşü izleyen dikta ajanlarını, provokatorları ele geçirir, silahlarına el koyar, eğer halka zulmetmekle iskence yapmakla tanınmış bir kimse ise cezalandırır. şehir gerillası, gerektiğinde, gösteriye katılan gruplara kaçış yollarını da gösterir. Mayın döser, molotof kokteylleri atar, pusu hazırlar, patlayıcı maddeleri infilak ettirir. şehir gerillası göstericileri, "ag içinde ag" taktigini de uygulayabilmelidir. Düşman tasitlerini cembere aldirabilmeli silahtan tecrit edebilmelidir. Bu gibi durumlarda suikastçiler de, stratejik noktalara gizlenerek tüfek ya da makineli tüfekte, halk düşmanlarını kolaylıkla temizleyebilir.

GREVLER VE BOYKOTLAR

Grev, sehir gerillasi tarafindan isyerlerinde dusmana zarar vermek icin calismayi durdurmak uzere uygulanan basarili bir eylem seklidir. Somurucularin ve zalimlerin en korktugu eylemlerden biri grev oldugu icindir ki, grev yapanlara karsi sonu hapse, iskenceye, katledilmeye kadar varan baskilar uygulanir. sehir gerillasi, grev hareketlerini, elebasilari asla teshis edilmeyecek ve yakalanmayacak sekilde organize etmelidir. Bir grev, ancak kucuk bir grup tarafından gizlikpakli hazirlandigi taktirde tam basariya ulasabilir. Grev halinde, dusmanin herhangi bir saldirisini gogusleyebilmek icin silah, cephane, molotof kokteyli el yapisi tahrip ve saldiri araclari onceden hazirlanmis olmalidir. Boykotlar ise daha kisa surelidir, ancak o da dusmana ciddi zararlar verir. Ayni alanin cesitli kesimlerinde ayri ayri zamanlarda baslatilacak kisa sureli hareketler, etkili gerilla hareketlelidir. Grevlerde ya da kisa sureli boykot hareketlerinde tutuklanmis grevcilerle degistirilmek uzere rehineler almak, ozellikle dusmanin en taninmis casuslarini tikmak amaciyla, sehir gerillalari uygun gordukleri bir yeri de isgal edebilirler. Bu grevler, vatanseverlere uygulanan iskencelerin sorumlularini fiziki olarak tasfiye etmek amaciyla pusu kurmayi da mumkun kilar.

SILAH, CEPHANE VE PATLAYICI MADDE DEPOLARININ BOSALTILMASI

Silah kacirma islemleri, oncelikle, dikta kuvvetlerinin kisllarina, gemilerine, hastanelere v.b. uygulanir. Ayni zamanda dikta kuvvetlerinde silah altinda bulunan sehir gerillalari da, devrimin hizmetine sunmak uzere, mumkun oldugu kadar cok modern silah ve cephaneyi en uygun zamanda beraberinde kacirmalidir. "En uygun zamanlar"dan birisi, gerillanin, arkadaslarina karsi carpismak uzere gorevlendirildigi zamandır, boyle bir ortamda silahlari, kullandigi araba ya da ucağı gerillaya teslim etmesi cok daha kolay olacaktır. Bu yontemin avantajı, devrimcilerin buyuk bir gayret sarfetmeden, ustelik diktanin ulasim araclarından yararlanarak dikta kuvvetlerinden cok miktarda silah ve cephane ele gecirebilmesidir. Dikta kuvvetleri kadrosunda bulunan arkadaslar, devrimcilere yardım etmek icin her an fırsat kollamalidirlar. Eger onlara kumanda edenler yumusaksa, burokratizme saplanmislarsa, gorevlerini tam anlamıyla yerine getiremiyorlarsa, bunlari duzeltmek icin hicbir gayret sarfetmemeli, bu durumdan, bagli bulduklari devrimci orgutu haberdar etmeyi unutmamalidirlar. Bu arada, yalnız ya da bir baska arkadsiyla birlikte, mumkun oldugu kadar cok malzemeyi alarak kacmayi planlamalidirlar. Eger beraberlerinde silah kacirarak firar etmeleri olanaksizsa, o zaman sabotaj yapmayi goz onunde bulundurmalidirlar. Silah, patlayıcı madde ve cephane depolarini atese vermek, havaya ucurmak.. Tum bu davranislar dusmani zayıflatir, cesaretini bes paralik eder. sehir gerillasinin, dusmanin silahina elkoymasinin nedeni silah sahibi olabilmektir. Bu da cogu kez, siddete, hileye tuzaga basvurularak gerceklestirilebilir. Bir dusmanin elindeki silahi almakla yetinilmemeli, kendisini yakalayana karsi kullanabilecegi sakli baska bir silahi olup olmadigini anlamak uzere her zaman uzeri aranmalıdır. Harekete gecmeye karar vermis vatanseverlerin sayisi arttigi olcude bir silah ele gecirme islemlerine gittikce daha fazla gereksinim duyulacaktır. Genellikle, gerilla satin aldigı veya caldigı silahla savasmaya baslar, sonra cesaret ve kararlılıkla hareket etmesi gerekir. Tek silahın dahi gerilla icin buyuk guc oldugu unutulmamalıdır... Bankalara hucumlar sirasinda, banka yetkililerinin ve veznedarların silahlarından baska, buralari korumakla gorevli sivil muhafızların da silahları sistemli bir sekilde ele gecirilmelidir. Nihayet, gorillerin karakollarına ve bu tur madde satimında ihtisaslasmiş magazalara ve silah fabrikalarına baskınlar yapılarak patlayıcılar calinmalıdır.

MAHKUMLARIN KURTARILMASI

Bazi silahlı eylemler, zindandaki gerillalari kurtarmaya ayrılmıştır. Her devrimci, bir gun kendisi de senelerce hapishaneye dusurecek bir tutuklanma tehlikesiyle karsilasabilir. Iceri dustugu icin kavgasi bitmiş sayılmamalıdır, hapishane deneyi bir katkı olmalı ve hapishanede de her an kavgayı surdurmelidir. Kacmaya kalkışmadan önce, hapishaneyi iyi tanmalıdır. Adeta, kentte veya kirda nerede bulunursa bulunsun, devrimcilerin zekası, ve ates gucu karsısında dayanabilecek hicbir hapishane yoktur. Disaridaki gerillalar da, zindanları, hucreleri tanımaya calismalidirlar. cunku bilmektedirler ki, silah arkadaslarından bircogu buralarda curumeye birakilmistir mahkumların kurtuluşu, disaridaki ve icerideki gerillaların calismasına baglidir. Mahkumları kurtarabilmek icin girisilecek eylemler sunlardır.

- a) Islahanelerde, zindanlarda, mahkumlara ayrılmış odalarda, mahkum tasiyan gemilerde isyanlar cikartmak.
- b) Mahkumların bulunduğu yerlere distan yapılan saldirilar.
- c) Trenlere ve mahkumları tasiyan arabalara yapılan saldirilar.
- d) Hapishanelere baskınlar,
- e) Mahkumları tasimakla gorevlendirilmiş gorillere karsi pusu kurmak

OLDURME

Amerikan casusları, dikta ajanları, iskence uzmanları, vatanseverlere karsi cinayet islemekten sorumlu fasist kisiler, ispiyoncular ve provokatorler, militanları ele verenler, diktaya bilgi toplayanlar, sehir gerillasinin eline duserlerse, cezalandırılmalıdır. Bu oldurmeler gizli eylemlerdir, mumkun oldugunca az sayıda gerilla katılmalıdır bu islemlere. Genellikle, alabildigine gizli ve sogukkanlı calisan, sabirli ve kimligi meçhul suikastciler bu gorevi ustlenebilir.

ADAM KACIRMA

Dikta ajani, Kuzey Amerikan casusu, politik bir sahsiyet veya devrimci harekete zararli ve taninmis bir dusman, gizli bir yerde rehin tutulmalidir. Kacirilan kisi, ancak kaciranlarin ileri surdugu kosullar saglandigi takdirde serbest birakilmalidir. Hapisteki devrimcilerin tekrar serbest birakilmasi veya diktanin zindanlarinda yapilan iskencelerin kaldirilmesi gibi. Politik gorusleri ile degil de sanat, spor veya baska ugraslarla tanimis sahsiyetlerin kacirilmesi, devrimciler icin elverisli bir propaganda saglayabilir. Ancak bu kacirma isine, cok ozel durumlarda ve halkin sempatiyle karsilamasi kosulu ile girisilmelidir. Brezilya'da oturan veya ziyarete gelen Amerikalili sahsiyetlerin kacirilmesi, ulkemize yerlesmis Birlesik Devletler emperyalizmine karsi onemli bir protesto seklidir.

SABOTAJ

Sabotajlarin amaci, yok etmektir. cok az adam, bazen bir kisi, bu islemleri gerceklestirebilir. sehir gerillasi bir sabotaj islemine girmeyi dusundugunde, bunu once tek basina yapar, Sonra, bu hareketin halk arasina yayilmasi ve halk tarafindan sabotajlar yapilmasi safhasi baslar. Iyi bir sabotaj inceleme planlama ve hatasiz bir uygulamayi gerektirir. Sabotajin en belirgin bicimleri dinamitleme, yangin cikarma ve mayin dosemedir. Biraz kum, bir damla,yakit, kotu bir yaglama, gevsek birakilmis bir vida, kisa devre, bir odun veya demir parçasi onarilmaz felaketlere neden olabilir. Sabotajin amaci, asagida gosterilen alanlarda dusmanin can damarlarini zayiflatmak, yipratmaktir.

- a) ulke ekonomisinin ozellikle ic ve dis ticaret sebekesi, bankacilik ve maliye sektoru.
- b) Tarim ve sanayi uretim,
- c) Ulasim ve haberlesme sistemi,
- d) Dikta kuvvetlerine ait tesisler,
- e) Ulkede yeralan Kuzey Amerikan sirketleri ve mulkleri.

Sanayi sabote etme islemleri icin en uygun unsurlar iscilerdir. cunku, calistiklari fabrikalari ve kullandiklari makinalari cok iyi tanirlar. Ulasim araclarina karsi girisilen hucumlarda, banliyo ve uzun yolculuk trenlerinde bulunan yolcularin olumune sebep olmaktan sakinilmalidir. cunku yolculuk edenler halktan insanlardir. Zaten herseyden once ortadan kaldirilacak olanlar, diktaya hizmet icin kullanilan ulasim servisleridir. Bir trenin yakit yuklu vagonlarini raydan cikarmak, dusmani can noktasindan vurmak demektir. Bu islemler kopru ve demiryollarinin dinamitlenmesine dek uzanir. Yaratilan zararlar onarmak aylar gerektirir. Telgraf ve telefon telleri sistemli bir sekilde kesilmeli ve haberlesme merkezleri ise yaramaz duruma getirilmelidir. Yakit stoklari, cephane ihtiyatlari, savas gemisi tersaneleri, dikta kuvvetlerine ait ulasim araclarini ve kislalar duzenli olarak sabote edilmelidir. Kuzey Amerikan sirket ve mulklerine karsi girisilen sabotaj eylemlerinin hacmi, yerli hedeflere karsi yapilanlarinkiyile esit, hatta ondan fazla olmalidir.

TERORIZM

Biz terorizmden bombali suikastlara girisimi anliyoruz. bu islemlere, patlayici yapiminin teknik bilgisine sahip olanlar ile en sogukkanli kisilerden baska kimse katilmamalidir. Bazen, Gerilla eylemlerin icinde, insan hayatini sona erdirmeye ile Kuzey Amerikalilar'in yerlesme yerleri veya bazi buyuk tarim isletmelerinin yakilmasi da yer almaktadır. Eger gida maddeleri stoklarinin yagmasi planlanlarsa, bundan halkin da yararlanmasi dusunulmeli, ozellikle aclik ve hayat pahalliliginin ortaligi kavurdugu yer ve zamanlarda bu gibi eylemlere girisilmelidir. Gerilla, her zaman devrimci terore yararli olmalidir.

SILAHLI PROPAGANDA

sehir gerillalarinca tekrar edilen eylemler, her silahlili eylem, genel olarak silahlili propaganda calismasini olusturur. Bugunun kitle haberlesme araclarini, devrimcilerin ne yaptiklarini aciga kavusturma acisindan onemli propaganda araclaridir. Ancak bunlarin varligi, militanlarin kendi oz gizli yayinlarini orgutlemelerini, satin alamazlarsa gaspedecekleri teksir makinelerine sahip olmalarini ikincil duzeye indirtmez, cunku halk arasinda her zaman, diktanin kotuluklerini aciga kavusturan veya ajistasyonu artiran gizli gazete, duyuru ve bildiri dagitmak gerekir. Bu yayinin varligi bir cok kisinin davamiza katilmasina yararli olur. Yaratici yetenekteki arkadaslar bu bildiri ve duyurulari atmada kullanilacak sapanlar yapmalidirlar. Banda alinmis devrimci icerikli duyurulari radyo istasyon antenlerine iletme yollari aranmalidir. Duvarlara ve gecitlere sloganlar yazilmalidir. Ayrica bazi kisilere, propaganda, tehdit mektuplari, bazilarina da halki etkilemek uzere yaymaya calisacaklari, savasimizin anlamini aciklayan mektuplar gonderilmelidir. Hicbir zaman tum vatandaslar birlestirilemeyecegi icin su slogan yayginlastirilabilir. "Devrimciler yararina birsey yapmak istemeyen, devrimcilere karsi da bir sey yapmasin"

SINIR SAVASI

Sinir savasi veya psikolojik savas, kitle haberlesme araclarini veya "fisilti gazetesi"nin dolayli veya dogrudan kullanilmasina dayanan bir savas teknigidir. Amaci diktanin moralini kirmaktir. Bu amaca, rejimin casuslari arasinda

uydurma, celiskili haberler yayarak, saskinlik kusku ve kararsizlik tohumlari ekilerek ulasilir. Psikolojik savasta dikta zafiyete,suruklenir ve hatta haberlesme araclarina sansur koyar. Bu sansur de kendisine karsi isler, cunku onu "halk disi " ilan eder. Bundan baska, fazlaca gayret sarfina gerektiren surekli nezaret etme islemine girismesini de zorunlu kilar ona bu savas. Sinir savasi araclarini sunlardir.

a) Telefon ya da mektupla asilsiz ihbarlar yapmak saatli bomba yerlestirildigine, onemli bir kisinin kacirilacagina, suikast yapilacagina dair uydurma bilgiler vererek baski guclerinin bir hic icin seferber olmasini, zaman kaybetmesini ve herseyden kuskulanmaya mecbur olmasini saglamak.

b) Asilsiz hucum planlarini polise ulastirmak,

c) Asli olmayan dedikodular yaymak,

d) Bazi yoneticilerin yolsuzluk, hata ve kotuluklerini istismar ederek, bizzat kendilerinin sansur ettikleri haber araclarinda bu konuda aciklamalar yapmaya zorlamak. yabanci elcileri, Birlesmis Milletler orgutunu, papalik sarayini, entemasyonel insan haklari komisyonlarini, basin ozgurlugunu savunmakla gorevli orgutleri, dikta casuslarinin isledikleri iskencelerden haberdar etmek. dokumanlar, kartvizitler, mektup ve biletler, polisin gozden kacirmayacagi belirtilerdir. Adres karnesi, uzerinde telefon numarası, isim, biyografik notlar, harita ve plan bulunan kagitlar yok edilmelidir. Bulusma yerleri bellekte tutulmalidir. Bu ilkelere uymayan gerilanci, fark eden ilk arkadas tarafından uyarilmalidir. sayet hatada inat ediyorsa, onunla calismamalidir. Alinacak guvenlik tedbirleri, dusmanin davranislarina gore degisebilir. Elbette bu iyi bilgi toplanmasi, enformasyon servisinin normal calismasi halinde soz konusudur. Gazeteleri ozellikle polis haberlerini dikkatli okumak yararlı olur. Tutuklanma durumunda, gerilla, orgute zararlı olabilecek, baska arkadasların tutuklanmasını veya silah ve cephanesinin bulunmasına sebep olabilecek hicbir ipucu vermemelidir.

SEHIR GERILLASININ YEDI HATASI

sehir gerilla,guvenlik ilkelerini yerine getirse de yine bazi hatalari olabilir. Mukemmel, kusursuz gerilla yoktur, bu hatalar dizisini aza indirmeye zorlanmalidir. Savasacagimiz yedi hata goruyoruz.

1. Tecrubesizlik. Dusmani aptal yerine koyma, yeteneklerini kucumseme, yapilacaklari basit bulma ve buna bagli olarak feci sonuclar doguracak izler birakma. Ayni tecrubesizlik gerillayi dusmanlarini oldugundan buyuk gormeye de goturebilir. Kendine guvenini, karariligini cesaretini yitirebilir, yilginliga ugrayabilir.

2. Bosbogazlik. Yaptigi silahlı eylemleri dort bir tarafa yaymak.

3. sehir savasinin buyutulmesi. sehirlerde gerilla eylemlerinin basarisindan sarhosluga kapilanlar, kir gerillasinin eyleme gecmesini pek dusunmeme gafletine duserler. sehir gerillasini nihai guc olarak ele alir, ve tum orgut gucunun burada yogunlasmasi gerektiğinde karar kilarlar. Hangi durumda olursa olsun, yarali bir gerilla, carpisma yerinde terkedilmemelidir. Ameliyat gerektiğinde tibbi mudahalenin yapilacagi bir yer tayin edilmelidir. ornegin bir otomobilin icine monte edilmiş seyyar bir revirden yararlanilabilir. Ideal durum, orgute ozgu bir klinige sahip olmaktır, ama bu oylesine pahalidir ki, donatimi ancak gerekli malzeme calinarak gerçekleştirilebilir. Resmi hastanelerde silahlı doktorlar zorlanarak da yaralılar tedavi ettirilebilir. "Kan bankalari"ndan kan veya kan plazmasi satin almamız gerektiği durumlarda, hicbir zaman yaralilarin ve bunlarla ugrasan kisilerin kaldıkları yerin adresini vermemek gerekir. Bu adresler, sadece yaralilarin tasinmasi ve bakimi ile ugrasanlarca bilinmelidir. Kanlanmış camasirlar, sargilar, mendiller, v.b.... tedavide kullanılmış ilac ve her türlü nesne, yaralilarin bulduklari yerlerden mutlaka kaldirilmalidir.

4. Mevcut olan lojistik enfastruktur (yol kopru, v.b) dikkate almadan olcusuz eylemlere girmek.

5. Sabirsizlik, sinirlenme ve buyuk kayiplara sebep olabilecek asiri acelecilik.

6. ozellikle dusmanin en saldirgan ve hirsli oldugu anda gereksiz yere dusmanin uzerine gitmek.

7. Planlama yapmadan hazirliksiz eyleme girisme.

GERILLANIN GUVENLIGI

sehir gerillasi devamlı tevkif edilme veya ortaya cikarılma tehlikesi ile karsi karsiyadir. Baslica guvenlik tedbiri cok iyi gizlenmek ve gerekli koruma tedbirini almaktır. En asagilik dusmanlarımız, saflarımıza sızmiş casuslardır. Polise ispiyonluk yapanlara, hainlere yapıldığı gibi, ele gecirilirse, olum cezası verilmelidir. Bu sızmayı onlemenin en iyi yolu, giriş islemlerinde gozetilecek ihtiyat ve sertliktir. Tum militanların birbirini tanimalarına ve herseyden haberdar olmalarına olanak verilmemelidir. Kimse gorevinin tamamlanmasına ilişkin bilgilerden baskasını bilmeyecektir. Yuruttugumuz savas katidir, sinif kavgasidir ve uzlaşmaz celisme halindeki sinifların calistigi bir ortamda bu bir olum kalim sorunudur. Uyanık olmama yuzunden, gerilla, adresini veya aynı gizlilikle herhangi bir isareti dusmanca siniftan birine kaptırma ihtiyatsızlığında bulunabilir. Bu affedilir sey degildir. Gazete sayfalarına dusulen kenar notlar, unutulur.

IZLENMESI GEREKEN YONTEMLER

gerilla olan bir kimse, izlenmesi gereken yontemlere buyuk onem vermek zorundadir. Haydutlar, bu noktada sik sik kendilerin basarisizliga ugratan ciddi hatalara dusmemektedirler. Bu yuzden vatansverler, haydutlarin yontemini degil de, devrimci yontemi ozenule kullanmalidirlar. Ancak bu yontem sayesinde, eylemini basariya ulastiran iyi bir gerilla olunabilir. Izlenmesi gereken yontemler asagidaki noktalarin goz onune alinmasi ve uygulanmasiyla saptanabilir.

Enformasyon.

- Toplanan haberlerin birbirine uygun olup olmadigini kontrol etmek.
- Alanin kesfi.
- Gidilecek yolun taninmasi ve kronometraji.
- Planlama.
- Motorize olma.
- Personel secimi.
- Atis yeteneklerinin saptanmasi.
- Onerilen eylemin provasi.
- Eylemin yapilmasi.
- Gizlenme.
- Geri cekilme.
- Mahkumlarin serbest birakilmasi veya nakli.
- Yaralilarin kaldirilmasi ve tasinmasi.

YARALILARA YARDIM

sehir gerillasinin eylemi sirasinda gerillalardan birisi bir kaza kurbanı olabilir veya dusman tarafından yaralanabilir. sayet "Ates grubu"nda ilk yardim bilgisi olan biri varsa, yaraliya ilk tedaviyi yapmalıdır. sehir gerillasında ilk yardim egitimi cok onemlidir. Meslegi doktor, tip ogrencisi, saglik memuru, eczacı olan gerillalar varsa, bunlar, arkadaslarına sunulmak uzere ilk yardim hakkında kucuk bir el kitabi kaleme alabilirler. Edebilecegimiz baski cemberine ilk darbeleri vurmak bakimindan elverislidir. Kir gerillasi ortaya cikmadikca, dusman, .her zaman bize agir darbeler indirebilir.

HALKIN DESTEGI

sehir gerilasi, destegini elde etme amaciyla, eylemini, her zaman halkin cikarlari dogrultusunda surdurecektir. Diktanin her yolsuzlugunun goruldugu yerde, sehir gerillasi buna karsi savastigini gostermelidir. Hukümetin en buyuk gereksinimlerinden birisi de, cok yuksek vergi toplayabilmektir. Bu durumda, gerilla, hemen diktanin maliye sistemine saldirarak, devrimci siddetin tum ağırligi ile isleyisini baltalayacaktır. Yuksek fiyat artislarinin sorumlulari olan rejimin kuruluslarına ve yetkililerine, Brezilyali ve yabanci zengin tucarlara, buyuk mulk sahiplerine, hayat pahaliligi dusuk ucretler ve fahis kiralar sayesinde astronomik karlar elde eden herkese saldirilmalidir. Gerillanin halkin yararına ise karismada gosterdigi inatcilik onun destegini elde etmenin en iyi bicimidir. Vatandasların oldukca buyuk bir bolumu eylemi ciddiye aldigi andan itibaren zafer garantilenmistir. Dikta baskiyi artirmaktan baska bir sey yapamiyacaktır. Bu da vatandasların hayatını daha da dayanılmaz hale sokacaktır. Bozulan fokolar, gorillerin ısrarlı baskilari, tutuklanan sucsuzlar, kapatılan haberlesme yollari... Dikta teroru tahtına kurulacak, siyasi caniler cogalacaktır. Bunun sonucu, kitlesel siyasi baski olacaktır. Halk, zorluklari yenmek icin, muhaliflerin fiziki tasfiyesinden baska yolu olmayan dikta ile isbirliğine girmeyi reddedecektir. Ulkenin siyasi duzeyi yerini askeri bir duzene birakacaktır ve "goriller", halkin cezasini cektigi tum siddetin, hatalarin ve eziyetlerin tek sorumlusu olacaklardır. Devrimci savasin gelismen getirdigi sonucun farkına vardiklarında goriller cok gec kalmis olacak, ucuruma yuvarlanmaktan kurtulamayacaklardır. Egemen sinifların soyundan gelme uyutucular, sag oportunistler, pasifistler, kitleleri yaniltmak ve devrimin patlamasını geciktirmek uzere gorilleri, demokrasiyi tekrar kurmaları, meclisi yeniden toplamaları v.b. icin iknaya calisacaklardır. Bundan boyle halkin gozunde secimler soytariliktan baska birsey olmayacaktır. Ve iste bu soytarilige karsi sehir gerillasi siddet saldirisini iki katına cikararak, savasmalıdır. Bu sekilde hareket edilerek kongrenin tekrar acilmasi, diktanin agzına layik kukla partilerin, icazetli muhalefetin yeniden orgutlenmesi engelenecektir. Iste boylelikle gerillalar kitlelerin destegini kazanacaklar, diktayı devirecekler ve Kuzey Amerikan egemenliğini sarsacaklardır. sehirlerde baskaldirinin basladigi andan itibaren, hazirligi sehir savasına bagli kir gerillasinin harekette girismesine calisilacaktır.

SEHIR GERILLASI : GERILLA YETISTIRME OKULU

Devrim, insan, silah ve parayı gerektiren toplumsal bir olaydır. Bu dayanaklar ulkede mevcuttur. Ele gecirmek icin elemanlara sahip olmak yeterlidir. Bu elemanlar kendilerine dusen iki belli basli devrimci niteligi edinmelidirler.

- Kuvvetli bir politik bilinc,
- Iyi bir teknik hazirlik.

Bunlar, diktaya ve Birlesik Devletler'e dusman olanlarin buyuk kesiminden saglanilabilir. Asagi yukari hergun, sehir gerillasina katilmaya gonullu olanlar cikmaktadir. Bu olgu da, ne kadar devrimci imha edilirse edilsin, digerlerinin kullerinden bir yenisinin dogdugunu gosterir. sehir gerillasini duzeyinde oldugu kadar, kir gerillasini duzeyinde en iyi egitilmis, tecrubeli kisiler, devrimci savasin omurgasini ve yakin bir gelecekteki ulusal kurtulus ordusunun temelini olustururlar. Agir bir siyasi mekanizmasi, burokratlar" oportunistleri, lafazanlari ve tasdikci beyleri olmayan bu ana cekirdek, devrimci eylemlere katilmada tereddut etmez. O celik disiplin, uzun sureli taktik ve stratejik bir gorus ve Brezilya gerceginin somut kosullarina uygulanan marksist teori, leninizm ve Castro-guevarizm ile silahlanmistir. Bu gruptan, devrimin zaferinden sonra, yeni Brezilya toplumu kurma gorevini yuklenecek, siyasi-askeri bilinc butunlugune sahip erkek ve kadinlar cikacaktır. Bu erkek ve kadinlar, iscilerin, ogrencilerin, aydinlarin, devrimci din adamlarinin, is bulma gereksinimiyle sehirlere akan ve siyasi bilince sahip kilindikten sonra koysluleri silahlandirmak uzere tekrar koyslere donecek olan koyslulerin arasina katilacaklardir. Ve ancak sehir gerillasindan bu cesit silahlil gruplarin nuvesi olusacaktır. Isciler, sehirlerin sanayi kesimini cok iyi tanirlar. sehir gerillasini icin isciler en mukemmel militanlardir. Silah yaparak, sabotajlar hazirlayarak, dinamit saglayarak, elde silah eylemlere bizzat katilarak grevler, boykotlar, gosteriler duzenleyerek isciler sehir gerillasinda yer alirlar. Topraktan gelen koysluler zekidirler ve ezilenler kitleleriyle sasirtici bir bicimde iliskiyeye gecebirlirler. Kirlardaki savas icin gerekli destek noktalarini duzenler, siginaklari, silah ve cephaneyi saglarlar, baklagiller basta olmak uzere yiyecek ihtiyatlarini ayirir, gerillalari besleyecek hayvan surulerini yetistirir, yol gosterici bulur ve haber alma servislerini orgutlerler. Kesin kararli ogrenciler, pasifist ve oportunist tabulari yerle bir eder, kisa zamanda siyasi, teknik ve askeri bir butunluge sahip olurlar. Ileride ugrasacaklari buyuk bir is olmadigi icin, okuduklari okullardan bir kez atildiklarinda kendilerini bastan sona devrime adayabilirler. Aydinlar, keyiflige, toplumsal adaletsizlige ve diktanin insanlik disiligina karsi savasta temel bir rol oynarlar. Buyuk bir etkinlik ve haberlesme olanagina sahip olduklarindan, devrimci alevi yasatirlar. Aydin ve sanatcilarin sehir gerillasina katilmalari Brezilya devriminin en onemli kazanclarindan biridir. cesitli mezhepteki din idamlarinin davaya baglanmasi, halk ile ve ozellikle ulkenin isci, koyslul ve kadinlari ile iliskiyeye gecme konusunda onemlidir. sehir gerillasina girmis hemserilerimizden bazilari, ozellikle banka ve kislalara ve de hapishanelere yapilan hucumlar suresince muthis bir savascilik ve dayaniklilik ornegi verdiler. sehir gerillasini, mukemmel bir gerilla yetistirme okuludur. sofor, haberci, suikastci, sorusturmaci, propagandist veya sabotajci olsun, kadin veya erkek olsun, gerillalar ayni tehlikelere karsi beraber savasirlar, beraber aci cekirler ve gugos gererler.

1.8 HIPNOTIZMA

HIPNOTIZMA NEDIR?

Hipnotizma, vucudunuz rahatladiginda, beyninizin her turlu etkiye acik kalma halidir. Beyin bu haldeyken istenildigi gibi yonetilebilir. Kisi hipnotizma halindeyken (kendinden gectiginde):

- ❖ Tamamen etkisiz haldedir.
- ❖ Yalan soyleyemez.
- ❖ Hipnotizmadan kisi yardimi olmaksizin kurtulamaz.

Hipnotizma, kisinin kendine yarari icinde kullanilabilir, zarari icin de.

BILINCALTI

Daha ileri gitmeden, hipnotizmayi biraz daha acikliga kavusturalim. Hipnotizma sirasinda, bilincaltinizdeki dusuncelerinizi aciklarsiniz, bilincalti mukemmel calisir, asla yalan soylemez. Bilincaltini ele gecirme karsidakine cok buyuk guc saglar. Bilincalti, sizin bilincinizle bildiginiz ya da bilmediginiz, fakat yasadiginiz herseyi icinde tutar. Sizi negatif etkilerden korur, ve kalbinizin yeri geldiginde yavaslamasini saglar (bunun gibi seyler de yapar). Bilincalti, sizin kendiniz hakkında bilmek istidiginiz butun bilgileri icinde barindirir, bunlari da hipnozcu sayesinde ogrenirsiniz. Bilincaltinizle temasa gecmenin bircok yolu vardir. Biz simdi burada Pendulum Metodunu inceleyecegiz. Tamam basliyoruz. Ilk olarak, bir cember alin ve onu sizin kolunuzun yarısından biraz daha uzun olan bir iplige baglayin. Simdi bir yaprak kagit alin ve ustune buyuk bir cember cizin. Buyuk cembere simdi buyuk bir + cizin. (tufek durbunlerindeki gibi) Sonra, bu kagidi bir masaya koyun. Ipi, cemberle beraber alin ve cizdigimiz + isaretinin tam ortasina getirin. Cember 2,5 cm havada olsun). Simdi ipi sallayin, ucundaki cember (bu bir yuzuk olabilir) ileri geri, saga sola gitmeye baslasin. Kendi kendinize "evet" deyin. Ve yuzugu ileri geri oynatin. (ornegin evet deyince ileri geri gidiyorsa bu evet anlamindadir. bilincaltiniz evet olarak bu isareti kullanacak demektir.) Sonra saga sola sallayin ve "hayir" deyin. Daha sonra sarkaci saat yonunde cevirin ve "bilmiyorum" deyin. Sonra saat yonunun ters yonunde cevirin ve "cevaplamak istemiyorum" deyin. Tamam sarkaciniz hazir. Artik sarkaciniza soru sorarak, bilincaltiniz hakkında cevaplar alabilirsiniz. (ben bu yolla define arama yontemlerine de rastlamistim. ya da bazi kisiler bir esyalarini kaybediyorlar ve bu yolla buluyorlar.

bilincaltinin sirlari...) Sarkaciniza soru sordugunuz da hangi yone dogru sallaniyorsa, bilincaltinizin cevabi odur. Bu size cok sasirtici gelebilir. Cevabinizi kendiniz vermeyin, o size versin. Kendinizi sartlandirmayin.

NOT: Ben bu yontemi denedim gercekten ise yariyor. Bir arkadasimin evine gittik. O bir pil sakladi ben tuvaletteydim saklarken. Ve sordum su odada mi falan diye ve buldum pili. Sonra o da yapti, o da buldu. Onyargili insanlarin bu isi yapabilecegini sanmiyorum. Birgun bunlarin sacmalik oldugunu soyleyen birine gittim. Orada da yapamadim. Konsantre de olamadim. Kisacasi beceremedik orada. Bu isi yalnızken yaparsiniz daha iyi olur. Catal cubuk yontemi de bu mantikla calisir...

BIRINI HIPNOTIZE ETMEYE NASIL IKNA EDEBILIRSINIZ?

Artik bilincaltinizla nasil konusabileceginizi biliyorsunuz. Simdi size birini hipnotize etmede rehberlik edecegim. Rehberlik edecegim cunku biri hipnotize olmak istemiyorsa, olmaz. Kisi mutlaka hipnotize olmak istemeli. Tamam simdi, hipnotize edecek kisiyi yatirin veya rahat bir pozisyonda oturtun, iyice rahatlatin(beyninden dusunceleri atsin), kesinlikle rahatsiz edilmeyeceginiz bir odada calisin. Asagida yazdiklarimizi, ona yavasca, rahatsiz etmeyen, bariscil bir ses tonuyla soyleyin. Ses tonu emir verici olmasin.

NOT: Odada bir mum yakin ve onu kolayca gorulebilecek bir yere koyun.

"Burnunla derin bir nefes al ve nefesini 8 saniye boyunca tut. Simdi, agzindan yavasca, tuttugun butun nefesi ver. Gerilmis kaslarini iyice gevset, simdi 10'dan 1'e kaar sayiyorum, sonra butun kaslarin rahatlayacak. Simdi, muma bak, ona bakarken her nefes alisinda, kendini daha rahat ve gevsemis hissediyorsun. Mum isigi, rahatlatıcı ve parlaktır. Sen ona bakarken ben 100'den asagiya dogru sayacagim, her sayisimda, gozlerin daha fazla rahatlayacak, ve her gecen zamanda daha fazla yorulacak."

Simdi, 100'den geriye dogru sayin, her 10 rakamda "xx sayisina ulastigimda gozlerin cok daha yorgun olacak." deyin. Hipnotize edilecek kisiye istedigini zaman gozlerini kapatabilecegini soyleyin. Gozlerin daha yorgun olacak diyerek 50 sayisina ulastiginizda, kisinin gozleri hala aciksa "gozlerin kapaniyor" deyin. Gozleri kapandiginda asagidakileri soyleyin. "... o kadar yattin (ya da oturdun) ki, gozlerin rahatca kapaniyor, her nefes alisinda kendini daha rahat hissediyorsun. Rahatlama seni cok mutlu hissettiriyor, bu mukemmel hisse yol aciyorsun benliginde"

"Kendini bir bulutun ustunde hayal et, rahat bir sekilde dinleniyorsun, hafif bir meltem, vucudunu oksuyor. Ayak parmaklarinda mutis bir duygu basliyor, bu duygu yavasca ayagina dogru ilerliyor, onlari isitiyor, rahatliyorsun. Bulut yumusak ve vucudunu yumusak yuzeyiyle destekliyor, gorduklerin cok hos ve seni aliyor, huzurluluk hali seni tamamen alip goturuyor... O mutis duygu, bacaklarina dogru ilerliyor. Ilerledigi yeri isitiyor ve agirlastiriyor. Rahatlama iyi hissettirir, rahatlamak icin iyi hissettirir ve seni goturur. Mutis duygu yoluna senin midene dogru ilerliyor. Midenin ici cok rahatliyor. Duygu, goguslerine ve kollarina dogru ilerliyor, omzundan geciyor, gectigi yerlerde buyuk rahatlama hissediyorsun. Tamamen her tarafin rahatliyor. Bu iyi ve huzurlu, hissetmeni sagliyor. O duygu simdi yuzune ve beynine dogru gidiyor, boynun, cenen ve yuz kaslarin rahatliyor, butun sorunlarini ve uzuntulerini ucup gidiyor. Mavi gokyuzune dogru ucup gidiyorlar, artik bulutun uzerinde, tam bir huzurluluk durumundasın..."

Eger pek karsilik veren biri degilse ve uyuyacagini dusunuyorsaniz, sunu ekleyin

"... sesim uzerine devamlı yogunlasiyorsun, diger sesleri duymuyorsun. Diger sesler olsa bile , bu senin rahatlama yardimci olur..."

Sonra iyice nefes alip vermeli, ve yuzu tabiri caizse odun gibi olmalı, garip yuz sekillerine girmemeli. Simdi asagidakileri soyleyin.

".... Kendini bir magarada buluyorsun, magara cok huzurlu ve guzel bir yer. 10'dan 1'e kadar sayarken, kendini magarada daha ileri giderken hayal et. 1'e ulastigimda, kendini olmak istedigini yerde bulacaksın, bilincin ve aklın en ust noktasında. (10'dan 1'e kadar sayin)...."

Bunu uc veya dort kere tekrarlayin. Sonra, kisinin hipnotize olup olmadigini ogrenmek icin sunu soyleyin...

"... Kolunda garip bir duygu hissediyorsun, hissetme el parmaklarından basliyor ve yavasca koluna dogru ilerliyor, ilerledikce kolun hafifliyor, daha cok hafifliyor, sonra o kadar hafifliyor ki, neredeyse ucacak..... Her gecen saniye, her nefes alista daha cok hafifliyor..."

El parmaklari kipirdamaya basliyorsa ve hareket ediyorsa, kisi hipnotize olmustur. İlk defa yaptiginizda, kisiye iyi seyler soyleyirken (mesela yarın mukemmel hissedeceksin veya her gecen gun kendini daha iyi bulacaksın gibi) Denek daha derinlere gider.

HIPNOTIZE ETTIKTEN SONRA YAPILACAKLAR !

Kisiyi hipnotize ettikten sonra emirleri cok dikkatli vermelisiniz. Basitce sunlari soyleyemessiniz... Giysilerini cikar ve yastigi sirtinda tasi. Hayir bu gercekten ise yaramaz. Sunun gibi birsey soylenebilir.... "kendini evde, kendi odanda

buluyorsun ve dus almalisin (basitce odasini ve neler oldugunu acikla), simdi elbiselerini cikarmaya basliyorsun..." Bu bu kadar basit olamaz, kisinin evini bilmelisin, odasini ve banyoyu bilmelisin. Sonra etrafinda olan seyleri ve bunlarla yapmasi gerekenleri soylemelisin (bu isi yapmak icin cok DERIN bir halde olmalidir). Bence oncelikle biraz deneme yapmalisiniz, bu denemeler sonucunda nasil hareket edeceginizi anlarsiniz.

UYANDIRMA

Uyandırmak kolaydır, sadece sunlari soyleyin...

"... 1'den 5'e kadar sayacagin ve kendini daha ve daha cok bilincli ve uyanmis hissedeceksin. Daha canli hissedeceksin. Uyandiginda kendini tamamen, canli, hareketli ve yenilenmis bulacaksin. Zihinsel ve fiziksel olarak, hipnotizmanın getirdigi hos duygulari hatirlayacaksin. Uyanmak, yeni dogmus bir bebek gibi hissetmektir, yeniden dogmak ve guclu olmaktır. Kendini mukemmel hissedeceksin. Sunu unutma, bi dahaki sefere hipnotize edildiginde, eskisinden cok cok daha derin bir halde olacaksin.

- 1- Bacaklarindan gecen enerji akisini hissediyorsun.
- 2- Derin nefes almaya basliyorsun, ve kimildiyorsun.
- 3- Daha fazla hareket ediyorsun, gozlerin aciliyor, ve bilincin yerine geliyor.
- 4- Kalkiyorsun, kalkiyorsun, iyice bilincin yerine geliyor.
- 5- Uyandin, bilinclisin ve kendini mukemmel hissediyorsun.

Ve hepsi bu kadar! Artık kendini veya baskasini nasil hipnotize edebilecegini biliyorsun. Ne kadar cok deney yaparsan o kadar cok sey ogrenirsin bu konuda.

1.9 SOKAK DOVUSU TEKNIKLERI

Bu dosya sokak dovusune ait unsurlari ve silahla nasil dovusulecegini anlatmaktadır.

CIDDI YARALAMA ICIN HEDEFLER

Gozun kosesine. (Gozu kor edecek ve kanamaya sebep olacak)

*Gozbebegine. (Kor edecek, kanamaya sebe olacak veya goz sinirlerini tahrib edecek)

Bogaza. (Kanamaya sebep olacak, mutis bir aci verecek)

*Yemek borusuna. (Kanamaya sebep olacak, mutis aci verecek)

*Kalp kasina. (Oldurucu bir durmaya(kalp durmasi) sebep olacak)

Karina veya karin kenarlarina. (Ic organlara zarar verebilir, kanamaya sebep olur)

Kasiklara. (Kanama, ve kendini cok rahatsiz hissetmeye sebep olacak)

*Kulak arkasindaki, kafa yuzeyine. (Olumcul)

*Omurilige. (Felce neden olur, kanama yapar, olme ihtimali vardır)

Bobreklerine. (Kanama, mutis aci)

-----

*' ile isaretledigimiz maddeler, oraya vurmanın cok tehlikeli oldugunu gosterir. Buralara vurmanız olumcul olabilir.

TEKME VE YUMRUGUN TIBBI ANLAMLARI

Bu atılan yumruk ve tekmelerin karsidakine ne yaptigini hic bilmek istediniz mi? Alın iste size bunların bir listesi. Bu listeye bakarak, dovus tiplerindeki verileri anlayabilirsiniz.

- A. Buyuk aci
- B. Kanama ihtimali

- C. Yon sasirma
- D. Pek muhtemel olmayan ciddi yaralanma
- E. Buyuk ciddi yaralanma olasiligi
- F. Beyin hasari alma olasiligi, sok gecirme
- G. Burun kemiginin kirlilmesi; burun kanamasi
- H. Uygulanmasi zor
- I. Kol uyusmasi
- J. Bilinci kaybetme
- K. Kivranma ihtimali
- L. Atardamar zedelenmesi
- M. 7'inci omur iligin yerinden cikmasi
- N. Saskina ceviren bir kanama
- O. Beynin hasar gormesi
- P. Az da olsa, ciddi bir yaralanma
- Q. Nakavt
- R. Zor soluk alma/bogulma; olme ihtimali
- S. Kas spazmlari
- T. Kaburga kemiginin kirlilmesi; bobrek yirtilabilir
- U. Ic organ yaralanmasi
- V. Catlama, kikirdagin zarar gormesi veya kemik kirlilmesi
- W. Diz cikmasi; lif yirtilmesi
- X. Kemik cikmasi
- Y. Catlama
- Z. Kemik catlamasi
- A1. Surekli yaralanma
- A2. Korluk
- A3. Muhtemel olum

DOVUS TIPI

Kucuk biri,buyuk birine karsi-----\

Buyuk biri,kucuk birine karsi----\ \

lki esit insan -----\ \ \

GUCLUCE tokatlamak(el kenari A E H ile) veya cekic gibi B F bir yumruk atmak C G (burun koprusune) D

GUCLUCE tokatlamak(avuc ici I F H ile) veya cekic gibi J J bir yumruk atmak K L (boynun kenarina)

GUCLUCE cekic gibi yumruk A A H veya tokatlamak(avuc M M ici ile) E E (boyun yuzeyine)

GUCLUCE elin cikintili kısmi F ile vurmak veya J dirseklemek K

GUCLUCE burun kenarina,yumruk A A N ve dirsekle vurmak B B P G G C C

GUCLUCE yumruk atmak veya A A N avuc cikintisiyla B B P ya da dirsekle G G vurmak. (buruna C C alttan yukariya dogru)

GUCLUCE tirmalamak, bas A1 A1 A1 parmagi goze sokmak A2 A2 A2

GUCLUCE ceneye alttan yukari Q Q C dogru yumruk atmak A A avuc cikintisiyla C C ya da dirseklemek E E

GUCLUCE kulaga yumruk atmak C C H ya da ellerini yuvarlak birsey tutarmis gibi yaparak vurmak.

GUCLUCE boyundaki kalın ses, E E C cikarmayi saglayan R R D (erkeklerdeki) cikintiya guclu bir yumruk

GUCLUCE boyundaki cukura E E C guclu bir yumruk yada R R D el darbesi

GUCLUCE dirsek kenarina J J C yumruk ya da cekic A A J gibi bir yumruk C C A A3 A3

GUCLUCE koprucuk kemigine D P H cekic gibi bir I yumruk Y

GUCLUCE boyun yuzeyine yumruk,A3 A3 A avuc ici ile tokat A A D veya cekic gibi bir C C H yumruk

GUCLUCE omuzla boyun arasina D E H yumruk, cimdikleme

GUCLUCE bobrek bolgesine T T D guclu bir yumruk veya E E ozel bir tekme A3 A3

GUCLUCE mideye guclu yumruk T T D avuc cikintisi ve E E tekmelerle A3 A3

GUCLUCE son kaburga kemigine, A A H yumruk veya D D dirseklemek

GUCLUCE dirsek ekleminin ic A A D tarafina yumruk veya D D avuc ici ile tokat

GUCLUCE dirsegin dis tarafina Y Y Y diz atma X X X A A A

GUCLUCE onkola yumruk atmak A A A tumsek ucuna. I I I

GUCLUCE alt karina ve kasiga A A A yumruk ve tekme C C C E E E U U U

GUCLUCE dize tekme A A A C C C X X X Y Y Y

GUCLUCE incige yumruk ve A A A tekme C C C X X X Y Y Y

GUCLUCE ayagin ust kismina A A A sert bir sekilde C C C basmak X X X Y Y Y Z Z Z

GUCLUCE ayak bilegine A A A tekme C C D X X Y Y Z Z

---

*GUCLUCE: guclu bir sekilde.

SOKAK DOVUSU ICIN 10 EMIR !

1. Karsinizdakini asla kucumsemeyin ve onun tehlikeli oldugunu dusunun.
2. Cok abartili olmayin. Basit fakat etkili taktikler kullanin.
3. Daima dengenizi korudugunuzdan emin olun.
4. Hizli olun, reaksiyonlarinizi akici bir hale getirin. Vurmaya devam edin ve asla karsidankinin etkisiz hale geldiginden emin olmadan birakmayin.
5. Hicbirsey kesin olarak dogru degildir. KURAL YOKTUR!
6. Savunma amacli dovusurken, ASLA karsinizdakinden gozunuzu ayirmayin.

7. Her yumrugunuzu zayıf bölgelere vurun.
8. Eğer savunmadaysanız karsinizdakine bağirin ve küfür edin devamlı.
9. Karsinizdakinin tekniklerini etkisiz hale getirebilecek herhangi bir silah kullanın.
10. Unutmayın, hayatınızın devami kendi savunma tekniklerinizden geçiyor.

Karsidaki sizi öldürmek istiyor gibi düşünün ve olmamak için bütün gücünüzle saldırın. (en son çare budur, bunu yaparsanız oyle bir güce kavuşursunuz ki kendiniz bile sasirirsiniz.)

2.0 PATLAYICILARI VE GERECLERİ TEMİN ETME

Her şehir ya da kasabada bir silah mağazası veya eczane vardır. Gerillaların araç-gerec almak için gideceği iki önemli yer vardır. Önemli olan, alınacak araç-gerecin gerçek hayatta ne amaçla kullanıldığını iyi bilmek gerekir. Örneğin, Karaburut ateşli silahların mermilerinde kullanılır. Farklı çeşitlerde ve değişik boyutlarda olabilir. Karaburutun derecesi merminin boyutuna bağlıdır; iyi dereceli karaburut yanlış bir mermi boyutunda kullanıldığında çok hızlı yanabilir. Derece ne kadar küçükse o kadar hızlı yanar. Örnekleri aşağıda görebiliriz.

2.01 KARA BARUT

Kara barut genelde üç derecede bulunur. Daha önce bahsettiğimiz gibi, küçük derece daha hızlı yanar. Yanma hızı bombalarda çok önemlidir. Bir patlamaya kadar, kapalı ortamdaki gaz hacminin büyüme hızının çok yüksek olması gerekir. Bunun için hızlı yanan barut tercih edilir. Üç temel karaburut derecesi aşağıda listelenmiştir, mermi boyutu ve nerede kullanıldığı da yazılmıştır. Genellikle, en hızlı yanan barut olarak, FFF derecesi tercih edilir. Bununla birlikte diğer dereceler ve kullanım alanları da aşağıdadır.

DERECE	MERMI BOYUTU(Kalibre)	ORNEK SILAH
ÄÄÄÄÄ	ÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ	ÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ
F	.50 veya daha büyük	top; bazı tüfekler
FF	.36 - .50	büyük tabancalar; küçük tüfekler
FFF	.36 veya daha küçük	tabancalar

FFF derecesi en hızlı yanandır, çünkü daha küçük derece barut daha fazla yüzey alanına sahiptir veya yanma yüzeyini alev alma yerine doğru akar. Daha büyük derecelerin de kullanım alanları var fakat biz bunlara daha sonra değineceğiz. Karaburutun fiyatı mermi başına \$8.50 - \$9.00 dolar arasındadır. Derece fiyatı etkilemez. Karaburut içindeki en önemli problemler şunlardır: yanlışlıkla statik elektikle ateşlenebilir ve havadan nem kapabilir. Karaburut güvenli bir biçimde ezmek için tahta kasıklar veya cubuklar kullanılmalıdır. Bir miktar karaburut alın ve yavaşca barutu koyacağınız yere koyun. Kesinlikle fazla baskı uygulamayın. Hafifçe bastırmanız yeterlidir. Fazla baskı karaburutu patlatır. Karaburutun ün kıvamında olması tercih edilir. Karaburut av malzemesi satılan yerlerden alınabilir.

2.02 PIRODEKS

Pyrodeks karaburut gibi kullanılan sentetik bir barut türüdür. Pyrodeks derecelerle sınıflandırılmaz. Tek türdür. Fakat daha pahalıdır. Bununla birlikte bir poundluk (0,45 kg) pyrodeks kabi materyal olarak bir pound karaburutun daha fazla hacimlidir. Ezilmesi daha kolaydır, ayrıca daha güvenli ve kullanışlıdır. Çünkü statik elektrik pyrodeks i ateşleyemez ve havadan daha az nem alır. bir pound u (0,45 kg) \$10.00 dolardır. Karaburutla aynı şekilde ezilebilir. Kaynayan suda çözünür.

2.03 ROKET YAPIMI İÇİN KULLANILAN BARUT

Türkiyede roket yapımı fazla gelişmediği için bu bölümü anlatmaya lüzum görmüyoruz.

2.04 TUFEK BARUTU

Tüfek mermilerindeki ve Av tüfeği fişeklerindeki barut aynı tür baruttur. İkisinde nitroselüloz tabanlı maddelerdir. Bu barutlara artık tüfekbarutu diyeceğiz. Tüfekbarutu konsantre nitrik ve sülfürik asit ve pamuktan yapılır. Bu materyal daha sonra çözümler tarafından erir daha sonra da istenen şekle gelir. Tüfekbarutu ile uğraşırken, materyal miktarı karaburut kadar önemli değildir. Tüfekbarutu karaburutta göre daha fazla baskı yaratır. Ayrıca tüfekbarutunu kullanmak için diğer barut çeşitlerini hazır hale getirme işlemlerini (ogutmek gibi) yapmamız gerekmez. (Not: Aslında karaburutu ogutulmuş şekilde bulma ihtimaliniz de yüksektir.) Tüfekbarutunun 0,45kg \$9.00 dolardır. Bu çeşit barutları av tüfeği satan yerlerden fişek olarak elde edebilirsiniz. Fişek almak için Türkiye'de silaha sahip olma gibi bir zorunluluk yoktur.

2.05 ANIDEN PARLAYAN BARUT (SIMSEK BARUT)

SIMSEK barut, toz halindeki zirkonyum metali ve cesitli oksitleyicilerin karisimindan meydana gelir. Bu barut turu isi veya kivilcima karsi cok hassastir. Karabaruta gosterilen hassasiyetten daha fazla hassasiyet gosterilmelidir. Ayrica ASLA karabarutla karistirilmamalidir. Kucuk kaplarda satilir ve kullanilmadan once sallanmalı ve ici biraz karistirilmelidir. Cok kaliteli bir barut tipidir. Hizina gore uc ture ayrilir: hizli, orta hiz, yavas. Hizli olan SIMSEK barut patlayicilarda kullanilmak icin birebirdir. Cok hizli yanar. Iyi bir tur olmasi yuzunden biraz pahalidir. Yaklasik fiyati \$11.00 dolardir. Oyuncaklarda ve tiyatro icin malzeme satan magazalardan alinabilir.

2.06 AMONYUM NITRAT

Amonyum nitrat yuksek seviyeli bir patlayicidir, genellikle ticari olarak kullanilir. Guvenli patlayici olarak nitelendirilir. Kimyasal terimle kararlı bir maddedir. Ornegin bir kibritle ateslemek cok zordur. Eger kibritin ucu dokunursa sadece isik sacar. Patlamasi da zordur; (patlama fenomenini daha sonra aciklayacagiz) en iyi patlama icin guclu bir sokdalgasına ihtiyac vardır. Bazen gucu artsin diye kucuk bir miktar nitrogliserin ile karistirilir. Amonyum nitrat eczanelerde perhiz tuzu olarak bulunabilir. Perhiz Tuzu, bir kap su ve arkasındaki ikinci plastik kaptan olusur. Ikinci plastik kapta amonyum nitrat vardır. Amonyum nitratı almak icin, basitce kabin ust tarafını kesin, su dolu kabi cikarin, ve amonyum nitratı hava gecirmez iyice kapanmis bir kapta saklayin. ta ki hidroskopik olana kadar. Ornegin Amonyum nitrat havadan su emmeye calisir. Bunun yaninda birçok gubrenin de icinde bulunan bir maddedir amonyum nitrat.

2.1 KIMYASAL MADDELERI ELDE ETME YOLLARI

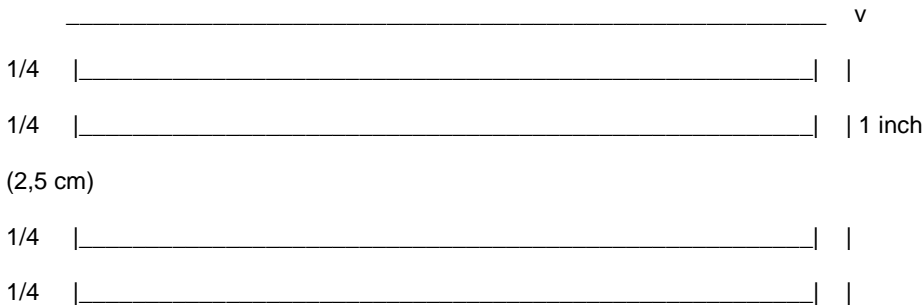
Ilk bolum kimyasallari kanunlara uygun olarak elde etme yollarini anlatmaktadır. Kimyasal maddelerin calinmasinin en kolay oldugu yer okullardir. Birçok okulun laboratuvarlarında kimyasal maddeler raflarda kaplar halinde durmaktadır. Ders zamani girdiginizde caktirmadan cebinize veya cantaniza istediginiz kimyasallari doldurun. Dikkat cekmemeye calisin, ve rahat olun. Eger size biri ne yaptiginizi sorarsa siz de onlara kimyasal bilesiklere baktiginizi falan soyleyin ya da basba bir kimya laboratuvarinin adini soyleyin ve oranin nerde oldugunu sorun.(siz artik isten once bunu dusunursunuz.)Ayrica bu is icin en uygun saat sabah vaktidir. Genellikle bu saatte laboratuvar acik olur. Guvenliginiz icin etrafta kimse olup olmadigini onceden kontrol edin. Kapi kilileri sizin icin sorun olursa 2.11 bolumunde kilit acma yollarini anlatacagiz. Genellikle universite guvenligi zayıftir. Kimse kimseye pek ne yaptigini sormaz.

2.11 KILIT ACMA TEKNIKLERI

Eger bir laboratuvar kilitli ise, oraya girmek icin kullanacaginiz en etkili yol dinamittir. Ama tabiki bu metod universitede cikaracagi ses yuzunden pek uygun degil. Bu yuzden kilitleri acma yollarini anlatacagiz.

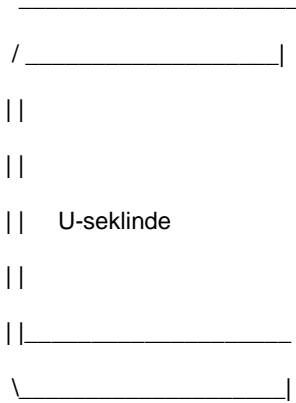
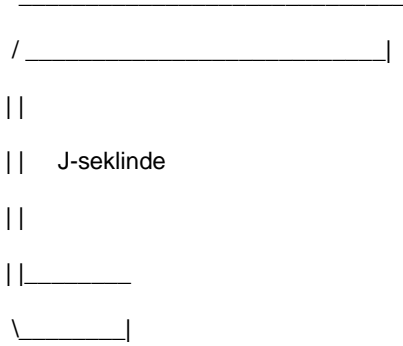
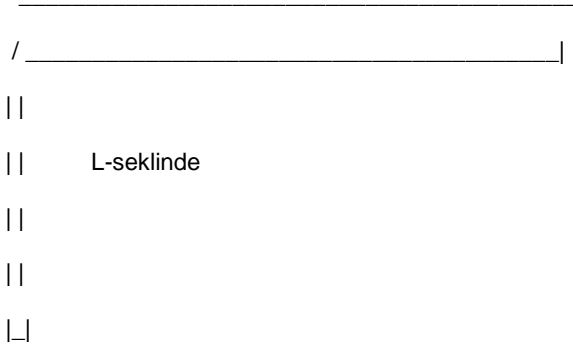
Kural sudur: Eger kapi kilidini gorebilirseniz, kapiyi da acabilirsiniz. Kilidi, kapidaki deliginden cikarmayi kolaylastirmak icin yapilmis birçok alet var. Discilerin kullandigi aletler, bukilmeyen tel (20 gauge -olcu-), teneke kutudan alinmis ozel egimli alüminyum, ince cep cakilari ve kredi kartlari bu aletlerden birkaci. Bu aletleri kullanmanın yolu kisaca soyle: kendine dogru cek, sonra it, olmasa kilidi yuvasından oynatmaya calis. Bu kesmeye yarayan herhangi bir aletle yapilabilir. Aleti yuvaya soktukten sonra kilidi duvardan(yuvasından) disariya dogru cekmelisiniz. Alüminyumdan bir kilit acacagi yapmak icin, alüminyum bir teneke kutu bulunmalı. Sonra dikkatlice kutunun ust kısmi ve alt kısmi kesilmeli. Iki tarafı da kestiginizde kutu ici gorunen bir silindire donecek. Simdi bu silindiri iki taraftan dikey olarak kesin. Kestiginiz parca dikdortgen olmalı. Kesilen parcayı ezin ve tam bir dikdortgene donsun. Dikdortgenin eni 2,5 cm olmalı. 2,5 cm amerikan olculerinde 1 inch e tekabül eder. Sonra dikdortgeni yanlamasına 4 esit parcaya bolun. Her parcanın eni 2,5 cm in 1/4 une esit olmalı. Simdi bizim dor adet ince dikdortgenimiz oldu. Aleti yapmak icin bu dort parcadan da yararlanabilir. Simdi bu parcalardan birini L harfi seklinde kivirin. Istege bagli olarak J seklinde ya da U seklinde de kivirebilirsiniz. Bu aletlerin yapimi icin asagidaki sekillere bakmanız faydalı olacaktır:

(1)

^

Bu dört ince alüminyum parçasını çizgisinden katlayın. Katladığınız parçalar sonunda aşağıdaki gibi olacaktır. Bu olay çok basit sadece kutu kesilecek, 2,5 cm'lik eni olan bir dikdörtgen yapılacaktır. Sonra 4 eşit parçaya bölünecek ve katlanacaktır.

Bu aletler ile kapının kilidini cengelleyip sonra deliğinden çıkarabilirsiniz. Kilit açmayı sağlayan aletlerdeki kıvrımlar kapağı ve duvar arasında olmalıdır. Böylece aletin şekli bozulmayacak, tabii eğer doğru yapıldıysa. Birçok modern kapı kolu iki parmaklıdır. Küçük parmak büyük parmağı baskıya karşı engellerken, küçük parmak kapı plakası tarafından baskıya uğrar. Büyük parmak da bu durumda kapıyı kapalı tutar. Eğer tutma plakasıyla kilidini birbirinden yeterli derecede ayırırsanız, küçük parmak dışarı doğru kayacak ve bu da büyük parmanın kaymasına izin verecek. Böylece kapı açılmış olacaktır.

(III. 2.11) —

| } <

Küçük -> (| } <--- Büyük parmak

parmak |__} <

2.2 EVDE KULLANILAN KİMYASALLARIN LİSTESİ

Herhangi biri patlayıcı yapımında yada diğer tehlikeli kimyasal bileşiklerin yapımında kullanılan kimyasal maddeleri hırdavat mağazaları (nalbur), super marketler veya eczanelerden temin edebilir. Potansiyel bir Gerillain, bu listedekileri almak için bir station wagon arabaya (bence buna gerek yok :) ve biraz paraya ihtiyacı vardır.

Kimyasal	Kullanım Alanı	Bulunabileceği yer
Alkol, Etil*	Alkolik içeceklerde	Tekel Bayisinde
	Cozucularda (Boya cozucu)	Nalbur
Amonyum+	Evde Amonyak diye kullanılır	Supermarketlerde
Amonyum Nitrat	Perhiz tuzu, Gubre	Eczane, Cicekçilerde
Nitrous Oksit	Pastalardaki krema sıkımda	Eglencelik alet satan yerler, Oyuncakçılar
Magnezyum	Atesleyicilerde	Kamp aleti satan yerler
Lesitin	Vitamin	Eczanelerde
Madeni Yag	Bagirsak gevsetici	Eczane ve Supermarketler
Civa@	Civa termometreleri	Supermarket ve Nalbur
Sulfurik Asit	Sarj edilmemiş akülerde Kezzap, Akan piller	Yedek parçacılarda, pil için mahalle bakkali
Gliserin	?	Eczaneden ismiyle iste
Sulfur	Bahce islerinde	Cicekçilerde, Nalburda
Odun – Mangal Komuru	Mangal	Komur satan yerler
Sodium Nitrat	Gubre	Cicekçilerde
Pamuk	ilk yardım	Eczanelerde
Strontium Nitrat	Yol isaretlerinde	Yedek parçacılarda
Fuel – Oil	Araba	Benzincilerde
Gaz Tupu	Firinlarda	Tup gaz bayileri
Potasyum Permanganat	Su ariticilarında	Aritma tesislerinde
Hekzamin veya Methenamin	Hekzamin firinlarında kamp yaparken	Kamp malzemesi satan yerlerde
Nitrik Asit^	Basili eserleri temizlemede	Matbaa veya Fotografçılarda
Iyodin&	ilk yardım	Eczanelerde
Sodium Perklorat	?	Nalbur
Hidroklorik Asit	Tuzuhu	Supermarket

- ❖ Akasya → Arap zamkında.
- ❖ Asetik asit → Sirkede.
- ❖ Alüminyum oksit → Alümyada.
- ❖ Alüminyum potasyum → sulfat alümda.
- ❖ Alüminyum sulfat → Alümda.
- ❖ Amonyum karbonat → geyik boynuzunda.
- ❖ Amonyum hidroksit → Amonyada (aqua ammonia).
- ❖ Amonyum nitrat → perhiz tuzunda.
- ❖ Amonyum oleat → amonya sabununda.
- ❖ Amilasit → muz yagında.
- ❖ Baryum sulfit → Kara kulde.
- ❖ Karbon karbinat → tebesirde.
- ❖ Karbontetraklorin → temizleme sivisinde.
- ❖ Kalsiyum hipoklorit → agartici tozda.

Notlar:

* etil alkol cozucu olarak kullanildigi zaman metil alkol ile karistirilmistir. Metil alkol zehirli bir maddedir. Cozucu alkol en az %95 etil alkol olmalı.

+ Amonyum marketten alindiginda cesitli sekillerde gelir. Bulanik amonyumlar satin alinmamali; amonyum triodit kristallerinin yapimında duru halde duran amonyum kullanilmali.

@ Civa termometreleri artik az kullanilmaya baslandı. Bulmaniz zor olabilir. Civa ayni zamanda civa anahtarlarında kullaniliyor. Bu anahtarları elektricciden satin alabilirsiniz. Civa tehlikeli bir madde, kullanilana kadar

termometrede yada anahtarda saklanmalı. Civa buharlaşmaya başlayınca, civayı içinize çekerseniz, beyniniz bu işlem yüzünden hasar görebilir. Bu yüzden civayı dokmemek iyi bir fikir, ve civayı daima disarda kullanın. İşlemlerinizi disarida yapın. Ciplak elle civaya dokunmayın bu isi eldivenle yapın.

^ Bu aralar nitrik asit bulmak çok zorlasti. Genellikle bomba yapanlar tarafından caliniyor, veya ileride anlatacagimiz sekilde uretiliyor. Istenen konsantre oranı %70 tir patlayici yapmak icin.

& Iyodin eczaneler genellikle saf kristal haliyle(amonyum triyodid yapmak icin saf olmasi gerekir) satilmiyor. Saf halini elde etmek icin, genellikle doktor recetesi gerekir, fakat bu pahaliya patlayabilir. En iyi yontem calmak.

2.3 KIMYASALLARIN KULLANIM ICIN HAZIRLANMASI

2.31 NITRIK ASIT

Gereken Malzemeler:

- Sodyum nitrat veya potasyum nitrat
- Aritilmis su
- Konsantre edilmis (saSIMSEKtirilmis) sulfurik asit

Aletler:

- Ayarlanabilir isi kaynagi
- Imbik
- Buz banyosu
- Karistirma cubugu (cam)
- Toplama kabi (cam)

Yapilisi:

- 32 mililitre konsantre sulfurik asidi imbige dokun.
- Dikkatli bir sekilde 58 gram sodyum nitrat veya 68 gram potasyum nitrat aside yavas bir sekilde, azar azar ekleyin. Tamamen cozulmezse, cozulene kadar karistirma cubugu ile karistirin.
- Imbigin acik ucunu toplama kabinin icine yerlestirin ve bu kabi da buz banyosuna koyun.
- Kisik ateste imbigi isitmaya baslayin. Imbigin acik ucundan gelene kadar sivi isitin. Olusan sivi nitrik asittir. Imbigin dibindeki cokelti tamamen kuruyana ve daha fazla nitrik asit olusamayincaya kadar isitin.

Uyari: Eger asit asiri isitilirse, olusan nitrik asit hizli bir sekilde bozulabilir. Bu durum da patlayici gazların tesekkulune yol acabilir. En iyi yontem, yukaridaki duzenegi calistirip uzak bir noktadan izlemektir.

Potasyum nitrat, karabaruttan da elde edilebilir. Kaynayan suya karabarutu koyun. Icinde eriyecek daha sonra ortaya cikan sulfur ve komuru filtreleyin. 68 g potasyum nitrat icin, 90 g karabarut ve 1 lt su kullanilmali. Eriyen cozeltiyi filtreleme kagidi ile dokulen su berrak oluncaya kadar filtreleyin. Kavanoza koyabilirsiniz suyu filtrelerken. Karabaruttaki komur ve sulfur suda cozulemez (kolaylikla ayiklanabilirler), sonra kavanozdaki suyu yeniden kaynatin, su buharlasacak ve geriye potasyum nitrat kalacak.

2.32 SULFURIK ASIT

Sulfurik asidi laboratuvar disinda uretmek guc olmasina ragmen sarj edilmemis araba akulerinden elde etmek mumkundur. Bunun icin akunun kapagini acip icindeki asidi cam bir kaba dokmek yeterlidir. (Bu kab, beher benzeri isiya dayanikli bir kab olmalidir. Bunlar da laboratuvar malzemeleri satan yerlerde bulunabilir). Akunun icinde kursun parcaciklari olabilir. Bunlar suzme yoluyla ayiklanir. Asidin derisikligini artirmak icin isitma yontemi kullanilir. Saf sulfurik asit, temiz motor yagindan biraz daha hizli bir akiskanliga sahiptir. Ama yine de bu asit laboratuvar malzemeleri satan yerlerde bulunabilir.

2.33 AMONYUM NİTRAT

Amonyum nitrat çok güçlü ama hassas olmayan yüksek seviyeli bir patlayıcıdır. Nitrik asidi buz banyosu içindeki geniş bir cam kaseye dokmek suretiyle kolaylıkla imal edilebilir. Ardından bu kasenin içine evde kullanılan berrak renkteki amonyaki dokup hemen uzaklasın. Olusacak sıvı amonyak veya asit ucup gitsin diye ilik bir ortama bırakmaktan ibarettir. Geriye toz bir tortu kalacaktır. Bu toz hava geçirmez bir kab içinde muhafaza edilmelidir, çünkü havadaki nemi kapmaya çok müsaittir. (Bu işlem esnasında gaz maskesi veya çeker ocak kullanılacaktır.)

3.0 PATLAYICI TARIFLARI

Tekrar soyluyoruz, bu yazıyı okuyan insanlar aşağıda anlatılan patlayıcıları denemeye kalkmasınlar. Bu kurallara aykırı ve çok tehlikeli bir iştir. Hayat kaybı veya yaralanma vakaları yaşanabilir.

ASAGIDA ANLATILANLAR ÇOK TEHLİKELİDİR!

Bu tarifler, teorik olarak doğrudur. Bu metodlar endüstriyel prosedürleri küçültmektedir.

3.01 PATLAMA TEORİSİ

Bir patlayıcı, sokla ya da ısı ile ateşlendiğinde çok büyük tepki veren maddedir. Bu süreç sonunda ortaya ısı ya da enerji çıkar veya materyal kendini gaz moleküllerine ayırır ve orijinal halinden daha fazla bir hacim isgal etmek ister. Bu esnada patlama gerçekleşir. Çünkü bu olay çok hızlı gerçekleşir, büyük hacimlerdeki hava yerini aniden genişleyen gazlara bırakır. Bu genişleme ses hızından daha hızlı bir şekilde meydana gelir ve patlamanın ses dalgaları etrafa yayılır. Bu patlamanın arkasındaki mekanizmayı açıklıyor. Bu patlama sonucu bir sok dalgası olur. Bu sok dalgası tahrip gücüne sahiptir. Sıkıştığı ortamdan bir anda çıkan moleküller sok dalgasını oluşturlar. Patlayıcılar değişik şekillerde karsımıza çıkarlar: yüksek seviyeli patlayıcılar (patlayan), düşük seviyeli patlayıcılar, yanarlar, funyeler...

Yüksek seviyeli patlayıcılar patlatılır. Bu patlatılma olayı sadece yüksek seviyeli patlayıcılardadır. Patlatılma genellikle yüksek seviyeli patlayıcının blokları arasından sok dalgası geçirilmesiyle olur. Bu sok dalgası ses hızına yakın bir hızda, maddenin atomları arasındaki bağları koparır. Bir yüksek seviyeli patlayıcıda, yakıt ve oksitleyici birbirine kimyasal bağ ile bağlıdır, ve sok dalgası bu bağları ayırır ve iki maddeyi gas yaratmak için yeniden düzenler. TNT , amonyum nitrat ve RDX yüksek seviyeli patlayıcılara örnekler.

Düşük seviyeli patlayıcılar patlatılmaz; Bunlar yanarlar veya oksitlenirler. Isitildiklerinde, yakıtlar ve oksitleyiciler ısı, ısı ve gas oluşturmak için birleşirler. Bazı düşük seviyeli patlayıcılar baskı altında normal halde yandığı hızla yanarlar (karabarut gibi). Diğerleri, örneğin tufekbarutu, tam deyişle nitroseluloz, kapalı ortamda daha hızlı yanar ve daha çok ısı meydana getirir, mesela tufekbarutu fıçıda; Baskısız normal bir ortamda ise karabaruttan daha yavaş yanarlar. Karabarut, nitroseluloz (tufekbarutu), SIMSEK barut düşük seviyeli patlayıcılara iyi birer örnektir.

funyelerin bazıları yüksek seviyeli bazıları ise düşük seviyeli. Bunlar genellikle ısıya, sok dalgasına yüksek ve düşük seviyeli patlayıcılardan daha duyarlıdır. Çoğu funyeler çok duyarlı olanlar hariç yüksek seviyeli patlayıcı olarak görülür. Çok iyi bir hızla yanarlar ve ortaya çok büyük gaz ve sokdalgası çıkarırlar. Fakat düşük seviyeli patlayıcılar gibi ateşlenebilirler; bir mermideki tufek barutu funyedeki ile ateşlenir.

3.1 CARPMA İLE PATLAYAN PATLAYICILAR

Carpma ile patlayan patlayıcılar, funye olarak kullanılırlar. Sadece cıva bombası ve nitrogliserin gerçek patlayıcıdır; Amonyum triyodid kristalleri carpma sonunda bozulurlar, fakat ortaya küçük ısı verirler ve hiç ısı yaymazlar. Carpma ile patlayan patlayıcıları çok büyük dikkatle taşınmalı, ve en aptal anarsist bile onları herhangi bir yüksek ya da düşük seviyeli bir patlayıcı ile yakın bir ortamda muhafaza etmez.

3.11 AMONYUM TRIYODİD KRİSTALLERİ

Amonyum triyodid kristalleri, koku kokulu, mor renkli maddelerdir. Eğer en saf amonyum (amonyum hidroksit) ile iyodinin karışımından elde edilirse amonyum triyodid kristalleri en küçük bir ısı, surlunme ve carpma bile patlayabilirler. Fakat evde kullanılan amonyaktan yapılan kristaller ancak atıldıklarında, ısıtıldıklarında veya surlunduklarında patlarlar. Evde kullanılan amonyaklar genelde sabunda ve çözücü maddelerde bulunur. Patlama esnasında kulakları sağır edici bir ses çıkar ve mor renkli bir duman ortalığı kaplar. İyodin tahris edici bir maddedir ve temas ettiği yüzeyde hiç de iyi izler bırakmaz. Cigerlere de büyük ölçüde zarar verir. Yere çöker ve bıraktığı lekeler silinmez. İyodin deriyi tahris eder. Derhal bol suyla yıkanmalıdır. Yaralayıcı etkisi büyük olmasa da kalabalık içine fırlatıldığında çıkardığı ses yüzünden büyük kargaşaya sebep olabilir.

Bu kristaller şu şekilde imal edilir:

Gerekli malzemeler

- a. Iyodin kristalleri (eczanelerden satın alınabilir)
- b. Saf amonyak (amonyum hidroksit)
- c. İki adet kavanoz
- d. Huni ve kagit suzgec
- e. Kagit havlu

1. İki cay kasigi iyodini kavanozlardan birinin icine yerlestirin.
2. İyodinin uzerini tamamen kaplayacak sekilde kavanoza amonyak dokun.
3. Huniyi diger kavanoza yerlestirin ve huninin icine de kagit suzgeci koyun.

(Kagit suzgec yuvarlaktır. Bunu once ikiye, sonra ikiye bolunen kısmi tekrar ikiye bolun. Elinizde bir tarafı yuvarlak bir ucgen kalacaktır. Bunu kulah biciminde huninin icine yerlestirin.)

4. İyodine amonyaki bir sure tepkimeye biraktikten sonra huninin icindeki siviye kagit suzgece dokun.
5. Cozelti suzulurken birinci kavanoza biraz daha amonyak koyun.

6. Suzgec kagidina dokunmadan tum morumsu kristalleri toplayin (eldiven kullanarak) ve sonra bunlari kagit havlularin uzerine birakin. Bir saat bekleyin. Herhangi bir isi veya yogun isik kaynagina yakin olmadiklarindan emin olun. Cunku bu safhada patlamaya cok yatkindirlar.

7. Halen islakken bu kristalleri bolumlere ayirin. Kuruduktan sonra para bandiyla bunlari nazik bir sekilde bantlayin ve kristallere bastirmamaya cok dikkat edin. Kristallerin bu sekilde saklanma omurleri en fazla bir haftadir. Eger daha uzun sure saklanmak isteniyorsa hava almayan bir kab icine konmalidirlar.

8. Yere firlatilarak ve insanlarin gectikleri yerlere konarak kullanilabilirler.

3.12 CIVA PATLAYICISI

Civa patlayicisi isi veya sok ile patlatilabilir. Herhangi bir kristalinin dusmesi patlamaya sebep olur. Bu konuda dikkatli olunmalidir.

Gereken Malzemeler:

- a. Civa (5 gram)
- b. Yogunlastirilmis nitrik asit (35 mililitre)
- c. Etil alkol (30 mililitre)
- d. Artilmis su

Aletler

- a. Karistirma cubugu (cam)
- b. 100 ml'lik iki adet beher
- c. Ayarlanabilir isi kaynagi
- d. Mavi turnasol kagidi
- e. Huni ve kagit suzgec

1. Bir beherin icinde karistirma cubugunu kullanarak 5 gram civa ile 35 gram yogunlastirilmis nitrik asidi karistirin.

2. Civa cozulene kadar karisimi hafifce isitin. Civanin cozuldugunun gostergesi cozeltinin renginin yesile donmesi ve fokurdamaya baslamasidir.

3. 30 ml. etil alkolu diger beherin icine yerlestirin ve yavas ve dikkatli bir sekilde birinci beherin icindekileri bu ikincinin icine dokun. Kirmizi ve/veya kahverengi dumanlarin cikmasi gerekir. Bu dumanlar zehirli ve parlayicidir.

4. 30-40 dakika sonra dumanlarin renginin beyaza donmesi gerekir ki bu da tepkime isleminin sona yaklastiginin gosterGESidir. 10 dakika sonra cozeltiye 30 ml aritilmis su ilave edin.

5. Sivi cozeltiden huni ve kagit suzgec kullanarak dikkatli bir sekilde civa patlayicisinin kristallerini suzun. Cozeltiyi emin bir yere koyun cunku zehirli ve tahris edicidir.

6. Mumkun nisbette fazla asidin giderilmesi icin kristalleri aritilmis suda bir kac kere yıkayin. Notr olana kadar bu islemi tekrar edin. Notr olup olmadiklarini turnasol kagidindan anlayabilirsiniz. Eger turnasol kagidi ıslak kristallere dokundugunda rengi degismiyorsa kristallerin Ph seviyesi (yani asidite oranı) sifir veya sifira yakindir.

7. Kristalleri kurutun ve isi ve isik kaynaklarindan uzak bir yerde saklayin.

Eger civa tartilamiyorsa, bu islem hacim uzerinden de yapılabilir. 10 birim nitrik asit ve 10 birim etil alkole karsi bir birim civa kullanin.

3.13 NITROGLISERIN

Nitrogliserin en hassas patlayicılardan biridir. Bununla birlikte onu guvenli hale getirmek de mumkundur, fakat zordur. Bircok genc anarsist, bu bombayi yapmaya calisirken ya oldu ya da yaralandi. Nitrogliserini Nobel bulmustu. Onlarin fabrikasindada ilk zamanlarda bircok isci oldu. Sonunda nitrogliserin dinamit gibi guvenli bir hale getirildi.(Tabi hazir olanlari, sifirdan yaparken soz konusu degil bu)

Gerekli malzemeler:

- Aritilmis su
- Sofra tuzu
- Sodyum bikarbonat (pastalarda kullanılan karbonat)
- 13 ml. yogunlastirilmis (konsantre) nitrik asit
- 39 ml. yogunlastirilmis (konsantre) sulfurik asit
- gliserin

Aletler

- goz damlaligi
- 100 ml'lik beher
- 200-300 ml'lik iki adet beher
- buz banyosu (plastik bir kova)
- termometre
- turnasol kagidi

1. 200-300 ml'lik beherlerden birine 150 ml aritilmis su koyun.

2. Diger 200-300 ml'lik beherin icine de 150 ml aritilmis su ve bir kasik dolusu sodyum bikarbonat koyun; sodyum bikarbonat suda iyice cozulene kadar karistirin. Fazla sodyum bikarbonat koymayin cunku bir noktadan sonra suda cozulmeyebilir.

3. Bir kovayi yariya kadar buzla doldurup icine tuz ekleyerek buz banyosu teskil edin. Tuz buzun erimesini saglar ve ısisini dusurur.

4. 100 ml'lik beheri bu banyonun icine yerlestirin ve 13 ml nitrik asidi bu beherin icine koyun. Beheri, kovaya oynamayacak ve icine daha fazla madde kondugunda kovadaki buz icine dolmayacak sekilde sabitleyin. Asidin ısisini 20 dereceye gelene kadar bekleyin.

5. Nitrik asit 20 dereceye geldiginde yavasca ve cok dikkatli bir sekilde 39 ml sulfurik asidi nitrik asidin uzerine dokun. Iki asidi karistirin ve karisimin isisi 10 dereceye dusene kadar sogutun. Bunu yapmak icin gerekirse baska bir buz banyosu kullanin.

6. Bir goz damlaligiyla yavasca, her defasinda bir damla olmak uzere gliserini karisimin icine damlatin. Termometreyi gliserinle asit karisiminin bulustugu noktada tutun ve buradaki isinin 30 derecenin uzerine cikmasina kesinlikle izin vermeyin. Isi 30 dereceye dogru yükselirse damlatmayi kesin ve dikkatli bir sekilde buz takviyesi yapin. Eger yine yükselirse derhal uzaklasin. Gliserin hizli bir sekilde nitratlasip patlayacaktır.

7. Asit karisiminin uzerinde ince bir gliserin tabakasi olusana kadar damlatmayi surdurun. Bu islemi yapmanin en iyi yolu, yukaridaki nisbetleri koruyarak islemleri mumkun oldugu kadar kucuk miktarlarda gercekestirmektir.

8. Asit karisimiyla gliserinin nitratlasmasini saglamak icin cubukla karistirin ve bu arada surekli buz ve tuz takviyesi yapin. Isinin kesinlikle 30 derecenin ustune cikmasina izin vermeyin. Bu islem on dakika surecektir. Genellikle bu esnada nitrogliserin, asit karisiminin uzerinde belirmeye baslayacaktır. Sulfurik asit, tepkime neticesi ortaya cikan suyu emecektir.

9. Tepkime bittiginde ve nitrogliserinin isisi 30 derecenin altinda oldugunda asit karisimi ve nitrogliserinden olusan cozeltiyi dikkatli ve yavas bir sekilde icinde sadece su bulunan beherin icine dokun. Nitrogliserin hemen suyun dibine cokecektir ve asit-su karisimi ustte kalacaktır. Ustte kalan bu karisim dokulebilir ve bu yolla mumkun oldugu kadar cok asit-su karisimi, nitrogliserin zedelenmeden tahliye edilebilir.

10. Temiz bir goz damlaligiyla dikkatli bir sekilde nitrogliserini alip 2 nolu maddedeki beherin icine damlatin. Sodyum bikarbonat cozeltisi asidin fazlasini eleyecektir; boylece nitrogliserin daha kararli hale getirilecek ve durup dururken patlamasi engellenecektir. Turnasol kagidi ile nitrogliserinin asidite oranini tesbit edin ve eger gerekiyorsa baska bir beherde hazirlanmis sodyumbikarbonat cozeltileri kullanarak asit oranini dusurun.

11. Nitrogliserindeki asit oranini mumkun olan en dusuk seviyeye geldiginde emin bir yerde ve temiz bir kabin icinde saklayin. Nitrogliserin goorunurde hic bir sebep yokken bile patlayabilir; onun icin hic bir hasaratin olmadigi serin yerlerde muhafaza edin. Nitrogliserinin tek basina kullanilmasi zordur. Talasve kagit gibi maddelerle karistirilerek plastik bir borunun icine yerlestirilip patlayici olarak kullanilabilir.

3.14 PIKRATLAR

Pikrit asidin ya da tirinitrophenol un yapimini daha vermedik, once bunlarin tuzlarini anlattik. Tuzlari cok duyarlidir ve patlayicinin carpma etkisi ile patlamasini saglarlar. Metal hidroksitle(sodium,potasyum hidroksit ornektir) pikrit asidi karistirip sonra suda buharlastirarak metal pikratlar elde edilebilir. Pikrik asidi sodyum veya potasyum hidroksit gibi metal hidroksitlerle karistirip suyu buharlastirarak metal pikratlar olusturulabilir. Yapmaniz gereken pikrik asit bulmak veya uretmek ve bunu orta molaritedeki (6-9 M) potasyum veya sodyum hidroksitle karistirmektir. Bu madde dokunmaya karsi cok hassastir ve yuksek gucteki patlayicilar icin funye vazifesi gorebilir.

3.2 DUSUK SEVIYELI PATLAYICILAR

Av malzemeleri satan yerlerden alabileceginiz ve patlayici aletlerde kullanılan bircok dusuk seviyeli patlayici vardir. Fakat bu magazalarda calisan akilli biri sizin tipinize bakarak bunlari size satmayabilir. Bu durumda bireysel olarak kendi patlayicimizi kendimiz uretmeliyiz.

3.21 KARABARUT

Ilk defa Cinliler tarafından havaifisek yapiminda kullanildi. Karabarut ilk defa silahlarda ve patlayicilarda 12. yuzyilda kullanildi. Yapmasi cok kolaydir fakat cok guclu ve guvenli degildir. Yandiginda karabarutun sadece %50 si sicak gazlara donusur; diger yarisi iyice yanmis parcaciklardir. Karabarutun bir adet onemli problemi var: statik elektrikte ates alabilir. Bu su anlama gelir, karabarut sadece plastik veya tahta materyaller ile uretilmelidir.

- Potasyum veya sodyum nitrat (75 g)
- Sulfur (10 g)
- Odun komuru (15 g)
- Aritilmis su

Aletler

- Tahta salata karistiracagi
- 3 adet plastik canta

- c. 300-500 ml'lik beher
- d. Isi kaynagi
- e. Kahve ogutucu

1. Ogutucunun icine kucuk bir miktar potasyum veya sodyum nitrat koyup ogutunn ve ogutulmus maddeyi plastik cantalardan birinin icine yerlestirin.

2. Ayni seyi sulfure ve odun komurune de tatbik edin; bunlarin her birini de ayri birer plastik cantaya koyun.

3. Ogutulmus potasyum veya sodyum nitrati beherin icine koyun; sonra bu karisimi tamamen islatacak kadar kaynar suyu uzerine ekleyin.

4. Sonra diger cantalardaki maddeleri de ıslak potasyum veya sodyum nitratin uzerine ekleyin ve bir kac dakika boyunca iyice karistirin. Karisimin her tarafi siyah olana kadar bunu surdurun.

5. Gunesli bir gun beheri gunesin altina koyun. Gunes isigi kara barut icin en iyi kurutucudur cunku hem cok sicak degildir hem de suyu cabucak buharlastirir.

6. Barutu beherin icinden siyirip alin ve tahtadan yapilma, ici kagitla donatilmis bir kabin icinde, rutubetsiz bir ortamda saklayin.

3.22 NITROCELLULOSE

Nitroseluloz tufek ve toplarda kullanılan barut turunun diger adidir (metinlerde tufekbarutu olarak geciyor). Karabaruttan daha kararlı bir yapıdadır, ve çok daha büyük hacimde sıcak gaz üretir. Ayrıca kapalı mekanlarda karabaruttan daha hızlı yanar.

Gerekli malzemeler:

- a. Pamuk (seluloz)
- b. Sulfurik asit
- c. Nitrik asit
- d. Artilmis su

Aletler

- a. 2 adet 200-300 ml'lik beher
- b. Huni ve suzgec kagidi
- c. Turnasol kagidi

1. Beherin icine 10 cc (1000 cc=1 litre) sulfurik asit ve 10 cc nitrik asit dokun.

2. Hemen akabinde yarim gram pamuk atin ve 3 dakika boyunca iyice asit karisimini emmesini saglayin.

3. Nitro-pamugu cikarin ve yikamak icin icinde aritilmis su bulunan diger behere koyun.

4. Maddeyi kurutup sonra tekrar yikayin.

5. Turnasol kagidiyla asit seviyesini olcun ve asidi sifirlanana kadar yikama islemini surdurun. Ardindan tekrar kurutup yine tahta bir kabin icinde ve rutubetsiz bir ortamda saklayin.

3.23 YAKIT - OKSITLEYICI KARISIMLAR

Evde yanlıslıkla (anlamadan) neredeyse sonsuz sayıda yakit-oksitleyici üretiriz. Bazıları bayagi etkili ve tehlikelidir, bazıları ise daha güvenli ve daha az etkilidir. İse yarıyan yakit-oksitleyici karisimler asagida listelenmistir, fakat maksimum etki icin her kimyasal bileşigin oranları suphelidir (kesin olarak soyleneemez). Her yakit ve oksitleyicinin kabataslak yuzdeleri asagida verilmistir:

Oksitleyici	% Agirligi	Yakit	% Agirligi	Hiz	Notlar
Potasyum Klorat	67 %	Sulfur	33 %	5	Surtunme/Carpma Duyarli; Kararsiz
Potasyum Klorat	50 %	Seker	35 %	5	Oldukca Yavas Yanar
		Mangal Komuru	15 %		Kararsiz
Potasyum Klorat	50 %	Sulfur	25 %	8	Son Derece Kararli
		Magnezyum veya Aluminyum Tozu	25 %		
Potasyum Klorat	67 %	Magnezyum veya Aluminyum Tozu	33 %	8	Kararsiz
Sodyum Nitrat	65 %	Magnezyum Tozu	30 %	?	Yanma Hizi Onceden Bilinemez
		Sulfur	5 %		
Potasyum Permanganat	60 %	Gliserin	40 %	4	Ateslemeyi Geciktirme Parca Boyutuna Baglidir
		Uyari : Gliserin Kendi Kendine Tutasabilir			
Potasyum Permanganat	67 %	Sulfur	33 %	5	Kararsiz
Potasyum Permanganat	60 %	Sulfur	20 %	5	Kararsiz
		Magnezyum veya Aluminyum Tozu	20%		
Potasyum Permanganat	50 %	Seker	50 %	3	?
Potasyum Nitrat	75 %	Mangal Komuru	15 %	7	Bu Karabaruttur!
		Sulfur	10 %		
Potasyum Nitrat	60 %	Toz Halinde Demir veya Magnezyum	40 %	1	Cok Sicak Yanar

Oksitleyici	% Agirligi	Yakit	% Agirligi	Hiz	Notlar
Potasyum Klorat	75 %	Fosfor Seskuisulfit	25 %	8	Kibritlerde Kullanilir
Amonyum Perklorat	70 %	Aluminyum Tozu ve kucuk miktar DemirOksit	30 %	6	Uzay Araclari icin kati yakit yapiminda kullanilir
Potasyum Perklorat (Sodyum Perklorat)	67 %	Magnezyum veya Aluminyum Tozu	33 %	10	SIMSEK Barut
Potasyum Perklorat (Sodyum Perklorat)	60 %	Magnezyum veya Aluminyum Tozu	20 %	8	Alternatif SIMSEK Barut
		Sulfur	20 %		
Baryum Nitrat	30 %	Aluminyum Tozu	30 %	9	Alternatif SIMSEK Barut
Potasyum Perklorat	30 %				
Baryum Peroksit	90 %	Magnezyum Tozu	5 %	10	Alternatif SIMSEK Barut
		Aluminyum Tozu	5 %		
Potasyum Perklorat	50 %	Sulfur	25 %	8	Biraz Kararsiz
		Magnezyum veya Aluminyum Tozu	25 %		
Potasyum Klorat	67 %	Kirmizi Fosfor	27 %	7	Cok Kararsiz Carpmaya Duyarli
Kalsiyum Karbonat	3 %	Sulfur	3 %		
Potasyum Permanganat	50 %	Toz Seker	25 %	7	Kararsiz; Islanirsa Ateslenebilir!
		Magnezyum veya Aluminyum Tozu	25 %		
Potasyum Klorat	75 %	Mangal Tozu	15 %	6	Kararsiz
		Sulfur	10 %		

NOT: Potasyum perklorat konulmasi gereken karisimlara sodyum perklorat konulursa, karisim nem kapan bir karisim olur ve daha az kararli olur. Hiz sayisi daha fazla olanlar, yani daha hizli olan yakit-oksitleyici karisimler ateslemeden SONRA yanarlar. Ayrica, kural olarak, daha iyi barut, daha iyi yanma hizi olan baruttur. Goruldugu gibi evde yapilacak cok sayida yakit-oksitleyici karisimler vardir. Yakitin ve oksitleyicinin miktarini degistirerek, daha farkli yanma hizlari elde edilebilir, fakar bu islem karisimin duyarlilikini da degistirebilir.

3.24 PERKLORATLAR

Kural olarak perklorik asitle munasebete tâbi tutulan oksitlenebilir herhangi bir madde, düşük seviyeli bir patlayıcı hâline gelecektir. Potasyum veya sodyum gibi metaller simsek turu barutlar için bulunmaz kaynaklardır. Perkloratlastırılabilir malzemelere örnek olarak pamuğu, kagidi ve talası verebiliriz. Potasyum veya sodyum perklorat yapmak için o maddenin hidroksidini, yani potasyum veya sodyum hidroksidi bulun. Perklorat edilecek malzemeyi küçük miktarda asit ile tecrübe etmek iyi fikirdir çünkü, malzemelerin bazisi asit ile temas ettiğinde patlama temâyulu göstermektedirler.

3.3 YUKSEK SEVIYELİ PATLAYICILAR

Yüksek seviyeli patlayıcılar hiç bir güçle karşılaşmadan evde yapılabilir. Bunların imalindeki asıl problem nitrik veya sulfurik asit gibi asitlerin temini ve işlem esnasında dikkatli bir şekilde kullanılmasıdır. Yüksek seviyeli patlayıcılar çok büyük bir siddetle gümlerler, çünkü yapılarında bir miktar yanıcı madde ve uc veya daha fazla nitrojen dioksit molekulu bulunmaktadır. Bu patlayıcıların en bilineni TNT'dir. Bir TNT molekulundan sok dalgası (yani funyenin gönderdiği ateş) geçtiğinde nitrojendioksit zinciri kırılır ve serbest kalan oksijen yanıcı madde ile birleşir; bunların hepsi saniyenin yüzde biri kadar zaman diliminde vukû bulur. Aşağıda evde yapılabilecek bazı yüksek seviyeli patlayıcıların imal usulleri listelenmiştir.

3.31 R.D.X.

R.D.X., aynı zamanda siyklonit de denir, C-1 in bileşenlerindedir. Ayrıca orduda kullanılan bütün patlayıcıların içinde en değerli olanlarından biridir. Çünkü TNT den birbucuk kat daha güçlüdür, ayrıca patlatılması daha kolaydır. Tek basına kullanılmamalıdır. Cıva patlayıcısından ve nitrogliserinden daha az hassastır. Fakat hala tek basına kullanmaya kadar duyarlıdır. Amonyum nitrat hariç diğer yüksek seviyeli patlayıcılardan yapımı daha kolaydır.

Gerekli Malzemeler:

- a. Hekzamin veya metenamin yakıt tabletleri
- b. Yoğunlaştırılmış nitrik asit (550 ml)
- c. Arıtılmış su
- d. Sofra tuzu
- e. Buz
- f. Amonyum nitrat

Aletler

- a. 600 ml'lik beher
- b. Cam karıştırma cubuğu
- c. Huni ve kâğıt süzgeç
- d. Buz banyosu kabı (plastik bir kova)
- e. Termometre
- f. turnasol kâğıdı

Yapılı:

1. Beheri buz banyosunun içine yerleştirin ve dikkatli bir şekilde 550 ml yoğunlaştırılmış nitrik asidi behere dokun.

2. Asidin isisi 20 derecenin altına indiginde içine küçük miktarlarda ufalanmış yakıt tabletlerini ilave edin. İsi yükselecektir ama buz ve tuz takviyesiyle isiyi 30 derecenin altında tutmanız gerekmektedir. Aksi takdirde çok tatsiz neticeler hâsil olacaktır. Karışımı cam cubukla karıştırın.

3. İsiyi yeni bir buz banyosu oluşturup beheri dikkatli bir şekilde bu yeni banyonun içine koyarak sıfır derecenin altına indirin. Veya eski buz banyosuna amonyum nitrat koyun, çünkü bu madde su ile temas ettiğinde sogur. En azından yirmi dakika boyunca karışımın isisini sıfır derecenin altında tutarak karıştırmayı sürdürün.

4. Karisimi bir litrelik ufalanmış buzun içine dokun. Terkibi sallayıp karıştırın ve eritin. Erir erimez kristalleri kâğıt süzgeç ve huni vasıtasıyla süzün ve tahris edici sıvıyı tahliye edin.

5. Yarım litre arıtılmış kaynar suya kristalleri yerleştirin. Sonra kristalleri süzün ve mavi turnasol kâğıdı ile kristallerin asit seviyesini ölçün. Bu işlemi turnasol kâğıdının rengi değişmeye kadar 5 veya 6 kere tekrarlayın.

6. Kullanılacağı tarihe kadar kristalleri ıslak halde muhafaza edin. Kullanmadan önce tamamen kurutun.

7. RDX'e 5. safhada amonyum nitrat eklemek sûretiyle hem patlayıcının hassasiyetini düşürmek hem de gücünü artırmak mümkündür. Sodyum veya potasyum nitrat da eklenebilir. Ufak bir miktar potasyum nitrat, RDX'i kararlı kılmak için kâfidir.

RDX'i kesinlikle tek basına kullanmayın. Bir santimetre kup içine 1.55 gram RDX konup ateslendiğinde saniyede sekiz buçuk kilometre hızla patlar. (Ses hızının 30 katı). Tahrip gücünü siz hesap edin. (1,55 g/cm³ yoğunluk)

C-1 YAPIMI

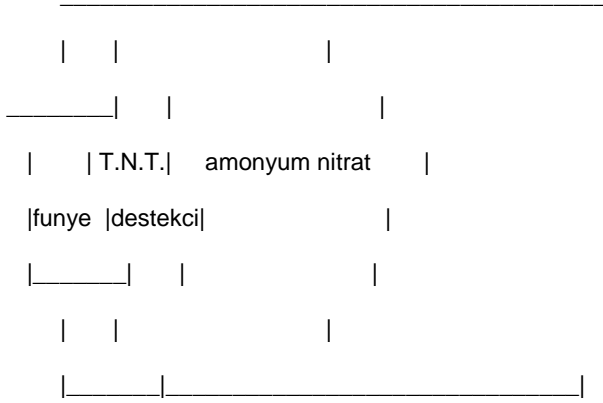
Bu patlayıcı için plastik bir çanta, RDX patlayıcısı, mineral yağı ve lesitin gereklidir. Karisimin % 88.3'ü RDX, %11.1'i mineral yağı ve %0.6'si lesitindir. Bu maddeleri plastik çantanın içinde yoğurun. Böylece patlayıcı daha kararlı ve kullanılır hâle gelecektir. Plastik yerine tahta bir kab da olabilir. Muhim olan elektrik gecirmemesidir.

HMX YAPIMI

Bu patlayıcı da TNT ile RDX'in karisiminden oluşmaktadır. Aralarında oran ağırlık bazında yarı yarıyadır. RDX kadar hassas ve güçlü değildir.

3.32 AMONYUM NİTRAT

Amonyum nitrat bir Gerilla tarafından 2.33 de gösterildiği gibi gelişigüzel bir şekilde yapılabilir, veya bir inşaat alanından alınabilir, amonyum nitrat kayaları parçalamak için kullanılır. Carpmaya ve ısıya karşı çok dayanıklıdır ve son derece güçlüdür. Ateslenmesi ise çok zordur. Ateslenmesi için bir tane funyenin TNT kalibına, onun da amonyum nitrata bağlanması gerekir. Patlamanın şiddeti muhtemelen olacaktır.

Funye ateslenir, sonra bu TNT yi patlatır, TNT Amonyum nitrata çok büyük bir sok dalgası yollar ve bu da amonyum nitrati patlatır.

3.33 ANFOS

ANFOS kelimesi Amonyum Nitrat Fuel-Oil Solusyonu kelimelerinin baş harflerinden oluşmuştur. Çok güçlü bir terkiptir. ANFOS, amonyum nitratın havadan nem kapma ihtimalini azaltır. Nem amonyum nitratın patlamasını engellemektedir. Ateslenmesi yine de zordur. %94 amonyum nitrat ile %6 kerosen veya fuel oil karıştırılarak elde edilir. ANFOS u patlatmak için yine büyük bir sok dalgası gerekmektedir.

3.34 T.N.T.

TNT, ya da diğer adıyla Tri-Nitro-Toluen, belkide bilinen en eski ikinci yüksek seviyeli patlayıcıdır. Dynamit birinci olandır. TNT sabah çizgi filimlerinde gösterildiğinden beri en çok bilinen yüksek seviyeli patlayıcıdır. TNT endüstride nitrik ve sulfurik asidi korumak için tasarlanan uc nitrasyon aşamasından geçirilir. Gerilla tabiki en ekonomik metodu yegeler. Bu ekonomik metod toluen ile çok güçlü nitrik asidi kimyasal işleme tabi tutmak ile yapılabilir. Daha sonra Sulfatlanmış

toluene çok güçlü nitrik asitle, buz banyosunda, kimyasal işleme tabi tutulur. Soğuk su çözeltiye eklenir ve çözelti daha sonra süzülür.

3.35 POTASYUM KLOLAT

Potasyum klorat tek basına evde yapılamaz fakat laboratuarlardan elde edilebilir. Eğer potasyum klorat küçük bir miktar vazelinle ya da petrol bir jel ile karıştırılırsa ve sok dalgası uygulanırsa, madde karabarıttan biraz daha fazla gücü patlamış olur. Tabii kapalı bir alanda patlatmaktan bahsediyoruz. Böyle bir patlayıcı yapma proseduru aşağıda verilmiştir:

MALZEMELER	ARAC-GEREÇLER
POTASYUM KLOLAT (HACİME GÖRE 9 PARÇA)	FERMUARLI PLASTİK CANTA
PETROL JEL (VAZELİN) (HACİME GÖRE 1 PARÇA)	KILDEN BİR KAP VEYA TAHTA BİR KAP VE TAHTA BİR KASIK

1) Potasyum kloratı iyi bir toz haline gelene kadar kaptan yavaşca ve dikkatlice öğütün. Ne kadar iyi öğütülürse o kadar iyi patlar.

2) Toz haline gelmiş potasyum kloratı plastik cantaya koyun. Sonra petrol jeli plastik cantaya koyun, yalnız cantanın kenarlarına düşen madde miktarını az tutun. Orneğin vazelin potasyum klorat tozunun üstüne koyun.

3) Cantayı kapatın, ve hiç kuru potasyum klorat tozu kalmayınca kadar yoğurun. Eğer gerekirse cantaya biraz daha vazelin koyun.

4) Bu madde 24 saat içinde kullanılmalıdır, kullanılmaması halinde büyük oranda patlama etkisi azalacaktır. Fakat bu reaksiyon zararsızdır, ortaya isisi veya tehlikeli maddeler yaymaz.

3.36 DİNAMİT

Dinamit kelimesi Yunan dilindeki "dinamis" kelimesinden gelir, bu kelime güç manasına gelir. Dinamiti, Nobel nitrogliserini bulduktan bir süre sonra keşfetmiştir. Dinamit geliştirildi çünkü nitrogliserin herhangi bir darbeye çok duyarlıydı. Biraz akıllı biri nitrogliserini dinamite dönüştürebilir. Bu iş nitrogliserine talas gibi çeşitli maddeler eklenerek gerçekleştirilir. Talas hacime göre nitrogliserinin büyük ağırlığını oluşturur. Amonyum nitrat gibi diğer maddeler de eklenebilir, ve bunlar patlayıcıyı desantetize olmaya meyilli hale (hassasiyeti de düşürür) getirir ve gücü artırır. Fakat yine de nitrogliserin bileşenleri gerçekten güvenli değildir.

3.37 NİTRONİSASTA PATLAYICILARI

Bu patlayıcıları yapmak çok kolaydır; yapılması gereken sadece muhtelif nisastaları yoğunlaştırılmış nitrik ve sülfürik asitle işleme tabii tutmaktır. 10 ml sülfürik asidi 10 ml yoğunlaştırılmış nitrik aside eklenir. Bu karışıma yarım gram nisasta katılır. Ardından soğuk su da konur. Ortaya çıkan nitronisasta süzülür. Nitronisasta TNT'den daha zayıftır ama daha patlayıcıdır.

3.38 PİKİRİK ASİT

TNP olarak da bilinen pikrik asit, cöğünlükla, TNT ve amonyum nitrat gibi daha az hassas patlayıcıları ateşlemede kullanılan bir funye vazifesi görmektedir. Bu maddenin imalindeki en büyük tehlike potasyum pikrat gibi aniden patlayan unsurların ortaya çıkabilmesidir.

Gerekli Malzemeler

- Fenol (9.5 g)
- Yoğunlaştırılmış sülfürik asit (12.5 ml)

c. Yogunlastirilmis nitrik asit (38 ml)

d. Aritilmis su

Aletler

a. 500 ml'lik erlen (dar boyunlu kucuk sise; ingilizce flask*)

b. ayarlanabilir isi kaynagi

c. 1000 ml'lik beher

d. suzgec kagidi ve huni

e. cam karistirma cubugu

1. 9.5 gram fenolu 500 ml'lik erlenin icine yerlestirin. Ardindan dikkatli bir sekilde 12.5 ml sulfurik asit ekleyip karistirin.

2. 400 ml musluk suyunu 1000 ml'lik behere koyup ilitin.

3. 500 ml'lik erleni sicak suyun uzerinde ilittikten sonra icine yerlestirin ve 30 dakika boyunca karistirmayi surdurun. 30 dakika sonra erleni disari cikarip bes dakika kadar sogumasini bekleyin.

4. Yukarida kullanilan kaynar suyu dokun; soguduktan sonra ayni beheri buz banyosu yapmakta kullanin. Icinde fenol ve sulfurik asit bulunan erleni bu buz banyosunun icine yerlestirin. Ardindan karisima azar azar 38 ml yogunlastirilmis nitrik asit ilave edin ve surekli karistirin. Siddetli ama zararsiz bir tepkime husule gelecektir. Tepkime durunca erleni buz banyosundan cikarin.

5. Buz banyosu kabini isitin, eger camsa ve biraz daha musluk suyu kaynatin. Karisimi iceren erleni kaynar suya koyun ve bu suda 1.5-2 saat isinmasini bekleyin.

6. 100 ml soguk aritilmis suyu karisima ilave edin ve soguyana kadar buz banyosunun icinde tutun.

7. Huninin icinden siviye dokerek sarimtirak pikrik asit kristallerini suzun. Arta kalan siviye emin bir yere dokerek tahliye edin.

8. Aritilmis su ile 500 ml'lik erleni iyice yikayin ve suzgec kagidindeki kristalleri bu erlenin icine koyun. 300 ml aritilmis su ekleyip hizla sallayin.

9. Kristalleri tekrar suzup kurutun.

10. Kristalleri hava almayan cam bir kapta muhafaza edin; asla metal bir kaseye koymayin. CUnku kristaller, icine konulduklari metal kapta derhal tepkimeye girip patlarlar.

3.39 AMONYUM PIKRAT

Amonyum pikrat, diger adiyle D-Patlayicisi, diger bir guvenli patlayici cesitidir. Patlamak icin guclu bir soka ihtiyac duyar, amonyum nitratin patlamasi icin gereken sok gucundan biraz az miktar patlamasi icin yeterlidir. Pikrik asitten cok daha guvenlidir, cunku metal bir kaba kondugunda zehirli tuzlara donusme gibi bir egilimi yoktur. Basit olarak pikrik asit ve evde kullanilan amonyaktan yapilabilir. Butun gereken, pikrik asit kristallerini, cam bir kaba koymak ve sicak suda kristallerin cozunmesini saglamaktır. Sonra icine evde kullanilan amonyaktan dokun ve amonyagin olcuzuce buharlarmasina izin verin. Buharlasma sonunda geriye kalan toz amonyum pikrat olmalidir.

3.40 NITROJEN TRIKLOLORIT

Azotun kloridi olarak da bilinir. Bu madde, yag sarisina calan bir sividir. 60 dereceye kadar isitildiginda veya dogrudan alevle temas ettiginde siddetle patlar. Uretilmesi oldukca basittir.

1. Bir beherin icine su koyup 5 cay kasigi amonyum nitrat ekleyin. Fazla amonyum nitrat katmayin ki bir kısmi cozulemeyip suyun dibine cokmesin.

2. Muslugu ve cam borusu olan buyuk bir erlende hidroklorik asit ile potasyum permanganati karistirin; cam borudan cikan klor gazini ters dondurulmus ikinci bir beherde toplayin.

3. Amonyum nitrat iceren cozeltinin uzerine bu ters dondurulmus beheri yerlestirip birlesme noktasini iyice bantlayin. Asagidaki beheri hafifce isitin. Bu yapildiginda yag sarisi rengindeki damlaciklari cozeltinin yuzeyinde

gozukmeye baslayacaklar ve sonra dibe cokeceklerdir. Tam bu sirada ocagi kapatın. Bir beher icinde toplama yerine klorin gazini amonyum nitrat cozeltisinin icinden gecirebilirsiniz. Fakat bu zamanlamayi iyi ayarlamayi gerektirmektedir. Ayrica klorin gazi, evde kullanılan berrak amonyak ile dolu bir beherin hafifce isitilmasindan cikan anhidrus amonyak ile de karistirilabilir. Klorin ve amonyak cikaran beherlerden gelen cam borulari ici su dolu bir erlene yerlestirin.

4. Goz damlaligi ile sari damlaciklari toplayin ve derhal kullanmaya bakın; cunku nitrojen triklorit 24 saat icinde bozunur.

3.41 KURSUN AZID

Kursun Azid, genellikle patlayicilari ateslemekte kullanilir. (sok dalgasi) Fakat kendi basinada duyarli bir patlayicidir. Carpma gucuyle patlatilamaz, fakat isi enerjisiyle patlatilabilir (atesleyici bir tel buna ornek olabilir, isi vermesi yeterli.) Yapilmasi basittir, tabi eger asagidaki kimyasalari bulabilirsiniz.

Sodyum azid ve kursun asetat in iki farkli kapta suyun icinde cozunmesini saglayın, sonra suda cozunmus iki maddeyi de ayni kaba koyun ve karistirin. Sonra karisimi hafif atese koyun. Karisima, reaksiyon bitene kadar fazlaca kursun asetat koyun, bunu yaptıktan sonra cam kabin dibindeki cokelti kaybolacak. Cozeltiyi filtreleyin, ve kalan cokuntuyu sicak suda yıkayın. Kalan cokelti kursun asetatir, ve guvenli olmasi icin islak bir bicimde saklanmalıdır. Eger kursun asetat bulunamassa, basitce asetik asit bulun ve icine kursun metal ekleyin. Karabarut mermileri bu is icin iyidir.

3.42 CAMASIR SUYUNDAN PLASTIK BOMBA YAPIMI

Potasyum klorat cok patlayici bir maddedir ve mayinlari ana unsurlarindan birisidir.

Gerekli malzemeler:

- Camasir suyu
- Ocak
- Hidrometre
- Atese dayanikli buyuk bir cam veya emaye celik kab
- Potasyum klorit (Saglik merkezlerinde veya eczanelerde perhiz tuzu olarak satilir)

1. Dort bucuik litre camasir suyunu cam veya celik kabin icine bosaltip isitmaya baslayin.

2. Camasir suyu isinirken icine 63 gram potasyum klorit atin. Hidrometre ile surekli karisimi kontrol edin ve normal hidrometrelerde ibre "1.3"u gosterene kadar kaynatin. Elektronik hidrometrelerde ise "Full charge" yazisini okuyana kadar isitin.

3. Sonra buzdolabinda "0" dereceye gelene kadar sogutun ve icinde tesekkul etmis kristalleri bir suzgec kagidiyla alin. Ve ardindan karisimi yine isitin. Ve tekrar ayni islemi uygulayin.

4. Kristalleri damitilmis su ile 56 gram kristale 100 mililitre su tekabul edecek sekilde karistirin. Bu karisimi kaynayana kadar isitin ve sonra sogutun. Ardindan yine olusmus olan kristalleri suzgec kagidiyla alin. Bu kristalleri saf potasyum klorat kristalleri olmasi lazim gelir.

5. Bu kristalleri pudra gibi olana kadar ufalayin ve icindeki tum nemin gitmesi icin hafif ateste isitin.

6. Bes gram Vazelinle bes gram balmumunu elinizle yogurun ve sonra bu macunu kamp ocaklarinda kullanılan beyaz benzinin icine koyup cozun. Bu siviye plastik bir kovadaki 90 gram sodyum kloratin uzerine dokun ve yogurun. Sonra beyaz benzinin gitmesini bekleyin.

7. Bu patlayiciyi sulfurdan uzak ve serin bir yerde muhafaza edin. Patlayici balmumunun icine yerlestirip istenen sekile ve kaliba sokulabilir. 1.3 gram patlayiciyi balmumu ile zirhlayip icine bir fitil veya baska herhangi bir atesleyici (kablo v.s.) soktukten sonra bir kabin icine yerlestirin ve patlatin.

Sonuc muthis olacaktir.

UYARI: Evde yapilan bu tur patlayicilar asla depolanmamalidir ve derhal kullanilmalidir. Imalat esnasinda azami dikkat sarfedilmelidir. Surtunmeden, isidan ve her tur kimyevi maddeden uzak tutulmalidir.

3.5 DİGER PATLAYICILAR

Kalan bolum, bir yere atesle zarar vermek icin kullanilabilecek materyalleri anlatiyor. Aslinda bu bolumde anlatılanlar patlayici sayilmaz ama patlaycinin yarattigi sonuclari yaratabilir.

3.51 TERMIT

Termit bir yakit-oksitleyici karisimdir ve cok buyuk derecelerde isi ortaya cikarmak icin kullanilir. 3.23 bolumunde bunu gostermedik cunku, bu madde birseye isteyerek reaksiyon vermez, reaksiyon vermek zorunda birakilir. Pas ile aluminyumun karisimindan husûle gelmektedir. Ateslendiginde aluminyum yanar ve pastaki oksijeni ceker. Meydana cikan isi inanilmazdir: 2200 derece. Bu neredeyse atom bombasinin yaydigi isinin yarisisidir

Gerekli Malzemeler

- Toz haline getirilmis 10 gram aluminyum
- Toz haline getirilmis 10 gram demir pasi

Bu karisimin ateslenmesi icin genelde magnezyum kullanilir. Benzin kullanilarak (mesela molotof kokteyli ile) yakilabilirse magnezyum termiti yakabilir. Artik onun da yakamayacagi bir sey yoktur.

3.52 MOLOTOF KOKTEYLI

Molotof kokteyli ilk kez Ruslar tarafından Alman tanklarini etkisiz hale getirmek icin kullanilmistir, bugun molotof kokteyli butun dunyadaki Gerillalar tarafından kullanilmaktadir. Yapilmasi gercekten cok kolaydir, ve cok etkili sonuclari yaratabilir. Cok yanici sivi bir madde alinir, bu madde benzin, kolonya, etil alkol olabilir (bu maddeler genellikle ucucu maddelerdir.), ve sonar madde buyuk bir cam siseye koyulur, bu sayede herkesin yapabilecegi bir alevbombasi ortaya cikmis olur. Yanici maddeyi siseye koyduktan sonra, bir parca kumas bulun ve siseye koydugunuz maddeden kumas parcasina iyice surun(benzin koyduysaniz kumasi benzinleyin), sonra bu bez parcasini sisenin ust kismina bir kısmi disarida kalacak sekilde sokun. Sonra bezin yukarida kalan kismini cakmak, kibrit vs ile yakin sonra firlatin. Eger yanar kumasta bir sorun cikmasta ve sise de attiginizda kirlilrsa, attiginiz yeri buyuk alevler saracaktır. Sorun cikmamasini garanti etmek icin, yanici madde ucucu bir madde ile karistirilmalidir. Gres yagi(Gres yagi yerine sivi deterjan da kullanilabilir) ve benzin den olusan bir karisim sisenin dustugu yapisacaktır ve bunun alevini sondurmak cok daha zor olacaktır. Boyle bir karisim atilmadan once cok iyi calkalanmalidir. Karisim eger 5 (bes) litrelik bir damacana sisesine yapilrsa tam bir "yokedici molotof" elde edilmiş olur. Afgan Molotofu" adi verilen molotof cesidinde ise, yine yukaridaki karisim yapilir ve bu ustune seker de ilâve edilir. Bunun ozelligi, bir comlek testinin icinde olmasidir. Yani sise yerine, topraktan yapilma comlek testi kullanilir. (Testiler, cicekcilerde mevcuttur.) "Afgan molotofu"nun bir diger cesidi ise, "barutlu" olanidir. Tarifi ise: Bir testinin dibine, macunlanmis bir sekilde barut yerlestirilir. Istenirse barutla beraber, raptiye, civi, bilye, demir parcalari vs. eklenir. Bunlari eklemenin sebebi, molotofun parca tesirli hâle getirilmesidir. (Macunlu baruttan sonra, yukaridaki karisim aynen ilave edilir.) tariflere eklenecek "seker gubresi" olarak gecen "Potasyum Nitrat" veya "Potasyum Klorat" (halk ve çiftçiler arasindaki tabiri "guhercile" ve "Patoz"dur, Zahiirciler veya akvaryumcularda bulunur), alevin daha etkili olmasi acisindan iyi bir karisimdir.

Mekân Molotoflama

Once imkânlarâ göre hedef mekân secilmeli. Secilen hedef mekân ve cevresi eylemden once iyice tetkik edilmeli, istihbarati yapilmalidir. Bu eylemi yapacak kadro ayarlanmali, kadro icerisinde is bolumu yapilmali, korumalar mekânî defalarca tetkik etmeli, duracaklari yerleri cok iyi secmelidir; ve mumkunse molotoflamayi yapacak militanlardan daha cok koruma olmalı. Hedef mekânî molotoflayan militanlarin is bittikten sonra, o mekândan sag salim cikmalarini saglamak sorumlulugu korumalara âittir. Bu yuzden korumalar cok iyi ayarlanmalidir. Korumalar tum dikkatlerini, militanlarin guvenligini saglamak icin cevreye vermelidirler. Aslolan silahlî korumadir. Ama molotoflu korumalar da olabilir. Militanlar eylem âninda taninmayacak bir kiliga burunmelidirler. Bu burunme, teshis olayini ortadan kaldirir. Yine tum militanlarin yaninda yeterli miktarda para bulunmalidir. Molotoflamanin baslamasi icin isaret verecek militan, isareti vermeden once cevreyi cok iyi tetkik etmelidir. Yakinlarda polis var mi veya herhangi bir olaganustu durumun olup-olmadigini cok iyi belirlemelidir. Militanlar molotofu ceketin veya montun ic cebinde tasiyabilecekleri gibi, belinde de tasiyabilir. Molotoflari atesleyecek cakmagin saglam, calisir olmasina ozen gosterilmelidir. Eylem yapilacak mekâna gelindiginde, yapilan is bolumune göre herkes yerini bir ân önce almalı ve isareti beklemelidir.

Isaret geldikten sonra herkes gorevini en iyi ve hizli bir bicimde yapmalı ve olay mahâllini cok seri bir sekilde terketmelidir. Birkac sokak donduktan sonra, duruma göre ortama kamufle olmalıdır. Bu da, elinde tasiyabilecegi ve gorunebilecek bir gida maddesi (ekmek, meyve, sebze vs.) olabilir. Boylece nisbeten ortama kamufle saglanmis olur. Yine olay mahâllini terkederken herhangi bir mekâna da (lokanta, pastahâne vs.) girilebilir. Bunlarin yaninda eylemi gerceklestirecek olan militanlarin her birinde saglam bicak bulunmalidir. Bicak, meydana gelebilecek olan engellemeleri âninda bertaraf etmek icin kullanilir. Eylemi yapacak olan kadro; "gerektigi yerde gerekeni yapmak" suuruna sahip olmalı, kararsizlik icinde olmamalı, sogukkanli olmalı, herhangi bir terslikte ne yapacagini cok iyi bilmeli, panik havasina

girmemeli ve bunu kadroya yansitmamalıdır. Molotof kokteylli bir saldırının gâyesi ikâz mâhiyetinde ise, dikkat edilecek husûslar:

- Bu tur saldırılarda klasik molotof kullanılır.
- Atılan klasik molotof, hedef mekânın onune atılabilir veya yakmadan atılabilir. Eger saldırının gâyesi hedefi imhâ ise:
- Guclu bir molotof cesidi kullanılır. Bunlara “yokedici molotoflar” denir.
- Bu “yokedici molotoflar”, yakından ve hedefin icine girecek sekilde fırlatılır.

3.53 KİMYASAL PATLAMA MOLOTOFLARI

Burada anlatacağımız molotof kokteyli gerçekten çok gelişmiş bir molotof kokteylidir. Molotofu ateslemek için yanan kumaş yerine, burada sisenin içindeki maddelerin (sulfurik asit ve potasyum klorat) çok sıcak ve siddetli kimyasal tepkimeleri kullanılacaktır. Sise kırıldığında, karışımındaki sulfurik asit, ıslak kâğıt içindeki potasyum klorat ve sekerin üstüne sıçrar. Kâğıt, asit tarafından parçalanır, ve alevlerle patlar. Bu alevlerde benzini atesler. Benzini atesleyememe sansi %2 den azdır, hatta %0 a bile inebilir, tabi siseyi ayırmak için yeterli potasyum klorat ve seker varsa

MALZEMELER

potasyum klorat (2 çay kasığı)
seker (2 çay kasığı)
konsantre
sulfurik asit (56 gr.)
benzin (224 gr.)

ARAC-GERECLER

cam sise (336 gr.)
ici plastik olan, sise kapagi
kenarlari yuksek
yemek tavasi
kagit havlu cam veya plastik bardak ve kasik

1) Sise kapagina birkaç damla sulfurik asit koyup, kapagin sorun çıkarmayı test edin. (kapak sulfurik aside karşı dayanıksız olabilir) Eger asit kapakta 24 saat bekledikten sonra kapagi eritmişse ya da şeklini bozmuşsa başka bir kapak bulup yeniden deneyin.

2) Dikkatlice 224 gr benzini cam sisenin içine dokun.

3) Dikkatlice 54 gr konsantre sulfurik asidi cam siseye dokun. Sisenin üstüne asit dokulursa hemen temizleyin, ve sisenin kapagini kapayın. Şimdi sisenin dış kısmını iyice yıkayın, sonra bir yere kurumaya bırakın.

4) 2 çay kasığı kadar potasyum kloratı ve 2 çay kasığı sekeri cam veya plastik bardaga koyun. Sonra yarım bardak kaynar suyu potasyum klorat ve seker karışımına ekleyin. Su seviyesinin karışımın su içinde çözünmesine yetecek kadar olması gerekir.

5) Kâğıt havluyu tavanın üstüne yerleştirin, dikkat edin havlu tavanın kalkık kenarlarını da kapasın. Sonra havluyu ortadan ikiye katlayın, ve içinde potasyum klorat ve seker çözünmüş çözeltiyi, havlu tamamen ıslanmaya kadar üstüne dokun. Sonra kâğıt havluyu kurumaya bırakın.

6) Havlu kuruduktan sonra, içine sulfurik asit ve benzin koyduğumuz sisenin dış tarafına biraz yapıştırıcı sürün. Sonra kuruyan havlumuzu sisenin dış kenarına yapıştırın, yalnız sisenin her tarafına yapıştırmaya dikkat edin. İşlemi yaptıktan sonra siseyi kesinlikle kırılmayacağı ya da düşmeyeceği bir yere koyun.

7) Bittigi zaman, çözelti iki sivi gibi gözükür. Karanlık-kızıl bir çözelti sisenin altında, ve berrak bir çözelti üstte. İki çözelti birbirine karışmaz. Artık kimyasal patlama ile çalışan molotofu kullanmak için sadece fırlatmanız yeterli.

8) SİSEYİ ASLA AÇMAYIN, BİRAZ SULFURİK ASİT SİSE KAPAGINDA KALMIS OLABİLİR, BU SULFURİK ASİT SİSE ÜSTÜNE DAMLARSA POTASYUM KLOORATI ATEŞLEYEBİLİR BU DA PATLAMAYA VE ALEVLERE SEBEP OLUR.

9) Aleti test etmek için, siseden küçük bir parça kâğıt koparın ve bir kaç damla sulfurik asidi bu kâğıt parçasının üstüne damlatın. Kâğıt havlu tamamen alev alacak ve tamamen yanmaya başlayacak.

3.54 SİSELENMİŞ GAZ PATLAYICILAR

Siselenmiş gaz (örneğin çakmak gazı) güçlü patlayıcılar olarak kullanılabilir. Böyle bir alet yapmak için, anarsistin sahip olması gerekenler siselenmiş gaz kabini alıp onu jelatin bir yakıt kutusunun üstüne yerleştirmek, sonra bu yakıtı ateslemek ve oradan kaçmak. Zaman kullanılan yakıt ve yakıtın kabini kalınlığına balidir, sivi gaz kaynamaya başlayacak ve patlama noktasına 5 dakika içinde gelecektir. Teorik olarak, gaz jelatin yakıtla ateslenecek ve gaz patlayıp büyük bir ates topu oluşturunca. Malesef siselenmiş gazın patlaması genellikle yakıtı başka yere fırlatıyor, bu gazın

ateslenmesini onluyor. Yarısı benzin ile doldurulmuş metal bir kap kullanılarak, atesleme sansi rtirilabilir, cuku benzini sondurmek daha zordur. Siselenmiş gaz (teneke)kutusunu mangal komuru ile dolu, benzinkenmiş bir yere koymak, patlamayı garantilemenin en iyi yoludur, cunku gazın konteynirinin patlaması benzinin atesini sondurebilir, sonra komur onu yeniden atesler. Nitrus oksit, hidrojen, propan, asetilen, veya diger ucucu gazlar da bu isi iyi bir sekilde gerceklestirebilirler.

3.55 JENERIK BOMBASI

Agzi kapali bir cam kab bulun ve icine bir kac damla benzin koyun. Ardindan kapagini kapatip calkalayin: Benzin cam kabin ic yuzeyine tamamen bulassin. Akabinde bir miktar potasyumpermanganat edinin. Bunu da kabin icine bir kac damla olmak uzere damlatin ve kapagi kapatın. Cam kabi sert bir zemine firlatarak patlamasını saglayabilirsiniz. Ama patladiiginde mumkun olan en uzak noktada durun, cunku cok etkili bir patlayicidir.

BALON BOMBASI

Bir ucan balon bulun sonra ucuna bir fitil baglayip havaya salin. Guzel bir patlama olacaktır.

KIBRIT KAFASI BOMBASI

Kibrit kafalarını koparip bir borunun icine doldurursanız, normal bir funye ile patlatabileceğiniz bir bombanız var demektir. Boru metal ise bazı yerlerinden demir testeresiyle zayıflatin. Ayrıca metalin icine kagit mendil benzeri bir sey koyun ki kibrit kafaları dogrudan metalle temas etmesin. Bu bomba, gunesin altına kondugunda da patlar.

POSTA KUTUSU BOMBASI

İki litrelik klorin sisesi (klorinin icinde sodyumhipoklorat bulunması gerekir), az bir miktar seker ve su. Bunların karisimiyla cok eglendirici bir bomba elde edebilirsiniz. Bu uc unsuru sisenin onda birlik kismini dolduracak kadar bir araya getirip karistirin. Kapagi delip bu siseyi kapagin icine yerlestirin. Bu kadar az miktarda bir patlayicinin posta kutusunu 10 metre havaya firlatacagina inanmak oldukca guttur ama hakikat bu.

BOYA BOMBASI

Bu bombayı yapmak icin gerekli olan malzemeler disli bir kapagi olan metal bir teneke kutu, guzel parlak bir boya ve bir miktar kuru buz (Karbondioksit buzu). Boyayı kutunun icine dokun; ardindan kuru buzu ortasına atip derhal kapagi kapatın ve olabildigince hizli sivisin. Bir kac deneme sonucunda bombanın patlama zamanini tam olarak ogrenebilirsiniz.

3.56 GUBRE BOMBASI

Bir parca gazete kagidini kuruyemiscilerin cekirdek v.s. doldurmak icin yaptıkları gibi yuvarlayın ve icine bir miktar gubre koyun (icinde azot bulunandan). Sonra bunun uzere pamuk koyun, ama pamugu mazotta iyice yıkayın. Sonra bunu ya dogrudan yahut da fitil vasitasiyla yakin. Cok guclu bir patlama olacaktır. **Dikkatli olun.**

3.57 BASKA BİR TUR MOLOTOF

Bir kola sisesi alın ve yariya kadar benzinle doldurun. Agzini bir bez parçasıyla iyice kapattıktan sonra bir klorin tableti alın ve onu da bezin ustune iyice tikistirin. Bezin arasına bir naylon parçası koyarak benzinle klorinin temasini engellebilirsiniz. Sonra da bu siseyi sert bir sekilde hedefe dogru atın. Artık bu terkibe molotof degil bomba demek daha dogru olacaktır.

3.58 TENIS TOPU BOMBASI

Bir yigin kibrit kafasını kopartın. Sonra tenis topunda ufak bir delik oyun. Artık hic bir sey sigamayacak kadar kibrit kafalarını bu delige doldurun. Ardindan deligi bir bantla kapatın. Bantın delige iyice ve siki bir sekilde kapattıgından emin olun. Akabinde hoslanmadiginiz bir adami gorurseniz onun yanına dogru firlatıp atın. Sonra da gumburtuyu seyreyleyin.

3.59 SOLIDOKS BOMBASI

Solidoks alti adet gri cubuk iceren alüminyum bir teneke icinde satısa sunulur ve hemen hemen kaynak isleriyle ilgili satis yapan tum bayilerde bulunur. Solidoks kati oksijen anlamına gelir. (Solid: Kati. Oks: Oksijen). Kati durumda bulundugundan bunun patlayabilmesi icin bir enerji kaynagina luzum vardır. Bu da evlerde bulunan sekerden baska bir sey degildir.

Karissimi su sekilde yapabilirsiniz:

1. Solidokslarin bulunduğu alüminyum kaptaki tüm cubuklari (alti adet) cikarin. Teker teker tüm cubuklari toz hâline gelene dek havanda ufalayin.
2. Seker ile solidoksun karisim orani 1'e 1'dir. Bunun için ufalanan solidoksu tartip ayni miktarda sekeri ogutun.
3. Sekeri solidoksa katin. Hepsi bu kadar. Artık elinizde deđisik uygulamalarda kullanilabilecek bir urununuz var.

Dikkat: Tüm işlem boyunca çok dikkatli olun. Malzemelerin surlunmeden, isidan ve alevden uzak durmasına dikkat edin. Butun asamalarda gayet yavas davranin.

3.60 NAPALM

En iyi ates bombalarından birisi de napalmdir. Recel gibi yogun bir maddedir. Napalm en basit sekilde bir olcek benzin ve bir olcek sabunla imal edilebilir. Sabun, bildigimiz sabun olmalidir; ya toz sabun ya da sabun kirintilari halinde olmalidir. Deterjanlar istenen neticeyi hasil etmez. Sabunun icinde eriyebilmesi için benzin isitilmalidir. Bu isitma isleminin en genel gezer sekli soyledir: Üst kısmi en azından iki litre hacimde sivi alabilen iki katmanli bir su kazani temin edilir. Alta su konur ve bu su kaynatilir. Ardından kazan ocagin üzerinden alinir ve hic bir alev veya citlagin olmadigi bir noktaya goturulur. Sonra hacim olarak bir olcek benzin kazanin üst kısmına konur ve mümkün merteye isinmasi saglanir. Akabinde icine sabun eklenir ve bu kitle peltelesene kadar karistirilir. Benzini isitmanin diger bir yolu da kuvete sicak su ile doldurup benzini yine kazan benzeri bir aletin icinde kuvete birakmak ve isinmasini saglamaktır. Bu işlem neticesinde napalminiz hazır olacaktır. Herhangi bir atesleme ile her an patlayabilir. Etkisinin ne olacagini ve benzinin ne kadar tehlikeli bir madde oldugunu soylemeye lüzum yok.

3.61 KARBON TET PATLAYICISI

Gerekli olan malzemeler:

Alüminyum tozu (bu alüminyum boyasından temin edilebilir. Butun nalburlarda soba boyasi ismiyle satilir. Veya dogrudan alüminyumdan egelemek vasitasiyla elde edilebilir.) Karbon tetraklorid (Kuru temizlemecilerde veya temizleme sivisi satan yerlerde bulunur.)

Tahta karistirma cubugu

Karistirma kabi (kova v.b.)

Olcme kabi (fincan v.b.)

Depolama kabi (kavanoz v.b.)

Patlama basligi

Boru, teneke kutu veya kavanoz

Yapimi:

Karistirma kabındaki ikiyuz gram alüminyum tozuna yuz gram karbon tetraklorid eklenir. Bu arada tahta karistiriciyla pekmez kivamina gelene kadar karistirilmaya devam edilir. Cikan dumanlara dikkat etmek gerekir cunku zehirleyicidir. Bomba bu halde hazirdir ve kullanana kadar cam bir kavanozda agzi kapali bir sekilde tutmak gerekir. Yoksa ucar gider. Bu sekilde yapilan karisim eger kullanilmazsa yetmisiki saat icinde kendiliginden patlayacaktır. Kullanilacagi zaman da bir borunun icine dokulur üzerine patlayici baslik veya funye konur. Sonra da patlatilir.

4.0 PATLAYICILARI KULLANMA

Gerilla patlayicilari urettikten sonra, diger basamak onlari kullanmaktır. Patlayicilarin birçok kullanım sekli vardir, vandalizm için (kamu malina zevk için zarar verme), panik yaratma ya da birini öldürme. ASAGIDA ANLATILANLAR COK TEHLIKELI OLABILIR, YAPTIKLERINIZIN SONUNDA OLEBILIR, YA DA HAPSE GIREBILIRSINIZ.

Patlayici kullanacak biri için ilk adım, yapilacak iş için hangi patlayiciyi, ne büyüklükte kullanacagini belirlemektir. Sonra bombanın ne ile yapilacagi belirlenmeli. Ayrıca nasıl patlatilacagina ve patlatmak için en iyi yerin neresi olduguna karar vermeli. Sonra patlayiciyi koyduğunda, koyulduğu yerde gorulup anlasilmamanin nasıl olacagi dusunulmeli. En sonunda oturup patlayiciyi yapmaya baslamali.

4.1 GUVENLIK

Guvenli bir patlayici cesidi yoktur. Biz sadece guvenlilik kurallarini ve neyin ne kadar guvenli oldugunu aciklariz


```

_____
\      /
\      / ----- kibritleri tutan karton
\      /
| K|.K ---|----- kibrit kafalari
| |.| |
| B|.B |
| R|f|R |
|bant|i|bant|
| T|t|T |
|#####i|#####|----- kibritleri ateslemek icin
|#####||#####|      surttugumuz yer
\ |.| /
\ |f| /
\ |i| /
\ |t| /
|ba|i|nt|
|ba|L|nt|
|.|
|f|
|i|
|t|
|i|
||
|_|

```

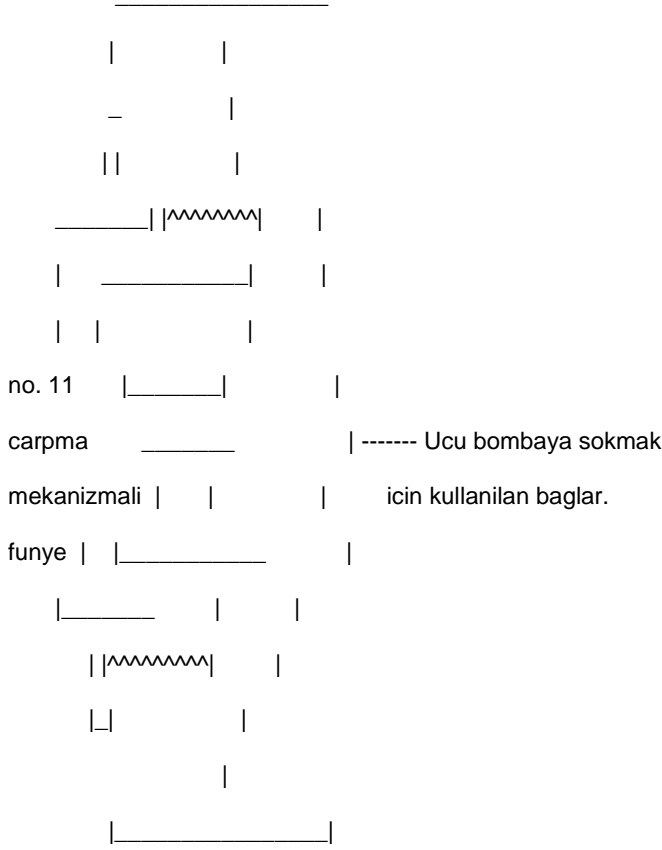
Kibrit kutusu kibrit coplerinin etrafina koyulur, ve kendi kendine oraya yapisir. Kibritler, fitili baglidir. Kibritleri ateslemek icin surttugumuz yer, kibrit kutusu cekildigi zaman kibrit uclarina surtunecek ve onlari atesleyecek.

6) Kullanilmaya hazir oldugunda, basitce kibritleri tutan kartonu cekin. Bu karton da sutme yerini cekecek ve kibritlere surtunecek, bu kibritlerin yanmasi icin yeterli olacak.

4.22 CARPMA ILE ATESELEME

Carpma ile atesleme, kendi kendine olusan hareketlerde (sokak eylemleri vs) kullanilmak icin cok iyi bir metoddur. Carpma ile ateslenen patlayicilar icin en buyuk sorun, onlarin guvenli bir konteynirda tasinmasi gerektigi ve tasinma esnasinde patlayiciyi dusurmek gerektigidir. Bunun icin en iyi yol cikarip takilabilen bir carpma atesleyicisi edinmektir.

Iyi ve guvenilir bir carpma atesleyicisi fabrikalarda yapilan turden atesleyiciler veya funyelerdir. No. 11 deki funye karabarut kullanan tufekler icin olan bir funyedir. Bu funyeler 100 adetlik kutularda bulunur ve \$2.50 dolardir. Boyle bir funyeyi kullanmak icin, ona uygun bir uc gerekir. Karabarut funyeleri silah magazalarinda bulunabilir. Tek yapilmasi gereken, bir uc paketi ve ona uyan funye sormaktır. Uclarin arkasinda funye icin bir bosluk vardir. Baslik ve funye asagida gosterilmektedir:

Bu cesit bir atesleyici yaparken, bomba konteyniri matkap ile delinmeli ki, yukaridaki atesleyici yerlestirilebilsin. Sonra bu delige atesleyicinin ucu iyice yerlestirilir. Funye bomba firlatilacagi zaman, bombanin ustune koyulabilir ya da ustunde tasinabilir. Funye, yerinde durmasini garantilemek icin iyice itilmelidir. Carpma ile ateslenen bombalardaki onemli sorun sudur: atildiginda sert bir yuzeye carpmali ki funye ateslensin. Bombanin arka arka tarafina (funye koyulanin zit tarafi) yuzgec ya da kucuk bir parasut (herhangi dengeleyici) yerlestirilirse, bomba atildiginda tam funyeyi atesleyici sekilde dusebilir.

4.23 ELEKTRIKLE ATESELEME

Elektrikle atesleme sistemleri genellikle en guvenli ve yararli atesleme bicimidir. Elektrik sistemleri, bir yere buyuk hasar vermek icin idealdir, yakalanma ihtimali de daha azdir. Iki makarali 150 mlik (500 feet) tel ve araba bataryasi ile, patlayicilar guvenilir uzakliktan patlatilabilir. Bir elektrik sistemi ile, bir patlayicinin tam olarak ne zaman patlayacagi saniye saniye ayarlanabilir. Atesleme, eger bir sorun olursa birkac saniye icinde durdurulabilir. En iyi iki elektrikli atesleyici, ordu maytaplari ve roketleri ateslemede kullanılan atesleyicileridir. Insaatta kullanılan patlatma kutulari da bu isde iyi calisir. Model roket atesleyicileri, 6 li paketler halinde satilir, paketi \$1.00 dolardir. Tek yapilmasi gereken iki teli baglamak ve sonra onlara akim vermektir. Ordu maytaplarini elde etmek zordur, fakat onlar biraz daha iyidirler, cunku onlar icinden akim gecildigi anda ateslenirler, roketler ise alevlerle. Ordu maytaplari yuksek seviyeli patlayicilari fitillemek icin kullanilir (mesela RDX i, ya da vazelinle karismis potasyum klorati). Bu atesleyiciler, karabarutu ya da yuksek seviyeli patlayicilari atesleyebilir.

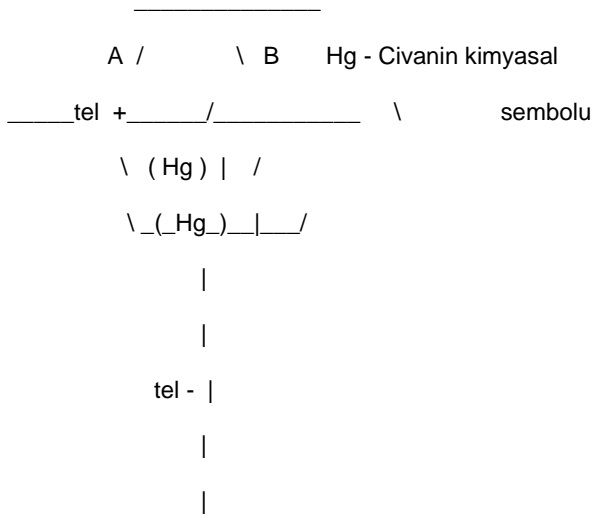
4.24 ELEKTRO-MEKANIK ATESELEME

Elektro-mekanik atesleme sistemleri, elektrikle ateslemek icin mekanik anahtarlar kullanılan sistemlerdir (ornegin yerden kaldirildiginda patlayan sut sisesi). Bu cesit anahtarlar genellikle bubi tuzaklarinda veya kaldirildiginda patlayan bomba tiplerinde kullanilir. Degisik elektro-mekanik atesleyiciler asagida anlatilacaktır.

4.241 Civa Anahtarlari

Civa anahtarlari, civa metalinin elektrigi iletme prensibi ile hareket eder, diger metallere karsin civa oda sicakliginda sivi haldedir. Tipik civa anahtari, iki elektrodu kapali cam tup, ve bir damla civa metalinden olusur. Tup

kapalidir cunku, civa acik bir kapta olursa, kokusu koklandiginda beyinde kalici hasarlara neden olur. Bu sekil size civa anahtarini anlatiyor:

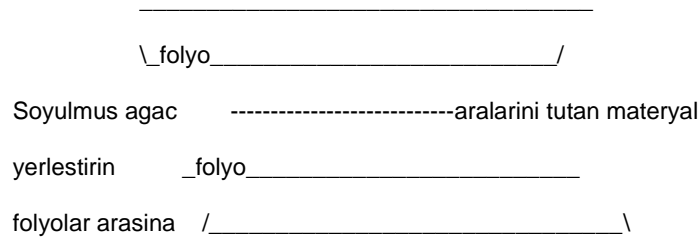
Civa iki bage dokundugunda, elektrik akimi anahtardan gecmeye baslar. Eger bu anahtar su anki pozisyonunda olsaydi, A---B akimi bu anahtardan gecerci, cunku iki telede dokunuyor.

Eger, civa sadece +'ya(yani A ya) dokunsaydi o zaman akim gecemezdi, cunku civa dikey pozisyondayken iki noktaya degemiyor.

Bu cesit anahtar, kapilara konulmak icin idealdir. Eger bu anahtar devamli kullanılan kapinin yanina dikey pozisyonunda konursa, kapinin hareketinde anahtar acilacakti ve akim gececekti. Eger bir yere dikey pozisyondayken yapistirilirse, dusme aninda yine elektrik akimi oradan gelecek ve patlayiciyi atesleyecekti. Yanliz bu is cok tehlikeli bu yuzden dikkatli olun.

4.242 ELEKTRO MEKANİK BİR BUBİ TUZAGI

Bir ince tel klasik bubi tuzaginin parcalarından biridir. Bir kisinin yolunun ustune gorunmeyen bir tuzak koyularak cok ilginç seyler yapılabilir. Bu dusunce patlayicilarla desteklenirse, bir tel ile bunun nasıl ateslenecegini anlatabiliriz. Teknik cok basittir. Yan yatirilmis alüminyum folyolarini sererek, ve aralarina birsey koyarak ve iki alüminyum parcasinin elektrik teli ile baglantisini saglarsak, basit bir elektrikli atesleme sistemi yapmis oluruz. Eger bir parca odun bu elektrik teline ilistirilirse ve bu telin iki alüminyum tel ile baglantisini engellerse, alüminyum folyo anahtar olarak kullanılabilir. Odun cekildiginde(mesele tel ile alüminyum folyolarin baglantisini), alüminyum birbirine yapisacak ve arasindaki telin elektriginin ileticek ve devre tamamlanmis olacak. Bu sayede bir bomba ateslenebilir.

Alüminyum folyolarin birbirine degmedigine emin olun. Size mantigi kısaca anlattik, biraz dusunerek bundan cok daha iyi bir sey yapılabilir.

4.243 Radyo Kontrollü Atesleyiciler

Filmlerde, her Gerilla patlayicilari patlatmak icin, radyo kontrollu bir uzaktan kumanda kullanir. Iyi bir radyo patlaticisiyla, birkaç kilometre (mil = 1,6 km) oteden bomba patlatilabilir. Radyo kontrollu atesleyicilerin en onemli sorunu

c. Toz seker

Yapilisi:

1. Pamuk ipligi veya ayakkabi bagciklarini SICAK sabunlu suda yıkayın, sonra temiz suyla durulayın.
2. Bir kasik potasyum nitrat veya klorati, bir kasik toz sekeri ve iki kasik sicak suyu bir bardaga koyup karistirin.
3. Ayakkabi bagciklarini bu cozeltiye koyup iyice emmesini saglayın.
4. Sonra bu uc bagcigi sac orgusu gibi birlestirin ve kurumaya birakin.
5. Yakarak yanma hizini tesbit edin.

Hizli yanan fitil: Bu fitil de dakikada yaklasik bir metre hizla yanar. Bunun icin gerekli malzemeler de soyledir.

- a. Yumusak pamuk iplik.
- b. Kaliteli ve iyice ufalanmis kara barut (mermilerde bolca mevcut)
- c. Fazla derin olmayan bir tabak.

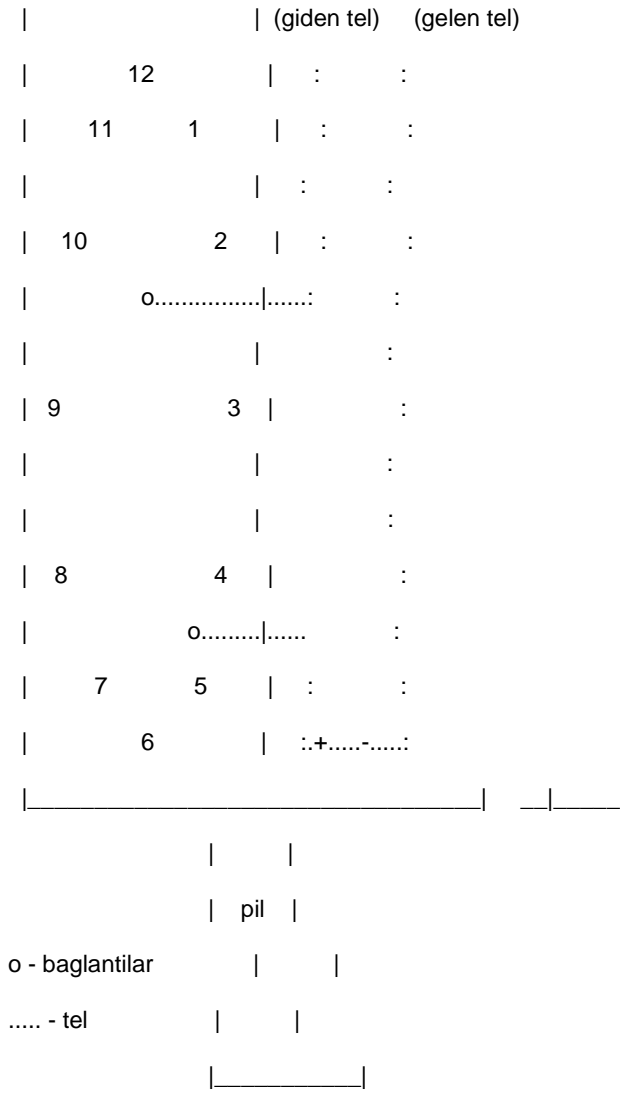
Yapilisi:

1. Barutu hafifce islatip macun haline getirin.
2. uc adet pamuk ipligi sac orgusu gibi orun.
3. Barut macununu orguye guzelce sivayin ve kurumaya birakin.
4. Yanma hizini tesbit etmek icin tutusturun.

4.32 SAATLI ZAMANLAYICILAR

Saatli zamanlayicilar, ya da zaman ayarli bombalar, genellikle kisinin bir yeri tehdit etmek icin kullandigi yontemdir. Boyle bir alet insanlarin coklukla gectigi bir yere konulabilir, tabi iyi gizlenirse. Saatli zamanlayici yapmanin bircok yontemi vardir. Basitce bir baglanti olarak tornavida(baska bisiy de olabilir) kullanilarak ve diger baglanti olarak saatin saati gosteren kolu kullanilabilir. Bu is icin once dakika gosteren kol yerinden cikarilmalidir, tabi eger patlamanin bir saatten az bir sure icinde gercekleşmesi isteniyorsa.

atesleyiciye atesleyiciden

Bu alet 11 saat sonra patlatılmak için ayarlanmıştır. Saati gösteren kol 5 numaradaki telle iletişimi sağlarsa, devre tamamlanmış olacak ve bu da bombayı ateşleyecek.

Bu çeşit bir zamanlayıcıda, asıl dezavantaj en fazla 12 saate kadar bir zamanlama yapılabilmesidir. Eğer elektronik bir saat kullanılırsa, bu süre 24 saate kadar çıkabilir. Elektronik saatten hoparloru çıkararak ve ateşleyiciye bağlı telleri buraya yerleştirirsek, 24 saatlik bir ateşleyici yapabiliriz. Böyle bir saati kullanabilmek için, saatin bir soketi olması gerek, çünkü teller buraya takılacak. Şimdi yapılması gereken tek şey bombanın patlayacağı zamana göre saatin alarmini kurmaktır. Bağlantıları tekrar kontrol edin ve oradan uzaklaşın. Bu elektronik bir kol saati ile de yapılabilir, tabii eğer daha yüksek akımlı bir pil kullanılırsa ve hoparlöre gelen akım transformatorle yükseltirse. Bu çok iyi olur, çünkü böyle bir zamanlayıcı oldukça küçüktür. Video Kaset Kaydedicisindeki zamanlayıcı bu iş için ideal olabilir. VKK genellikle bir haftaya kadar ayarlanma özelliğine sahiptir. Zamanlayıcının ara kabloları ateşleyici olarak kullanılabilir. Ayrıca elektrikliçilerden alınabilen bir zamanlayıcı da bu iş için idealdir.

4.33 KİMYASAL ZAMANLAYICILAR

Kimyasal zamanlayıcılar pek yaygın kullanılmazlar, fakat bazı durumlarda çok etkili olabilirler. Eğer bir cam kap konsantre sulfurik asit ile doldurulursa, ve çeşitli inceliklerde alüminyum folyo ile kapatılırsa, veya asidin eritebileceği bir baskı kullanılırsa, bu kimyasal bir zamanlayıcı olarak kullanılabilir. Sulfurik asit, alüminyum sulfat ve hidrojen üretmek için alüminyum folyo ile reaksiyona girecektir, ve kap bir kısaca doğru havaya açılmalı, çünkü hidrojen gazının yarattığı baskı, kabi kıramaz. Sekle bakın.

```

-          -
||        ||
||        ||
||        ||
||_____||
||        ||
|| sulfurik ||
||        ||
|| asit    ||
||        ||----- aluminyum folyo
||_____|| (cesitli inceliklerde)
|_____|

```

Aluminyum folyo konteynirin en altina yerlestirilir ve bantlanarak guvenli bir hale getirilir. Asit eluminyum folyoyu deldiginde, bir patlayiciyi ateslemek icin cesitli yollarda kullanilabilir.

1) Sulfurik asit iyi bir iletkenidir. Eger asit folyoyu parcalarsa, folyonun altindaki cam kapta toplanir, ve cam kaba yerlestirilen iki tel arasindaki devre tamamlanir.

2) Sulfurik asit potasyum klorat ile cok siddetli bir tepkimeye girer. Eger acid damlasi, ici potasyum klorat dolu bir kaba duserse, potasyum klorat alevlere donusecektir. Bu alev, bir fitili ateslemede kullanilabilir, veya potasyum klorat termit icin atesleyici olabilir, eger biraz potasyum klorat 50/50 oranda termit ile karistirilirse, ve bu karisim atesleyici olarak kullanilabilir.

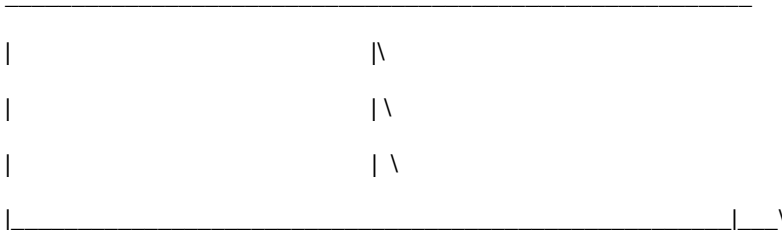
3) Sulfurik asit, potasyum permanganat ile de benzer yoldan reaksiyona girer.

4.4 PATLAYICI KAPLARI

Bu bolum, duyarsiz yuksek seviyeli patlayiciyi, patlatmak icin basit bir atesleme sisteminden nasil daha komplike bir sistem yapilacagini anlatiyor.

4.41 KAGIT KAPLAR

Kagit patlayicilarda kullanılan ilk kaptir, Cinliler havai fisel yapmak icin bunlari kullanmislardi. Kagit kaplarin genellikle yapimi cok basittir, ve en ucuz yontemdir. Kagit kapli patlayicilari kullanmak icin bircok yontem vardir, ve iki en onemli kullanımalani roket motorlari ve catapatlardir. Basitce uzun bir sayfa kagidi yuvarlayarak, ve birlikte yapistirara, basit bir roket motoru yapilabilir. Belkide daha enteresan ve tehlikeli olan kullanımalani catapatlardir. Burada gosterilen catapat Meksika dizaynidir. Polumna diye adlandirilir, guvercin anlamina gelir. Eger 40 cm boyunda ve 3,75 cm eninde bir kagit alin ve bulari kenarlarindan katlayin. Asagidaki gibi gorunecektir.

sonra onu yeniden katlayin, ve soyle gorulecek.

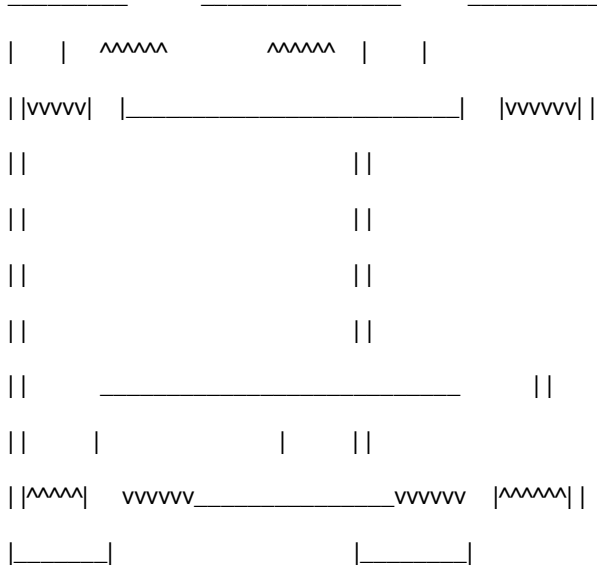

fig 1. Kapanabilir boru ve kapamak için başlıkları

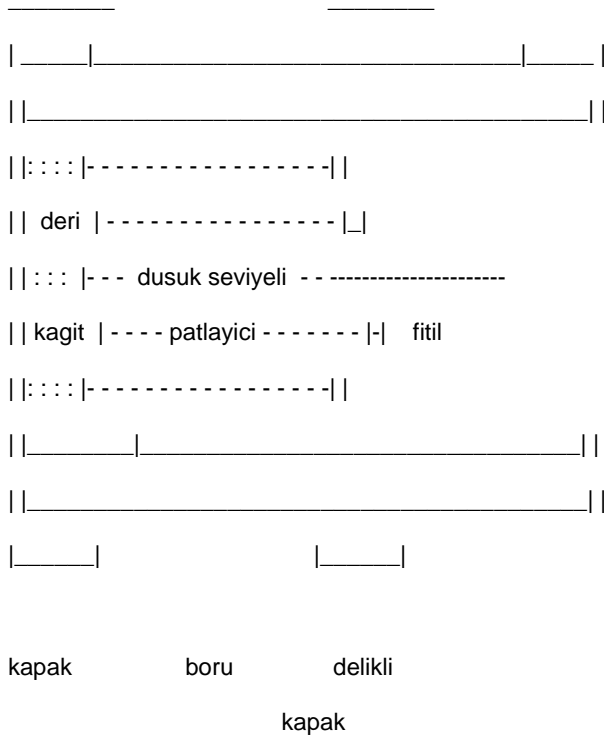

fig. 2 Bombanın son hali

Cevirmenin önerisi: İyi bir boru tipi bomba için anlatacağım yöntemi uygulayabilirsiniz. Öncelikle ilk anlatılanlar gibi bombayı hazırlayın. Fakat patlayıcıyı dokerken içine saralpnel de yerleştirin (bu yaralamak içindir). Sonra aynen bombayı bitirin. Sonra 4.32 de anlatılan saatli zamanlayıcıdan yapın ve patlatacak tellerin ucuna tukenmez kalemde kullanılan yaydan koyun. Telin iki ucunu yayın iki ucuna bağlayın. Bu yay demir olmalı. Demir iyi bir iletken değildir. Bu özelliği de elektrik burdan geçerken iyi iletmemesi ve demirin kor hale gelmesi ile sonuçlanır. Demir yayı fitilin ucuna sıkıca bağlayın. Saat zamanlayıcıdaki devre tamamlandığında elektrik yaya gidecek sonra yay da kor hale gelecek. Husule gelen ısı da fitili ateşleyecek ve dolayısıyla bombayı ateşleyecek. Bu sayede halk arasına konulabilecek iyi bir bomba turu anlatmış olduk.

Deli bir bombacının kullanacağı başka bir dizayn şekli daha vardır. Eğer tirtikli ve kapaklı bir boru alınamıyorsa, daima bir parça bakır veya alüminyum boru kullanın. Çünkü iyi bir hale getirilebilir. Bakır borularda en önemli problem,

onu kopmadan egmek ve katlamaktır. Eger çok fazla kuvvet uygulanırsa bukulurken, yırtılır. Boru tipi bomba yaparken en güvenli metod bakır ve alüminyum borunun dişi baslıklı borunun metoduna benziyor.

Önce, bakır ya da alüminyum borunun uçlarını düzleştirin, fakat yırtmamaya dikkat edin. Sonra, düz uçları üstüste en az bir kere katlayın, tabii eğer bu onu parçalamassa. Fıtlı deliği kapalı uca yakın bir yere açılmalı, ve fıtlı buraya yerleştirilmeli. (şekilde "o" gösterilen yer) Sonra bomba düşük seviyeli patlayıcı ile doldurulmalı, ve büyük tomar kâğıtla iyice sıkıştırılmalı. Sonra diğer uca kerpetenle iyice katlanmalı ve kapatılmalı. Eğer yapan kişi çok aptal değilse, bu işi yavaşca yapar, çünkü metali bukme hareketi, işi meydana getirir, bu işi de patlayıcıyı ateşleyebilir. Şekil aşağıda gösterilmiştir:

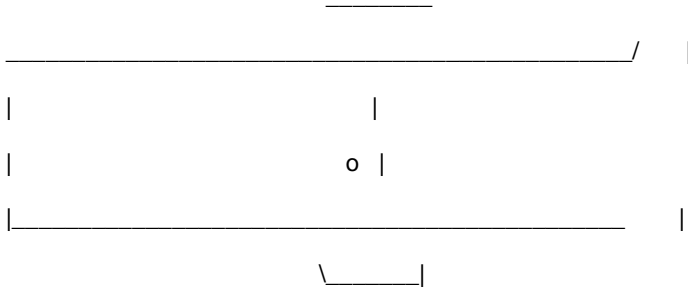

fig. 1 borunun bir ucu iyice kapatılmış ve diğer uca fıtlı deliği açılmış. (yukardan görünüş)

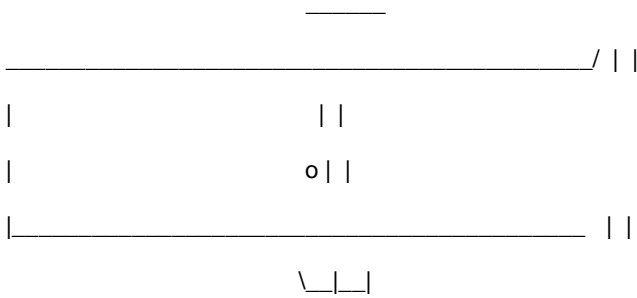

fig. 2 diğer uca iyice kapatılır ve katlanır (yukardan görünüş)

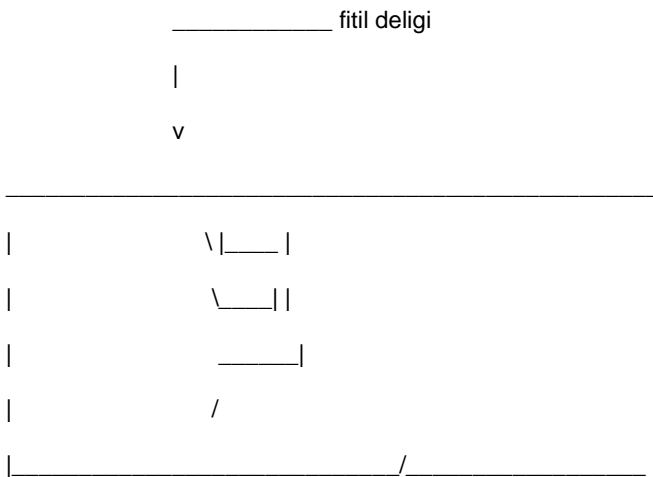

fig. 3 boru iyice kapatılmış ve ucu katlanmış (yandan görünüş)

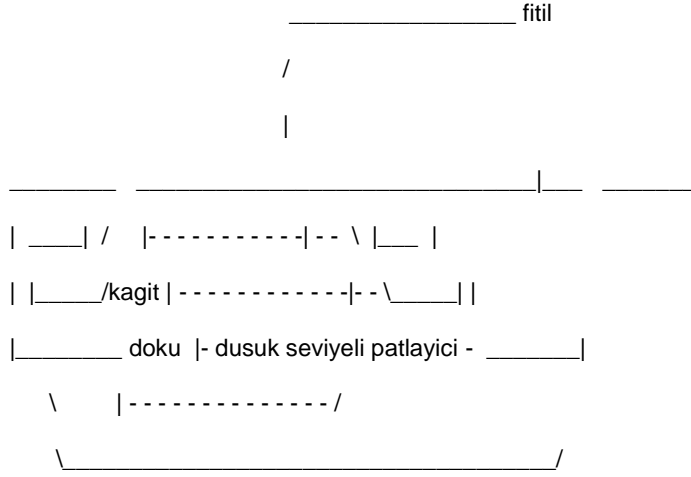

fig. 4 bitmis halde bomba, sikismis kagit ve patlayici gosteriliyor (yandan gorunus)

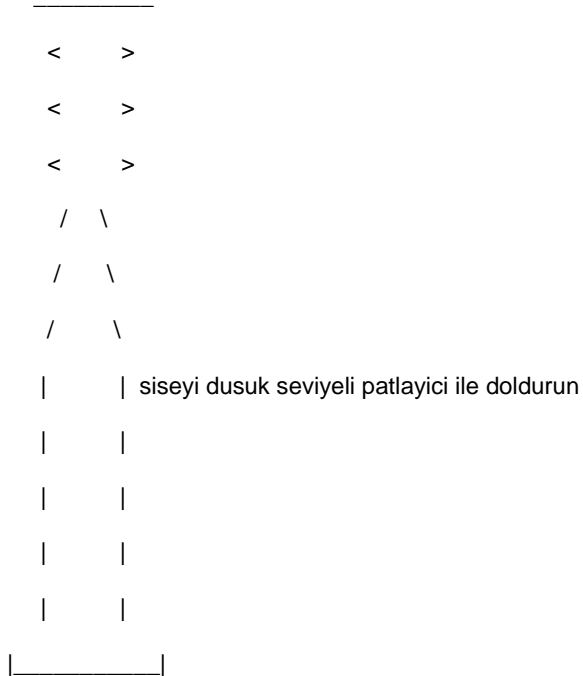
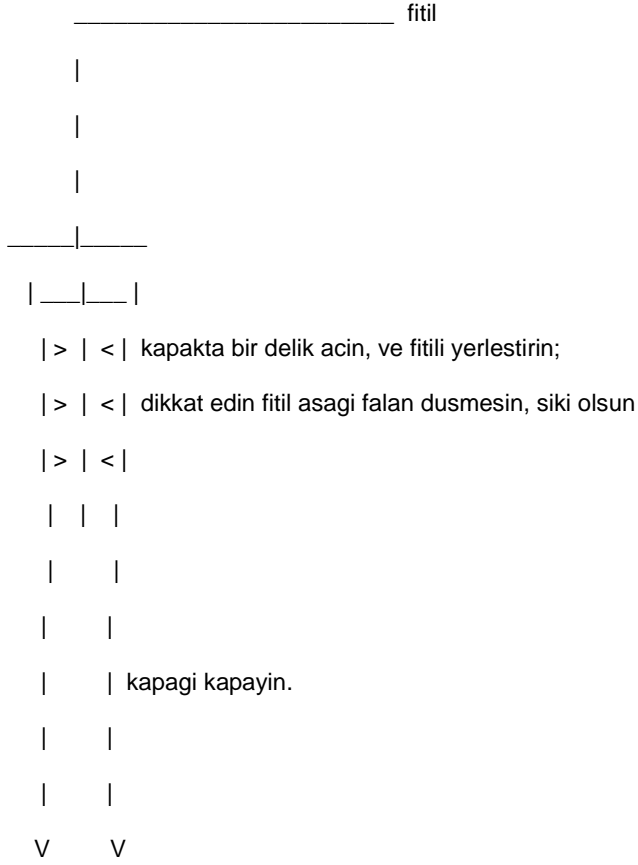
B.B. tufeginden alınan bir karbondioksit kartusu da dusuk seviyeli patlayicilar icin iyi bir kaptir. Fakat bir dezavantaji vardir: icini doldurmak icin cok zaman gerekir. Fakat bu is kartusun doldurma yerini sivri uclu bir aletle genisleterek halledilebilir. Sonra tek gereken karbondioksit(CO2) kartusunu herhangi bir dusuk seviyeli patlayici ile doldurmak, veya herhangi hizli yanan yakit-oksitleyici karisimla doldurmaktir ve fitili yerlestirmektir. Bu tur aletler genellikle "krater yapicilar" olarak adlandirilir.

Bir karbondioksit kartusu ayrica termit icin de cok iyi bir kaptir, fakat biraz degistirilmelidir. Kartusun sonundaki acilis yeri genisletilmeli, cunku bu yuzden atesleme karisimi (toz halinde magnezyum gibi), patlamaz. Fitil toz halindeki magnezyumu atesleyecek, sonra bu da termiti atesleyecek.

Daha once bahsettigimiz patlayici alet dizaynlari, dusuk seviyeli patlayicilar icin iyidir, fakat yuksek seviyeli patlayicilar icin uygun degildir, cunku patlamak icin sok dalgasina ihtiyaci vardir. Bu durumda ic tarafta dusuk seviyeli patlayici ve onun ust tarafinda baska bir kapta yuksek seviyeli patlayici olan bir dizayn kullanılabilir. Bu dizayn oyle gorunecektir:

Cam kaplardan yapilan buyuk patlayici aletleri pek pratik degildir, cunku cam guclu olmayan bir konteynir turudur. 480 mililitreden buyuk cam kaba koyulan cok patlayici genellikle istaftir (16 oz; oz=30 mililitre). Ayrica cam kaplar yuksek seviyeli patlayicilar icin genellikle uygun degildir, cunku cam kap patlamaya pek direnmez(y. seviyeli patlayici atesleyicisi, patlayici ateslenmeden cami kirabilir).

4.44 PLASTIK KAPLAR

cm den fazla ise kullanilamaz. Diger plastik macunlari da bu is icin kullanilabilir, fakat kurutuculu bir tutkal bu is icin en iyisidir.

4.5 PATLAYICILAR ICIN GELISMIS KULLANIMLAR

Burada anlatilan teknikler, biraz patlayici bilgisi olan ve mantigini calistiran herkes tarafından kullanilabilir. Bu bilgilerden bazilari orduda kullanılan kitaplardan ya da yikmayi anlatan kitaplardan alinmistir. Patlayicilar icin gelismis kullanimlar genellikle karmasik sekillededir, veya kucuk bir miktar patlayiciyi, yuksek seviyede hasar vermek icin kullanilir. Genellikle yuksek seviyeli patlayicilarla kullanilir.

4.51 SEKILLENMIS PATLAYICILAR

Sekillenmis patlayici, patlatilma uzerine kurulu, ve kucuk bir hedef alaninda kullanılan bir patlayici aletidir. Bu islem, bir zirhli yerde gedik acmakta kullanilabilir, cunku bu sekilde milyonlarca kiloluk basinci uretebiliriz. Sekillenmis patlayicilar yuksek seviyeli patlayicilarla kullanilir, ve genellikle elektrikle ateslenirler.

DIKKAT : BURADA ANLATILAN PATLAYICI TURLERICOK TEHLIKELIDIR, SORUMLULUK BIZIM DEGILDIR!!

Sekillenmis patlayiciya ornek asagida verilmistir.

+ tel _____ - tel

| |
| |
| |

— _____|_____|_____

^ |_____|_____|_____|

| || | | ||

| || \atesleyici/ ||

| || _____/ ||

| || funye patlayici ||

| || (civa bombasi) ||

| || ^ ||

| || /\ ||

| || / \ ||

| || / \ ||

| || / \ ||

| || / \ ||

| || / \ ||

|| / \ ||

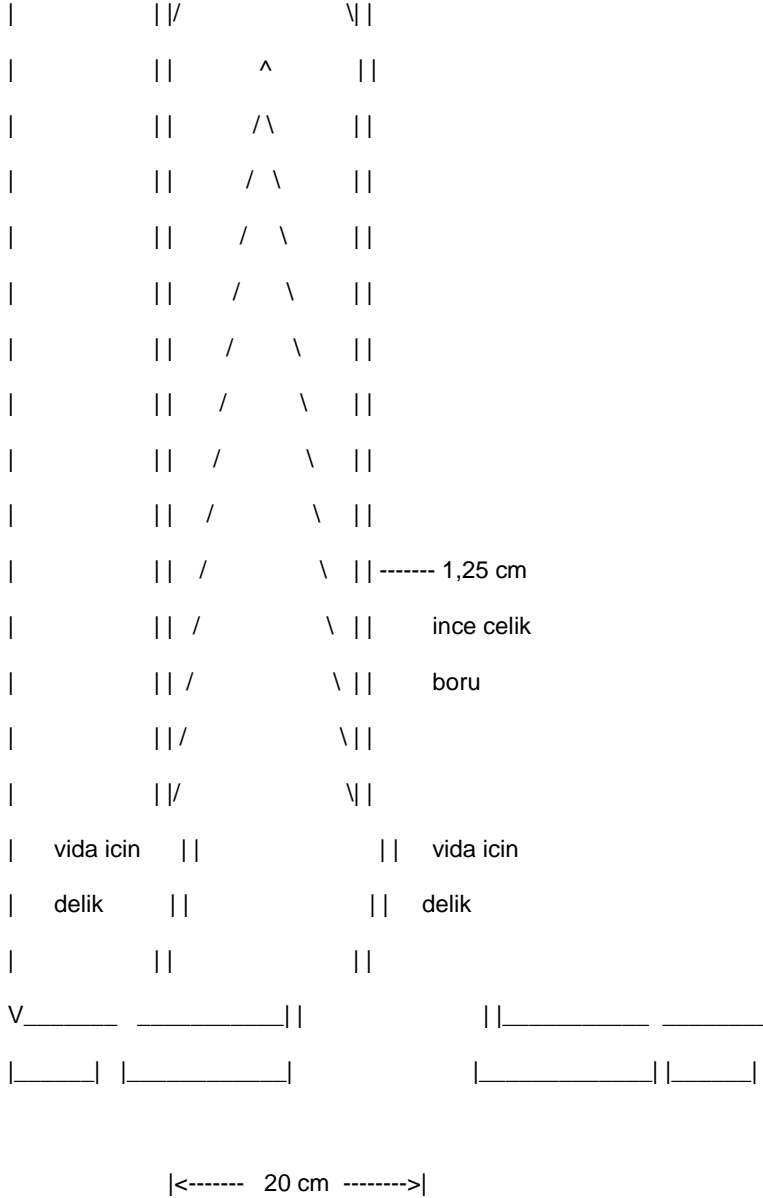
20 cm uzunluk || / \ ||

|| / yuksek \ ||

| || / seviyeli \ ||

| || / patlayici \ ||

| || / \ ||

Eger bir alet guvenli bir yere vidalanirsa, ornegin, alet en fazla patlayici gucu olan noktaya cevrilirse (borunun ucundan 2,5 santim disarisi). Sekillenmis patlayicilar da temel, patlayici maddede koni sekilli bir uc vardir. Bu koni 45 derecelik bir aciya sahip olmalidir. Bunun gibi bir alet, guclu elektromagnetizmasi olan bir metal yuzeye konulabilir.

4.52 TUP PATLAYICILARI

Tup patlayicilari, sekilendirilmis patlayicilarin kullanilamadigi yerlerde kullanilir. Eger bir parca 1,25 cm lik plastik tup, duyarli bir yuksek seviyeli patlayici ile doldurulursa (RDX gibi), ve 4.44 deki plastik patlayici kabi gibi hazirlanirsa, farkli bir sekillenmis patlayici uretilebilir; patlayiciyi gucunu yuvarlak bir bicimde yonlendirilme. Bu cesit bir patlayici, bir sutuna koyulabilir ya da bir kapi kilidine veya bir telefon diregine. Patlama iceri ve disari yonlendirilir ve sarmalandigi heryeri parcalar. Bir tup patlayicisi sunun gibi gozukebilir.

|| ||

|| ||

||_____/||

||tutkal||

||_____|

|| ||

||kagit ||

|| doku ||

||_____|

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

|| RDX ||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

||*****||

|| ____ ||

|| | f | ||

|| | i | || (fisek ya da maytap; ingilizce "squib")

|| | s | || (emniyet fitili vs)

|| | e | ||

|| | k | ||

|| | | ||

|| | _ | ||

|| _ | _ | ||

||kagit ||

|| doku ||

|| _ | _ | ||

|| || ||

||tutkal||

|| || ||

|| _ | _ | ||

||/ || \||

|| || ||

|| || ||

|| _____ + tel _____

|

| _____ - tel _____

Suikast esnasında Gerilla tup bombasını kullanmak istediğinde, bombayı yoketmek istegi şeyin etrafına koymalı, ve tubun tutkal uçları birlikte patlamalı. Tutkal kurduktan sonra, tellerin fisek telleri ile bağlantı kurması gerekir, ve bu bombayı patlatır(herhangi bir elektrikle zamanlama metodu olabilir).

4.53 ATOMIZE PARCACIK PATLAYICILARI

Eğer cabul yanan bir madde, atomlarına ayrılırsa ya da çok küçük parçacıklara bölünürse, ve kapalı alanda yüksek bir miktarı yandıysa, otomobil silindirinin yaptığına benzer bir patlama meydana gelir. Küçük damlalar halinde benzin havada yanar ve küçük gazlar hızla genişlemeye başlar ve silindiri yukarı iter. Buna benzer olarak, eğer 3,8 lt (1 galon) benzin atomize edilirse ve bir binada ateşlenirse, genişleyen gazlar binanın duvarlarını yıkma ihtimali yüksektir. Bu fenomene atomize parçacık patlaması denir. Eğer bir kişi cabuk yanan bir maddeyi etkili bir şekilde atomize edebilirse ve ateşleyebilirse, büyük bir binayı kopruları ya da başka bir yapıyı yıkabilir. Yüksek miktarda benzini atomize etmek, orneğin yüksek bir patlayıcının yardımı olmadıkça çok zor olabilir. Eğer 3,8 lt lik kaptaki benzin yüksek seviyeli patlayıcının üstüne yerleştirilirse, ve yüksek seviyeli patlayıcı patlatılırsa, benzin atomize olacak ve ateşlenecek. Eğer bu olay bir binada meydana gelirse, orneğin, bir atomize parçacık patlaması kesinlikle meydana gelebilir. Sadece küçük bir miktar yüksek seviyeli patlayıcı bu işi başarıya ulaştırabilir, 0,25 kg'lık TNT veya 0,10 kg lik RDX bu iş için uygundur. Ayrıca,

benzin yerine, toz halinde alüminyum da kullanılabilir. Cabuk yanan bir maddenin atomize olması için yüksek seviyeli patlayıcı kullanmak gereklidir, çünkü düşük seviyeli patlama atomize etmek için gerekli ortamı sağlamaz.

4.54 AMPUL BOMBASI

Bir karanlık odaya girdiğimizde otomatik olarak hemen ışığı açarız. Fakat bazı yöntemlerle bu işi olumsuz bir hale getirebiliriz, eğer ampul bombası bir odaya yerleştirilirse ışık acıldığında patlar ve sonuçları kötü olur. Bir ampul bombası yapmak gerçekten çok basittir. Ampul, kendi elektrik ateşleme sistemiyle elimize gelir. Bazı ampullerde, ampulun camı metal yüzeyden, ampulun yüzeyini gaz aleviyle ısıtarak çıkarabiliriz, bu işi gaz ocagiyla (ya da alev makinesi) yapabiliriz. Bu çok dikkatli yapılmalı çünkü ampulun içinde hava yoktur. Yapıştırıcı yeterince sıcak olduğunda, cam metal yüzeyden çekip çıkarılabilir. Diğer ampullerde, camı direk olarak alev makinesi ya da oksijen-asetilen makinesi ile ısıtmak gerekir. Ampul yeterince ısındığında, bir delik dikkatlice çıkmalı ampulde, içinde hava olmadığını unutmayın. Diğer taraftan, ampul ya da yüzey oda sıcaklığına ya da daha düşük ısılarla yeniden düştüğünde, ampulun içine patlayıcı madde doldurular, mesela karaburut. Eğer cam metal yüzeyden çıkarıldıysa, yeniden tutkalla yüzeye yapıştırılmalıdır. Eğer delik, bombanın üstüne koyulduysa, bir parça bant patlayıcıyı ampulde tutmak için yeterli olacaktır. (deliği kapayacak) Sonra, elektriğin açık olmadığından emin olduğunuz zaman, ampulu tekrar yerleştirin lambaya. Böyle bir alet Gerillalar tarafından, suikast için kullanılır çünkü pek kimse lambayı ilk acıdan önce araştırmaz.

4.55 KİTAP BOMBASI

Bombayı gizlemek bazen gerçekten çok zor olur. Cantalar genellikle bir yere girilirken bomba ihtimaline karşı aranırlar. Bombayı gizlemek için şimdi kitap bombası yapmayı anlatacağız. Genellikle, büyük bir kitap gerekir bu iş için, ve iyi kamuflaj için ciltli olması gerekir. Sozlukler, kanun kitapları, veya bunun gibi diğer kitaplar iş görür. Bir kişi kitap bombası yaptığında, kitabın nereye yerleştirileceğini iyice düşünmelidir. Kitap bombası yapmak için elektrikli bir deliciye ve iş gören bir testereye ihtiyaç vardır. İlk olarak, kitabın bütün sayfaları birbirine yapıştırılmalıdır. Suda çözünen tutkaldan büyük bir kaba dokerecek, ve kaba kaynar suyla doldurular, sayfaları birlikte tutabilecek tutkal-su çözeltisi elde edilebilir. Tutkal-su çözeltisi kullanılacak bir sıcaklığa düştükten sonra, çözelti iyice karıştırılmalı, ve kitabın sayfaları tutkal-su çözeltisinin olduğu kaba daldırılmalı, ve her sayfa iyice ıslanmış olmalı. Eğer kitabın dış sayfasının ıslanmaması gerekiyorsa, kaba kâğıtlara yapıştırmayın. Kitabı dış kaplarından tutarak astıktan sonra sayfaları iyice sıkın. Sayfalar kuruduğu zaman, yaklaşık 3 günle 1 hafta süresinden sonra, sert sayfalara bir delik açılmalıdır, ve odun deler gibi delinmelidir. Sonra testereyi kâğıtların üstüne yerleştirin ve bir kitabın ortasında bir dikdörtgen oluşturacak şekilde kesin, fakat dışarıda bir miktar sayfa kalmalı. Kesildiği zaman şöyle görünmeli

(kitabın kâbi gösterilmemiştir)

Dikdortgen dikkatlice arka kapaga yapistirilmali. Bomba yapildiktan sonar zamanlayici vs ile birlikte kitabın icine iyice yerlestirilir. Zaman ayarları yapildiktan sonra on kapak da yapistirilir. Bomba hazirlanmis olur.

4.56 TELEFON BOMBASI

Telefon bombasi, eskiden bir kisiyi oldurmek ya da yaralamak icin kullanilirdi. Temel dusunce basittir: kisi telefona cevap verdiginde bomba patlar. Eger kucuk fakat etkili yuksek patlayici fisek(maytap) ile ahizeye yerlestirilirse, ahizeden akim gectiginde, fisek patlayacak ve bu da yuksek seviyeli patlayiciyi atesleyecek, sonuc olarak telefona bakan kisinin bomba elinde patlayacak. Butun yapilmasi gereken, bir yerden fisek (maytap) bulmak ve ahizenin calismasini saglayan dugmeyi bantlayin ki akim ahizeye gitmesin. Sonra ahizenin agiz koyulan yerini cikarin, hoparloru da cikarin, sonra fisegin tellerini oraya baglayin. Yuksek seviyeli patlayiciyi da yerlestirin,mesela C-1, 3.31 bolumunde; C-1 i aliciya yerlestirin, ve herseyi eski haline getirin, fakat fisegin(maytabin) C-1 tarafından sarildigina emin olun. Telefonu kapayin, ve banti da yerinde birakin. Telefonu caldiginda acacak kisi geldiginde ahizeyi kaldiracak fakat konusamayacak, bakacak ki bant var orada, sonra banti cikarinca, akim gelmeye baslayacak ahizeye ve patlayacak. Sunu unutmayin, kisi ahizeyi kaldirmali ve banti cikarmali yoksa calismaz. Buyuk ihtimal adam telefonla konusmaya basladigi ve telefonu kulaginda tuttugu zaman patlayacak.

5.0 MERMILI SILAHLAR ICIN OZEL CEPHANELER

Patlayici ya da zehirleyici cephane anormal davranan birinin cephaneligi icin onemli bir bolumdur. Boyle cephaneler kullaniciya normal cephanelerden farkli ve etkili avantajlar saglayabilir, cunku yaralayici vurus bile kisinin olmesi icin yeterlidir. Ozel cephaneler bircok cesit silah icin yapilabilir(tatar yayindan, av tufegine kadar).

5.1 ILKEL SILAHLAR ICIN OZEL CEPHANELER

Bu bolumde, kullaniminda barut gerektirmeyen silahlara ilkel silahlar diyecegiz. Yani bu silahlar sapanlar, uflmeli silahlar, yaylar vs.

5.11 YAY CEPHANESI

Yay ve tatar yayi cephane olarak ok kullanirlar. Bir oku zehirli hale getirmek gercekten cok kolaydir. Eger biri capi bir ok kadar olan bir alüminyum boru bulunursa, borunun butunu bir capmayla patlayan(ya da fitille) bir patlayiciya donusebilir. Butun yapilmasi gereken, dogru boyutta ve capta bir alüminyum tup bulmak, ve arka kismini kagit doku ile sikistirmek ve sonar tutkal ile yapistirmek. Tupu herhangi bir tur dusuk seviyeli patlayici veya duyarli bir yuksek seviyeli patlayici ile ust tarafta 1,25 cm bosluk kalacak sekilde doldurun. Tupun bir parcasinda yarik acin ve dikkatlice tupu diger yone dogru sikistirin, ve kucuk bir delik biraktiginizden emin olun. No. 11 deki yere deligi kapayacak bir baslik koyun, ve guclu bir yapistirici ile iyice oraya yapistirin. Sonunda, aletin arkasini izole bant ya da boru bantiyla sarin, ve banttan yuzgece benzeyen seyler yapin. Veya yuzgeceler, spor magazasindan alinabilir, ve sapa yapistirilir. Ustteki baslik bir yere carpinca patlayan cinsten olmalidir. Bitmis hali soyledir.

| | ----- no. 11 baslik

||*||

|*|

|*|

|*|

|*|

|*|

|*| ----- alüminyum boru

|*|

|p|

|a|

|t|

|||

|a|

|y|

|i|

|c|

|i|

|*|

|*|

|*|

|*|

|*|

|*|

|*|

/|_|\

/|k|\

| |d| |

| | | |

| |t| | ----- yuzgec

| |u| |

| |t| |

|_|_|_|

|_|

kd: kagit doku

tut: tutkal

Yay sert bir yuzeye carptiginda, baslik patlar ve patlayiciyi atesler.

5.12 UFLEMELI SILAHLAR ICIN CEPHANE

Uflemeli silahlar, cok avantajli bulunan, enteresan silahlardir. Uflemeli silahlar gizlenebilir, ve patlayici ya da zehirli mermi tasiyabilir. Patlayan kucuk bir ok ya da mermi yapmak cok zor degildir. Belkide en basit dizayn, bir hap kapsulu kullanmaktir (mesela basagrasi ve alerjiye karsi ilaclarin kapsulleri) Boyle bir kapsul cok kolay acilabilir, ve icindeki ilac cikarilabilir. Sonra kapsul carpmaya duyarli patlayici ile yeniden doldurulur. Carpmaya duyarli patlayicinin arkasina yuksek seviyeli patlayici yerlestirilebilir, tabi eger buyuk bir kapsul kullaniliyorsa. Son olarak kapsul yeniden birbirine yapistirilir, ve puskul veya pamuk kapsulun arkasina yapistirilmalidir, bu is once carpmaya duyarli patlayicinin hedefe carpmasi icindir. Boyle bir alet muhtemelen 1,8 ile 2 cm arasinda bir uzunlukta olacaktir (puskul veya pamuk dahil olmadan). Bittiginde sunun gibi gozukecektir.

_____
/civa | \-----

(bombasi | R.D.X.)----- } puskuller

_____|_____/-----

5.13 SAPANLAR ICIN OZEL CEPHANELER

Modern bir sapan guclu bir silahtir ve gercekten urkutucudur. Birsey firlattiginda attigi 150 m kadar gidebilir. 60 m icinde, onemli bir yere carparsa insan ve hayvanlar icin oldurucu olabilir. Cunku buyuk boyutlu cephaneler, sapanla kullanilabilir, sapan guclu patlayici cephaneleri firlatmak icin uyarlanabilir. Kucuk bir parca alüminyum boru, icine carpmaya duyarli patlayici yerlestirilerek carpmaya ile ateslenen bir alete donusturulebilir. Ayrica, boyle bir boru dusuk seviyeli patlayiciyla doldurulabilir, ve fitille ateslenebilir (firlatilmadan once). Fitol boyunu hedefe erismeden patlamamasi icin iyi ayarlamak gerekir. Son olarak, .22 kaliberlik basliklardan sapanlar icin mukemmel patlayan cephaneye yapilabilir, fakat kısa mesafede kullanilmalidirler, cunku cok hafiftirler.

5.2 TUFEKLER ICIN OZEL CEPHANELER

Ozel cephaneler, modern tufeklerin, guc ve ani hiz kombinasyonunda kullanilirsarsa, basit bir silahla, mutis isler basarmak cok kolay olabilir. Patlayici ozelligi tasiyan cephaneye satin almalim ihtimali vardir, ama bazen satin almak da zor olur. Eger satin alamazsaniz, kendi cephanenizi evde imal etmek zorundasiniz. Bununla birlikte bunlari evde imal etmek, beraberinde risk de getirir. Eger cephaneyi yanlis imal ederseniz, bu cok kotu sonuclar dogurabilir.

BU YUZDEN ASLA EVDE TUFEKLER ICIN OZEL CEPHANE YAPMANIZI ONERMIYORUZ!

Not: Cezaevlerinde pillerden fisek yapabilen insanlar var. Fakat yaptiklari ozel cephaneyi de ateslemek icin kendi yaptiklari aletleri kullaniyorlar. Bu boru olabilir, veya baska birsey olabilir. Asagida bunlardan kisaca bahsedecemiz.

5.21 EL SILAHLARI ICIN OZEL CEPHANELER

Eger bir kisi, kendi el silahi icin patlayici cephaneye uretmek istiyorsa, bunu yapabilir, fakat bunun icin carpmaya-duyarli patlayici ve birkac alete ihtiyaci vardir. Once, mermi(bu mermi yerine gecebilecek baska bir kalip da olabilir) satin alinmeli ve sonra arpmaya-duyarli patlayici edinilmeli. Matkap ile mermide bir delik acin, bu delik patlayiciyi yerlestirebilecek kadar buyuk olsun. Patlayici koyulduktan sonra, deligin ustune sicak balmumu dokulmelidir. Guzelce doktukten sonra ve kuruduktan sonra muhtemelen sunun gibi olacaktir.

_o_ ----- balmumu damlasi
/|\
|*|----- carpmaya-duyarli patlayici
| | |
|_|

Buradaki bosluklar ayrica, mermiye zehir yerlestirmede kullanilabilir.

5.22 AV TUFEKLERI ICIN OZEL CEPHANELER

Yuksek tahribat gucleri yuzunden, av tufekleri icin bazi guclu ozel cephaneler yapilmasi olasidir. Eger bir avtufegi fisegi yukardan acilip ve sacaklari cikarildiginda, fisek sonra yeniden kapanabilir. Eger bu mantik size uygunsarsa(kapagin yeniden takilabilmesi), tufegin namlusunun uzunlugu kadar bir tahta civi(sopa gibi, asagida goreceksiniz) ile cesitli turlerde fisekler uretebilirsiniz. Tahta civiyi, tufegin namlusuna fisek ile beraber, igne atesleme yerinde olmadan koyun. Tahta civiyi, namlunun sonundan(baslayarak) 15 cm isaretleyin(isaret koyun), ve sonra namludan cikarin. Sonra hangi patlayici turunu kullanacaginiza karar verin. Bu alet (kimyasal guc ile yanan molotof olabilir 3.53, ya da boru tipi bomba olabilir 4.42, ya da termit olabilir 3.41 ve 4.42). Alet yapildiktan sonra, tahtaya iyice yapistirilmali (bantlanabilir). Bu da oldugunda, tahtayi avtufeginin arkasina yerlestirin. Bomba tahtanin sonunda olmalı. Bombanin yeterli uzunlukta fitili oldugundan emin olun. Sonra fitili yakin ve nisan alin. Bomba patlayacak sacmalar sacilacak. Asagida bir sekli var:

—

|| |

|| |

|| | ----- bomba, tahtaya iyice yapistirilmis bir halde

|| |

||_|

|| |

|| | ----- fitil

|| |

||

||

||

||

|| ----- tahta

||

||

||

||

||

||

|| ----- burayi tufegin sonun yerlestirin(namlu sonu)

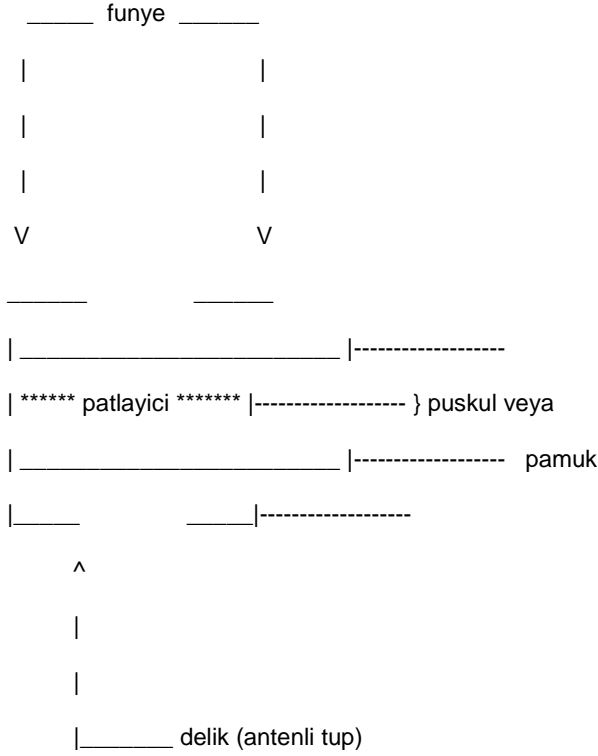
5.3 SIKISTIRILMIS GAZ SILAHLARI ICIN OZEL CEPHANELER

Bu bolum, sikistirilmis hava veya gaz ile calisan silahlarin, ozel cephanelerinin nasil imal edilecegini anlatiyor. Bunlar B.B tufekleri, CO2 B.B tufekleri ve .22 kaliber ufak top atan tufeklerdir. Bu silahlar genellikle cocuk oyuncagi olarak dusunulur, fakat cok tehlikeli silahlara donusebilirler. (avlanmadada bu silahlarin kullanildigini duydum. Boyle silahlari beyazitta bulmak mumkun, hani adamlar sokaklarda elinde bir tufek ve bir tahta parcasi ile dolasir ve para ile atis yaptirirlar; iste bu silahlar onlar...)

5.31 B.B TUFEKLERI ICIN OZEL CEPHANELER

Bir B.B tufegi, sikistirilmis hava ile calisir. Boyle tufekler, yuksek atis hizina ve mesafesine sahip olabilirler. .177 kaliber mermisi havada tabiri caizse jet gibi gider. Carpma ile patlayan bir mermi .177 kaliberlik mermiler ile cok rahat yapilabilir. .22 kaliberden daha fazla olan bircok tufek mermisi, ateslenmek icin funye kullanirlar. Bu funyeler, silah magazalarindan alinabilir.(kendi keklik mermimi yapacam falan dersiniz sallayin bisey iste.) Boyle funyeler, tufegin atesleme ignesi degdigi zaman patlayan cinstendir. Eger sert bir yuzeye cok hizli carplarlarsa da patlarlar. Genellikle, .177 kaliber tufek namlulari icin de uygundur. Eger bunlar namlunun ucuna yerlestirilirse, tufek onu sert bir yuzeye firlattiginda patlayacaktır. Eger boyle bir funye, bir parca metal tupe iyice ilitirilirse, ve tube bir delik acilirse, tup patlayici ile doldurulabilir, sonra kapatilir delik ve B.B tufegi ile ateslenebilir. Asagida sema gosterilmistir.

If they are inserted flat end first, they will detonate when the gun is fired at a hard surface. If such a primer is attached to a piece of thin metal tubing, such as that used in an antenna, the tube can be filled with an explosive, be sealed, and fired from a B.B gun. A diagram of such a projectile appears below:

Öndeki funye, tube guclu bir tutkal ile iyice yapistirilir. Tup patlayici ile doldurulur, ve arkadaki funye de yapistirilir. Son olarak bir puskul ya da ufak bir parca pamuk arka funyenin olduğu yere yapistirilir, cunku öndeki funyenin carpmasi gerekir ve bu da denge saglar. Merminin tamimi yaklasik 1,8 ile 1,9 cm arasinda olmasi gerekir.

5.32 .22 KALIBERLIK KUCUK TOP ATAN TUFEKLER ICIN CEPHANE

Bir .22 kaliber kucuk top atan tufek kısa mesafede genellikle .22 kaliber atesli tufeye esdegerdir. Cunku, buyuk patlayan mermiler .22 kaliber havali tufeye adapte edilebilir. 5.12 anlatilan dizayna yakin bir dizayn bu ise uygun olabilir, cunku kapsuller .22 kaliber civarinda veya daha kucuktur. Ya da 5.31 deki dizayn da kullanilabilir, bu isi icin funye yerine karabarut ve baslik alinmalidir, cunku .22 kaliber civarinda basliklar mevcuttur. #11 numarali baslik cok kucuktur, fakat daha buyugu is gorecektir.

6.0 ROKETLER VE TOPLAR

Roketler ve toplar genellikle agir silah olarak dusunulurler. Teror yaratanlar genellikle boyle aletler kullanmazlar, cunku bunlari yapmak icin gereken seyleri elde etme cok zor ve neredeyse imkansizdir. Tabi aslinda olay tam olarak boyle degil. Bu insanlari dusunceleri, onyargilari. Kara barut veya pirodeks bulabilen herkes boyle aletler yapabilir. Toplu roketli bir Gerilla ortaliga cok korku salar dogrusu.

6.1 ROKETLER

Roketler ilk defa Cinliler tarafinda milattan cok yuzuil once gelistirildi. Onceleri reklamlar icin kullanildir (havaifisek olarak). Orduda genellikle kullanilmadi cunku cok sorunlu, pahalyidilar ve atildiklarinda tam hedefe vurmaları cok zordu. Modern zamanlarda, roketleri daha cok ordu tarafından kullanildi, cunku onlar artik ucuz, guvenilirdiler. Teror yaratanlar, malesef orduda kullanılan roketleri elde edemezler, fakat kendi roketlerini yapabilirler ya da satin alabilirler. Roketcilik, uzay cagina(!) geldigimiz dunyamizda, önemli bir hobi olmustur. Bir roketi ucurmak icin roket motoruna ihtiyac vardır. Bu motorlari gucu, itme kuvvetini etkiler. Bircok roket motoru 3 basit bolumden olusur. Asagidaki sekil uc bolumu gosteriyor:

|-----| -- kalin

mukavvadab

\ kil |-----|***|...|| koruyucu

kaplama

_____|-----|***|...|k|

_____- --- itici --- |duman | firlat.|i|

/ kil |-----|***|...||

/_____|_____|_____|_____|_____|

|-----| -- kalin

mukavva

koruyucu kaplama

Not: roket yaparken kesinlikle atesleyici yakittan sonra tupun icinde bosluk kalmali. eger kalmassa roket ucmaz, patlar.

kil: kil sert maddedir. yani kil roketin icindeki maddeleri tubun icinde tutar. **firlat:** firlat. diye kisaltilan yer firlaticidir.

Kilden olan agiz bolumune atesleyici yerlestirilir. Roket yerlestirilip ateslendiginde, atesleyici itici maddeyi yakar (itici madde genellikle karabarut veya pirodeks tir.), yanan madde genisleyen gaz uretir ve bu da bir basinc getirir. Patlama teorisinde ogrendigimiz gibi basinc en kolay cikabilecegi yerden cikar. En kolay cikabilecegi yer de kil agizlidir. Buradan cikan basinc roketi yerden kaldirir. Itici madde bittikten sonra, motorun duman denilen bolumu ateslenir. Bu bolum genellikle, yavas yanan materyalden olusur (karabaruta farkli bilesikler eklenerek gorunen bir duman cikarir, duman rengi genellikle siyah, sari ya da beyaz olur). Bu bolum roket en yuksek seviyede ciktiginda onun gorunmesini saglar. Duman bolumu de bittiginde firlatici devreye girer. Firlatici guc iyice toz haline getirilmis karabaruttur. Cok hizli yanar ve patlar. Firlatici gucun patlamasi, model roketin parasutunu cikarir. Ayrica bir bombanin fitilini ateslemek icin de kullanilabilir. Roket motorlarinin kendine ozgu bir tanimlama sistemi vardir. Tipik motor adlari: 1/4A-2T, 1/2A-3T, A8-3, B6-4, C6-7, ve D12-5 dir. Ilk harf motorun gucunu gosterir. "B" motorlari, "A" motorlarından 2 kat daha gucludur. ve "C" motorlari, "B" motorlarından 2 kat daha gucludur... Harfi takip eden rakamlar, motorun itis gucunu pound cinsinden gosterir. (1 pound = 0,45 kg) Son numara ve harf, ilk atesleme anindan firlaticinin ateslenmesine kadar olan zamandır; 3T, bu isin 3 saniyede yapildigini gosteriyor.

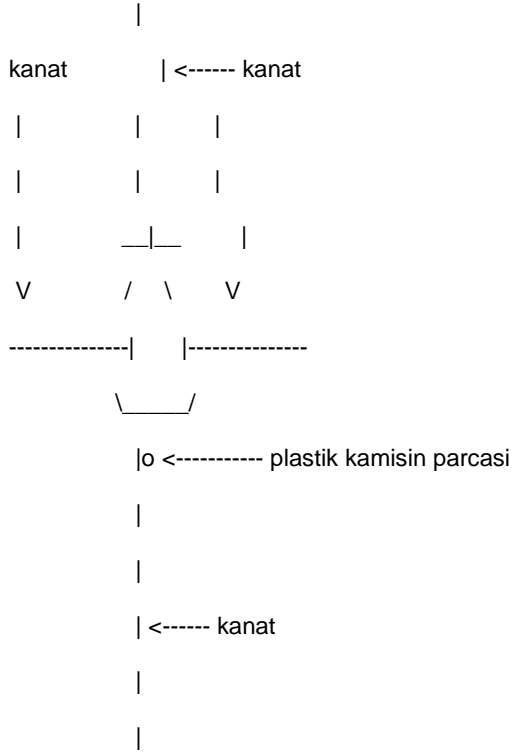
NOT: Cok etkili bir roket iticisi, alüminyum tozunu ve amonyum perklorati ve cok kucuk bir miktar demir oksidi karistirarak yapilabilir. Karisim birbirine tutkalla iyice baglanir.

6.11 BASIT ROKET BOMBASI

Roket bombasi su sekilde calisir, roket bombanin patlatilacagi yere bombayi goturur, bomba gittigi yerde patlar. Boyle bir alet yapan bircok insan, bombayi ateslemek icin roketin gucunu kullandi. Odundan yuzgeciler(kanat) halinde sekiller keserek ve sonra onlari buyuk bir roket motoruna yapistirarak, basit bir roket yapilabilir. Sonra "krater yapici" veya karbondioksit kartusu bombasi ilistirerek, bir bomba da eklenmis olur. "Krater yapici" nin fitilinin yanmasını garantilemek icin, firlaticinin ustundeki kil parcasi, plastik bir aletle kazinmali. Bombanin fitili, asagida gosterildigi gibi firlaticiya dokunmali:

Ana kenar ve kesilmiş kenar, yuvarlak olması için zımpara kagidi ile zımparalanmalı. Bu roketi iyi uçmada yardımcı edecek. 5 cm uzunlukta plastik bir kamis roketi uçurmak için, roketi illeştirilebilir. Bu kamisi bir elbise askisini keserek elde edebilirsiniz. Plastik kamisin parçaları, roket motoruna, kanallardan birine çok yakın olacak şekilde yapıştırılmalı. Bitmiş roket bombasının üstten görünüşü şöyledir.

Bir ceket askisini keserek, ve bukerek de ucmayı sağlayacak bir kamis yapılabilir. Fital motora yerleştirildikten sonra, roket basınca, plastik kamisin parçasının ordaki ucusu sağlayacak kamisi keser. Roket kolaylıkla askiyi kesmeli, aşağıda dorulduğu gibi.

6.12 UZUN MENZILLI ROKET BOMBASI

Uzun menzilli roketler, çok bolumlu roketlerle yapılabilir. "0" zamanlı, model roket motorları, çok bolumlu roketlerdir. D12-0 gibi bir motor, böyle bir motor için çok iyi bir örnektir. İtme olayı bittikten sonra, fırlatma bolumu patlar. Eğer başka bir motor, "0" motorunun arkasına zıt yönde yerleştirilirse, fırlatıcının patlaması, sıcak gazları ve yanan parçacıkları üstünde bulunan ağızdaki motora yollayacak, ve itici bolumu ateşleyecek. Bu "0" motorunu roketten atacak, ve roket ağırlığının düşmesini sağlayacak. Çok bolumlu roketin asıl avantajı, giderken ağırlık kaybetmesi ve bu sayede hız kazanması. Çok bolumlu bir roket tek bolumlu roketten farklı bir şekilde dizayn edilmeli, çünkü bir roketin güçlü olabilmesi için, çekim kuvvetinin merkezi, çekme merkezinden ondan olmalı. Bu roketin ucuna ağırlık ekleyerek ya da çekme merkezini, kanallara koyarak olur, çünkü roketin yeterince arkasındadır. Çok bolumlu bir roketin şekli aşağıda verilmiştir.

```
—  
/ \  
| |  
| K |  
| Y | ----- KY: Krater Yapici  
| |  
| |  
|_|  
| |  
| |  
| |  
| |  
| C | ----- C6-5 roket motoru  
/ 6 \  
/ | | \  
/ | 5 | \  
/ |_| \ ---- kanat  
/ / | \ \  
/ / | | \ \  
/ / | | | \ \  
/ / | C | \ \  
| / | 6 | \ | |
| / | | | \ |  
| / | 0 | \ |  
| / |_| \ |  
| / \ |  
\_____/ ^ \_____/ ----- kanat  
|  
|
```

|
|

C6-0 roket motoru

Fitil motorun en altına konur..

Roket bombasını uzun menzilli yapmak için iki, üç veya dört bölüm daha eklenebilir.

Önemli: Her eklenen bölümde, kanat alanı daha büyüktür.

6.13 ÇOK SAVAS BAŞLIKLILIK ROKET BOMBASI

"C.G.T." Çok Girişli Tasit'in kısaltmasıdır. Gene düşünce basittir: birden fazla patlayıcı savaş başlığını tek füzeyle koy. Bu iş çok zorlanmadan, krater-yapıcı yapmayı bilen ve roket satın alabilen herkes tarafından yapılabilir. Krater yapıcıyı, uzun fitillerle roketle ilaştırarak, tek roketin birçok patlayıcı aleti yerine ulaştırması sağlanabilir. Böyle bir roket sunun gibi görünecektir.

—
/ \
| |
|K|
|Y|
|—|
—| |—
| | | |
| |T| |
/ \ |U| / \
/ \ |P| / \
K				K
Y				Y
		—		
\	/	\ /		
M				
/	O	\		
/	T	\		
/	O	\		
/	R	\		
/	—	\		
kanat / /	\ \ -- kanat			
/	\			

^

|____ fitil

Krater yapicilar, yuvarlanmis ve sonra bantlanmis kagittan olusan tube iletirilir. Kagit tup 10 cm e 20 cm lik bir parca kagidi yuvarlayarak ve bantlayarak yapilabilir. Tup motora yapistirilir, ve ici tufekbarutu veya karabatur ile doldurulur. Icine kucuk delikler acilir, ve krater yapicilarin fitilleri bu deliklere yerlestirilir. Bir krater yapici, tupun acik ucuna yapistirilir, bu sayede fitil tupun icinde kalir. Bir fitil motora yerlestirilir, veya rocket cok bolumlu ise en altina yerlestirilir, ve roket elbise askisindan kamis ile ateslenir, tabi eger plastik kamis koyulduysa.

6.2 TOPLAR

Top, 11. yy dan beri kullanılan bir aractir. Eski tip tufeklere benzer mekanizmasi. Icine barut doldurulur, bir gulle yerlestirilir ve ateslenir. Bu bolumde anlatilan toplar her atistan sonra temizlenmelidir, yoksa gulle borunun icinde tikanir ve topun patlamasına neden olur. Biraz parasi ve akli olan bir Gerilla, topu cok sorun olmadan yapabilir.

6.21 BASIT TOP

Basit bir top, herhangi bir ince borudan yapilabilir. Zor olan bolum ise, ici dogru duzgun olan bir boru bulabilmektir. Bu gercekten onemlidir yoksa gulle icinde sikisir. Bakir veya alüminyum borular, genellikle yeterince duzgundur, fakat bunlar gercekten patlama aninda gelecek basinca karsi cok incedirler. Eger biri gulle niyetine karbondioksit kartusu kullaniyorsa, boyle bir gulle patlama yapabilir, 45 cm ile 60 cm arasi bir boru uzunlugu idealdir. Boyle bir borunun kalinaligi "en az" 0,8 cm ile 1,25 cm arasinda olmalı, ve gulle atmak icin ic tarafi duzgun ve puruzsuz olmalı. Eger yapabilirseniz, borunun bir ucuna kapak takin. Yoksa, borunun bir ucunu bukmeniz ve katlayip kapamaniz gerecek (boruyu kirmadan, catlatmadan). Kucuk bir deligi borunun arka ucuna yakin bir yerde acin. Sonra, tek gereken boruya iki cay kasigi kadar karabatur ya da pirodeks atmak, bir fitil yerlestirmek, bir kagit doku ile iyice sikistirmek ve karbondioksit kartusunu koymak. Topu arkasi saglam bir yere dayayin, fitili atesleyin ve oradan uzaklasin. Eger kisi sansliysa, topa cok guc yuklememistir ve topun patlamasi ile ucusan parcaciklara maruz kalmaz. Boyle bir top sunun gibidir:

_____ fitil deligi

|

|

v

_____

| | _____ |

|kapali |barut |k.d.| karbondioksit kartusu

|uc _____ |

| | _____ |

k.d. - kagit doku

Bu cesit, karbondioksit kartusu ile kullanılan bir topa patlayan mermilerde yapilabilir. Yapmasi cok basittir. Krater yapici yapin, ve kartusun arka ucunun 2,5 cm icine fitil yerlesitirin. Sonra, fitili izole bant ile sarin, iyice kaplatin, yanliz ucta kucuk bir aciklik kalsin. Bunu borudan yaptigimiz topa, kagit doku koymadan koyun. Top ateslendiginde, bu da merminin fitilini atesleyecek, ve karbondioksit kartusuna ates edecek. Patlayici dolu kartus, 3 saniye icinde patlayacak. Boyle bir mermi soyle gorunecek.

—
/ \
| |
|K|
|Y|
| |
| |
|V|
||| ---- bant
|_|
|
| ----- fitil

6.22 ROKET ATESLEMELI TOP

Roket ateslemeli bir top, aslında normal bir top gibi yapılabilir; tek fark cephanedir. Roketle ateslenen top roketin tek basına uçtugundan daha hızlı uçacak, çünkü ates etme olayı ilk durgunluğu ortadan kaldıracak. Roket ateslendiğinde zaten büyük bir hızla uçuyor olacak, ve bu sayede çok daha fazla hızla ulaşacak. Böyle bir roket, normal bir roket bombasına benzeyebilir, fakat bunda hiç kanat yoktur. Bunun gibi olacaktır:

—
/ \
| |
|K|
|Y|
| |
| |
|_|
| |
|M|
|O|
|T|
|O|
|R|
|_|

Boyle bir alettaki fitil, belli ki, kısa olmalı, fakat roketin fitilicisi patlamadan ateslenmemeli. Boylece, firlatmadan onceki gecikme, bomba patlamadan gecikme saglar.

Not: Rokete fitil koymaya gerek yoktur; toptaki yanan barut, onu atesleyecektir. Ayni zamanda roketi, yuksek bir hizda topun disina itecek.

7.0 PYROTECHNICA ERRATA

Yukarda anlattigimiz teror yaratmak icin kullanılan tekniklerden baska teknikler de ise yarar. Sis bombalari oyuncakcilardan, saka dukkanlarindan alınabilir. Buyuk, ordunun kullandigi sis bombalari ordu malzemeleri ve av malzemeleri, silah malzemeleri satilan yerlerden alınabilir. Ayrica havaifisekler teror yaratmak icin kullanılabilirler. Buyuk antenli control edilebilen bir roket, patlatildiginda bircok yaralanmaya sebep olabilir. Zararsiz havaifisekler patlarken yanan catapatlar, yuksek seviyeli patlayiciya yerlestirilebilir(atesleyebilir). Goz yasatici gaz da teror yaratmak icin cok yararli olabilecek bir maddedir...

7.1 SIS BOMBASI

Iste size guzel bir sis bombasi yapmanin sirri:

40 gram kup seker.

60 gram potasyum nitrat

Bunlari karistirin ve bu karisimi kisik ateste peltelesene kadar isitin. Iyice karin. Sonra bunu bir kaba dokun. Ama once iki tane kibriti, ateslemede kullanmak uzere katilasmadan once karisimin icine guzelce yerlestirin. Bu karisimin yarim kilosu butun bir caddenin kesif ve beyaz bir dumanla kaplanmasina sebep olacaktır.

7.2 RENKLI ALEVLER

Renkli alevler genellikle Gerillalar arasinda sinyal vermek icin kullanilir. Bir top icinde renkli alev yaratan maddeden bir rokete koyularak, firlatma yeri patladiginda, renkli bir alev topu gosterecektir. Degisik renklerde alev yaratmak icin gereken materyaller asagida anlatilmistir.

RENK	MATERYAL	KULLANIM ALANI
KIRMIZI	Strontium Tuzlari (Strontium Nitrat)	Yol isaretleri, Kirmizi pariltilar
YESIL	Baryum Tuzlari (Baryum Nitrat)	Yesil Pariltilar
SARI	Sodyum Tuzlari (Sodyum Nitrat)	Altin Sarisi Pariltilar
MAVI	Toz halindeki Bakir – Eski Bozuk Paralar	Mavi Pariltilar
BEYAZ	Toz Magnezyum veya Aluminyum	Aluminyum Folyo
PEMBE	Potasyum Permanganat	?

7.3 GOZ YASARTICI BOMBA

Gerekli Malzemeler

- 10 gram gliserin
- 2 gram sodyumbisulfat
- Aritilmis su

1. Islemi acik bir alanda ve gaz maskesi kullanarak gerceklestirin. 300 mililitrelik bir erlenin uzerine bir cikisi olan camdan bir kab koyun ve bu cikisa bir hortum gecirin. Hortumun ucunu bir yogunlastiriciya (kondansatör) yerlestirin. Kasenin tamamen kapali olmasi lazimdir.

2. Erlenin icinde 10 gram gliserinle 2 gram sodyumbisulfati karistirin. Gaz ocagini (veya piknik tupunu) yakip erleni kisik ateste yavasca isitin.

3. Karisim fokurdamaya, icinden kabarciklar cikmaya baslayacaktır; bu kabarciklar gözyasartici gazdan baska bir sey degildir.

4. Isitilan karisim fokurdamayi ve gaz cikarmayi keserse veya tupte kahverengi bir tortu ortaya cikarsa reaksiyon tamam demektir. Ocagi kapatın. Karisim tahrir edici oldugundan bir an önce kurtulmaya bakın.

5. Yogunlastiricinin icinde sivi hale gelen gazin toplama kabina damlamasini saglayin ve sonra agzini sikica kapayin. Emin bir yerde saklayin.

7.4 HAVAFISEKLER

Havaifisekler gercekten, etkili bir teror silahi olamazlar. Evde yapilabilecek eglenceli havaifisekler vardir. Onu bir silah haline getirmek istiyorsaniz kafanizi kullanin biraz.

7.41 CATAPATLAR

Basit bir catapat, mukavva tup ve tutkalla yapilabilir. Imal usulu asagidadir.

1) Kullandigin mukavva kartondan yapilmis tupten, kucuk bir parca kes. "Kucuk" su anlama gelir: tupun capinin(yukseklilik) 4 katindan az olan herhangi birsey.

2) Tubun bolumunu bir parca balmumu kagit ustunde ayarla ve icini tutkalla doldur ve capinin 3/4 kadar yuksekligi icinde tutkal kurusun.

3) Kurudugunda, tubun ortasina kucuk bir delik acin ve istenen uzunlukta fitili icine yerlestirin.

4) Tubu herhangi bir tip atese-duyarli patlayici ile doldurun. Simsek barut, pirodeks, karabarut, potasyum pikrat, kursun azid, nitroseluloz veya herhangi hizli yanan yakit-oksitleyici karisim bu isi gorecektir. Tubu ustteki ucuna kadar koldurun.

5) Tupteki patlayiciyi kagit doku ile iyice sikistirin (kagidi koyduktan sonra kalemle bastirabilirsiniz. Tutkal icin yeterli yer biraktiginizdan da emin olun.

6) Kalan bolumu de tutkal ve sertlestirici ile doldurun ve kurumasini bekleyin.

7) Mukemmel catapatlar yapmak isteyenler icin soyluyorum, mutlaka renk(renkli alevler) icin diger materyallerle karistirilmis simsek barut kullanin. Maddeyi bir yere kivilcim sactiracak bir yere carptirarak ve ona simsek barut ekleyerek, patlama kivilcim sactirici ile ayni renkte olacak.

Ornek: Ben kirmizi simsekle patlayacak ve beyaz kivilcimlar sacacak bir catapat istiyorum. Once yol isaretlerinden alin ve icine iyi baruttan olusmus materyal koyun. Sonra, bu materyalden kucuk bir miktar, simsek barut ile karistirin.

(Not: SIMSEK BARUT, KARISTIGI BAZI MATERYALLERLE KIMYASAL TEPKIMEYE GIREBILIR VE GUCLU BIR SEKILDE PATLAYABILIR!)

9 oran simsek barutu 1 oran parlayici veya fosforlu bir materyalle karistirin, ve 15 kucuk top kadar alüminyum folyo ekleyin. Sonra karisimi bir cantaya koyun ve kullanmayacaginiz zaman evin disinda tutun, belki tepkimeye girip patlar. Sonra sabah, kucuk bir miktarini test edin. Begendiyseniz catapatin icine bu karisimdan koyun.

8) Eger bu cesit catapat roket motoruna yerlestirilirse, profesyonelden yari-profesyonele degisen goruntuler yaratabilirsiniz.

8.0 LABORATUARDA BAKILACAK, ISE YARAR KIMYASALLAR

Son olarak, ciddi bir Gerilla, iyi ve ise yarar bir bomba yapmak istiyorsa, hangi kimyasallari laboratuardan calmasi gerektigini bilmeli. Ise yarar kimyasalların listesi asagida verilmistir.

SIVILAR

KATILAR

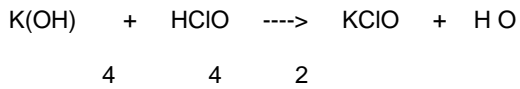
_____	_____
_____ Nitrik Asit	_____ Potasyum Perklorat
_____ Sulfurik Asit	_____ Potasyum Klorat
_____ 95% Ethanol	_____ Pikrik Asit (genellikle toz halinde)
_____ Toluene	_____ Amonyum Nitrat

- ____ Perklorik Asit   ____ Toz Magnezyum
 ____ Hidroklorik asit   ____ Toz Aluminyum
 ____ Potasyum Permanganat
 ____ Sulfur
 ____ Civa
 ____ Potasyum Nitrat
 ____ Potasyum Hidroksit
 ____ Fosfor
 ____ Sodyum Azid
 ____ Kursun Asetat
 ____ Baryum Nitrat

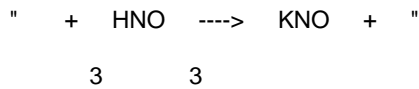
9.0 YARARLI KIMYASAL FORMULLER

Genelde, bir kimyasali bilesigi, biraz daha basit olanlardan yapabiliriz. Yararli kimyasal reaksiyonlarin listesi asagida listelenmistir. Bu biraz genel kimya bilgisi gerektirir; asagidaki reaksiyonlari anlamayan biri, lise kimyasinin ilk bes bolumunu okuyup ogrensin...

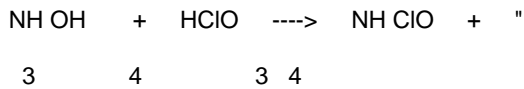
1. perklorik asit ve potasyum hidroksitten, potasyum perklorat

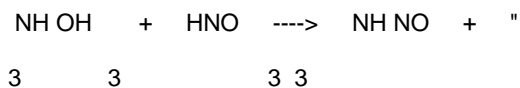
2. nitrik asit ve potasyum hidroksitten, potasyum nitrat

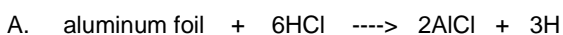
3. perklorik asit ve amonyum hidroksitten, amonyum perklorat

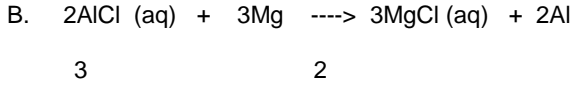
4. nitrik asit ve amonyum hidroksitten, amonyum nitrat

5. asitler, aluminyum folyo, ve magnezyumdan, toz aluminyum

3 2

Aluminyum, kurutulmasi ve filtrelenmesi geren konteynirin altinda iyi bir gumusumsu toz haline gelecek. Ayni metod nitrik ve sulfurik asitlerde de gecerli, fakat bu asitler, yuksek seviyeli patlayici yapimi icin cok pahali, tabi sizde asiri fazla nitrik asit varsa ya da bi yerden yurutteseniz ya da para problem degil diyorsaniz yapabilirsiniz.